

Jaarstukken 2013

Zoetermeer, 22 april 2014

Feiten en cijfers over Zoetermeer

	Per 01-01-2014	Per 01-01-2013
Inwoners		
Aantal inwoners	123.589	123.100
Aantal woningen	54.789	53.891 ¹
Gemiddeld aantal personen per woning	2,26	2,28
Oppervlakte gemeente (in ha)	3.705	3.705
	Per 01-01-2013	Per 01-01-2012
Bedrijven		
Aantal bedrijven ²	6.164	5.970
Werkgelegenheid		
Aantal arbeidsplaatsen	47.279	47.855
Waarvan aantal banen ICT-sector	6.596	5.903
	Per 01-01-2014	Per 01-01-2013
Beroepsbevolking (aantal personen) ³	62.000	62.000
Aantal geregistreerde werkzoekenden ⁴	6.178	5.339
Werkloosheidspercentage ⁵	10,0%	8,6%

¹ M.i.v. 1-1-2013: Bron: BAG. Het betreft hier verblijfsobjecten met (minimaal) woonfunctie

² Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden

³ Voorlopig

⁴ Bron: UWV

⁵ Voorlopig

Voorwoord

Afsluiting van de collegeperiode.

Dit jaarverslag 2013 beslaat het laatste volledige kalenderjaar onder verantwoordelijkheid van het 'oude' college. We kijken terug op een periode waarin we maatregelen hebben moeten nemen om de crisis het hoofd te bieden. Tegelijkertijd heeft Zoetermeer de veerkracht getoond om ook in deze tijd veel nieuws te kunnen realiseren en de stad verder te ontwikkelen. In het collegeprogramma schreven we vier jaar geleden:

'Zoetermeer staat voor een grote uitdaging. De gemeente zal de komende tijd fors moeten bezuinigen en heeft met de Stadsvisie 2030 de ambitie uitgesproken om de stad verder te ontwikkelen. (...) Ambities zullen wel moeten worden herijkt, de tering zal naar de nering gezet moeten worden en nieuwe paden moeten worden bewandeld om deze uitdaging aan te kunnen. Door samen aan de slag te gaan, moet dit lukken: we gaan samenwerken aan een toekomstgericht Zoetermeer.'

We hebben deze uitdaging de afgelopen vier jaar vormgegeven. We zijn ons er steeds meer van bewust dat onze rol - die van de lokale overheid - verandert. Deze verandering heeft twee oorzaken.

- De afgelopen decennia heeft de overheid vaak geprobeerd de problemen van de inwoners op te lossen. Wij gaan uit van de zelfredzaamheid en de kracht van onze inwoners. En die van de maatschappelijke organisaties. Terugkijkend op 2013 is dit een jaar waarin deze verandering op drie fronten goed zichtbaar was. Zichtbaar aan onze rol in de regio, aan onze manier van werken in de stad en aan de inrichting van onze eigen organisatie. Op deze aspecten gaan we hieronder verder in.
- Tegelijkertijd heeft de gemeente voor de periode 2010-2017 € 33 mln aan bezuinigingsmaatregelen moeten treffen. In 2013 hebben we opnieuw € 7,5 mln. bezuinigd. We ontkomen er niet aan dat de inwoners van Zoetermeer dit merken in onze voorzieningen en dienstverlening. Ook vanuit bezuinigingsoogpunt gaat onze eigen gemeentelijke organisatie anders werken.

Onze nieuwe rol is in ontwikkeling. De gemeentelijke organisatie wordt kleiner en slagvaardiger. De omvang van de formatie krimpt in de periode 2010-2017 met 20%. Om het met minder mensen te kunnen doen, richten we de organisatie anders in. We maken steeds beter gebruik van de kennis en expertise van de maatschappelijke organisaties en de inwoners. We zoeken gezamenlijk oplossingen en voeren die samen uit.

Onze positie in de regio.

De wereld om ons heen verandert snel. Urbanisatie is een wereldwijd fenomeen. Mensen trekken naar de stad en naar verstedelijkte regio's. Ook in Nederland is dat zichtbaar. In de omgeving van Zoetermeer krijgt een netwerk van steden vorm in de metropoolregio.

Mondiaal en binnen Europa worden de stedelijke regio's steeds belangrijker als brandpunt van economische ontwikkeling. Regio's concurreren met elkaar om bedrijven, investeringen en menselijk kapitaal. De sterke economische clusters in de metropoolregio Rotterdam-Den Haag zijn wereldspelers. Maar de uitdaging is om onze economische structuur weerbaarder te maken. Het gaat om vernieuwing van onze traditioneel sterke sectoren én om de groei van nieuwe sectoren. Daarom is het cruciaal dat Zoetermeer heeft besloten in de regeling deel te nemen.

In 2013 zijn ook nieuwe stappen gezet in de samenwerking met Pijnacker-Nootdorp. In 2012 is de samenwerkingsagenda met 28 punten ondertekend. Met z'n tweeën staan we sterker in de regio, kunnen we de krachten bundelen en gebruik maken van elkaars kennis en expertise.

Voor onze positie in de regio is Bleizo een belangrijk vitaal project. In 2013 is er samen met het bedrijfsleven hard aan gewerkt om de komst van sport- en innovatiecomplex Transportium mogelijk te maken.

Trends en ontwikkelingen in de stad.

Met de aanhoudende economische crisis stond ook Zoetermeer in 2013 voor forse uitdagingen. Zonder dit te willen relativiseren, kunnen we over 2013 ook diverse positieve ontwikkelingen melden.

Ondanks de aanhoudende economische crisis en de oplopende werkloosheid zijn - dankzij de 'werkgeversbenadering', de Sociaal Economische Agenda en een toereikend participatiebudget - in 2013 evenveel mensen uit de bijstand naar werk uitgestroomd als in 2012, namelijk in totaal 526.

De werkloosheid is als gevolg van de economische crisis in 2013 verder opgelopen van 5.339 (januari 2013) naar 6178 in (januari 2014). Het Wet Werk en Bijstand (WWB) bestand is in 2013 zo'n 14% toegenomen. De stijging van het WWB-bestand is in de tweede helft van 2013 wel omgebogen, zelfs tot een lichte daling.

Bedrijven hebben het nog steeds zwaar en de werkgelegenheid staat onder druk. Positief is dat het door gezamenlijke inspanningen met bedrijven en partners is gelukt de kwaliteit van het vestigingsklimaat op orde te houden. In een in 2013 verschenen onderzoek naar de MKB vriendelijkste gemeente staat Zoetermeer op de 2e plaats in de provincie Zuid-Holland. In 2013 openden Ortec, Ipse de Bruggen, Dunea en Primark de deuren van hun nieuwe of vernieuwde vestiging in Zoetermeer.

De Zoetermeerse woningmarkt ondervond ook in 2013 nog steeds de gevolgen van de economische crisis. Ook hier zien we lichtpunten. Er staan minder woningen te koop. Begin 2013 waren dit er nog 1.800, eind 2013 was dit aantal gedaald naar 1.600. In 2013 zijn ruim 270 nieuwe woningen aan de woningvoorraad toegevoegd.

Veiligheid is een visitekaartje voor de stad. In 2013 hebben we met diverse maatregelen opnieuw ingezet op een goed veiligheidsniveau. In Buytenwegh is een stadsmarshall gestart, zijn extra handhavers ingezet en is de zero tolerance aanpak ingezet. Een aanpak is opgezet om radicalisering tegen te gaan en Syriëgangers te volgen. De stijging van woninginbraken begin 2013 is met hulp van diverse partijen aangepakt.

Ten slotte willen we niet onvermeld laten dat op 21 juni ZM de Koning en HM de Koningin Zoetermeer hebben bezocht. In gezamenlijkheid met de meewerkende (leisure) organisaties, leerlingen van het Stedelijk College en de bewoners die in groten getale van zich lieten horen is er een onvergetelijke, feestelijke dag van gemaakt.

Een nieuwe rol voor de gemeentelijke organisatie.

In 2013 hebben we onze nieuwe rol op meerdere punten rol vormgeven. Diverse afdelingen van de gemeentelijke organisatie zijn anders ingericht, zodat de gemeente zich beter kan richten op de uitvoering van maatschappelijke opgaven. Daarbij nemen we een regisserende rol en benutten we de kracht van de inwoners en de maatschappelijke organisaties zo goed mogelijk. Zo is bijvoorbeeld in Buytenwegh een pilot uitgevoerd waarbij aan drie welzijnsorganisaties gezamenlijk is gevraagd een aanpak te ontwikkelen voor de problemen in deze wijk. De drie organisaties zijn gestart met het bepalen van een gezamenlijke visie en hebben zelf hun rolverdeling kunnen maken zodat ieders kennis, netwerk en sterke kanten elkaar goed aanvulden.

Het is belangrijk dat de gemeentelijke organisatie omgevingsbewust werkt, door belanghebbenden te betrekken bij een project of een beleidsvoorstel. Hiervoor heeft de raad in november 2013 de kadernota Samenspraak vastgesteld. Ook de term Samenspraak laat zien dat we de kracht van de burger zo goed mogelijk willen benutten. Samenspraak is niet alleen een methode. Het moet onderdeel zijn van de professionele houding en het professionele gedrag van de gemeentelijke organisatie en van het bestuur.

De nieuwe rol in praktijk.

De aanstaande decentralisatie van de Participatiewet, de Awbz en de Jeugdzorg vraagt een andere rol van de lokale overheid. Het was een belangrijk jaar voor de opstart van deze decentralisaties. In partneroverleggen en expertteams werkte de gemeente samen met zorgaanbieders aan de voorbereiding. Ook is op 1 november 2013 de programmaorganisatie sociaal domein binnen de gemeentelijke organisatie van start gegaan.

Financieel gezien leveren de taken die overkomen van het rijk een flinke vergroting van het jaarlijkse gemeentebudget op, maar tegelijkertijd niet genoeg om al die taken ongewijzigd uit te voeren. De gemeente zal slim moeten inkopen en samenwerken met zorgpartners in de domeinen van werk, meedoen en zorg om die bezuinigingen op te vangen. Zorgaanbieders werken onderling meer samen om de zorg efficiënter en dichterbij mensen te organiseren. Daarnaast blijft het aantal mensen in de

bijstand voorlopig nog hoog. Zoetermeer ziet de decentralisaties als een uitdaging. Dienstverlening die nu bij de drie overheidslagen is belegd, kunnen we in één hand nemen. We kunnen de regie nemen op een beter samenhangende dienstverlening voor de inwoners.

In het samenwerkingsverband met het bedrijfsleven, maatschappelijke partners en de onderwijswereld - de Sociaal Economische Agenda - worden arbeidsmarktbeleid, economische ontwikkeling en onderwijs op elkaar afgestemd. In dit kader is het ondernemershuis Ter Zake in juni 2013 door staatssecretaris Klijnsma geopend. Ter Zake is de Zoetermeerse ontmoetingsplaats voor ondernemers, gemeente en werkzoekenden.

Ook is The Dutch Innovation Factory in september van start gegaan. Dit is het ICT innovatiecluster waarin ondernemers en onderwijs samenwerken. Met de start van de Innovation Factory is de Haagse Hogeschool een langdurende verbinding aan gegaan met Zoetermeer. Dit verstevigt het HBO onderwijs in Zoetermeer.

Bij het anders werken past dat we steeds meer gebruik maken van digitale dienstverlening. Inwoners kunnen op afspraak terecht in het Stadhuis. Maar het eerste contactpunt voor inwoners met de gemeente is het digitale loket. Dit is het afgelopen jaar voorbereid en wordt vanaf 2014 ingevoerd.

Kwaliteit van leven in stad, wijk en buurt

Aquapark 't Keerpunt werd, ingegeven door bezuinigingen maar ook door herbezinning op de rol van de gemeente, verkocht. Het 50-meterbad blijft beschikbaar voor Zoetermeeders en wordt beheerd door een particuliere zwemschool, terwijl het recreatiedeel en het buitenwaterbad overgingen naar wellnessondernemers. De buitenwaterrecreatie blijft toegankelijk voor Zoetermeeders tijdens de zomermaanden. Het LangeLand ziekenhuis schreef in 2013 voor het eerst weer zwarte cijfers. Ophef en aandacht bleef, ook over het behoud van spoedeisende hulp en intensive care. Winkelcentrum Oosterheem kreeg het lokale keurmerk Veilig Ondernemen, de Meerbloem. Deze jongste groeiwijk werd opgeluisterd met nieuwe kunst in de openbare ruimte, de 'slotjesboom'.

Inhoudsopgave

1	SAMENVATTEND RESULTAAT.....	8
1.1	Inleiding.....	8
1.2	Leeswijzer	8
1.3	Exploitatieresultaat voor en na geautoriseerde resultaatbestemming.....	8
1.4	Samenstelling gemeenteraad en college.....	12
2	PROGRAMMAVERANTWOORDING	13
2.1	Programma 1 Sociale voorzieningen	13
2.2	Programma 2 Welzijn en zorg	20
2.3	Programma 3 Duurzaam en groen	26
2.4	Programma 4 Jeugd en onderwijs	31
2.5	Programma 5 Kunst, cultuur en bibliotheek.....	36
2.6	Programma 6 Sport en bewegen.....	41
2.7	Programma 7 Veiligheid.....	45
2.8	Programma 8 Dienstverlening en bestuur.....	50
2.9	Programma 9 Inrichting van de stad	54
2.10	Programma 10 Economie	59
2.11	Programma 11 Wonen, bouwen en omgevingsrecht	64
2.12	Programma 12 Openbaar gebied	68
2.13	Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	72
2.14	Lokale heffingen	74
2.15	Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	78
2.16	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	83
2.17	Paragraaf Financiering	86
2.18	Paragraaf Bedrijfsvoering	89
2.19	Paragraaf Verbonden Partijen	97
2.20	Paragraaf Grondbeleid Jaarrekening 2013	100

3	JAARREKENING	104
3.1	Programmarekening	104
3.2	Toelichting op de programmarekening	106
3.3	Balans	136
3.4	Toelichting op de balans	138
3.5	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	160
3.6	Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum	163
3.7	SiSa bijlage (Single information Single audit)	164

1 Samenvattend resultaat

1.1 Inleiding

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Met deze jaarstukken legt het college verantwoording af over het in 2013 gevoerde bestuur.

1.2 Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit de programmaverantwoording, de paragrafen (blz.72), en de jaarrekening (vanaf blz.101). Voor de programmaverantwoording dient het bij de begroting vastgestelde beleid als uitgangspunt. Per programma wordt ingegaan op de drie 'w-vragen':

- Wat hebben we bereikt
- Wat hebben we gedaan
- Wat heeft het gekost en opgebracht

In de programmaverantwoording zijn indicatoren opgenomen om de uitvoering van het beleid te meten. Daarbij staat ook aangegeven of het doel gehaald is. Alleen grote afwijkingen worden toegelicht. In bijlage 3 staan de indicatoren overzichtelijk achterelkaar, waarvan bij het opmaken van de jaarstukken nog geen meetgegevens beschikbaar zijn.

In de tekst worden veel afkortingen gebruikt. In bijlage 2 is een lijst met afkortingen en begrippen opgenomen.

1.3 Exploitatieresultaat voor en na geautoriseerde resultaatbestemming

Bedragen x €1.000

Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Vershil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	338.365	338.084	330.870	7.214 V	6.246 V
Baten	331.620	324.389	323.087	1.302 N	3.917 N
Resultaat voor bestemming	-6.745	-13.695	-7.783	5.912 V	2.329 V
Toevoegingen aan reserves	25.194	123.636	124.252	616 N	1.689 N
Onttrekkingen aan reserves	31.308	136.928	130.427	6.501 N	1.767 N
Saldo mutaties reserves	6.114	13.292	6.175	7.117 N	3.455 N
Resultaat na bestemming	-631	-403	-1.608	1.205 N	1.126 N

Het rekeningresultaat is gedefinieerd als het verschil tussen baten en lasten en bedraagt € 1,608 mln. nadelig. In de loop van het jaar is de raad door middel van Tussenberichten geïnformeerd over de verwachting ten aanzien van het financiële rekeningresultaat. De meest afwijkingen die in de Tussenberichten onder de aandacht zijn gebracht zijn niet concreet verwerkt in de begroting zelf maar hadden het karakter van 'meldingen'. Rekening houdend met de meldingen en de gevolgen van amendementen en begrotingswijzigingen werd bij het TB2 een negatief resultaat verwacht van € 1,529 mln. nadelig.

Meest opvallend in de tabel is het verschil tussen de primitieve begroting 2013 en de begroting 2013 na wijzigingen bij de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Dit wordt voor € 80 mln. veroorzaakt door het opheffen van de Reserve groot onderhoud bovengronds (rb 2013-000857) en de storting van het saldo in de Reserve algemeen dekkingsmiddel.

Rekeningresultaat in perspectief

De belangrijkste verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening staan in de volgende tabel.

Verschillen jaarrekening > € 500.000	
Programma 1	
Participatiebudget	616
Afkoopregelingen en tijdelijk personeel	-698
BTW restitutie	506
Programma 2	
Huishoudelijke hulp	1.298
Aanbestedingen rolstoelen en vervoersvoorzieningen	902
Woningaanpassingen	549
Programma 6	
Afboeken zwembad	-5.602
Verkoop 25 meter-bad	500
Programma 7	
Deelname Veiligheidsregio Haaglanden	560
Programma 8	
Maatregel 60+	-2.670
Programma 9	
Resultaat Vastgoedbedrijf	-921
Programma 11	
Bouwleges	-819
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	
Algemene uitkering	754
Resultaat rentemiddelen	1.500
Baten OZB	-649
Uitkering Eneco	600
Totaal	-3.574

Het totaal van bovenstaande posten met een afwijking > € 500.000 verklaart een bedrag van € 3,57 mln. negatief van het totaal rekeningresultaat.

Het rekeningresultaat van € 1,608 mln. negatief is in belangrijke mate beïnvloed door een aantal bijzondere posten van grote omvang: afwaarderen boekwaarde Keerpunt, kosten flankerend beleid, teruggave BTW oude jaren en (verwacht) rentevoordeel. Om het rekeningresultaat in het juiste perspectief te plaatsen dient onderstaande tabel. Zonder de genoemde bijzondere posten zou sprake zijn geweest van een positief rekeningresultaat van € 3,5 mln. Een resultaat dat, zoals in de toelichtingen aangeven, voor een belangrijk deel bestaat uit incidentele mee- en tegenvallers. Deels omdat een aantal afwijkingen naar hun aard eenmalig zijn en deels omdat met die afwijkingen in het meerjarig financieel beeld al rekening was gehouden. Op onderdelen vindt nog onderzoek plaats naar de mogelijke structurele doorwerking van geconstateerde financiële afwijkingen.

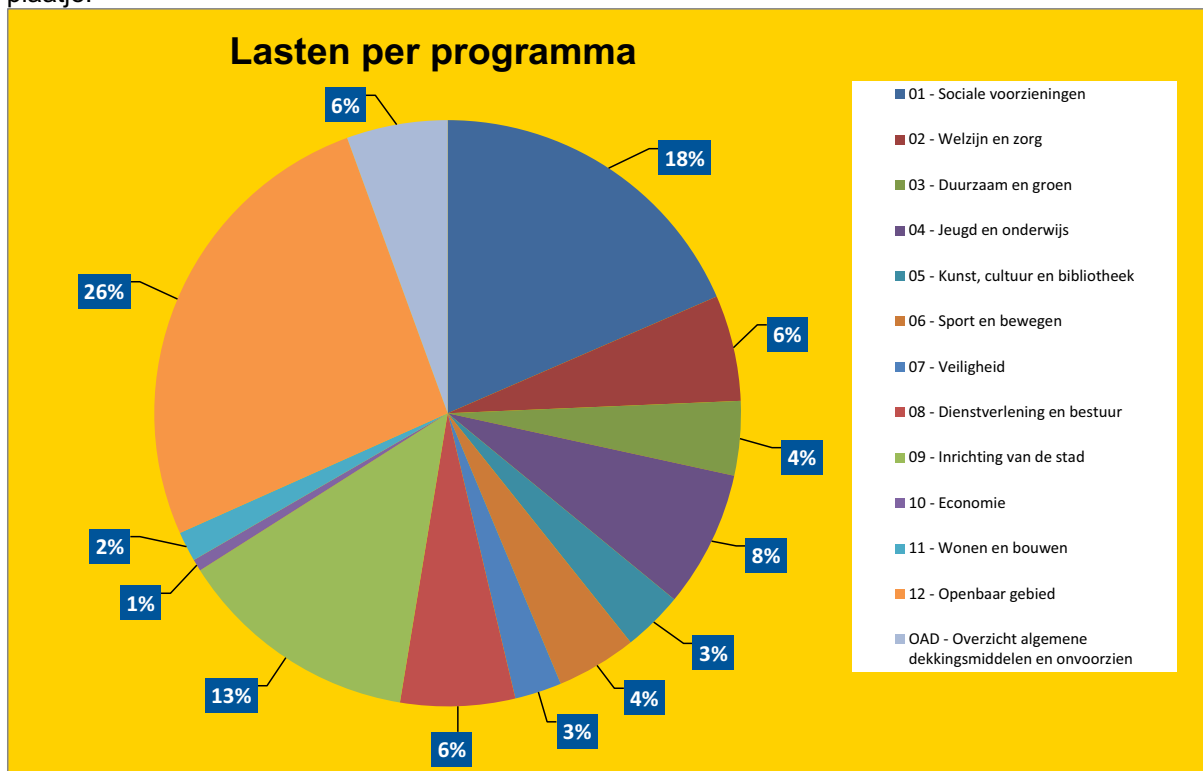
Samenvattend resultaat

In de jaarstukken is een renteresultaat verantwoord van € 2,973 mln. In afwijking van de werkwijze om dit bedrag geheel te storten in de rente-egaliseringsreserve is in het Voorjaardebat besloten om het toen verwachte renteresultaat van € 1,5 mln. in 2013 in te zetten als dekking voor incidentele meerkosten vanwege de langer aanhoudende crisis. In de jaarrekening bleek het feitelijk renteresultaat nog € 1,473 (afgerond € 1,5 mln.) hoger uit te vallen. Dat bedrag is overeenkomstig de nota Herijking calculatierente uit 2011 (rb 110086) direct gestort in de rente-egaliseringsreserve. Bij de perspectiefnota zal een voorstel worden gedaan om de overloop van deze egaliseringsreserve af te storten in de reserve vrij inzetbaar.

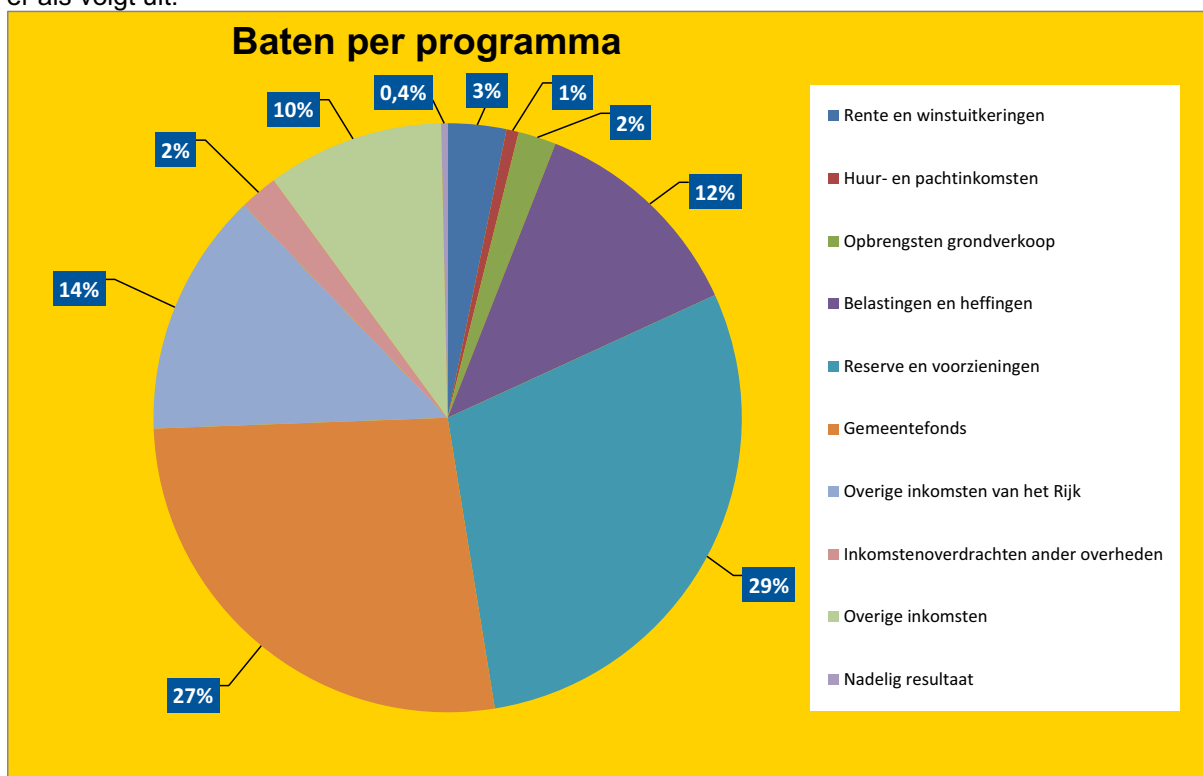
		* € 1 mln.
rekeningresultaat		-1,6
bijzondere posten	programma	
- afwaarderen boekwaarde keerpunt	progr 6	-5,6
- "60+ maatregel personeel	progr 8	-2,6
- teruggave BTW oude jaren	progr 1	0,5
- voordeel rente	alg dekk m	1,5
- voorgenomen budgetoverhevelingen	diverse	1,1
totaal bijzondere posten grote omvang		-5,1
resultaat exclusief bijzondere posten		3,5

Samenvattend resultaat

De totale lasten in de jaarstukken bestaan uit de lasten en de toevoegingen aan de reserves (€ 330,9 mln. en € 124,2 mln., zie tabel blz. 7), in totaal € 455,1 mln. Per programma geeft dat het volgende plaatje:

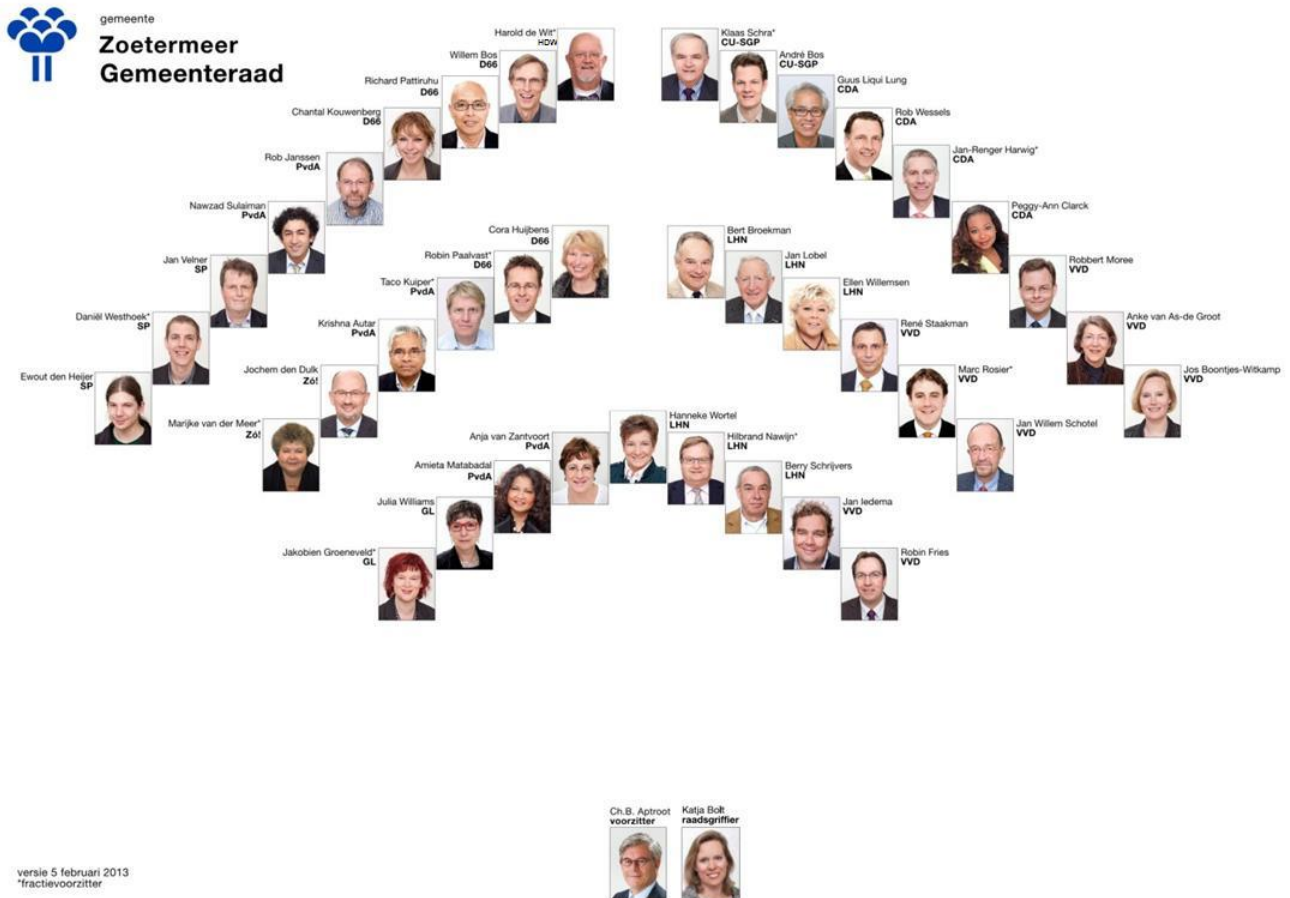

Een overzicht van de baten (€ 323,1 mln. en € 130,4 mln., totaal € 453,5) die er tegenover staan ziet er als volgt uit:

Het verschil tussen de baten van € 453,5 mln. en de lasten van € 455,1 mln. is het nadelig resultaat na bestemming (zie tabel op blz. 7) van € 1,6 mln. en komt tot uitdrukking in het overzicht van de baten.

1.4 Samenstelling gemeenteraad en college

College van burgemeester en wethouders

 Ch.B. (Charlie) Aptroot
voorzitter

- Handhaving openbare orde (wettelijke taken)
- Toezicht en handhaving
- Integrale regionale veiligheid
- Coördinatie regionale veiligheid met lokale veiligheid
- Facilitair
- Externe betrekkingen

 T.J. (Edo) Haan
wethouder

- Financiën en Belastingen
- Werk en inkomen
- Wonen
- Internationaal
- Project SEA
- Project Palenstein
- Grotestedenbeleid (G32)
- Wijkwethouder Buytenwegh/De Leyens

 B. (Bé) Emmens
wethouder

- Stedelijke Ontwikkeling
- Ruimtelijke Ordening
- Economische Zaken
- Stadsgewest Haaglanden
- Project Oosterheem
- Project van Tuylpark
- Project Bleizo
- Wijkwethouder Oosterheem

 P.J.M. (Patrick) van Domburg
wethouder

- Lokaal veiligheidsbeleid
- Wijk- en buurtbeheer
- Bouwen, wonen en milieu
- Dienstverlening
- Communicatie
- Internationaal
- Wijkwethouder Rokkeveen

 M.E. (Mariëtte) van Leeuwen
wethouder

- Onderwijs
- Jongeren
- Sportzaken
- Personeel en Organisatie
- Project Brede School
- Wijkwethouder Centrum

 H.M.M. (Hans) Haring
wethouder

- Kunst en Cultuur
- Verkeer en Vervoer
- Milieu
- Grondbedrijf
- Project Culturele As
- Project Duurzaam Zoetermeer
- Wijkwethouder Seghwaert/Noordhove

 K.J.W. (Klaasjan) de Jong
wethouder

- Zorg
- Ouderenbeleid
- Welzijn
- Natuur
- Wijkwethouder Meerzicht

 H.M.M. (Hennie) Koek
gemeentesecretaris

2 Programmaverantwoording

2.1 Programma 1 Sociale voorzieningen

2.1.1 Algemene doelstelling

Iedereen werkt en doet mee naar vermogen!

Werk loont, brengt je onder de mensen en draagt bij aan het verbeteren van de inkomenspositie van burgers en daarmee het terugdringen van armoede. Zoetermeer zet tal van re-integratie-instrumenten in om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Als een reguliere (parttime)baan nog niet haalbaar is, is meedoen in de vorm van het verrichten van maatschappelijk nuttige taken van belang. Voor de mensen met een minimum inkomen houdt Zoetermeer binnen de landelijke kaders haar lokale minimaregelingen in stand.

2.1.2 Wat hebben we bereikt?

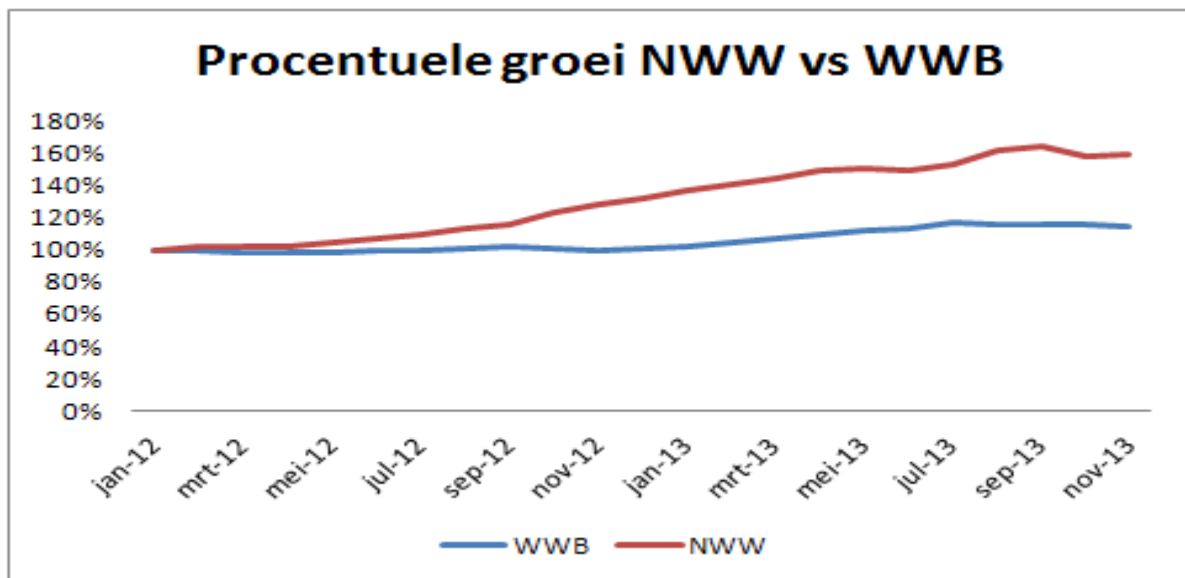
Het vergroten van de economische zelfstandigheid, verhogen van de arbeidsparticipatie door gerichte inzet van het activerend re-integratie instrumentarium.

Er zijn op alle drie de doelen van het programma goede resultaten geboekt.

- Ondanks de aanhoudende economische crisis en de fors oplopende werkloosheid is de gemeente - dankzij de 'werkgeversbenadering', de Sociaal Economische Agenda en een toereikend participatiebudget - er toch in geslaagd evenveel mensen naar werk uit te laten stromen als in 2012. We hebben geld op het uitkeringenbudget bespaard.
- De inzet op handhaving resulteerde in meer opgespoorde fraudegevallen en een hoger bedrag aan terugvorderingen.
- Het bereik van de armoedeverstrekkingen is vergroot.

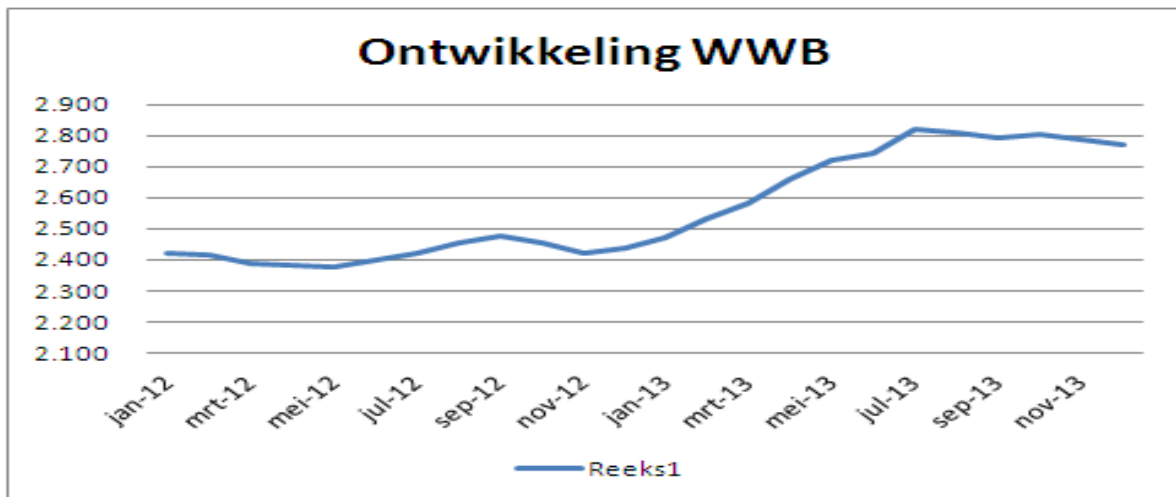
Uitstroom en activering

Onderstaande grafiek over de jaren 2012 en 2013 laat zien dat de sterke stijging (60%) van het aantal niet werkende werkzoekenden (NWW) zich mede dankzij onze inspanningen vertaalt in een minder sterke stijging van het Wet werk en bijstand (WWB) bestand (20%) in die twee jaren.

De werkloosheid is als gevolg van de economische crisis in 2013 verder opgelopen. Oplopende aantallen NWW'ers betekenen een oplopende instroom in de WWB. Het WWB bestand is in 2013 zo'n 14% toegenomen. De stijging van het WWB-bestand is in de tweede helft van 2013 wel sterk omgebogen tot zelfs een lichte daling. De extra inspanningen om te voorkomen dat mensen moeten instromen, bijvoorbeeld door het terugleiden van jongeren naar scholing en de extra inzet op

uitstroom, zijn succesvol geweest.

Dankzij de Zoetermeerse inspanningen om met inzet van gemeentelijke re-integratiemiddelen het bestand beperkt te laten stijgen, heeft de gemeente (wederom) minder besteed aan de BUIG (Wet bundeling inkomensvoorzieningen aan gemeenten) dan er aan rijksvergoeding is ontvangen. In 2013 zijn de uitkeringslasten voor de WWB, IOAW en IOAZ (BUIG) circa € 0,6 mln. lager dan de rijksvergoeding.

Mede door de gemeentelijke compensatie op het door het Rijk gekorte participatiebudget heeft Zoetermeer fors kunnen inzetten op het voorkomen van bijstandsafhankelijkheid en re-integratie. In totaal zijn 526 bijstanders naar werk uitgestroomd. Het percentage klanten dat daarbij door de gemeente met een traject ondersteund moest worden is toegenomen. Weinigen lukt het om op eigen kracht uit te stromen naar werk. Ook stijgt het terugvalpercentage – binnen een jaar van werk weer terug in de uitkering – met 63 % ten opzichte van 2012. Een toereikend participatiebudget waarmee het bieden van maatwerk mogelijk is, heeft dit jaar geleid tot betekenisvolle schadelastbeperking.

De (regionale) werkgeversbenadering is succesvol. De opening van het Ondernemershuis Ter zake en het Werkplein Zuid Holland Centraal hebben een extra impuls gegeven aan het bij elkaar brengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Een mooi voorbeeld daarvan is de instroom van 43 uitkeringsgerechtigden bij de nieuwe vestiging van Primark.

De preventiequote - het aantal mensen dat aan de poort afziet van een uitkering - is in lijn met de planning. Positief daarbij is dat van degenen die afzagen van een uitkering 96 jongeren zijn teruggeleid naar school.

Het herstructureringsplan voor de DSW is in het najaar vastgesteld. De beweging “van binnen naar buiten” waarbij meer buiten de deur bij bedrijven wordt gewerkt, wordt groter. Het aantal groepsdetacheringen is dan ook fors toegenomen.

Jeugdwerkloosheid

Samen met de andere Zuid Holland Centraal (ZHC) gemeenten heeft Zoetermeer medio 2013 plannen ingediend voor de decentralisatie-uitkering aanpak Jeugdwerkloosheid. Met de eind 2013 toegewezen middelen zijn bestaande activiteiten geïntensiveerd en nieuwe activiteiten opgezet, zoals de Leerwerkcheque.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Participatiegraad	72%	71%	73%	+2%	✓
Bijstandsvolume < 65 jaar als % van beroepsbevolking	4 %	3,7%	4,5%	+0,8%	✗
Vergroten uitstroom naar regulier werk	15%	16%	13%	-3%	✗
- na traject	90%	80%	95%	+15%	✓
- zonder traject	10%	20%	5%	-15%	✗

% van de uitstroom dat binnen 1 jaar weer instroomt (terugvalpercentage)	19%	15%	31% ⁶	+16%	×
Beperken instroom (preventiequote)	40%	30%	36%	+6%	✓
% stijging op de participatieladder treden 1, 2 en 3	23%	6%	12%	+6%	✓
% stijging op de participatieladder treden 4 en 5	15%	24%	16%	-8%	×
% daling op de participatieladder	7%	5%	10%	+5%	×

Hoogwaardig handhaven

Op het gebied van handhaving zijn in 2013 twee vernieuwde aanpakken ontwikkeld. In Meerzicht is een proef gestart met een wijkgericht integraal interventieteam. Dit team is een samenwerkingsverband van organisaties die gezamenlijk handhavings- en controleactiviteiten verrichten op onder andere het terrein van de arbeidsmarkt, de sociale zekerheid en de belastingen. Per 1 oktober is een gemeentebrede pilot gestart om op basis van meldingen van mogelijke fraude bij het aanvragen en ontvangen van bijstand strenger te handhaven door een projectorganisatie waarin sociaalrechercheurs, klantmanagers, toezichthouders, boeteambtenaren en twee externe deskundigen intensief samenwerken.

De gemeente slaagt er mede door de nieuwe aanpak steeds beter in om bijstandsfraude op te sporen en terug te vorderen. In 2013 zijn door deze aanpak 40 meer uitkeringen stopgezet en is een hoger bedrag dan vorig jaar teruggevorderd.

Het bestrijden van armoede en het bevorderen van participatie door het verstrekken van inkomensondersteunende voorzieningen.

Het aantal verstrekte ZoetermeerPassen is sterk gestegen ten opzichte van de planning. Oorzaken zijn een stijging van de doelgroep (het aantal huishoudens op of onder 110% sociaal minimum) en een verbeterde voorlichting. De toegenomen belangstelling is ook een gevolg van de koppeling van de verstrekking van de sportcheque en schoolkostentoeslag aan het hebben van een ZoetermeerPas. In aanvulling op het regulier beleid heeft de gemeente de extra armoedegelden van het Rijk beschikbaar gesteld voor het oprichten van een sociaal fonds, het ondersteunen van een aantal lokale initiatieven, verstrekken van computers aan kinderen en een intensivering van de preventieve aanpak schuldhulpverlening. Ook heeft de raad in december besloten de inkomensnorm voor toekenning van de ZoetermeerPas met ingang van 1 januari 2014 te verhogen van 110% naar 120% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Percentage minimahuishoudens ⁷	10,5%	9,1%	10,5%	+1,4%	×
Klant waardeert dienstverlening met minimaal ⁸	7	7	7	-	✓

2.1.3 Wat hebben we hiervoor gedaan?

Doelstelling 1: Het vergroten van de economische zelfstandigheid, verhogen van de Arbeidsparticipatie, door gerichte inzet van het activerend re-integratie instrumentarium.
“Iedereen kan iets dus iedereen doet iets.” Betaald werk is het belangrijkste doel.
<p>Het verminderen van instroom en vergroten van uitstroom van uitkeringsgerechtigden.</p> <ul style="list-style-type: none"> Als gevolg van het sterk toegenomen aantal meldingen zijn veel meer aanvragen behandeld dan gepland. Hiervoor moest extra capaciteit worden ingehuurd. Hiervoor zijn in de Perspectiefnota extra middelen toegekend. Om de uitstroom op peil te houden zijn het beleidsplan “Werken loont” en het actieplan “De eerste afslag naar werk” opgesteld. Zoetermeer zet hiermee in op nog meer zelf doen en minder trajecten inkopen bij

⁶ De arbeidsmarkt is de afgelopen jaren sterk veranderd. Onderzoek laat zien dat veel mensen vanuit de uitkering deeltijdbanen, oproepbanen of tijdelijk uitzendwerk vinden. Deze flexibilisering vertaalt zich in meer “draaideurklanten” en een hoger terugvalpercentage. Door de aanhoudende crisis en terughoudendheid van werkgevers is het in 2013 niet gelukt om 15% te halen; de realisatie van 19% over 2012 heeft zich versterkt doorgezet naar de realisatie van 31% in 2013. De sterk oplopende werkloosheid in 2013 weerspiegelt de moeizame arbeidsmarkt en geeft aan dat het zeer lastig is om mensen duurzamer uit te laten stromen.

⁷ Realisatie gemeten in de tweejaarlijkse armoedemonitor. Laatste meting in 2012.

⁸ Realisatie gemeten in het meerjarige klanttevredenheid onderzoek.

Programma 1 Sociale voorzieningen

	<p>externe partijen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De succesvolle ervaringen met het Project WERKTOP⁹ zijn voortgezet en gebruikt in de omslag van de bestaande werkwijze • De kracht van de SEA en WGSP is benut en gekoppeld aan de arbeidsmarktregio Zuid Holland Centraal. • Participatiecentra zijn samen met andere activerende wijkinitiatieven uitgebouwd en ingezet op uitvoering van maatschappelijk nuttige taken. Inwoners met een minimum inkomen hebben een beroep gedaan op het Participatiecentrum als het gaat om klussen in en om het huis. • Effectieve en efficiënte inzet van het re-integratie-instrumentarium is herijkt door aandacht te geven aan vakmanschap: beleidsmatig en operationeel methodisch en vakkundig werken en vooral doen wat werkt. • De samenwerking tussen de drie O's overheid, onderwijs en ondernemers is verstevigd. Dit in het SOB en bij het oppakken van de aanbevelingen uit het onderzoek (Arcadis) naar deze samenwerking. Dit onderzoek omvat een heroriëntatie op de economische structuur van de gemeenten en op het (V)MBO onder het motto "diploma = (nieuw) werk". • Het uitgangspunt 'van binnen naar buiten' verder doorgevoerd in het bedrijfsmodel voor de Sociale Werkvoorziening: de DSW als door- en uitstroombedrijf naar detachering en/of regulier werk. • Werkplein/ondernemershuis binnen Zuid Holland Centraal is ingezet voor bovenlokale samenwerking met UWV WERKbedrijf, ondernemers en buur- en regiogemeenten. • Integrale samenwerking is bevorderd binnen het sociaal domein met wijkteamaanpak. • Instroommogelijkheden op de arbeidsmarkt zijn verder gestimuleerd door SROI (Social Return on Investment) en partnerschappen met ondernemers. 				
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal deelnemers volwasseneneducatie ⁹	334	350	303	-47	✗
Aantal burgers dat aangewezen is op werk in een SW dienstverband ¹⁰	413	388	408	+20	✗

Doelstelling 2: Hoogwaardig handhaven

Voorkomen van onrechtmatig gebruik en misbruik van uitkeringen met behulp van Hoogwaardig Handhaven door het inzetten van een evenwichtig pakket aan preventie- en repressieactiviteiten.

	<ul style="list-style-type: none"> • Voorkomen van onrechtmatig gebruik en misbruik van uitkeringen met behulp van Hoogwaardig Handhaven door inzetten van een evenwichtig pakket van preventie- en repressieactiviteiten. • Zoetermeer heeft in 2013 de Wet aanscherping en handhaving SZW wetgeving volledig ingevoerd: verdere uitwerking van handhaving binnen het primair proces met fraudepreventie, fraudewet, aanpak van niet-willers en maatregelenbeleid • Uitvoeren van wijkgerichte interventie in de wijk Meerzicht • Uitvoeren van de pilot handhaving 				
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal opgelegde maatregelen	540	350	448	+28%	✓
Aantal opgespoorde fraudezaken (witte fraude en overige)	302	150	246	+64%	✓

NB: door de invoering van Wet aanscherping handhaving- en sanctiebeleid SZW wetgeving medio 2013 zijn er in 2013 152 bestuurlijke boeten opgelegd. Tevens daalt door de nieuwe categorie boeten het aantal maatregelen en strafrechtelijke fraudezaken.

Doelstelling 3: Het bestrijden van armoede en het bevorderen van participatie door het verstrekken van inkomensondersteunende voorzieningen en het bieden van schuldhulpverlening.

Vergroten van het (laagdrempelig) bereik van armoederegelingen.

	<p>Inkomensondersteunende voorzieningen conform begroting uitgevoerd De manier van werken met externe partners verbeterd door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het vereenvoudigen van de aanvragen. • Helder en proactief te informeren over de regelingen. • Uitvoerenden (gemeente, maatschappelijk middenveld, etc.) die direct klantcontact hebben ondersteund en in het adviseren van minima en in het stimuleren van de eigen kracht.
--	---

⁹ Educatiegelden worden in eerste instantie alleen in samenhang met re-integratie ingezet. Dat betekent alleen voor mensen met een Wwb-,- en Wajonguitkering. Circa de helft van de educatiegelden zal worden gecentraliseerd (Ministerie van OCW) met ingang van 1 augustus 2014.

¹⁰ Gemeten in SiSa aantallen: het totaal aantal geïndiceerde inwoners dat een dienstbetrekking dan wel een arbeidsovereenkomst heeft als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet op 31 december 2013.

Programma 1 Sociale voorzieningen

<ul style="list-style-type: none"> • Samen met externe partners van de materiële dienstverlening is een werkwijze ontwikkeld om te werken aan gedragsverandering bij cliënten met financiële problemen. Een voorbeeld hiervan is het project Schuldhulpmaatjes dat is uitgevoerd door vrijwilligers die vroegtijdig ondersteuning bieden. 						
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald	
Aantal klanten die bijzondere bijstand ontvangen	4018	3500	3766	+266	✓	
Aantal klanten met categoriale toeslag chronisch zieken en gehandicapten	569	500 ¹¹	558	+58	✓	
Aantal klanten categoriale ouderentoeslag	842	800	815	+15	✓	
Aantal personen ZoetermeerPas ¹²	7267	7000	10063	+3063	✓	
Aantal verstrekkingen schoolkostentoeslag	1530	1460	1666	+206	✓	
Aantal personen Collectieve Ziektekostenverzekering	4000	3500 ¹³	3992	+ 492	✓	
Aantal personen langdurigheids- toeslag	1061	1250	1197	-53	✗	
Aantal mensen in behandeling voor schuldhulpverlening	627	660	735	+75	✓	
Jaarlijkse daling Aantal recidivisten ¹⁴		X	18		-	
Jaarlijkse afname crisissituaties ¹⁵		X	237		-	
Jaarlijkse vermindering uitval door eigen toedoen klanten ¹⁶		X	83			

2.1.4 Wat heeft het gekost en opgebracht

Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Vershil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	85.731	87.530	84.117	3.413 V	1.327 N
Baten	62.570	63.586	61.685	1.901 N	1.215 N
Resultaat voor bestemming	23.161	23.944	22.432	1.512 V	2.542 N
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	
Resultaat na bestemming	23.161	23.944	22.432	1.512 V	2.542 N

Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is € 1.512.000 voordelig. De belangrijkste verschillen worden hier genoemd. Een meer gedetailleerde toelichting is opgenomen in

¹¹ De nulmeting betreft het jaar 2009. Dit cijfer is in de armoedenota bijgesteld in verband met gegevens uit de jaarrekening 2010. (In 2010 hebben 440 personen de toeslag ontvangen.)

¹² Hierbij is rekening gehouden met de rijksmaatregel om de inkomensgrens voor de ZoetermeerPas te verlagen van 120% van het wettelijk sociaal minimum naar 110% van het wettelijk sociaal minimum. Ondanks deze maatregel is het aantal passen sterk toegenomen. Per huishouden kunnen meer ZoetermeerPassen verstrekt zijn: daarom is het aantal passen groter dan het aantal minimum huishoudens.

¹³ In de begroting 2013 is abusievelijk een oude meerjarenreeks van 3500 blijven staan, dit had 4000 moeten zijn

¹⁴ Betreft een nieuwe indicator over herhalingsaanmeldingen. Nulmeting in en over 2013. Betreft mensen die door eigen toedoen zijn uitgevallen tijdens een schuldregeling de afgelopen 5 jaar en die zich in 2013 opnieuw voor schuldhulpverlening hebben aangemeld.

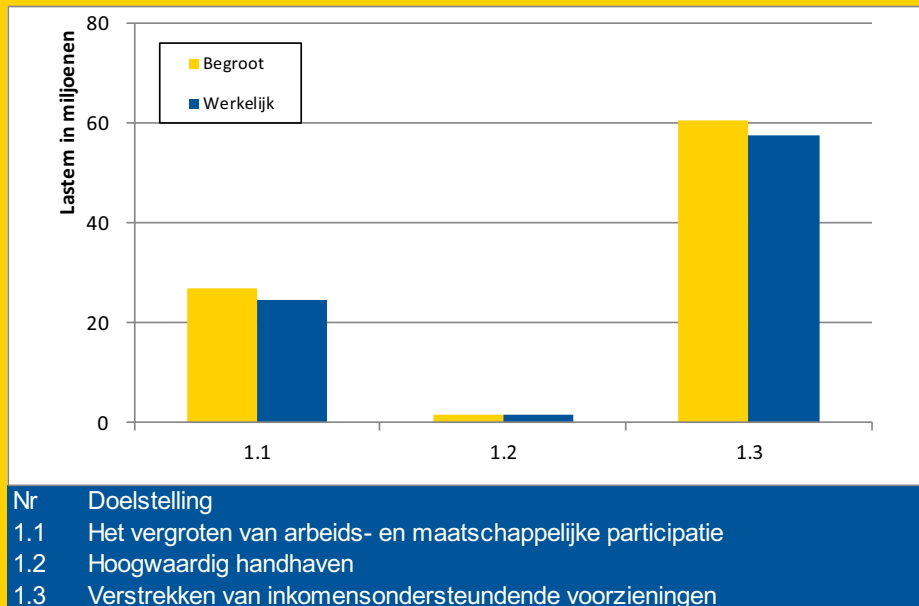
¹⁵ Betreft een nieuwe indicator over crisissituaties. Nulmeting in en over 2013 Betreft acties ten gevolge van een voorgenomen huisuitzetting en/of een aangekondigde afsluiting energie/water.

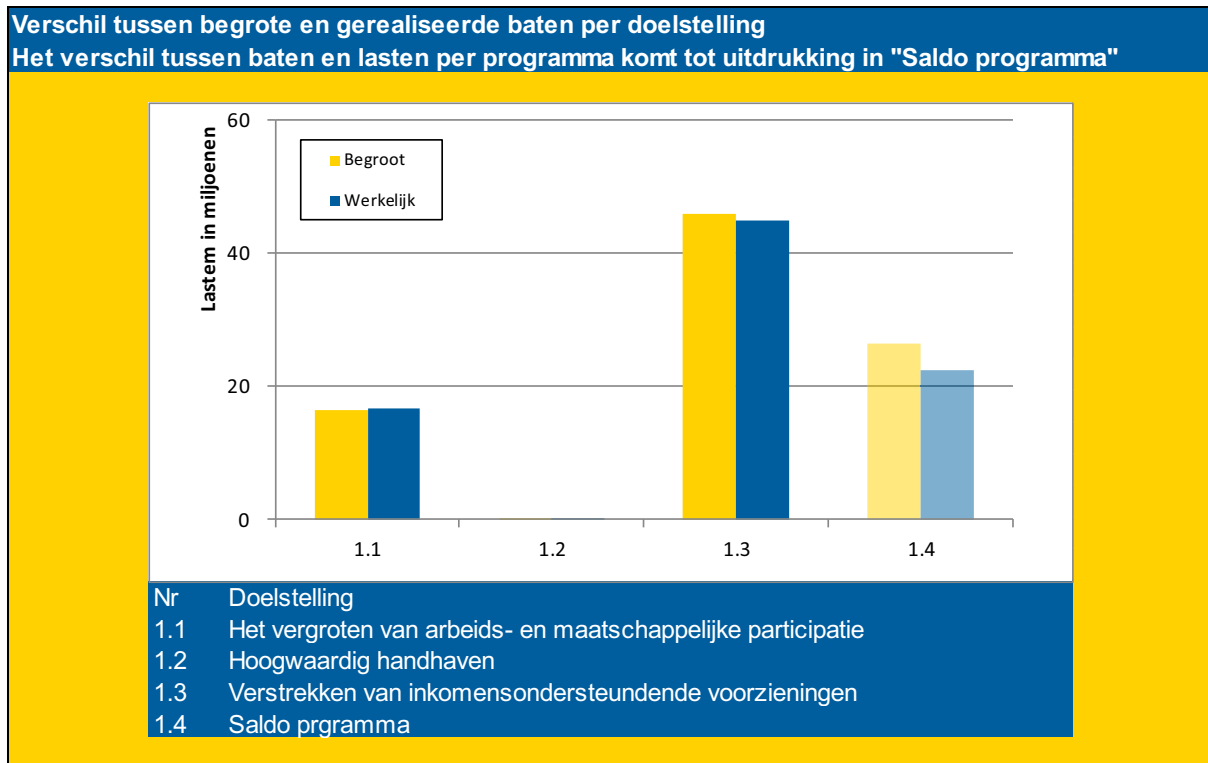
¹⁶ Betreft een nieuwe indicator over uitval. Nulmeting in en over 2013 Betreft uitvallers tijdens de schuldregeling en tijdens het voorstadium vanaf de intake tot aan de regeling.

de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

1. Doordat er meer BTW dan verwacht kan worden verhaald op het BTW-compensatiefonds is sprake van een incidenteel voordeel uit een belastingteruggave over de jaren 2008 tot en met 2012 van € 506.000
2. De lasten in het gemeentelijke deel van het Participatiebudget vallen voor € 616.000 lager uit dan begroot. De bijdrage van Zoetermeer aan de herstructurering van de DSW heeft nog niet plaatsgevonden.
3. Uit de beoordeling van de debiteurenpositie blijkt een lagere storting in de voorziening dubieuze debiteuren nodig dan begroot. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 205.000 ten opzichte van de begroting.
4. De verstrekking op individuele bijzondere bijstand laat een voordeel zien van € 200.000 ten opzichte van de begroting.
5. Het exploitatietekort van de DSW is gedurende het jaar minder geworden door maatregelen van de DSW. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 335.000.
6. Door een afkoopregeling en extra (tijdelijk) personeel is een nadeel van € 698.000 ontstaan.

Verskil tussen begrote en gerealiseerde lasten per doelstelling

2.2 Programma 2 Welzijn en zorg

2.2.1 Algemene doelstelling

De algemene doelstelling van dit programma is dat Zoetermeer een sterke, sociale en gezonde stad is. Zoetermeeders gaan uit van hun eigen kracht en zorgen voor elkaar. Iedereen krijgt gelijke kansen om mee te doen. De gezondheid van inwoners wordt zoveel mogelijk bevorderd. Inwoners zijn in staat hun verantwoordelijkheid te nemen en dat vooral in hun eigen leef- en woonomgeving. Vandaar dat steeds meer aandacht uitgaat naar de mogelijkheden en voorzieningen voor de inwoners op buurt- en wijkniveau.

2.2.2 Wat hebben we bereikt

Dit programma draagt in het bijzonder bij aan de uitvoering van het thema: “Meedoen en zorgen voor elkaar” van het collegeprogramma 2010-2014. In 2012 is met inwoners, maatschappelijke organisaties, de raad en het college gesproken over het nieuwe Wmo-beleidsplan, dat in 2012 is vastgesteld. Het geraamte daarvan wordt gevormd door de uitgangspunten van welzijn nieuwe stijl.

Vernieuwingen in de Wmo

Het accent van de Wmo ligt steeds meer op de beweging van zware naar lichte vormen van hulp en ondersteuning, van het gebruik van individuele naar algemene voorzieningen, van professionele ondersteuning naar meer vrijwillige ondersteuning en van outputsturing naar resultaatsturing. Ook al ligt de nadruk op eigen kracht, we laten de inwoners nadrukkelijk niet in de kou staan bij ondersteuningsvragen.

De invoering van de kanteling heeft er toe geleid dat meer inwoners die een beroep deden op de Wmo, hun probleem zelf hebben kunnen oplossen. Ondersteuning en advies van de Wmo-consulenten bij het zoeken naar oplossingen leidde er toe dat uiteindelijk minder vaak een individuele voorziening verstrekt hoefde te worden, terwijl het gewenste resultaat voor de client wel bereikt kon worden.

Om met een toenemende vraag ook in de toekomst voldoende compensatiemogelijkheden te kunnen bieden, heeft de Wmo enkele bezuinigingsmaatregelen doorgevoerd per 1 juli 2013. Gebruikers van de Regiotaxi betalen bijvoorbeeld nu een ritbijdrage, waarbij de eigen bijdrageregeling is aangepast. Voor het berekenen van de eigen bijdrage wordt nu uitgegaan van de volledige kostprijs van de voorziening. Tevens is de levering van individuele voorzieningen opnieuw aanbesteed. Hiermee zijn besparingen gerealiseerd op de kostprijs van hulpmiddelen. Ook heeft de invoering van de eigen bijdrage en de kanteling een drukkend effect gehad op het aantal verstrekte individuele voorzieningen. De structurele (financiële) gevolgen zijn tegelijkertijd moeilijk te bepalen.

De decentralisatie van taken uit de AWBZ naar de Wmo vindt plaats per 1 januari 2015. Om dit voor te bereiden heeft de gemeente zorg- en welzijnsaanbieders gevraagd mee te denken om gezamenlijk de opgaven te verkennen en oplossingen aan te dragen. Hiervoor zijn drie expertgroepen ingesteld. De expertgroep extramuralisering heeft een advies gegeven over de te nemen maatregelen om ervoor te zorgen dat kwetsbare mensen, die nu naar een instelling verhuizen, langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.

De expertgroep arbeidsmatige dagbesteding is gestart met het ontwikkelen van innovatieve projecten op het grensvlak van arbeidsmatige dagbesteding met beschutwerken, sociale werkvoorziening of vrijwilligerswerk.

De expertgroep wijkzorgnetwerken heeft een model voor wijkzorgnetwerken uitgewerkt, dat een breed draagvlak van organisaties heeft gekregen. Tegelijkertijd heeft de gemeente samen met Pijnacker-Nootdorp de opzet van een pilot sociale wijkteams voorbereid.

Het betrekken van organisaties kost veel tijd, maar levert bij de invoering tijdwinst op omdat een breed draagvlak voor de vernieuwingen is gerealiseerd.

Wat is er verder bereikt?

De gemeente is begonnen om vrijwilligersbeleid en mantelzorgbeleid meer met elkaar te verbinden, het vrijwilligersbeleid te vernieuwen en de mantelzorgondersteuning meer vindplaatsgericht in te zetten en in te spelen op de verschillende behoeften tussen mantelzorgers.

Al een aantal jaren worden door allerlei organisaties activiteiten georganiseerd om eenzaamheid te verminderen. Gemeente en organisaties hebben de krachten gebundeld door het instellen van een Open Platform Eenzaamheidsbestrijding Zoetermeer (OPEZ), waardoor nog beter eenzaamheid aangepakt is.

Dit jaar is de regionale besluitvorming over het samengaan van de GGD Zuid-Holland West met de GGD Den Haag tot de GGD Haaglanden afgerond. Hiermee is een robuuste GGD Haaglanden gevormd, die op 1 januari 2014 begint.

De gemeenteraad is in de afgelopen collegeperiode vanaf 2010 zeer regelmatig op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen rondom 't LangeLand ziekenhuis (LLZ). Het ziekenhuis is vanaf 2010 in financieel zwaar weer terechtgekomen en het voortbestaan was onzeker omdat een faillissement van het LLZ dreigde. Nadat een aantal samenwerkingen en overnames van het LLZ om uiteenlopende redenen geen doorgang konden vinden, heeft het LLZ in maart 2014 een intentieovereenkomst gesloten met de Reinier-Hagagroep. Met het LLZ en de Reinier Hagagroep wordt in goed overleg met banken en zorgverzekeraars nu gewerkt aan het verder herstructureren van de financiën van het ziekenhuis, waarbij de gemeente steeds de raadsaders uit 2011 als uitgangspunt hanteert voor deze gesprekken.

Belangrijk is verder nog dat de Zoetermeerse gemeenschap zich vanaf februari 2014 vierkant heeft opgesteld achter het ziekenhuis en andere zorgpartners in de eerste- en tweedelijnszorg in Zoetermeer tegen de plannen van zorgverzekeraars om de spoedeisende hulp en de IC-afdeling van het LLZ te sluiten. Dit signaal is afgegeven aan de zorgverzekeraars en in 2014 wordt er meer duidelijkheid verwacht.

De inzet van de gemeente en andere stakeholders heeft ertoe geleid dat een er zicht is dat een basisziekenhuis voor Zoetermeer en de achterliggende regio behouden kan blijven.

Een gekanteld zorg- en welzijnsbeleid (2012- 2015)

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
% Inwoners dat de ontvangen formele hulp voldoende vindt	Nvt	Ntb	79%		-
% inwoners dat zich door informele hulp goed ondersteund vindt	Nvt	Ntb	37%*		-

In bovenstaand overzicht staan geen doelpercentages voor 2013 vermeld. In het klanttevredenheidsonderzoek dat is uitgevoerd zijn de effecten voor het eerst onderzocht.

* Duiding percentage: de informele hulp moet concurreren met professionele zorg en met de (mantel)zorg door partner en familieleden. In veel gevallen zal niet de informele zorg de doorslag geven bij het 'zelfstandig kunnen blijven wonen en meedoen' of 'zich goed ondersteund voelen'.

Het bieden van gebiedsgerichte basis Wmo-welzijnsdiensten

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Kengetal sociale kwaliteit (+)	5.8	6.1	5.7	-0.3	×
% inwoners dat afgelopen jaar actief is geweest om de buurt te verbeteren (+)	20.6%	20,7%	18.9%	-1.8%	×
% mantelzorgers dat zich voldoende ondersteund voelt (+)	63.5%	60%	69.9%	+9.9%	✓

Het percentage inwoners dat de afgelopen jaren actief is geweest om de buurt te verbeteren neemt al enkele jaren af. Het is een punt van aandacht.

Het percentage mantelzorgers dat zich ondersteund voelt, stijgt sinds enkele jaren. Het beleid richt zich op het doorzetten van deze ingezette trend.

2.2.3 Wat hebben we gedaan

Doelstelling 1.1: De werkwijze van gekantelde (integrale) toegang tot voorzieningen is gerealiseerd

- Sinds 1 juli 2013 is de nieuwe, gekantelde Wmo verordening van kracht.
- Het vraagverhelderingsgesprek is ingevoerd. De Wmo-consulenten zijn getraind. Wmo-consulenten voeren nu na een melding een vraagverhelderingsgesprek met de cliënt. Tijdens dit gesprek komen ook andere levensgebieden zoals de mantelzorg en de financiële situatie ter sprake.
- Bij het maken van de afspraak voor het gesprek wordt de noodzaak van cliëntondersteuning uitgevraagd: kan er iemand uit de (sociale) omgeving van de inwoner bij het gesprek aanwezig zijn, of is er eventueel behoefte aan professionele cliëntondersteuning?
- Cliëntondersteunende organisaties hebben namens hun cliënt regelmatig een beroep op de Wmo gedaan. De drempel is verlaagd omdat een melding voor de Wmo ook namens de cliënt door iemand anders kan worden gedaan. De samenwerking met cliëntorganisaties is daardoor versterkt.

- Cliënten krijgen na het vraagverhelderingsgesprek een gespreksverslag, met daarin de gemaakte afspraken ("arrangement"). Bij kwetsbare cliënten is nazorg geboden om na te gaan of het resultaat is bereikt.

Doelstelling 1.2: Het huidige Wmo-aanbod is zo doorontwikkeld dat de sociale basisstructuur is versterkt, er minder specifieke voorzieningen zijn en meer maatschappelijk ondersteunende dienstverlening in samenhang in de wijk wordt geleverd

- Met de welzijnsorganisaties zijn afspraken gemaakt dat zij zich de komende jaren meer richten op kwetsbare mensen en hoe ze dat gaan doen. Ook zijn met hen afspraken gemaakt over hun bijdrage aan gezondheidsbevordering voor mensen met een lage Sociaal economische Status (SES).
- Eind 2013 is begonnen met één meldpunt voor informele hulp. Hiervoor is door Mooi/Palet het portaal "ZoSamen" opgericht. In 2014 zal het meldpunt verder worden geprofessionaliseerd en uitgebreid.
- De gemeente heeft de samenwerking tussen welzijns- en zorgorganisaties bevorderd door de intentie van wijkgericht werken uit te dragen. Veel organisaties hebben zich mede daardoor al wijkgericht georganiseerd.
- Om de inwoners van Zoetermeer meer duidelijkheid te bieden in het aanbod van algemene voorzieningen is de sociale kaart van Zoetermeer beter in beeld gebracht. Via de website www.zoetermeerwijzer.nl kunnen inwoners informatie vinden over bijvoorbeeld boodschappendiensten.
- Een pilot is voorbereid om in 2014 de ouderenbus ook in te zetten voor het vervoeren van personen naar dagbestedingsactiviteiten.
- Palet Welzijn is in Meerzicht gestart met de pilot Dagbesteding Nieuwe Stijl voor kwetsbare ouderen. In het ontmoetingscentrum voor mensen met dementie en hun mantelzorgers zijn de openingstijden uitgebreid om meer cliënten te kunnen ondersteunen.
- In de expertgroep wijkzorgnetwerken is een model ontwikkeld waarbinnen de multidisciplinaire samenwerking tussen zorg- en welzijnsorganisaties in de wijk versterkt kan worden.
- Via de expertgroep arbeidsmatige dagbesteding is gewerkt aan het opstellen van innovatieve projecten op het grensvlak van arbeidsmatige dagbesteding en sociale werkvoorziening.
- Stichting Rndom mantelzorg heeft door de inzet van gespecialiseerd zorgvrijwilligerswerk respijzorg voor mantelzorgers geleverd.
- Omdat meer (kwetsbare) mensen langer thuis zullen wonen zijn de toekomstige woonbehoeften van inwoners die zorg nodig hebben in kaart gebracht. Met de resultaten, die in 2014 beschikbaar komen, wordt in samenwerking met woningcorporaties, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties een strategisch huisvestingsplan opgesteld.

Doelstelling 1.3: Wijknetwerken zijn doorontwikkeld naar geïntegreerde wijkzorgnetwerken

- De voorbereiding van de doorontwikkeling naar wijk(zorg)netwerken heeft plaats gevonden. Daarbij is aandacht besteed aan signalering, coördinatie van zorg, samenwerking tussen disciplines, afstemming met de meerpunt-methodiek en de invoering van de zelfredzaamheidsmatrix. In 2014 zullen in Oosterheem en Meerzicht de pilots starten voor wijkzorgnetwerken met daarbinnen sociale wijkteams.
- Ook wordt in deze pilots gewerkt aan de efficiënte koppeling tussen begeleiding, zorg en welzijn en met de 2de lijnszorg.

Doelstelling 2: Het leveren van kwalitatief noodzakelijke zorg en/of ondersteuning voor mensen met een functiebeperking

- De gemeente heeft woonvoorzieningen, huishoudelijke hulp, vervoersvoorzieningen en rolstoelen verstrekt.
- Veel organisaties hebben met subsidie van de gemeente kwetsbare ouderen, chronisch zieken en mensen met functiebeperkingen ondersteund. Dit hebben zij gedaan via belangenbehartiging, het organiseren van ontmoetingen en activiteiten op het gebied van sport en spel.
- De rapportcijfers die inwoners geven over hun tevredenheid voor hun huishoudelijke hulp zullen bekend zijn in juni 2014, wanneer de resultaten van het klanttevredenheidsonderzoek gepubliceerd worden.

Doelstelling 3.1: Het loket WZI, met als onderdeel het Wmo loket uitbouwen tot hét loket voor welzijn, zorg, bijzondere woonvormen en inkomensondersteuning, waar alle burgers terecht kunnen voor informatie, advies en cliëntondersteuning.

- Hieronder staan activiteiten van organisaties, die met subsidie van de gemeente gerealiseerd zijn.
- Door het Opbouwwerk zijn in verschillende wijken buurtfora en buurttafels opgezet. Er zijn bewonersavonden georganiseerd. Wijk- en buurtverenigingen hebben via buurtgerichte activiteiten de participatie van inwoners gestimuleerd. Social media, zoals twitter en facebook, zijn ingezet om bewonersparticipatie te bevorderen. Er vonden buurtboombijeenkomsten in de wijken plaats. In deze bijeenkomsten leren bewoners met elkaar en van elkaar.
 - Buurtbemiddeling is ingezet voor bemiddelingen bij buurt- of burenc conflicten.
 - Het aantal uitgevoerde signalerende huisbezoeken bij ouderen is licht toegenomen. De bezoekvrouwen en – mannen van Piezo zijn in de wijken ingezet om geïsoleerd levende (allochtone) inwoners, waaronder gezinnen, te bereiken.
 - Een groot aantal maatschappelijke organisaties heeft circa 30 activiteiten voor inwoners

	<p>georganiseerd in de Week tegen Eenzaamheid. Andere initiatieven om eenzaamheid te verminderen waren het project Levensboeken en Sensor/Vóór Welzijn die een luisterend oor biedt via telefoon, chat of mail.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door uitvoering van onder andere een monitor Veiligheidsgevoelens, monitor Sociale acceptatie en trainingen aan agenten is de sociale acceptatie, weerbaarheid en veiligheid van lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders gestimuleerd. • Allerlei organisaties hebben maatschappelijke en materiële dienstverlening verleend. Verschillende nieuwe organisaties, waaronder de kerken, hebben zich aangesloten bij stedelijk Overleg materiële dienstverlening. • Stichting Vluchtelingenwerk heeft 78 (nieuwe) vluchtelingen uit 37 huishoudens bij hun vestiging en integratie in Zoetermeer ondersteund. • Het Vip is gerestyled en SVCZ (Stichting Vrijwilligers Centrale Zoetermeer) is verhuisd naar de bibliotheek. De organisaties zijn ontvlochten vanwege het nieuwe vrijwilligersbeleid. Het Vip heeft vrijwilligersorganisaties ondersteund bij het verbeteren van de dienstverlening. Zo zijn er beleidsadviezen gegeven en zijn er praktische handreikingen gegeven over vormgeving van vacatures, opvangen en begeleiden van nieuwe vrijwilligers, etc. • Context, GGZ en De Golfbreker (voorheen De Jutters) hebben intermediairs getraind voor het vroeg signaleren van een ongezonde leefstijl. Context, Stichting Voorkom en Vierstroom Weten & Eten hebben preventieprogramma's uitgevoerd gericht op het verbeteren van een gezonde leefstijl. De op preventie gerichte activiteiten zijn ingebed in de eerste lijn. Ter afdoening van de motie (8a) van de Raad om psychische problemen uit de taboesfeer te halen heeft Context aan 7 verschillende professionele partijen in de schuldhulpverlening trainingen gegeven. • Drie basisscholen werken inmiddels volgens de Gezonde School-aanpak. Voor het voortgezet onderwijs komt er waarschijnlijk eind 2014 een vignet. Vier VO-scholen zouden nu al voor zo'n vignet in aanmerking komen. • De gemeente is actief geweest in het herstellen en in stand houden van het huidige netwerk van AED's in de stad.
--	---

Doelstelling 3.2: Inwoners met ernstige of complexe sociale problematiek wordt hulp en begeleiding geboden. Waar mogelijk gebeurt dit met algemene en lichtere voorzieningen

	<ul style="list-style-type: none"> • Het stedelijk Meldpunt bezorgd (GGD) heeft 365 meldingen gekregen. • Het regionaal Steunpunt Huiselijk Geweld (Stichting Wende) heeft 314 meldingen uit Zoetermeer gekregen. Er zijn in Zoetermeer 51 huisverboden ingesteld. • Gezorgd is dat de meldpunten makkelijker te vinden zijn op de gemeentelijke website, de Zoetermeerwijzer en het colofon van het Stadsnieuws • Er is door Kwadraad en Limor begeleiding geboden aan volwassenen en gezinnen met ernstige of complexe problematiek. • De Wmo-raad heeft een druk bezochte themabijeenkomst over de GGZ-doelgroep gehouden om de aandacht te vestigen op de gevolgen van de vele beleidswijzigingen voor deze kwetsbare doelgroep. • Kwadraad heeft 13 waakvlamcontacten geregeld om terugval te voorkomen of tijdig te signaleren. Het aantal inwoners dat in beeld gehouden wordt via waakvlamcontacten is nu nog laag, omdat uit de AWBZ-middelen betaalde organisaties geen financiële mogelijkheden hebben om dit te regelen. Dit zal veranderen als de middelen vanaf 2015 naar de gemeente gaan. 					
	Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
	Aantal inwoners met complexe problematiek dat na ondersteuning, in beeld gehouden wordt via waakvlamcontact waardoor terugval wordt voorkomen	-	ntb	13		✓

2.2.4 Wat heeft het gekost en opgebracht

Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Verschil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	30.441	29.952	26.593	3.359 V	1.072 30.441
Baten	3.438	2.392	2.783	391 V	103 3.438
Resultaat voor bestemming	27.003	27.560	23.810	3.750 V	1.175 27.003

Programma 2 Welzijn en zorg

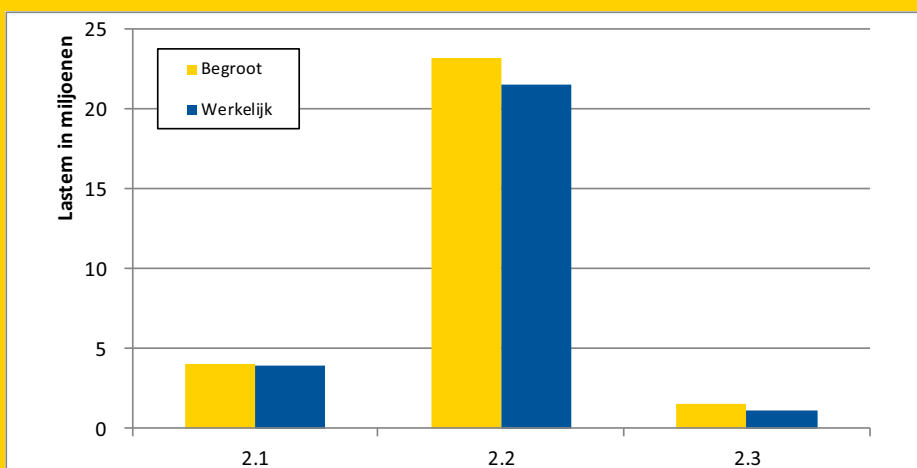
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	73	73	73	0	73
Saldo mutaties reserves	-73	-73	-73	0	-73
Resultaat na bestemming	26.930	27.487	23.737	3.750 V	1.175 26.930

Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is € 3.750.000 voordelig. De belangrijkste verschillen worden hier genoemd. Een meer gedetailleerde toelichting is opgenomen in de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

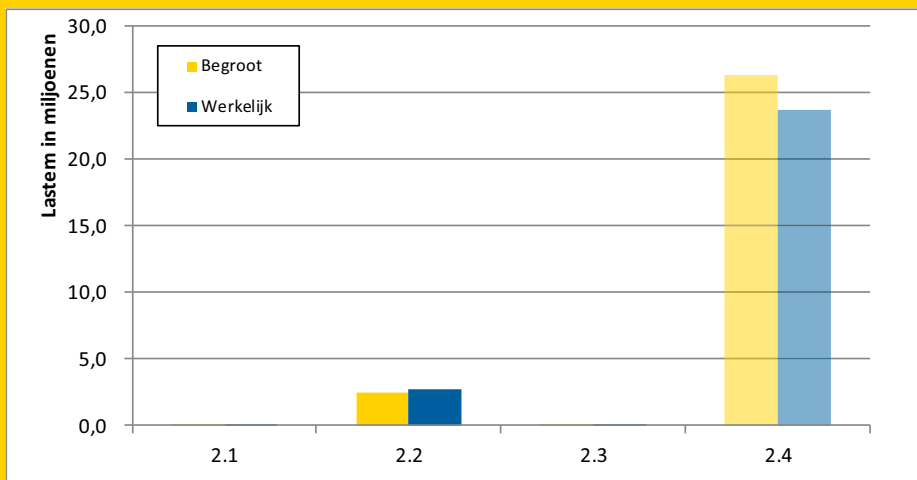
1. Het aantal uren huishoudelijke hulp (HH) valt lager uit dan begroot en ook de prijs is lager dan verwacht. Hierdoor ontstaat een voordeel van in totaal € 1.298.000.
2. Gunstige aanbesteding en verminderde verstrekking resulteren in voordelen van € 492.000 op rolstoelen en € 410.000 op individuele vervoersvoorzieningen.
3. De voordelen op de regiotalaxikosten bedragen in totaal € 129.000, mede als gevolg van een eigen bijdrage voor het gebruik van de regiotalaxi. Op woningaanpassingen bedraagt het voordeel € 549.000. De woningaanpassingen blijken lastig te prognosticeren.
4. Doordat er meer BTW dan verwacht kan worden verhaald op het BTW-compensatiefonds is sprake van een incidenteel voordeel uit een belastingteruggave over de jaren 2008 tot en met 2012 van € 284.000.

Verskil tussen begrote en gerealiseerde lasten per doelstelling

Nr	Doelstelling
2.1	Iedereen kan maatschappelijk meedoen
2.2	Kwalitatief noodzakelijk zorg voor iedereen
2.3	Eén WMO loket

Verschil tussen begrote en gerealiseerde baten per doelstelling
Het verschil tussen baten en lasten per programma komt tot uitdrukking in "Saldo programma"

Nr	Doelstelling
2.1	Iedereen kan maatschappelijk meedoen
2.2	Kwalitatief noodzakelijk zorg voor iedereen
2.3	Eén WMO loket

2.3 Programma 3 Duurzaam en groen

2.3.1 Algemene doelstelling

Zoetermeer streeft naar een duurzame en groene stad. Een toekomstgericht Zoetermeer is namelijk duurzaam en groen. Waar mensen de gedachte omarmen dat we de aarde niet gekregen hebben van onze ouders, maar in bruikleen van onze kinderen. Zoetermeer wil een van de voorbeeldsteden in Nederland zijn als het gaat om een duurzame stad, maar wel met een realistische aanpak. Ondermeer door het toevoegen van duurzame kwaliteit aan onze eigen gemeente. De komende jaren staan centraal het terugdringen van en het besparen op energieverbruik, CO₂-neutrale bouw stimuleren, het bevorderen van een gezond leefmilieu (geluid- en luchtkwaliteit), verbetering van de biodiversiteit (flora en fauna) en het stimuleren van alternatieve energiebronnen. Het behouden en waar mogelijk uitbreiden van groenkwaliteit in en om de stad ondersteunt dit in belangrijke mate.

2.3.2 Wat hebben we bereikt?

Duurzaam Zoetermeer

Het programma Duurzaam Zoetermeer werkt! Zo is het energieverbruik in de Zoetermeerse huishoudens de laatste jaren gedaald (en daarmee ook de CO₂ uitstoot). Dit blijkt zowel uit de cijfers van de Klimaatmonitor (Rijkswaterstaat; leefomgeving) als uit Energie in Beeld (Energienetbeheerders). Dit wordt veroorzaakt door de toegenomen toepassing van isolatie in woningen, het lage gasverbruik van nieuw opgeleverde energiezuinige woningen en een aanpassing van het stookgedrag van inwoners. Maar om tot realisatie van de echte grote ambities in 2030 te komen is een stroomversnelling in de resultaten nodig. Er waren twee landelijke ontwikkelingen die deze stroomversnelling kunnen gaan veroorzaken. De eerste ontwikkeling was het SER energieakkoord medio 2013. Dit SER energieakkoord is met name van belang voor het kunnen ontwikkelen van de duurzame energiecentrales in Zoetermeer. Dit akkoord maakt het mogelijk voor particulieren om onder bepaalde randvoorwaarden elders opgewekte stroom uit zonnepanelen of windturbines te kunnen verrekenen met het eigen stroomverbruik zonder energiebelasting te betalen. De gemeente stelt de daken van haar gebouwen hiervoor beschikbaar en voert gesprekken met scholen en energiecoöperaties hierover. De tweede belangrijke ontwikkeling is die van nieuwe renovatieconcepten die het mogelijk kunnen maken om jaarlijks gegarandeerd een afrekening van 'nul op de energiemeter' (NOM) te kunnen halen. De renovaties kunnen worden uitgevoerd tegen de kosten van de huidige energierekening. De gemeente heeft naar aanleiding van deze ontwikkelingen op 11 juni de werkconferentie Energiek Zoetermeer georganiseerd en met de woningcorporaties gesprekken gevoerd voor de toepassing van deze concepten.

Ook het leefmilieu werd gezonder. Uit het monitoringsprogramma (NSL) blijkt dat de gemiddelde concentraties fijnstof en stikstofdioxide waaraan de inwoners worden blootgesteld de afgelopen jaren zijn gedaald. De daling is wel minder fors dan verwacht. Volgens de laatste raming wordt echter nog steeds overal in Zoetermeer tijdig (voor 2015) voldaan aan grenswaarden voor stikstofdioxide. De grenswaarde voor fijnstof wordt jaarlijks al gehaald. Deze grenswaarde geldt vanaf 2010.

Het leefmilieu werd ook gezonder als het gaat om geluidsoverlast door verkeerslawaai. Dit lawaai is afgenomen door de plaatsing van de geluidschermen en toepassing van stil asfalt. Met Haaglanden en HTM is een monitoringsonderzoek gestart om ook de geluidhinder van Randstadrail in Oosterheem te kunnen verminderen. Het oplossingstraject voor de geluidhinder Randstadrail en de actualisatie van bestemmingsplannen vergden meer ambtelijke capaciteit dan voorzien. Daardoor is de uitvoering van de isolatie van ernstig geluidgehinderde woningen verschoven naar 2014.

De biodiversiteit is in Zoetermeer hoog en nog steeds groeiende. Dit komt vooral doordat de natuur in de vijf natuurkerngebieden zich steeds verder ontwikkelt. Het afgelopen jaar zijn nieuwe bijzondere soorten ontdekt zoals de boommarter (niet de soort die kabels doorbijt) en zeldzame paddenstoelen.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
% CO ₂ reductie	n.v.t.	11%	11%	-	✓

Bevorderen hergebruik afval

Het totale aanbod van afval in Zoetermeer is gedaald. Dat is goed voor het milieu! Door de daling van de hoeveelheid rest- en gft-afval per inwoner zijn dit jaar de verwerkingskosten gedaald. Daarom kan een voordeel worden gemeld. De andere stromen die in onderstaande tabel

staan brengen geld op.

De ingezamelde hoeveelheid van deze afvalstromen per inwoner, zijn met uitzondering van papier, ongeveer gelijk gebleven. De daling van de hoeveelheid papier is een landelijke trend. Ondanks de bewustwordingcampagne papier is de doelstelling niet gehaald. Volgens een afvalscheidingsanalyse is namelijk nog 18% herbruikbaar papier aanwezig in het restafval.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Scheidingspercentage huishoudelijk afval*	37,7	38,5	37,8*	-0,7	×
kg Restafval p. inw	244	251	236	-15	✓
kg GFT per inw	59	60	51	-9	×
kg Glas per inw.	19	22	19	-3	×
kg. Papier per inw.	52	60	47	-13	×
kg. Textiel per inw.	4	4	4	0	✓
kg. Plastic per inw.	3	5	3	-2	×
kg. Wit Bruingoed per inw.	5	6	5	-1	×

*Het scheidingspercentage is berekend door de totale hoeveelheid gescheiden fijn en grof huishoudelijk afval (zowel aan huis opgehaald als bij het zelfbrengdepot) te delen door het totale huishoudelijk afval (zowel grof als fijn en zowel gescheiden afval als restafval). Door nascheiding worden metaal en matrassen nog uit het (grof) restafval gehaald.

Duurzaam verwerken van het ingezamelde afval

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Energieproductie uit restafval	-	22,9 GWh	24,0 GWh	1,1 GWh	✓

2.3.3 Wat hebben we gedaan?

Doelstelling 1.1: De biodiversiteit wordt zo mogelijk verbeterd

- Met de vaststelling van de zogenaamde groentriologie (de Groenkaart, Visie Biodiversiteit en de Bomenvisie) heeft de gemeente zijn visie en beleid vastgesteld voor het groen in Zoetermeer.
- Het Prielbos (één van de 5 natuurkerngebieden) is op de mate van biodiversiteit onderzocht. Elk Natuurkerngebied wordt elke 5 jaar onderzocht.
- Voor het behoud en waar mogelijk verbetering van biodiversiteit is er geadviseerd bij diverse projecten. De belangrijkste projecten in de stad zijn het Stadscentrum, Futura, de Boerhaavelaan, en de begraafplaats Hoflaan. De belangrijkste projecten buiten de stad waren de Nieuwe Driemanspolder (steenuilen project), Snowworld, de Zoetermeerse plas, Buytenhout en het Bentwoud.
- Verder is er met diverse partners waaronder de provincie, buurgemeenten, Heineken en gebruikers van het gebied onderzocht hoe het water en groen in het land van Wijk en Wouden kan worden verbeterd. Het Land van Wijk en Wouden is het gebied tussen Alphen aan den Rijn, Leiden en Zoetermeer.
- Met en voor de natuur- en milieuorganisaties zijn er 4 reguliere en één themabijeenkomst georganiseerd.
- In samenwerking met de drie hoogheemraadschappen is het rioolgemaal in Meerzicht vervangen.
- In het afgelopen jaar zijn er verschillende werkzaamheden aan en in het riool verricht. Zo is er ongeveer 5% van het riool geïnspecteerd. Daarnaast is 25% van het vuilwaterriool gereinigd. In 2013 is gestart met het verminderen van verstoppingen door het gebruik van bacteriën en het voorlichten van mensen over de gevolgen van vet lozen in het schoonwaterriool. De eerste resultaten lijken positief te zijn. Ook is er afgelopen jaar ongeveer 4,5 km riool vervangen dan wel gerelined.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal bezoekers stadsboerderijen	245.000	250.000	250.000	-	✓
Aantal scholen dat gebruik maakt van NME	80 locaties	80 locaties	80 locaties	-	✓
	55 scholen	55 scholen	55 scholen		
Aantal geadopteerde plekken	-	300	473	+57%	✓

Doelstelling 1.2: Energiebesparende maatregelen in Zoetermeer zijn in lijn met de overeengekomen ambities, meer duurzame (alternatieve) energiebronnen en inzetten op verdere CO₂-reductie

- De gemeente is het afgelopen jaar op het thema energiebesparing en duurzame energie bijna 300 keer via het energieloket of de melddesk benaderd door inwoners en ondernemers.
- Op 20 april heeft de gemeente samen met ondernemers een energiemarkt georganiseerd waarbij 19 bedrijven en organisaties aanwezig waren. Honderden Zoetermeerders bezochten de markt en er zijn minstens 176 offertes aangevraagd.
- Met het Erasmuscollege werd de haalbaarheid onderzocht van een zonnecentrale op hun dak.
- Met de corporaties zijn gesprekken gevoerd over de toepassing van nieuwe renovatieconcepten die bestaande woningen energieneutraal kunnen maken.
- Met bedrijven op Lansinghage en een ontwikkelaar zijn gesprekken gevoerd voor de realisatie van een vierde windturbine.
- In 2013 zijn ook 46 energieparty's georganiseerd en 3 woningscans uitgevoerd waarmee samen meer dan 600 mensen zijn bereikt.
- Verder zijn diverse energiezuinige projecten met warmte- en koudeopslag i.p.v. aardgas uitgevoerd zoals het DUNEA gebouw, Futura, energiezuinige woningen in Waterzicht (Oosterheem) en het gebouw van Biblion op het bedrijventerrein Oosterhage.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Totaal aantal MW vermogen wind energie	10,5	10,5	10,5 ¹	-	✓

¹ Het betreft een meerjarige indicator. In 2013 werd nog geen toename verwacht en dit is ook zo gebleken. Met dit vermogen wordt gemiddeld een jaarlijkse opbrengst gehaald voor het gemiddelde verbruik van ongeveer 7.000 huishoudens.

Doelstelling 1.3: Verlagen aantal ernstig geluidgehinderde woningen. Europese norm voor luchtkwaliteit is gehaald

- Het actieplan geluid is geactualiseerd en voldoet aan de Europese richtlijn omgevingslawaaï.
- M.b.t. de gevelsanering is voor de Hildebrandhove een ontwerpsaneringsprogramma geluid ter visie gelegd en voor geluidsaneringswoningen aan de Bleiswijkseweg is opdracht verleend om een voorstel voor maatregelen op te stellen.
- T.b.v. de geluidhinder Randstadrail in Oosterheem heeft veel overleg plaatsgevonden met omwonenden, raadsleden, Haaglanden, HTM en adviesbureaus.
- Voor de bevordering van elektrisch rijden zijn in 2013, 7 extra oplaadpunten gerealiseerd. De plaatsing van laadpalen is echter afgelopen jaar landelijk in een impasse geraakt. Zoetermeer heeft zich succesvol lokaal, regionaal en nationaal ingezet om de impasse te doorbreken. Lokaal is er veelvuldig gecommuniceerd over de mogelijkheden voor het opladen, regionaal is een subsidie voor 25 extra laadpalen in Zoetermeer beschikbaar gekomen en nationaal is er samen met de VNG en de G32 beleid ontwikkeld om de marktpartijen te kunnen faciliteren.
- Er is voor 35 adressen aan de Europaweg subsidie verleend voor het plaatsen van een balkonscherm.

Doelstelling 2: Bevorderen hergebruik afval

Alle acties in het kader van deze doelstelling zijn conform plan uitgevoerd.

Doelstelling 3: Duurzaam verwerken van het ingezamelde afval

De aanbesteding van de verwerking van GFT is uitgevoerd. Met ingang van 1-1-2014 is het nieuwe contract ingegaan. Door het nieuwe contract gaan de verwerkingskosten omlaag en is de aflevering van het afval dichter bij Zoetermeer. De recyclebare stromen hout, bouw en sloofafval en puin zijn niet aanbesteed in het afgelopen jaar. In plaats daarvan is het restafval aanbesteed. De reden hiervoor is dat de verwachte marktomstandigheden voor restafval gunstiger leken. Dat voordeel wordt ook gehaald. Het nieuwe contract voor restafval gaat in per 1-1-2015 en zal ook daadwerkelijk leiden tot lagere verwerkingskosten.

2.3.4 Wat heeft het gekost en opgebracht

Bedragen x € 1.000

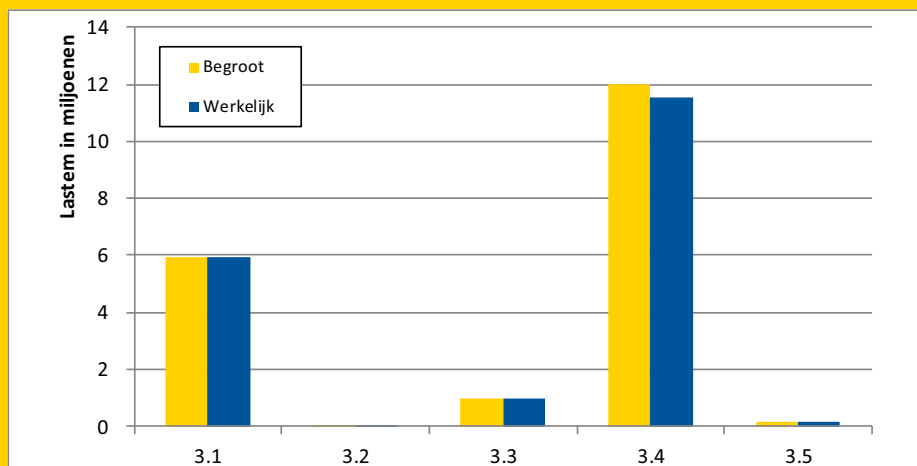
Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Vershil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	19.966	19.816	17.984	1.832 V	1.359 V
Baten	20.392	20.557	20.399	158 N	140 N
Resultaat voor bestemming	-426	-741	-2.415	1.674 V	1.219 V
Toevoegingen aan reserves	652	652	652	0	
Onttrekkingen aan reserves	1.725	1.725	664	1.061 N	460 N
Saldo mutaties reserves	-1.073	-1.073	-12	1.061 N	460 N
Resultaat na bestemming	-1.499	-1.814	-2.427	613 V	759 V

Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is € 613.000 voordelig. De belangrijkste verschillen worden hier genoemd. Een meer gedetailleerde toelichting is opgenomen in de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

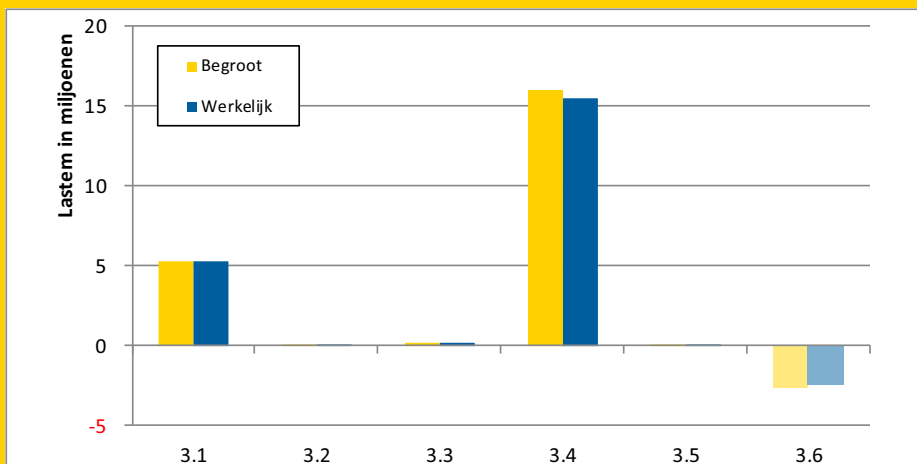
1. Door zowel hoeveelheid- als prijsverschillen van voornamelijk huis- en grofvuil en GFT-afval waren de verwerkingskosten € 300.000 lager.
2. Er is € 300.000 voordeel ontstaan vanwege lagere personeelskosten door vacatureruimte en lagere kosten regulier onderhoud.

Vershil tussen begrote en gerealiseerde lasten per doelstelling

Nr	Doelstelling
3.1	De biodiversiteit wordt zo mogelijk verbeterd
3.2	Energiebesparende maatregelen door inwoners
3.3	Verlagen aantal ernstig geluidshinderen
3.4	Bevorderen hergebruik afval
3.5	Toezicht en handhaving

Verschil tussen begrote en gerealiseerde baten per doelstelling
Het verschil tussen baten en lasten per programma komt tot uitdrukking in "Saldo programma"

Nr	Doelstelling
3.1	De biodiversiteit wordt zo mogelijk verbeterd
3.2	Energiebesparende maatregelen door inwoners
3.3	Verlagen aantal ernstig geluidshinderen
3.4	Bevorderen hergebruik afval
3.5	Toezicht en handhaving
3.6	Saldo programma

2.4 Programma 4 Jeugd en onderwijs

2.4.1 Algemene doelstelling

De visienota "Oog voor de jeugd" heeft als hoofddoel dat de jeugd haar talenten ontwikkelt en als inwoner regie kan nemen op het eigen leven. Hierbij staat de doelgroep -9 maanden tot de jongvolwassenen van 27 jaar centraal. De subdoelen zijn: de jeugd groeit op en ontwikkelt zich tot zelfstandige burgers en de gemeente Zoetermeer bindt de jeugd aan de stad. Uitgegaan wordt van van positief jeugdbeleid, waarin jeugd en ouders op eigen kracht handelen. En als dat onvoldoende lukt, dan wordt integraal en vroegtijdig ondersteuning geboden.

2.4.2 Wat hebben we bereikt

Gezinsbeleid met een preventief accent

Zoetermeer wil een stad zijn, waarin gezinnen naar tevredenheid kunnen wonen en goed kunnen functioneren. Uit een analyse in 2013 van de Meerpunt-enquêtes die in 2010, 2011 en 2012 zijn uitgevoerd, komt naar voren dat ongeveer 90% van de ouders van mening is dat het leuk is om je kind op te voeden in Zoetermeer. Als redenen hiervoor worden genoemd dat er in Zoetermeer veel voorzieningen zijn voor kinderen, er een goed netwerk is van fietspaden en er veel groen is in de stad. Er is verder voldoende aanbod op het gebied van opvoedingsondersteuning en opgroeien. Kinderen worden zo nodig in de speel(taal)huizen en op school extra ondersteund met een voor- en vroegschoolse educatie(VVE)-programma.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Doelgroepkinderen (%) die VVE volgen en op de CITO-toetsen de hoogste scores (1 t/m 4 van 5) halen	85%	75%	76%	1%	✓

Elke jongere een opleiding en baan

Jongeren worden gevolgd opdat zij zo veel mogelijk een startkwalificatie behalen op basis waarvan zij een vervolgopleiding of een baan gaan zoeken. Zij worden daarbij begeleid door het onderwijs en waar nodig door medewerkers van het jongerenloket. Soms geeft dit aanleiding tot uitgebreidere begeleiding onder de vlag van Meerpunt.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Vermindering aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters tot 25000 (2,7%) in 2016 op landelijk niveau		3%	3 %	-	✓

Jongeren in de wijk en in de stad

Jongeren zijn een onderdeel van hun stad en wijk. Zij voelen zich betrokken, nemen deel en dragen bij. Aan de ene kant uit zich dit in het deelnemen aan stedelijke of wijkgebonden activiteiten. Denk aan de jongeren die dit jaar meegedaan hebben aan de debatten in de raadszaal voor Stadhuis van Democratie of hebben deelgenomen aan jongerenwerkactiviteiten in hun wijk. Aan de andere kant hebben jongeren zich ingezet in hun wijk. Zo is het initiatief van 2012, waarin jongeren actief betrokken zijn als rolmodellen om de oud en nieuw viering feestelijk te laten verlopen, verspreid naar iedere wijk. Verder hebben de jongerenambassadeurs adviezen gegeven onder andere voor de wijkontwikkelingsplannen. Minder adviezen dan gepland, omdat zij andere activiteiten opgepakt hebben zoals het maken van de jongerensite.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal gegeven adviezen door de jongeren-ambassadeurs	5	10	6	4	×

Als goed niet voldoende is voor de jeugd, maar dan wel integraal en vroegtijdig

De gemeente is druk bezig met de voorbereiding van de overheveling van taken op het terrein van de jeugdzorg. Hierbij worden de uitgangspunten aangehouden zoals beschreven in de nota Koers in het sociaal domein. Het doel is dat naast de overheveling van budgetten naar de gemeente er ook andere werkwijzen ontwikkeld worden om anders, zo mogelijk beter en efficiënter te werken. Door middel van pilots in de wijken is ervaring opgedaan met nieuwe werkwijzen.

2.4.3 Wat hebben we gedaan

Doelstelling 1: Kinderen zijn opgegroeid onder begeleiding van “allemaal” opvoeders						
Alle betrokkenen rond het opgroeien in de stad hebben hun inzet geleverd en zijn ondersteund door specifieke aanpakken.						
<ul style="list-style-type: none"> Project Opvoeden Samen Aanpakken is gecontinueerd waarbij ook een koppeling is gemaakt met lezingen op het voortgezet onderwijs op het gebied van opvoeding (communiceren met pubers). Daarnaast is geïnvesteerd in opvoedondersteuning met jonge kinderen (Stevig Ouderschap). De Civil Society acties (door en voor burgers) als het mentorenproject en de Voorleesexpress hebben weer bijgedragen aan de ondersteuning van ruim 65 kinderen en 40 ouders. Het aantal kinderen dat gebruik heeft gemaakt van een kinderopvangplaats op sociaal medische indicatie was dit jaar hoger dan voorgaande jaren. De crisis heeft meer mensen in de problemen gebracht, waardoor het voor de ontwikkeling van hun kinderen noodzakelijk was om met gemeentelijke financiële steun een kinderopvangplaats te krijgen. Er zijn vijf trajecten gestart om te komen tot onderwijsgebouwen, waarin integrale kindcentra ontwikkeld worden. Het experiment ‘verlengde schooldag’ is voortgezet, waarbij de schooldag op drie dagen in de week met een uur voor alle kinderen verlengd is. Samen met de buitenschoolse opvang worden activiteiten gedaan die het taalonderwijs ondersteunen. Vanaf 1 januari 2013 voldoen alle gesubsidieerde peuterspeelzalen aan de strengere eisen van de Wet kinderopvang en zijn omgevormd tot speelhuizen en speeltaalhuizen. Ouders betalen een aan de wet gerelateerde ouderbijdrage. Er zijn nog twee ongesubsidieerde peuterspeelzalen over. Het aantal aanmeldingen voor het afstemmen van de pedagogische visie tussen school en buitenschoolse opvang was dit jaar lager. Alle 14 aandachtsscholen en de bijbehorende VVE locaties in de opvang hebben de mogelijkheid gekregen om de ouderbetrokkenheid te verhogen in de scholen en de speeltaalhuizen. 						
	Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
	Aantal VVE-groepen in peuterspeelzalen, speeltaalhuizen en kinderdagverblijven	30	25	33	+8	✓
	Aantal afgestemde visies van scholen en buitenschoolse opvang	9	14	10	-4*	✗

* De tien scholen en buitenschoolse opvang combinaties die hebben deelgenomen, hebben hun onderlinge samenwerking verder geïntensiveerd.

Doelstelling 2: Jong volwassenen kunnen zelfstandig wonen en leven.						
Zoals geformuleerd in de nota Oog voor de Jeugd is het hoofddoel dat de jeugd haar talenten ontwikkelt en regie neemt op haar eigen leven.						
<ol style="list-style-type: none"> Het JIP is gestart met een project op het gebied van de aanpak van schulden bij jongeren. Door goede en korte lijnen met partners is woningaanbod en begeleiding fors toegenomen. 						
	Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
	Wonen onder begeleiding	55	45	65	+20	✓

Doelstelling 3: Jongeren zijn gezond, maatschappijbewust en zelfredzaam.						
Zoals geformuleerd in de nota Oog voor de Jeugd is het hoofddoel dat jongeren leren meedoen en regie op hun eigen leven leren nemen in brede zin.						
Aandacht op vroege leeftijd voor oriëntatie in de vrije tijdsbesteding. Onder andere door voortzetting van buitenschools brede schoolaanbod en inzet van combinatiefunctionarissen waardoor kinderen in aanraking komen met bijvoorbeeld sport, cultuur en techniek.						
	Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
	Aantal combinatiefunctionarissen	16,6 fte	17 fte	18.1 fte	+ 1,1 fte	✓

Doelstelling 4: Jongeren hebben een baan met behulp van een eigen leerweg						
Met interventies in het onderwijsachterstandenbeleid kan de gemeente, scholen en de VVE opvang faciliteren om kinderen een zo goed mogelijke start te geven in groep 3 in het onderwijs en in het voortgezet onderwijs. In samenwerking met het voortgezet onderwijs en het Mbo wordt met een intensievere preventieve aanpak het voortijdig schoolverlaten teruggedrongen.						
<ul style="list-style-type: none"> Door samen te werken met de schoolbesturen in het kader van passend onderwijs en de decentralisaties jeugdzorg, is een vervolg gegeven aan het pionierschap. Dit heeft een gezamenlijk agenda en afstemming opgeleverd. Er zijn acht schakelklassen en één taalplusklas gerealiseerd. 						

Programma 4 Jeugd en onderwijs

<ul style="list-style-type: none"> Er is een tussenevaluatie voor onderwijsachterstandenbeleid besproken en een nieuw plan van aanpak OKEwet 2013-2014 ontwikkeld. Specifieke leerroutes zijn verder ontwikkeld in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven binnen het VMBO en MBO. Hierbij is het onderwijs in eerste instantie verantwoordelijk voor de inrichting en organisatie. De focus ligt nu op een goede doorstroom naar vervolgonderwijs en/of de arbeidsmarkt. Schoolbegeleiding is aangewend voor lokale prioriteiten op het terrein van ict in het onderwijs, diagnostiek in de leerlingenbegeleiding, vve ondersteunende activiteiten, aandacht voor het hoogintelligente kind en de afstemming van pedagogische visies in de buitenschoolse opvang en het onderwijs. Er zijn workshops voor leerkrachten gegeven over het gebruik van digitale schoolborden, mediawijsheid en de aanpak van pesten. Gestart is met de nieuwbouw van basisschool De Piramide en het Onderwijs- en Zorgcentrum Kentalis (doven) in de wijk Meerzicht. Planontwikkeling heeft plaats gevonden voor integrale kindcentra in Buytenwegh (Nesciohove) en in Driemanspolder (Willem Alexanderplantsoen). Door samenspraak met partners en de buurt heeft besluitvorming later plaatsgevonden. I.s.m. het Mbo zijn talrijke maatwerktrajecten gerealiseerd waardoor jongeren met extra ondersteuning alsnog terugkeren naar onderwijs of uitstromen naar een arbeidsplaats. 						
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald	
Percentage kinderen met leerwinst in Citoscores bij een extra impuls door schakelklassen	15%	10%	11%	+1	✓	
Realisatie nieuwbouw en renovatie basisonderwijs	5	2	0*	-2	✗	

* Voor drie accommodaties zijn de voorbereidingen gestart

Doelstelling 5: Jongeren doen actief mee en participeren in de stad

Zowel op school als in de vrije tijd worden jongeren gestimuleerd om een positieve bijdrage te leveren in hun wijk en stad. Hiermee wordt maatschappelijke betrokkenheid gestimuleerd en die draagt bij aan het opgroeien tot betrokken volwassenen.

<ul style="list-style-type: none"> De Jongerenambassadeurs hebben dit jaar naast het geven van adviezen, zelfstandig de website voor Zoetermeerse jongerenbaantjes opgezet. Er is een permanente voorziening voor jongeren in de wijk Rokkeveen gerealiseerd. In Oosterheem is ervaring opgedaan met een andere jongerenwerkaanbieder inclusief een intensivering van uren. De gemeentelijke jongerenwebsite is volledig vernieuwd in afstemming met jongeren. Iedere scholier in het voortgezet onderwijs loopt maatschappelijke stage. Het hoge aantal deelnemende scholieren in 2012 is ook in 2013 gehaald. De publieksactie "Oog voor de jeugd" is georganiseerd door Meerpunt met tal van opvoed- en opgroeiactiviteiten waaronder de opvoed- en opgroeimarkt. 						
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald	
Aantal bemiddelde scholieren met maatschappelijke stage	2714	1400	2700	+1300	✓	

Doelstelling 6: Jongeren hebben geleerd met plezier vrije tijd te besteden door sport, cultuur en/of uitgaan.

- Kinderen die geboren zijn in 2003 namen deel aan de sport- en cultuurcheque. Er hebben in vergelijking met 2012 7% meer kinderen meegedaan. Deze vooruitgang heeft nog niet het gestelde doel gehaald.
- Het aantal wijk sportverenigingen in de wijken Palenstein, Meerzicht en Buytenwegh is toegenomen.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal wijk sportverenigingen	6	2	7	+5	✓
Aantal kinderen dat deelneemt aan sport – en cultuurcheque	50%	60%	57%	-3%*	✗

Doelstelling 7: De jeugd en hun ouders hebben (bij problemen) zorg op maat ontvangen in en/of buiten het gezin, op school en op weg naar werk.

Als het opgroeien en opvoeden even of voor langere duur niet vanzelf gaat, zijn er diverse ondersteuningsacties die – op maat- zijn ingezet voor jongeren en hun ouders in de stad.

<ul style="list-style-type: none"> Op verschillende manieren is extra aandacht besteed aan de implementatie van 1 Gezin 1 Plan. Steeds vaker worden aanvragen ingediend voor de financiering van zorgcoördinatie. Dit kan indien dit niet tot de reguliere werkzaamheden behoort. Acht groepen van professionals hebben deelgenomen aan de training Wie het weet mag het zeggen. Daarnaast zijn twee terugkombijeenkomsten georganiseerd en een training voor leidinggevendenden. Samen met partners, waaronder Bureau Jeugdzorg, zijn de organisatorische en financiële kaders 						
--	--	--	--	--	--	--

Programma 4 Jeugd en onderwijs

<ul style="list-style-type: none"> • vastgesteld voor pilots op wijkniveau. Dit is een nieuwe manier van werken. • Het spoorboekje voor zorg van Meerpunt is ook geldig geworden voor peuters in samenhang met onderwijs; op een aantal locaties wordt gezamenlijk geëxperimenteerd. • Op 6 februari 2013 is voor de vierde maal de Meerpunt Jeugdconferentie georganiseerd. Voor het eerst waren hierbij ook ouders uitgenodigd. • De preventieve aanpak van verzuimbesteding, extra ondersteuning binnen het onderwijs en maatwerktrajecten is succesvol en heeft opnieuw tot daling van het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters geleid. • De aansluiting met het veiligheidshuis Haaglanden is gerealiseerd. Zoetermeer heeft tevens een 'lokale veiligheidskamer Jeugd'. • Door goede bekendheid bij ketenpartners en samenwerking met de wooncorporaties zijn meer jongeren begeleid naar zelfstandig wonen. Ook is er betere afstemming met de nood- en crisisopvang in centrumgemeente Den Haag gerealiseerd, waardoor jongeren beter in beeld blijven. • Verschillende nieuwe organisaties zijn toegetreden tot de Verwijsindex Haaglanden. Verder is ingezet op het bevorderen van signalering door professionals. • Het schoolmaatschappelijk werk is in het primair onderwijs uitgevoerd door +Support en in het voortgezet onderwijs door Jeugdformaat. Beiden zijn kernpartner van het Meerpunt-netwerk. 					
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal 1 gezin 1 planaanpakken met zorgcoördinatie bij Meerpunt	12	10	40	+30*	✓
Aantal gezinnen in gezinscoaching	37	35	36	+1	✓
Aantal leerlingen in de Time out voorziening	46	35	41	+6	✓
Aantal deelnemers opvoedcursussen	479	300	366	+66	✓
Aantal aanmeldingen schoolmaatschappelijk werk in het basis- en voortgezet onderwijs	493 (PO)	380 (PO)	550(PO)	+170	✓
	253 (VO)	230 (VO)	274 (VO)	+44	

*Door de inzet van Meerpunt is het aantal formele aanvragen voor zorgcoördinatie sterk gestegen.

2.4.4 Wat heeft het gekost en opgebracht

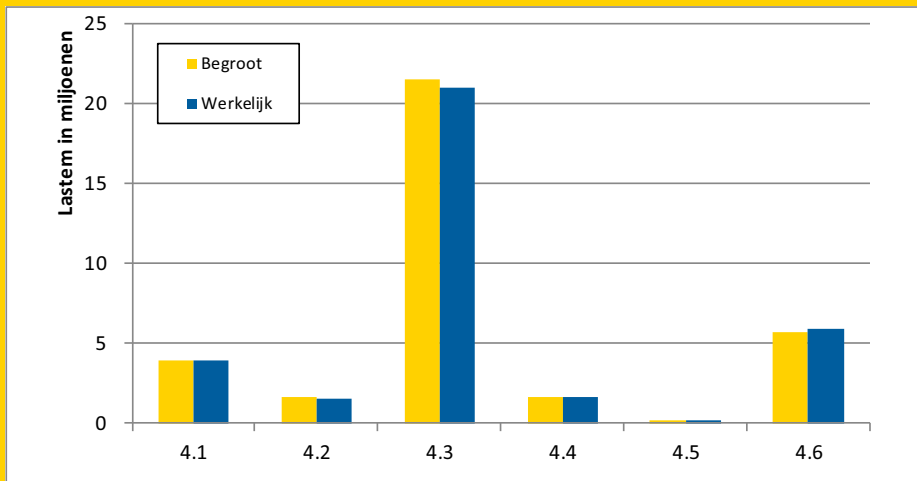
Bedragen x € 1.000

Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Verschil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	30.891	32.536	32.471	65 V	279 N
Baten	7.051	3.953	3.819	134 N	
Resultaat voor bestemming	23.840	28.583	28.652	69 N	279 N
Toevoegingen aan reserves	2.742	1.787	1.787	0	
Onttrekkingen aan reserves	4.128	7.287	7.399	112 V	534 V
Saldo mutaties reserves	-1.386	-5.500	-5.612	112 V	534 V
Resultaat na bestemming	22.454	23.083	23.040	43 V	255 V

Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is, rekening houdend met de mutaties in de reserves, € 43.000 voordelig. Een gedetailleerde toelichting is opgenomen in de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

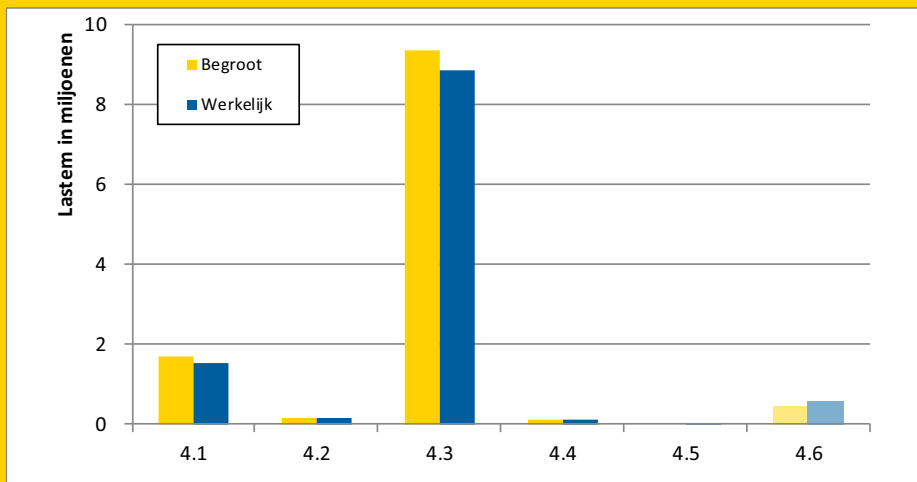
Verskil tussen begrote en gerealiseerde lasten per doelstelling

Nr	Doelstelling
4.1	Kinderen zijn opgegroeid onder begeleiding
4.2	Jongeren zijn gezond, maatschappijbewust en zelfredzaam
4.3	Jongeren hebben een baan met behulp van een eigen leerweg
4.4	Jongeren doen actief mee en participeren in de stad
4.5	Jongeren hebben geleerd met plezier vrije tijd te besteden
4.6	De jeugd en hun ouders hebben zorg op maat

Verskil tussen begrote en gerealiseerde baten per doelstelling

Het verschil tussen baten en lasten per programma komt tot uitdrukking in "Saldo programma"

Nr	Doelstelling
4.1	Kinderen zijn opgegroeid onder begeleiding
4.2	Jongeren zijn gezond, maatschappijbewust en zelfredzaam
4.3	Jongeren hebben een baan met behulp van een eigen leerweg
4.4	Jongeren doen actief mee en participeren in de stad
4.5	Jongeren hebben geleerd met plezier vrije tijd te besteden
4.6	De jeugd en hun ouders hebben zorg op maat

2.5 Programma 5 Kunst, cultuur en bibliotheek

2.5.1 Algemene doelstelling

In het collegeprogramma 2010-2014 is de vitale stad een van de vier centrale thema's: het creëren van een gezonde samenleving waarin jong en oud meedoet en kansen krijgt, door een rijk, gevarieerd en toegankelijk aanbod van onder andere cultuur. Het gaat in de eerste plaats om het creëren van een veelzijdig en kwalitatief goed cultuuraanbod voor een breed publiek. Daarbij is zowel de receptieve cultuurdeelname (kijken, luisteren naar voorstellingen, concerten, exposities) als de actieve deelname (zelf doen en maken) van belang. Een actueel cultuurbeleid en het creëren van een passende culturele infrastructuur is hiervoor voorwaardenscheppend.

2.5.2 Wat hebben we bereikt

De resultaten van de omnibusenquête op het gebied van kunst en cultuur geven een beeld van de waardering van de inwoners voor kunst en cultuur. Met een 7,7 weten de culturele organisaties de waardering van de inwoners goed op niveau te houden. In deze tijd van economische crisis en teruglopende bezoekersaantallen is dat een mooie prestatie.

Voor het Stadsmuseum en de bibliotheek is een belangrijke factor dat de plannen voor het Stadsforum niet tot besluitvorming in de raad hebben geleid. Dit betekent dat beide organisaties hun toekomst richten op nieuwe plannen. Het Stadsmuseum richt zich op regionale samenwerking met musea in Rotterdam en Den Haag. De bibliotheek wil samenwerken met andere maatschappelijke partners in een nieuw centrum voor leren en lezen, informeren en beleven.

Over het nieuwe amateurtheater heeft de raad het besluit genomen dat te zullen realiseren bij het CKC. Na dit raadsbesluit in juni 2013 is de planontwikkeling voor het nieuwe theater in nauwe samenwerking met het CKC en de toekomstige gebruikers voortgezet, met het doel het nieuwe gebouw eind 2015 op te leveren.

Ondertussen hebben het Stadstheater, het CKC en de Boerderij te maken met teruglopende bezoekersaantallen als gevolg van de aanhoudende crisis. Bij het Stadstheater en CKC heeft dit geleid tot negatieve financiële resultaten voor de organisaties. Zij hebben daarvoor zelf passende maatregelen getroffen. De Boerderij kan in 2013 de boeken met een licht positief resultaat sluiten.

Tenslotte kan niet onvermeld blijven dat het Commissariaat voor de media een nieuwe zendmachtiging voor de komende 5 jaar heeft toegewezen aan de lokale omroep Zoetermeer FM.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Gemiddelde waardering culturele voorzieningen	7,7	7,5	7,7	+0,2	✓

2.5.3 Wat hebben we gedaan

In 2013 zijn veel van de doelstellingen die we in de begroting hebben gesteld, behaald. Doelstelling 3 (actieve cultuurdeelname en talentontwikkeling) en doelstelling 5 (versterking van het culturele klimaat in Zoetermeer, receptieve cultuurdeelname) zijn achterbleven bij de begroting. Dit is direct herleidbaar tot de achterblijvende bezoekersaantallen van Stadstheater, CKC en Boerderij als gevolg van de economische crisis.

Doelstelling 1: Versterking van een aantrekkelijke woonomgeving
<ul style="list-style-type: none"> De Zoetermeerse evenementen liepen in 2013 goed. Ondermeer het Bevrijdingsfestival (inmiddels in de top 3 van Bevrijdingsfestivals in Nederland), Culinaire Zoetermeer en Cultuur Lokaal werden druk bezocht en goed gewaardeerd. Daarnaast was het bezoek van de koning en koningin een prachtig extra evenement met landelijke uitstraling. Floravontuur heeft haar activiteiten als coördinator, stimulator en initiator van evenementen volgens afspraak uitgevoerd. De stadspromotieactiviteiten zijn conform afspraak uitgevoerd. De vervanging en uitbreiding van de blauwe aankondigingsborden voor activiteiten in de stad, droegen positief bij aan de promotie van Zoetermeerse evenementen en activiteiten. Verder werden de oprichting en de activiteiten van de nieuwe Stichting Rondvaart Zoetermeer positief ontvangen.

	<ul style="list-style-type: none"> De evenementen zijn volgens vastgesteld beleid uitgevoerd. De evenementenkalender 2013 is uitgevoerd conform planning 				
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal evenementen	51	51	51	0	✓

Doelstelling 2: Laagdrempelige toegang tot cultuur, kennis en informatie voor iedereen, door een vraaggerichte bibliotheek en mediabeleid

<ul style="list-style-type: none"> In de zomer 2013 is de wijkvestiging Seghwaert gesloten om invulling te kunnen geven aan de taakstelling van de bibliotheek. Om het bereik onder de jeugd zo goed mogelijk op peil te houden, worden schoolbibliotheken ontwikkeld. In 2013 zijn in de basisscholen de Triangel en de Touw ladder bibliotheken gerealiseerd. In 2014 staan nieuwe schoolbibliotheken gepland voor basisscholen de Watersnip en 't Schrijverke. De bibliotheek wil zich ontwikkelen naar het Centrum voor Lezen en Leren, Informeren, Beleven waarbij het intensief samenwerkt met Zoetermeerse maatschappelijke organisaties. In september organiseerde de bibliotheek een informatieavond voor geïnteresseerde sociaal / cultureel maatschappelijke organisaties, gevolgd door een tweede bijeenkomst in november. De reacties van potentiële partners en belangstellenden zijn positief. De bibliotheek ontving de eerste prijs van de Gemeentelijke Vrijwilligersprijs. Het aantal uitleningen is licht gestegen. Het aantal fysieke bezoekers neemt af. Dit is te verklaren door het feit dat leden steeds meer digitaal kunnen regelen, bijvoorbeeld het verlengen van uitleningen. Zomer 2013 verliep de zendmachtiging van ZFM. De raad heeft aan het Commissariaat voor de Media positief geadviseerd over een nieuwe zendmachtiging voor ZFM voor de komende vijf jaar. Het Commissariaat voor de Media heeft dit advies gevolgd. Naast uitzending via de reguliere radiofrequentie biedt ZFM de radio-stream voor mobiele telefoons en tablets. Dit wordt momenteel maandelijks door bijna 3.000 unieke luisteraars benut. 					
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Prestatie-index bibliotheek ¹⁷	3	3	3	0	✓

Doelstelling 3: Actieve cultuurdeelname, talentontwikkeling

<ul style="list-style-type: none"> Het CKC heeft in 2013 verschillende toekomstscenario's onderzocht. Het CKC heeft gekozen voor scenario 4, waarin het zich ontwikkelt tot programmeur en verhuurder van lesruimtes aan zelfstandige kunstdocenten. In dit scenario bewaakt het CKC een zo breed mogelijk cursusaanbod. De activiteiten die meerwaarde geven, blijven. Zoals het Digital Art Lab, introductielessen tot 12 jaar, talentscouting- en coaching en evenementen. Het CKC heeft in 2013-2014 minder inschrijvingen dan in het seizoen 2012-2013. Het aantal inschrijvingen is met 11% gedaald. Deze daling werd verwacht. In 2013 heeft het college het CKC verzocht de organisatie van het Kunstmenu over te nemen van de gemeente. Het CKC heeft deze activiteit structureel opgepakt. Het CKC heeft ook in 2013 combinatiefunctionarissen ingezet om de samenwerking tussen de scholen en de culturele instellingen te versterken. Het CKC voert de rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit uit. Diverse scholen in Zoetermeer nemen deel. Het Zoetermeerse amateurkunstveld presenteerde zich in 2013 actief, de organisaties brachten hun jaarlijkse uitvoeringen voor het voetlicht. Gezamenlijke deelname aan het festival Cultuur Lokaal zorgde voor een bereik van circa 5.000 mensen die presentaties bezochten op diverse podia in en om het Stadshart. 					
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Prestatie-index aanbieders cultuurparticipatie ¹⁸	2	3	2	-1	✗

Doelstelling 4: Versterking van het culturele klimaat in Zoetermeer, receptieve cultuurdeelname

<ul style="list-style-type: none"> In april 2013 is het voorstel voor realisatie van het Stadsforum voorbereid. Er heeft geen besluitvorming in de raad plaatsgevonden. Het college heeft de stand van zaken eind april aan de raad gestuurd. De raad is in 2013 akkoord gegaan met het realiseren van het nieuwe amateurtheater bij het CKC. In de loop van 2013 hebben gemeente, CKC en amateurgezelschappen gezamenlijk de plannen verder ontwikkeld. Dit met het doel het nieuwe gebouw eind 2015 op te leveren. Het Kwadrant Theater wordt

¹⁷ In de prestatie-index bibliotheek is opgenomen: aantal bezoekers (760.000), aantal leners (33.500), aantal volwassen leners als % van het totaal (16,5%), het aantal jeugdige leden als % van het totaal (63%), aantal uitleningen (905.000), aantal bezoekers website (65.000). Bij scores onder de norm geldt 1 punt, gelijk aan de norm 3 punten, boven de norm 5 punten.

¹⁸ In de prestatie-index aanbieders cultuurparticipatie is opgenomen: leerlingcontacturen CKC (34.7000), bereik educatieve activiteiten basisscholen (95%), bereik educatieve activiteiten VO (100%), aantal voorstellingen amateurkunst (65). Bij scores onder de norm geldt 1 punt, gelijk aan de norm 3 punten, boven de norm 5 punten.

<p>tot eind 2015 in stand gehouden.</p> <ul style="list-style-type: none"> Het Stadstheater presenteerde ook in 2013 weer een breed aanbod aan theater. Het Stadstheater sloot het jaar met een tekort af. De oorzaken zijn dalende bezoekerscijfers en een achterblijvend aantal verhuringen. Het Stadstheater had in 2013 ruim 77.000 bezoekers. Dit zijn 6.800 bezoekers minder dan in 2012. Het tekort voor 2013 wordt voornamelijk geschat op € 80.000. Dit wordt door het theater met eigen middelen opgevangen. Voor de Boerderij is merkbaar dat bezoekers de kaartaanloop steeds meer uitstellen. Dit zet druk op de balans tussen optredens laten doorgaan of (op het laatste moment) afblazen. Met ruim 40.000 bezoekers is het aantal licht gedaald ten opzichte van 2012 (43.000 bezoekers). De inzet van 110 vrijwilligers blijft onmisbaar; zij houden de organisatie fris en nemen tal van taken voor hun rekening. De Boerderij sluit het jaar financieel af met een klein positief resultaat. Het Stedsmuseum organiseerde diverse exposities en activiteiten voor volwassenen en scholieren. Zoetermeer Utopia, Willem en de Rest (over kasteel Palenstein) of Slavernee zijn enkele in het oog springende voorbeelden. Het Stedsmuseum ontwikkelde met partners ideeën voor een Stedsmuseale Regioketen, een verdergaande inhoudelijke samenwerking met de Stedsmusea uit Den Haag en Rotterdam. De focus ligt op verleden, heden en toekomst van de Metropoolregio Rotterdam / Den Haag met aandacht voor de specifieke kracht en positie van deze steden: Zoetermeer als 20^e-eeuwse Newtown. Terra realiseerde hoge bezoekersaantallen met haar exposities, projecten en manifestaties. Dit ondanks een gebrek aan huisvesting, waardoor meerdere projecten geen doorgang konden vinden of in aangepaste vorm zijn uitgevoerd. Het aantal bezoekers en/of deelnemers aan de programma-onderdelen waarvoor Terra een jaarlijkse subsidie aanvraag, lag net boven het streefcijfer van 3.000. Terra knapte het leegstaande pand Dorpsstraat 12 op en nam het feestelijk in gebruik als (tijdelijke) project- en kantoorruimte en expositiegelegenheid. Er zijn 3 kunsttoepassingen gerealiseerd. Oosterheem Winkelcentrum: Huishoudheid van Hans Müller (monumentaal beeld). Clausschool: Open boek - Piet Dirx (binnenschools reliëf). Oosterheem Centrumeiland: Birthmark - Hans van Houwelingen (monumentaal beeld). Daarnaast is er gewerkt aan de ontwikkeling van acht nieuwe kunsttoepassingen. 	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Prestatie-indicator	3	3	2	-1	*
Prestatie-index aanbod cultuur ¹⁹	3	3	2	-1	*

Doelstelling 5: Behoud cultuurhistorische waarde van de stad

<p>Subsidiëren Historisch Genootschap Oud Soetermeer</p> <ul style="list-style-type: none"> Begin 2013 is de film "Levend Erfgoed Zoetermeer" uitgebracht. De centrale vraag hierin is: wat heeft Zoetermeer in het verleden gemaakt tot wat het tegenwoordig is? In april is de website www.zoetermeermijnstad.nl gelanceerd, een samenwerking tussen de bibliotheek, de gemeente (archief en erfgoed) en het HGOS. Tijdens het Historisch Festival in september, verzorgde het HGOS samen met het Gemeentearchief in het Stadhuis een archieftentoonstelling met als thema "200 jaar Koninkrijk". <p>Onderhouden van beeldende kunst openbare ruimte.</p> <ul style="list-style-type: none"> De uitvoering van het onderhoudsplan beeldende kunst is gerealiseerd. Extra is gedaan: renovatie en verduurzaming (LED verlichting) van lichtkunstwerk De Val op het CKC, renovatie en verduurzaming van lichtkunstwerk De virtuele bovenleiding in Oosterheem. Ook is de databasecollectie Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte uitgebreid met de gemeentelijke kunstcollectie (BKV). <p>Uitvoeren van het monumentenbeleid.</p> <ul style="list-style-type: none"> Er is een historisch informatiebord geplaatst over de ambachtsheren en ambachtsheerlijkheid bij de Grote Dobbe. In De Zoetelaar, de voormalige Christelijke School aan Dorpsstraat 99, is een replica gedenksteen onthuld. Op zaterdag 14 september was het Open Monumentendag met als thema 'Dorpse Macht & Pracht'. Er zijn in 2013 drie publicaties verschenen: 'Dorpse Macht & Pracht' in Zoetermeer, een artikel over de watertoren van Zoetermeer in het boek '20 jaar herbestemming Haags Industrieel Erfgoed' en een luchtfotoboek 'Zoetermeer vanuit de lucht'. 	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Prestatie-indicator	3	3	3	0	✓
Prestatie-index cultuurbehoud ²⁰	3	3	3	0	✓

Doelstelling 6: Beschikbaar stellen van sociaal-culturele gebouwen

¹⁹ In de prestatie-index aanbod cultuur is opgenomen: aantal bezoekers Stedsmuseum (10.000), aantal bezoekers Stadstheater (125.000), aantal bezoekers De Boerderij (50.000), aantal gerealiseerde kunsttopdrachten (7). Bij scores onder de norm geldt 1 punt, gelijk aan de norm 3 punten, boven de norm 5 punten.

²⁰ In de prestatie-index cultuurbehoud is opgenomen: uitvoering onderhoudsplan beeldende kunst (100%), verstrekking subsidie aan Historisch Genootschap conform subsidieverordening (100%). Bij scores onder de norm geldt 1 punt, gelijk aan de norm 3 punten, boven de norm 5 punten.

Beheer van 53 sociaal-culturele gebouwen, onderverdeeld in: <ul style="list-style-type: none"> • 12 culturele accommodaties: een aantal onderhoudswerkzaamheden, waaronder aan de bibliotheek, het Stadstheater en het museum, zijn in afwachting van de besluitvorming over het Stadsforum doorgeschoven naar 2014. • 41 sociaal maatschappelijke accommodaties: onderhoud volgens plan verlopen 					
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal beheerde gebouwen	53	53	53	0	✓

2.5.4 Wat heeft het gekost en opgebracht

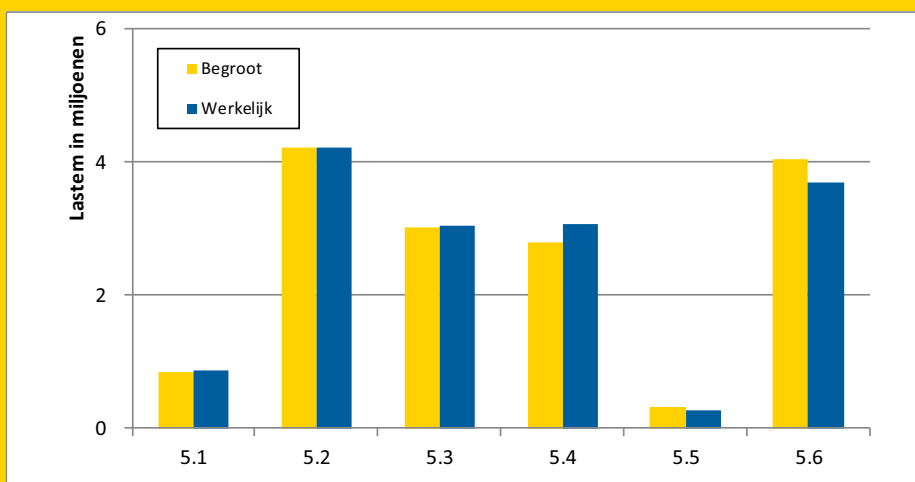
Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Vershil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	13.554	15.277	14.975	302 V	234 V
Baten	1.929	3.737	3.725	12 N	
Resultaat voor bestemming	11.625	11.540	11.250	290 V	234 V
Toevoegingen aan reserves	191	191	191	0	
Onttrekkingen aan reserves	1.300	1.600	1.122	478 N	114 N
Saldo mutaties reserves	-1.109	-1.409	-931	478 N	114 N
Resultaat na bestemming	10.516	10.131	10.319	188 N	120 V

Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is, rekening houdend met de mutaties in de reserves, € 188.000 nadelig.

Voor het project Stadsforum zijn voorbereidingskosten gemaakt ten behoeve van het realiseren van de nieuwbouw van € 335.000. Een gedetailleerde toelichting is opgenomen in de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

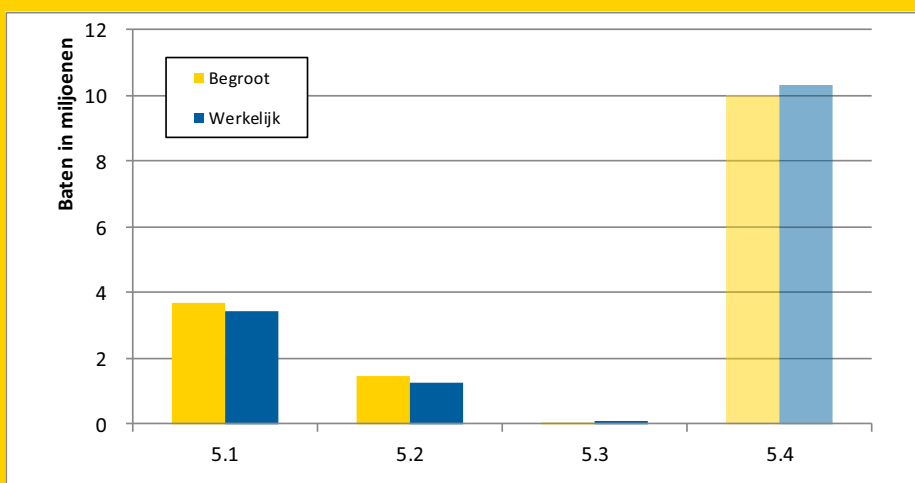
Verskil tussen begrote en gerealiseerde lasten per doelstelling

Nr	Doelstelling
5.1	Verstreking van een aantrekkelijke woonomgeving
5.2	Laagdrempelige toegang tot cultuur
5.3	Actieve cultuurdeelname, talentontwikkeling
5.4	Versterking van culturele klimaat in Zoetermeer
5.5	behoud cultuurhistorische waarde van de stad
5.6	Beschikbaar stellen van sociale culturele gebouwen

Verskil tussen begrote en gerealiseerde baten naar soort baten

Het verschil tussen baten en lasten per programma komt tot uitdrukking in "Saldo programma"

Nr	Doelstelling
5.1	Huurinkomsten sociaal culturele accommodaties
5.2	Reserveringen
5.3	Overige inkomsten
5.4	Saldo programma

2.6 Programma 6 Sport en bewegen

2.6.1 Algemene doelstelling

Sport en bewegen zijn goed voor de gezondheid en leuk om te doen. Het nodigt uit tot actieve deelname aan de samenleving, als sporter of bijvoorbeeld als vrijwilliger bij de vereniging. Kinderen ontwikkelen door sport hun weerbaarheid en leren over samenwerking en respect. Door sport- en beweegactiviteiten wordt de leefbaarheid in de buurt vergroot. Scholen, verenigingen en andere sport- en beweegorganisaties leveren hieraan een belangrijke bijdrage.

Deelname aan sport moet mogelijk zijn ongeacht leeftijd, beperking of financiële positie. Sport is van en voor ons allemaal. Iedereen doet mee; op weg naar een Olympische samenleving!

2.6.2 Wat hebben we bereikt

Door het beschikbaar stellen van een goed ingerichte sportinfrastructuur hebben inwoners het gehele jaar gezond en sportief kunnen bewegen. Het aantal inwoners dat sport is gedaald ten opzichte van 2012 en ten opzichte van de gestelde doelen voor 2013. Geschat wordt dat de economische recessie de sportdeelname negatief beïnvloedt.

De sportvoorzieningen worden met een 7,2 goed gewaardeerd. Een uitzondering hierop vormt de waardering van 4,9 voor de zwembaden. Dit houdt verband met de gevolgen van de uitvoering van de zwemvisie: waar het de gevolgen vanaf 2013 voor het zwembad het Keerpunt betreft. Men moest wennen aan het nieuwe zwemrooster en er was nog onzekerheid over de positie van het Keerpunt. Het is niet ongebruikelijk dat in een overgangsjaar in eerste instantie de tevredenheid afneemt. De maatregelen uit de zwemvisie, waaronder het afstoten van het Keerpunt, geven invulling aan alle oude taakstellingen, voor een bedrag van € 774.000 per jaar. De verkoop van het zwembad het Keerpunt wordt in 2014 afgerond. In de jaarrekening 2013 is de boekwaarde van het Aquapark Keerpunt afgewaardeerd tot de marktwaarde. Tegenover deze eenmalige afboeking staat vanaf 2014 een structurele vrijval van budget. De afboeking van de boekwaarde maakt op grond van regelgeving deel uit van het rekeningresultaat 2013; de structurele vrijval vanaf 2014 draagt € 0,2 mln. positief bij aan het financieel perspectief.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
% deelname van bevolking aan sport	79	80	75	-5	×
% sportdeelname van jongeren (< 30 jaar)	86	89	82	-7	×
% sportdeelname van ouderen (> 65 jaar)	70	74	62	-12	×
Gemiddelde waardering voorzieningen	6,9	7,5	6,7	-0,8	×

Toelichting: effecten worden via de Omnibusenquête gemeten.

2.6.3 Wat hebben we gedaan

Doelstelling 1: Een blijvend hoge deelname aan sport- en beweegactiviteiten ter bevordering van het welzijn van alle inwoners en de Zoetermeerse samenleving

- Het aantal bezoeken aan wijkgerichte activiteiten is ten opzichte van 2012 enorm toegenomen. De toename is het gevolg van een effectievere inzet van de combinatiefunctionarissen door te investeren in een directere aansturing (heldere taken en bevoegdheden) en een groeiend netwerk via de combinatiefunctionarissen. De toename zit voornamelijk bij Sport op school, Sportieve pauze, Brede School en Schoolsporttoernooien. Ook het aantal kinderen van acht jaar dat gebruik heeft gemaakt van de Sport- en Cultuurcheque is gestegen van 50% in 2012 naar 57% in 2013. De sportcafés zijn geïnnoveerd: vaandeldrager van NOC*NSF voor Zoetermeer Hans van Zetten is ingehuurd om de sportcafés meer uitstraling te geven en de deelnemers actief te betrekken.
- Sportverenigingen zijn ondersteund en het aantal wijk sportverenigingen is uitgebreid naar zeven. Er is vooral ingestoken op het aantrekken van meer deelnemers aan de bestaande wijk sportverenigingen. Er hebben 3165 kinderen deelgenomen aan de wijk sportverenigingen. De ondersteuning van de sportverenigingen bij het ontwikkelen van aangepaste spelvormen heeft een boost gekregen. Elf verenigingen verenigd in het platform 'aangepast sporten' hebben de sportimpulsaanvraag toegewezen gekregen voor het project Special Heroes. Ook is er gestart met een regionale samenwerking Haaglanden op het gebied van aangepast sporten waarbij professionals en sportaanbieders elkaar makkelijker kunnen vinden. Onder begeleiding van de combinatiefunctionaris ouderen, hebben zeven verenigingen zich verenigd in het platform 'Sport ontmoet Ouderen': aangepast sportaanbod voor senioren en aanvraag voor de sportimpuls.
- In de zwembaden De Veer en De Driesprong is op werkdagen zwemles gegeven volgens de methode van het

Programma 6 Sport en bewegen

zwem-ABC. In overleg met de scholen voor het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs is schoolzwemmen georganiseerd. Voor geoefende zwemmers was het mogelijk om banen te zwemmen of deel te nemen aan doelgroeplessen. Tijdens de schoolvakanties zijn speciale zwemprogramma's aangeboden. In de zomer is gedurende een periode van 10 weken het buitenzwembad van Aquapark Keerpunt opengesteld. Aanvullend op het zwemprogramma zijn de zwembaden verhuurd aan de zwemverenigingen en de zwemscholen. Om aan de vraag naar voldoende zwemuren voor verenigingen te kunnen voldoen zijn met ingang van september uren gehuurd bij de nieuwe eigenaar van het 25 meterbad van Aquapark het Keerpunt.

- In samenwerking met Floravontuur en de sportverenigingen is op de Markt het sportgala gehouden. Het sportgala is voor het eerst gecombineerd met Zoetermeer Culinaire. Ondersteuning is geboden aan de talentencentra tafeltennis (Taverzo), hoogspringen (Ilion) en turnen (Pro Patria). Via de uitvoeringsorganisatie Den Haag Topsport is ondersteuning geboden aan topsporters en talenten. Onder andere het Beneluxkampioenschap Mountainbike, het kajakfestival en de Europacup tafeltennis hebben binnen Zoetermeer plaatsgevonden.
- In zwembad de Driesprong is het bassin gerenoveerd. De was- en kleedruimten van de gymzaal aan de Kadelaan 206 en de sportzaal aan de Den Brabanderhove zijn opgeknapt en de gymzaal Willem Alexanderplantsoen 10 is gesloopt. De renovatie van de atletiekbaan en de gedeeltelijke vervanging van de kunstgrasvelden bij Phoenix stonden voor 2013 op de planning, maar zijn in verband met een benodigde langere voorbereidingstijd doorgeschoven naar 2014.
- Zes verenigingen hebben een beroep gedaan op de investeringsimpuls. Drie aanvragen zijn inmiddels ook definitief vastgesteld. De andere aanvragen zijn nog niet definitief vastgesteld doordat de werkzaamheden nog niet zijn afgerond of zelfs nog niet zijn gestart. De twee grootste aanvragen zijn van scoutingvereniging Pocahontas voor de bouw van een nieuw clubhuis (75.000,-) en van tennisvereniging ALTV voor de aanleg van LED-verlichting (22.500,-).

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Animocijfer zwembaden	3.5	2.2*	2,79	0,59	✓
Aantal bezoeken aan wijkgerichte activiteiten door kinderen	76.815	73.000	102.989	29.989	✓
Bezetting gymnastieklokaal excl bew onderwijs)	1151	1050	1116	66	✓
Bezetting sportzaal (excl bew onderwijs)	2070	1650	1972	322	✓
Bezetting sporthal (excl bew onderwijs)	1618	1450	1527	77	✓
Aantal evenementen	100%	100%	100%	-	✓

*Het animocijfer bestaat uit het aantal bezoekers gedeeld door het aantal inwoners op 1 januari 2013. Afgelopen jaren is het zwemprogramma steeds aangepast aan de nieuwe situatie, waardoor bezoekersaantallen per jaar moeilijk vergelijkbaar zijn. Het gestelde doel voor 2013 is gebaseerd op twee baden (Veur en Driesprong). Het Keerpunt is vanaf september 2012 gesloten. De hogere uitkomst in 2013 heeft te maken met de extra openstelling van het Keerpunt buitenbad in 2013 en de openstelling van het Keerpunt binnenbad voor recreatiezwemmen op de zondagen in de eerste helft van 2013.

2.6.4 Wat heeft het gekost en opgebracht

Bedragen x € 1.000

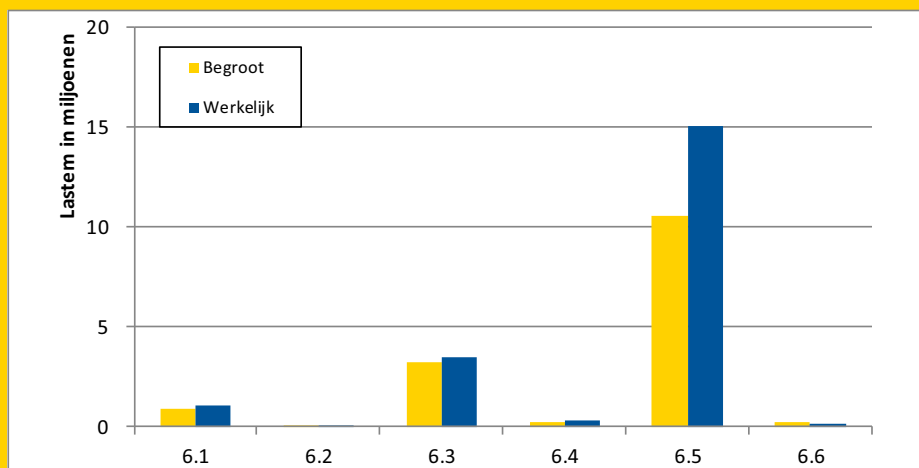
Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Verskil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	16.967	14.804	19.495	4.691 N	313 V
Baten	5.977	3.316	3.663	347 V	
Resultaat voor bestemming	10.990	11.488	15.832	4.344 N	313 V
Toevoegingen aan reserves	738	723	623	100 V	
Onttrekkingen aan reserves	2.779	3.010	1.343	1.667 N	313 N
Saldo mutaties reserves	-2.041	-2.287	-720	1.567 N	313 N
Resultaat na bestemming	8.949	9.201	15.112	5.911 N	

Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is € 5.911.000 nadelig. De belangrijkste verschillen worden hier genoemd. Een meer gedetailleerde toelichting is opgenomen in de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

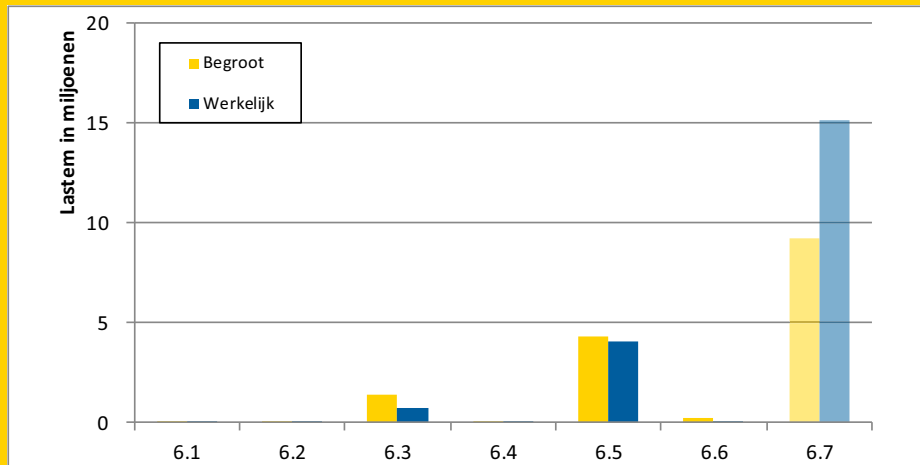
1. Het resultaat van de verkoop van het 25-meterbad Aquapark is € 500.000 voordeel. Hiertegenover staat het afboeken tot de marktwaarde met € 5.602.000 nadeel.
2. De daling van de kaartverkoop voor de zwembaden leidt tot lagere inkomsten van 315.000.
3. Het openhouden van het Keerpunt heeft per saldo tot een nadeel van € 240.000 geleid.
4. Het resultaat op de personele lasten geeft een eenmalig nadeel van € 350.000.

Verskil tussen begrote en gerealiseerde lasten per doelstelling

Nr	Doelstelling
6.1	De bewegingscultuur in de stad stimuleren
6.2	Sportverenigingen ondersteunen bij het ontwikkelen
6.3	De zwemvaardigheid stimuleren
6.4	Talentontwikkeling en Topsport(evenementen) ondersteunen
6.5	Voorzien in een eigentijds basisvoorzieningenniveau
6.6	Investeringsimpuls voor verenigingsaccommodaties uitvoeren

Verschil tussen begrote en gerealiseerde baten per doelstelling
Het verschil tussen baten en lasten per programma komt tot uitdrukking in "Saldo programma"

Nr	Doelstelling
6.1	De bewegingscultuur in de stad stimuleren
6.2	Sportverenigingen ondersteunen bij het ontwikkelen
6.3	De zwemvaardigheid stimuleren
6.4	Talentontwikkeling en Topsport(eventen) ondersteunen
6.5	Voorzien in een eigentijds basisvoorzieningsniveau
6.6	Investeringsimpuls voor verenigingsaccommodaties uitvoeren
6.7	Saldo programma

2.7 Programma 7 Veiligheid

2.7.1 Algemene doelstelling

Het programma Veiligheid draagt bij aan leefbare, veilige en duurzame wijken in Zoetermeer. In 2013 moet criminaliteit en overlast zichtbaar zijn teruggedrongen en moeten inwoners, ondernemers en bezoekers zich veiliger voelen in de stad. Om dit te bereiken is een aantal effecten en prestaties geformuleerd. Zij zijn gebaseerd op het collegeprogramma 2010-2014 en de kadernota Integraal Veiligheidsbeleid Zoetermeer.

2.7.2 Wat hebben we bereikt

In Zoetermeer moet iedereen veilig zijn, en zich vrij en veilig voelen. Voor 2013 is hiervoor uitvoering gegeven middels het Integrale Veiligheidsbeleid (IVB).

In 2013 zijn wij geconfronteerd met diverse maatschappelijke ontwikkelingen. Daarom is in Buytenwegh de inzet van een Stadsmarshall, extra handhavers en een zero tolerance aanpak van overlastveroorzakers en criminaliteit gestart. Tegen radicalisering en Syriëgangers is in 2013 een aanpak vormgegeven die momenteel uitgevoerd wordt. Na een aanzienlijke stijging van woninginbraken in de eerste maanden van 2013 is met behulp van alle betrokken partijen extra ingezet om de woninginbraken terug te dringen.

Het tot stand komen van de landelijke politie, de samenwerking met Pijnacker-Nootdorp en de reorganisatie binnen de brandweer met de daarbij behorende taakstelling en organisatieontwikkelingen zoals verwoord in het visiedocument Op Koers van de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) zijn opgepakt.

De deelname in het Veiligheidshuis Haaglanden en daarbij behorende lokale kamer is dit jaar gestart. Een ander project, het Wijkgericht Handhaven in Meerzicht waarbij naast aanpak van fraude en criminaliteit, het oppakken van zorgadressen en bieden van hulp centraal stonden, verloopt goed. Meer en meer projecten kennen een integrale aanpak waarin zorg of ondersteuning en veiligheid samen gaan.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Gemiddelde waardering voor veiligheid binnen Zoetermeer	6,7	7,0	6,8	0,2	×

Bewoners en ondernemers leveren actief een bijdrage aan de veiligheid in hun buurt

Via diverse participatieprojecten, zoals WAS en de wijkveiligheidsavonden, kunnen inwoners bijdragen aan de eigen veiligheid. Ze bieden bewoners een platform om in gesprek te zijn met gemeente en politie over de situatie in de wijk en daarmee invloed uit te oefenen. Er is een stijging gerealiseerd in het aantal bewoners dat aangeeft wel eens iets gedaan te hebben om de veiligheid in de buurt te verbeteren. Om het gedaalde percentage inwoners dat zich verantwoordelijk voelt voor de veiligheid in de buurt te beïnvloeden is reeds in het laatste kwartaal van 2013 ingespeeld door uitvoering te geven aan de moties Waaks! en Buurt Bestuurt. De resultaten hiervan zijn echter nog niet terug te vinden in onderstaande percentages.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
% inwoners dat aangeeft wel eens iets gedaan te hebben om veiligheid in de buurt te verbeteren	31%	33%	33%	0%	✓
% inwoners dat zich persoonlijk verantwoordelijk voelt voor veiligheid in de buurt/wijk ²¹	70%	71%	65%	6%	×

²¹ Op basis van de uitkomsten van de jaarrekening 2009 en 2010 zijn de indicatoren geactualiseerd. Dit houdt in dat ervoor gekozen is om in 2013 niet het resultaat van 75% te handhaven, zoals beschreven staat in de programmabegroting van 2011-2014, maar een haalbaar resultaat van 71% te noteren.

Voorkomen en verminderen van overlast, geweld en criminaliteit

Samen met politie en Openbaar Ministerie en zorgpartners zet de gemeente zich in om de veiligheidsituatie in Zoetermeer continue te verbeteren. Gerichte aanpak van politie maar ook de inzet van ketenpartners en bewoners heeft er ervoor gezorgd dat dit jaar het aantal gevallen van geweld per 1000 inwoners is afgenomen.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal gevallen van geweld per 1000 inwoners	7,9	<2012	7,1	0,8	✓
Het aantal incidenten huiselijk geweld	310	<2012	360	50	✗
% inwoners dat zich <i>zelden of nooit</i> onveilig voelt <u>in Zoetermeer</u>	57%	>2012	56%:	1%	✗
% inwoners dat zich <i>zelden of nooit</i> onveilig voelt <u>in eigen buurt</u>	70%	>2012	69%:	1%	✗
% inwoners dat overlast van groepen jongeren als bedreigend ervaart	* ²²	<2012	17%		✗/✓
% inwoners dat vindt dat diefstal uit auto's in de buurt vaak voorkomt	*	<2012	nb		✗/✓
Rapportcijfer waardering inzet van de politie <u>in Zoetermeer</u> ²³	6,5	* ²⁴	6,5		✗/✓
Rapportcijfer waardering inzet van de politie <u>in de eigen buurt</u>	6,3	*	6,3		✗/✓
Rapportcijfer waardering inzet van het team Toezicht & Handhaving <u>in Zoetermeer</u>	6	*	6		✗/✓
Rapportcijfer waardering inzet van het team Toezicht & Handhaving <u>in de eigen buurt</u>	5,8	*	5,6		✗/✓

Directe en indirecte gevolgen van een ramp voorzien en beheersen

In 2013 is een aanzienlijke stijging waarneembaar in het percentage uitrijdingen van de alarmdiensten die binnen 8 minuten ter plaatse zijn. Verklaring hiervoor is te vinden in een exactere wijze van meten. Daarnaast is de afstand van de locatie waar de calamiteit zich voordoet in relatie tot de kazerne van invloed. Op een relatief klein aantal spoedeisende calamiteiten zorgen positieve en negatieve uitschieters al snel voor een aanzienlijke aanpassing van het gemiddelde.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Het % inwoners met rookmelders	78%	>2013	75%:	3%	✗
Het % huishoudens met een noodpakket	17%	>2013	19%:	2%	✓
% uitrijdingen binnen 8 minuten ter plaatse bij spoedeisende calamiteiten	80%	80%	94%	14%	✓

2.7.3 Wat hebben we gedaan

Doelstelling 1: Bewoners en ondernemers leveren actief een bijdrage aan de veiligheid in hun buurt (CP)					
Zorgen voor veiligheid is niet alleen een taak van de gemeente. Inwoners, ondernemers en bezoekers hebben hierin ook een eigen verantwoordelijkheid. Via voorlichting is bewustwording gecreëerd bij ondernemers en inwoners om actief een bijdrage te leveren aan veiligheid in hun buurt.					
<ul style="list-style-type: none"> • De aanpak stille en enge plekken is gecontinueerd. Er zijn acht plekken aangepakt. • Alle winkelcentra in Zoetermeer hebben een Meerbloem Keurmerk. Het nieuwe winkelcentrum in Oosterheem is in 2013 ook officieel toegevoegd. • Het project Waaks! is gestart in Zoetermeer. Inmiddels 216 deelnemers. • Het project De Buurt Bestuurt is gestart in de wijken Rokkeveen en Buytenwegh. 					
Prestatie-indicator	Realisatie	Doel	Realisatie	Afwijking	Doel

²² Deze cijfers zijn niet beschikbaar door een wijziging in de integrale veiligheidsmonitor

²³ De indicatoren over de waardering voor de inzet van politie en handhavers zijn op basis van motie 18 (Najaarsdebat 2011) toegevoegd.

²⁴ De doelstelling is pas met ingang van 2014 bepaald.

	2012	2013	2013	2013	gehaald
Uitvoeren van voorlichtings-, subsidie- en/of handhavingsacties ter voorkoming en vermindering van criminaliteit.	3	3	3	0	✓
Aantal aangepakte stille enge plekken	2	>5	8	3	✓

Doelstelling 2: Voorkomen en verminderen van overlast, geweld en criminaliteit

Projecten en evenementen

- De aanpak rondom de radicalisering is opgestart.
- Bij het raadsbesluit Intensivering Toezicht van 29 maart 2013 zijn de Stadsmarshall en twee handhavers aangesteld specifiek voor de wijk Buytenwegh.
- In Meerzicht is samen met o.a. (vreemdelingen) politie, Belastingdienst, netwerkbeheerders, UWV, RCF en woningbouwcorporaties wijkgericht gehandhaafd. Het project 'Wijkgericht Handhaven' heeft geresulteerd in de ontmanteling van vier hennepplantages, het stopzetten van tien onterechte uitkeringen, zijn er vijftien huishoudens doorgeleid naar hulpverlening, en zijn er twee meldingen geweest bij het meldpunt kindermishandeling. Daarnaast hebben diverse organisaties openstaande bedragen geconstateerd en hier actie op ondernomen.
- Met behulp van een integrale aanpak jaarwisseling is de jaarwisseling 2013/2014 goed verlopen. Het schadebedrag bedroeg voor de jaarwisseling 2013-2014 € 99.400. Een daling van 27%. Naast diverse preventiemiddelen en aanpassingen in de openbare ruimte, heeft de gemeente Zoetermeer een feest georganiseerd voor de jeugd. 1100 Jongeren zijn hierop afgekomen.

Preventie en voorlichting

- Er zijn voorlichtingsacties georganiseerd om te waarschuwen tegen woninginbrekers en vóór preventiebevorderende maatregelen. Alle losse acties en maatregelen van gemeente en ketenpartners zijn m.i.v. 2013 samengevat in één plan Aanpak Woninginbraken.
- Er zijn vijf wijkveiligheidsavonden georganiseerd die laagdrempelig en goed toegankelijk zijn voor oudere inwoners.

Handhaving

- Het gemeentelijk handhavingsteam heeft naast de reguliere dag-, avond- en weekenddiensten ook een pilotproject nachtdiensten gedraaid. Na evaluatie is besloten wegens te weinig meldingen de nachtdiensten niet door te zetten. De werkzaamheden van de handhavers hebben zich ook gericht op handhavingsacties zoals controles bij scholen, hondenpoep en foutparkeren.
- Er zijn vier integrale handhavingsacties gehouden in het openbaar vervoer en RandstadRail stations.

Criminele en overlastgevende jongeren

- Het risicojongerenoverleg, voor afstemming tussen betrokken partners en justitie over individuele overlastgevende jongeren, is met inbreng van de Stadsmarshall voortgezet. Het overleg voor wat betreft de criminele jongeren is opgegaan in de lokale kamer van het Veiligheidshuis.

Evaluatie en uitvoering van beleid

- De alcoholnuttingsverboden zijn geëvalueerd en voortgezet. Een aantal locaties zijn uitgebreid en in Buytenwegh en Meerzicht zijn twee nieuwe verboden uitgevaardigd.
- Het cameratoezicht in het uitgaansgebied is geëvalueerd en voortgezet.

Overige cijfers

- 51 Personen hebben een tijdelijk huisverbod gekregen.
- Er zijn 46 hennepplantages opgerold en het Hennepoverleg met ketenpartners is voortgezet.
- Zes personen hebben een gebiedsverbod gekregen (overlastwet)
- Er is één witte voetjes actie gehouden door de politie.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal toezichthouders (boa's en reinigings-inspecteurs)	16,5fte	16,5fte	14 fte	2,5fte	×
Aantal handhavingsacties openbaar vervoer & stations	4	4	4	0	✓
Aantal fte politie bij bureau Zoetermeer	211,2	223*	211	12	×
Aantal integrale handhavingsacties gericht op veilig uitgaan	10	10	10	0	✓
Het houden van een voorlichtingscampagne huiselijk geweld	1	>1	1	0	✓

*De stijging naar 223 fte is gebaseerd op het inrichtingsplan van de politie in 2011. Deze formatiewijziging is echter niet meer geëffectueerd vanwege de transitie naar de nationale politie en een daarbij behorend nieuw inrichtingsplan.

Doelstelling 3: Directe en indirecte gevolgen van een ramp voorzien en beheersen

De gemeente is in staat om inwoners te informeren over de risico's van het verzorgingsgebied en bij een ramp te helpen en te evacueren.

- De jaarlijks multidisciplinaire oefening van rampenbestrijdingsorganisatie met regionale samenwerking heeft plaatsgevonden.
- Er zijn 1285 controles uitgevoerd. Deze daling heeft ondermeer te maken met een verminderd aantal hercontroles door beter naleefgedrag, het feit dat de Omgevingsdienst Haaglanden zelfstandig vuurwerkcontroles heeft uitgevoerd en er minder controles bij bouwactiviteiten nodig zijn geweest.
- De gemeente communiceerde het afgelopen jaar over informatievoorziening zoals Burgernet en NL-alert, over schadebeperking en over de zelfredzaamheid van bewoners. Hiervoor zijn de volgende middelen gebruikt: borden, social media, persberichten, artikelen, websites, flyers en folders.
- Input is geleverd voor het regionaal crisisplan dat onder regie van de Veiligheidsregio Haaglanden wordt opgesteld.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Deelname gemeente Zoetermeer aan multidisciplinaire, regionale oefening	1	1	1	0	✓
Controles conform controleplan preventie brandveiligheid	1.455	1.415	1285	130	✗

Doelstelling 4: Het verstevigen van de gemeentelijke regierol ten aanzien van veiligheidsbeleid

- De gemeente Zoetermeer heeft zich formeel aangesloten bij het Veiligheidshuis Den Haag. Daarnaast is ook een lokale kamer opgericht.
- In 2013 zijn negen wijkstewards aangesteld om de veiligheid in de buurt te verbeteren. Zeven daarvan hebben een contract gekregen bij Capricorn.
- Voorbereidingen zijn getroffen voor het inrichten van een casusoverleg met Regionaal Informatie- en Expertise Centrum. Daarnaast is Zoetermeer partner in het regionaal RIEC overleg en heeft de gemeente haar bijdrage geleverd in het aanpakken van diverse casussen.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal ingezette Zoetermeerbanen voor de verbetering van de veiligheid in de buurt.	12	9	9	0	✓

2.7.4 Wat heeft het gekost en opgebracht

Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Verschil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)		Meldingen 2013	
Lasten	12.394	12.508	11.742	766	V	282	V
Baten	128	162	105	57	N		
Resultaat voor bestemming	12.266	12.346	11.637	709	V	282	V
Toevoegingen aan reserves	0	0	52	52	N		
Onttrekkingen aan reserves	0	80	64	16	N		
Saldo mutaties reserves	0	-80	-12	68	N		
Resultaat na bestemming	12.266	12.266	11.625	641	V	282	V

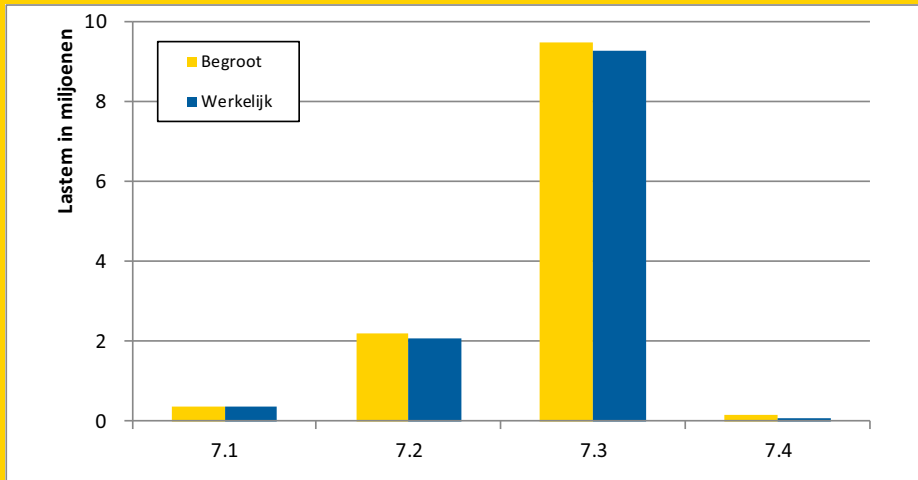
Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is, rekening houdend met de mutaties in de reserves, € 641.000 voordelig. De belangrijkste verschillen worden hier genoemd. Een meer gedetailleerde toelichting is opgenomen in de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

1. De deelname van de gemeente Zoetermeer in de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) kost € 560.000 minder dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een lagere bijdrage per inwoner als gevolg van een nieuwe verdeelsleutel en door lagere kosten van de VRH door een vacaturestop en

door een terughoudend investeringsbeleid.

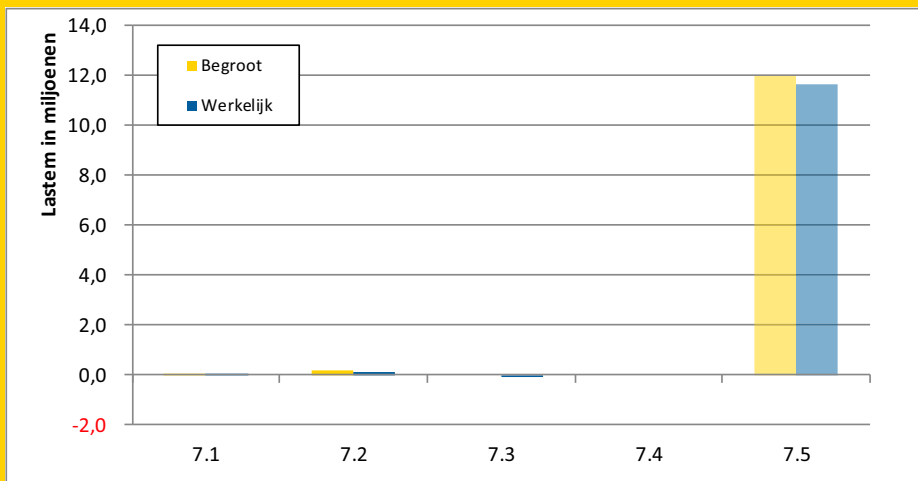
Verskil tussen begrote en gerealiseerde lasten per doelstelling

Nr	Doelstelling
7.1	Bewoners en ondernemers leveren actief een bijdrage aan de veiligheid in hun
7.2	Voorkomen en verminderen van overlast, geweld en criminaliteit
7.3	Directe en indirecte gevolgen van een ramp voorzien en beheersen
7.4	Het verstevigen van de gemeentelijke regierol ten aanzien van

Verskil tussen begrote en gerealiseerde baten per doelstelling

Het verschil tussen baten en lasten per programma komt tot uitdrukking in "Saldo programma"

Nr	Doelstelling
7.1	Bewoners en ondernemers leveren actief een bijdrage aan de veiligheid in hun
7.2	Voorkomen en verminderen van overlast, geweld en criminaliteit
7.3	Directe en indirecte gevolgen van een ramp voorzien en beheersen
7.4	Het verstevigen van de gemeentelijke regierol ten aanzien van
7.5	Saldo programma

2.8 Programma 8 Dienstverlening en bestuur

2.8.1 Algemene doelstelling

Het college heeft dienstverlening hoog op de agenda staan. In zijn programma voor 2011 - 2014 streeft het college naar een dienstbare stad waar de klant centraal staat. Accent ligt hierbij op de digitale dienstverlening en transparantie. Een dienstbare stad is een stad waar inwoners, bedrijven en instellingen zelf aan het roer staan, waarbij het college zich dienstbaar en faciliterend opstelt, en waar het college partners betreft bij het maken van keuzes. De wijkposten, maar ook andere ontmoetingsplekken in de wijk zoals scholen, buurthuis, gezondheidscentrum of winkelgebied zijn daarin belangrijk omdat daar de dienstverlening vlakbij de inwoners komt en de gemeente op die locaties samenwerkt met partners in de vorm van wijknetwerken.

2.8.2 Wat hebben we bereikt

Klanttevredenheid

De tevredenheid over de gehele dienstverlening van de gemeente is iets onder de doelstelling gebleven maar ongewijzigd in vergelijking met 2012. Mogelijke redenen (bron: individuele opmerkingen Omnibusenquête) dat de doelstelling niet is gehaald zijn een late of geen terugkoppeling op e-mails en lange wachttijden. De waardering voor de balie en het Gemeentelijk Call center (GCC) is wel toegenomen. Daarnaast blijft het gebruik van digitale producten toenemen. In de Benchmark van bureau Ernst & Young is Zoetermeer geïndiceerd op de tweede plaats waar het gaat om het meest volwassen digitale loket. Uit het klanttevredenheidsonderzoek naar het digitale kanaal van de Benchmarking Publiekszaken scoorde Zoetermeer een 7,5. In de totale ranking van de Benchmarking Publiekszaken eindigde Zoetermeer op de tweede plaats en bij de 100.000+ gemeenten op de eerste plaats.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Rapportcijfer tevredenheid gehele dienstverlening	7,1	7,4	7,1	-0,3	✗
Waardering van bezoekers voor de baliedienstverlening	7,7	7,9	8	+0,1	✓
Waardering van bellers voor het GCC	7	7,4	7,5	+0,1	✓
Gebruik digitale producten	47%	+5%	+21%*	+ 16	✓

Het maken van digitale afspraken telt m.i.v. 2013 niet meer mee bij de digitale producten omdat een afspraak geen zelfstandig product is.

Transparant beleid en regelgeving

Zoetermeer heeft een voorbeeldfunctie op het gebied van vermindering regeldruk. De wethouder dienstverlening is ambassadeur van Zuid-Holland in het programma van VNG, BZK en EZ en trekker van het hoofdstuk Regelluwe stad in het convenant dat de G32 heeft afgesloten met de minister van Economische Zaken. In 2013 is de samenspraaknota aangenomen door de raad. Omgevingsbewust werken wordt steeds meer op de werkvloer toegepast.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
% daling gegronde klachten t.o.v. vorig jaar	-	5%	28,5%	+23,5%	✓

Wijkpost als spil in de wijk

Inwoners zijn tevreden over het functioneren van de wijkposten. Het aantal abonnees op de wijknieuwsbrieven is toegenomen. Door gemeentelijke diensten en diensten van andere aanbieders met elkaar te combineren, zijn wijkposten meer als spil in de wijk gaan functioneren. Bewoners, gemeente en haar ketenpartners werken integraal met elkaar samen om de stad schoon, heel, veilig en leefbaar te maken en te houden.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
% inwoners dat de wijkpost heeft bezocht van het totaal aantal inwoners die de wijkpost hebben benaderd	30%	60%	60,6%	+0,6	✓
Rapportcijfer tevredenheid inwoners over het functioneren	7,2	7,5	7,1	-0,4*	✗

wijkposten					
Aantal abonnees wijknieuwsbrieven	7589	6750	7856	+1106**	✓

*De tevredenheid van inwoners over het functioneren van de wijkposten was in 2013 nagenoeg even hoog als in 2012.

**Het aantal abonnees van de wijknieuwsbrieven is 7856. Dit is een forse stijging vergeleken met het streefcijfer van 6750. Deze stijging wordt mede veroorzaakt doordat er in 2013 ook voor Palenstein een nieuwsbrief is verzorgd.

2.8.3 Wat hebben we gedaan

Doelstelling 1: Klanttevredenheid

Zoetermeer werkt hard aan de dienstverlening. De vraag van de klant staat centraal en onze inwoners zijn tevreden over onze dienstverlening. Daarnaast moet voor de toekomst de "basis op orde" zijn.

- Uit de Benchmarking Publiekszaken en een NPS-onderzoek is gebleken dat de burger wachttijden en bejegening belangrijke aspecten van dienstverlening vindt. Dit heeft geleid tot de proef Uitsluitend werken op afspraak vanaf 1 januari 2014. In 2013 is om wachttijden te verkorten het maken van een afspraak extra gepromoot en is op het maken van afspraken gestuurd. Voor bezoekers van de WZI balies, die alleen documenten moeten afgeven is een speciale WZI brievenbus ingevoerd, waardoor de wachttijden bij de WZI-balie zijn afgenomen. Om de wachttijden in het callcenter te verkorten en de bereikbaarheid te verbeteren is in het callcenter een selfservice bandje in gebruik genomen. Om het de burger eenvoudiger te maken is het aanvragen van een reisdocument waarbij het oude reisdocument niet kan worden ingeleverd een terugverwijzing naar het politiebureau (om een verklaring van vermissing op te laten maken) niet meer nodig. De verklaring van vermissing wordt aan de publieksbalies opgemaakt (pilot).
- De doelstelling voor de uitvraag van dubbele gegevens is niet gehaald. Uit de individuele opmerkingen uit de omnibusenquête blijkt dat bij Publieksplein dubbele gegevensuitvraag het meest voorkomt. Het gaat hierbij om adres- en paspoortgegevens. Deze uitvraag van gegevens is onvermijdelijk om verificatie om deze werkzaamheden uit te kunnen voeren.
- Er heeft verdere uitbreiding van de digitale dienstverlening plaatsgevonden voor inwoners en bedrijven en de toegankelijkheid is verhoogd door nieuwe producten en promotie van het digitale kanaal. Voor de jaarwisseling is een nieuwe App in gebruik genomen voor het melden van overlast met vuurwerk. Het promoten van de digitale dienstverlening vindt plaats op de gemeentelijke website en in het plaatselijke weekblad. Er is gestart met het nalopen van digitale producten en processen als gevolg van de stagnatie in het proces van de digitale bezwaarschriften tegen de vergunningverlening van de kap van de Platanen in Seghwaert.
- De digitale communicatie naar inwoners en ondernemers is verbeterd. Via het Ondernemersplatform kunnen ondernemers e-diensten van de gemeente Zoetermeer aanvragen met behulp van e-Herkenning zoals de aanvraag van een evenementenvergunning, de aanvraag van een standplaatsvergunning en de aanvraag van een subsidie welzijn.
- Facebook en Twitter zijn regelmatig ingezet voor campagnes en informatievoorziening. Het aantal volgers via Facebook is toegenomen met 49% en het aantal volgers via Twitter is toegenomen met 61%.
- Dagelijks wordt aandacht besteed aan het beheer van de website. Er zijn uitgangspunten en richtlijnen benoemd om het beheer beter vorm te kunnen geven.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
% dubbele gegevensuitvraag	10%	7%	8,9%	+1,9%	✗
% telefonische bereikbaarheid GCC	84%	90%	84%	-6%	✗
% antwoorden dat Publieksplein in 1 keer goed heeft	54%	70%	52%	-18%*	✗

*Deze meting betreft alleen de prestaties van het GCC en niet van de balies. Zoals aangekondigd in TB2 heeft nadere analyse plaatsgevonden hoe de resultaten van het Gemeentelijk Call Center verbeterd kunnen worden. Bijsturing heeft plaatsgevonden door aanscherpen van werkwijzen en definities en daarnaast wordt de beschikbare bezetting beter afgestemd op de binnenkomende telefoontjes. Verwacht wordt dat dit in 2014 tot verbetering van de resultaten leidt.

Doelstelling 2: Transparant beleid en regelgeving

Duidelijke regelgeving is belangrijk voor onze inwoners, bedrijven en instellingen. Daarom streven we naar transparantie in de regelgeving met zo min mogelijk administratieve lasten. Ook de afhandeling van klachten zal helder zijn.

- Een duidelijke verbinding met het begrip regelvrije zones is de pilot ontslakken. Ontslakken draait om flexibeler, goedkoper en sneller omgaan met gebiedsontwikkeling.
- Het systeem interbestuurlijke informatievoorziening (IBI) is ingevoerd.
- Voor de medewerkers wordt vier keer per jaar een bijeenkomst georganiseerd met als thema "prettig contact met de overheid" om mediationvaardigheden te leren en toe te passen. In de bijeenkomsten van "train je collega" is een thema opgenomen 'mediation en onderhandelingsvaardigheden'.
- Nieuwe wetgeving wordt continu gemonitord. De monitoring betreft wijzigingen die doorgevoerd

	<p>moeten worden in andere documenten die hiermee samenhangen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het afgesloten convenant met het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) is een hoofdstuk Regelluwe Stad opgenomen. De DSA (digitale stedenagenda) is opgericht. De wethouder dienstverlening is trekker van het hoofdstuk Regelluwe stad. Van daaruit wordt de totstandkoming van e-Herkenning en e-Facturering gestimuleerd en wordt geprobeerd tot een op elkaar afgestemd toezicht te komen. De wethouder dienstverlening is ambassadeur Zuid-Holland voor het landelijke programma Beter en Concreter. Zoetermeer heeft van daaruit voor Zuid-Holland een bijeenkomst georganiseerd met diverse thema's op het gebied van deregulering. • Het verordeningenbestand is actueel. Per 1 januari 2014 gaat de gemeente naast de papieren bekendmaking over op digitale bekendmakingen. • De projectleider samenspraak/omgevingsbewust werken heeft met vele partijen in de stad gesproken over samenspraak. Daarnaast in een enquête uitgezet onder het burgerpanel. Aan de hand van de uitkomsten is de samenspraaknota opgesteld. Eind 2013 is gestart met de uitwerking van de samenspraakwijzer, de samenspraakgroep en de meetlat. Ruim 100 medewerkers uit de hele organisatie hebben een tweedaagse training omgevingsbewust werken gevolgd. • Het aantal klachten is afgenomen. In 2012 ontstond door een wijziging in de paspoortwet, grotere drukte dan normaal in de centrale publiekshal. Ook de gewijzigde openingstijden van de afdeling Publieksplein in samenhang met de extra drukte heeft in 2012 een ongunstige invloed gehad op de dienstverlening.
--	--

Doelstelling 3: Wijkpost als spil in de wijk

De wijkpost is de spil in de wijk waar alles om draait. Wijkposten zijn de ogen en oren in de wijk en aanspreekpunt voor onze inwoners. Daaruit werken gemeente, ketenpartners en bewoners samen aan de leefbaarheid van de wijk.

	<ul style="list-style-type: none"> • In alle wijken van Zoetermeer is het afgelopen jaar een grote betrokkenheid van bewoners gerealiseerd. Zo zijn er 30 buurtplatforms (panels, tafels, verenigingen en forums) inclusief de wijkfora. In twee wijken is de methode 'Buurt Bestuurt' actief. (motie 1307-40) Bewoners nemen deel aan adoptieprojecten (adoptiegroen, -speelplekken, prullenbakken, peukpalen), het maken van social sofa's en wijkshouwen. In samenspraak met de bewoners zijn diverse activiteiten ontwikkeld. Een voorbeeld hiervan is het plaatsen van een graffiti muur. • De integrale samenwerking tussen bewoners, gemeente en samenwerkende ketenpartners heeft ertoe geleid dat in alle wijken (6) wijkontwikkelingsplannen zijn afgerond en/of zijn gestart. Tevens zijn ze geconcretiseerd in wijkactieplannen. Deze plannen zijn in samenspraak met de bewoners opgesteld. Samen met de betrokken inwoners wordt aan een leefbare wijk gewerkt.
--	---

2.8.4 Wat heeft het gekost en opgebracht

Financieel resultaat	Bedragen x €1.000				
	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Verskil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	28.944	26.814	28.617	1.803 N	1.021 V
Baten	2.252	2.298	2.782	484 V	110 N
Resultaat voor bestemming	26.692	24.516	25.835	1.319 N	911 V
Toevoegingen aan reserves	108	108	108	0	
Onttrekkingen aan reserves	760	1.010	529	481 N	340 N
Saldo mutaties reserves	-652	-902	-421	481 N	340 N
Resultaat na bestemming	26.040	23.614	25.414	1.800 N	571 V

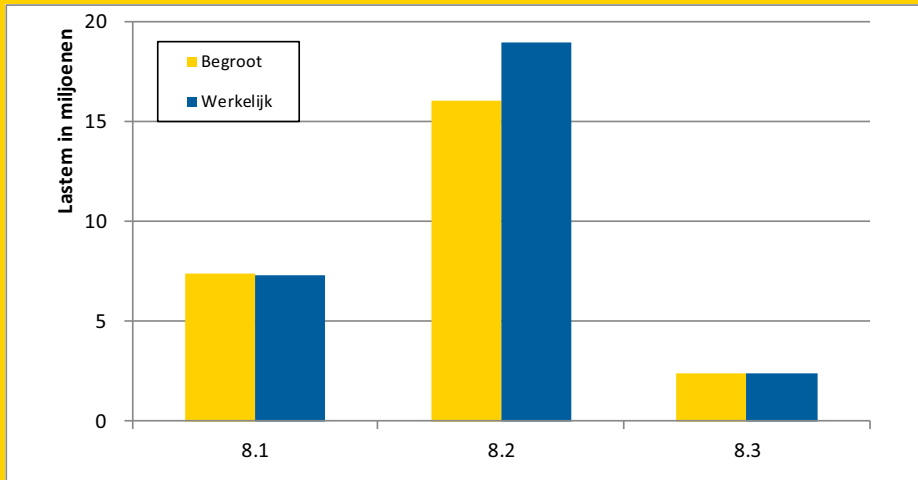
Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is, rekening houdend met de mutaties in de reserves, € 1.928.000 nadelig. De belangrijkste verschillen worden hier genoemd. Een meer gedetailleerde toelichting is opgenomen in de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

1. In december is de maatregel '60+' doorgevoerd. De uitgaven die voortvloeien uit deze regeling komen ten laste van flankerend beleid en bedragen € 2,67 mln. De raad is via een raadsmemo van 13 december over deze maatregel geïnformeerd. Deze maatregel verdient zich terug in de toekomst

door minder personeel boven de formatie en door uittrekers niet of door jonger personeel te vervangen.

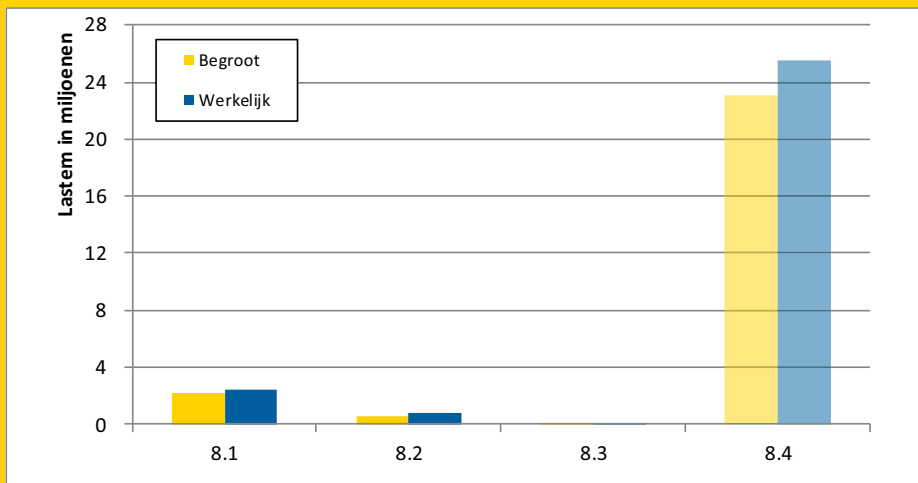
Verskil tussen begrote en gerealiseerde lasten per doelstelling

Nr	Doelstelling
8.1	Klanttevredenheid
8.2	Transparant beleid en regelgeving
8.3	Wijkpost als spil in de wijk

Verskil tussen begrote en gerealiseerde baten per doelstelling

Het verschil tussen baten en lasten per programma komt tot uitdrukking in "Saldo programma"

Nr	Doelstelling
8.1	Klanttevredenheid
8.2	Transparant beleid en regelgeving
8.3	Wijkpost als spil in de wijk
8.4	Saldo programma

2.9 Programma 9 Inrichting van de stad

2.9.1 Algemene doelstelling

Het collegeprogramma 2010 – 2014 staat voor een toekomstgerichte aanpak. Een toekomstgericht Zoetermeer is een stad die het college in participatie met bewoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen verder vorm geeft. Een toekomstgericht Zoetermeer is een vitale stad met leefbare, veilige en duurzame wijken waarin de bewoners centraal staan. Daarbij blijft de Stadsvisie 2030 het kompas.

2.9.2 Wat hebben we bereikt

Een goed bereikbare en verkeersveilige stad

In 2013 is bereikt dat de doorstroming op de hoofdwegen is verbeterd door de verbeterde afstelling van de verkeersregelininstallaties en de verbeterde bereikbaarheid van de Dorpsstraat. Ook is de verkeerssituatie in onze stad veiliger geworden, doordat er verschillende locaties zijn aangepakt. Dit jaar hebben we bereikt dat Zoetermeer als fietsstad regionaal en landelijk onder de aandacht is gebracht. De betrokkenheid bij de Fietsersbond is versterkt en in de stad zijn betere fietsvoorzieningen tot stand gekomen (routes en stallingen). Ondanks forse bezuinigingen is het lijnennet en de dienstregeling van het openbaar vervoer op peil gebleven.

Een goede ruimtelijke en fysieke kwaliteit van de stad

In 2013 is de ruimtelijke kwaliteit van onze stad verbeterd in de binnenstad. De binnenstad is bruisender geworden, er zijn nieuwe winkels toegevoegd, de bereikbaarheid van de binnenstad is verbeterd en de levendigheid is toegenomen. De aanleg van Park Palenstein en de daarbij behorende aanpassing van de verkeersroutes, draagt bij aan de groenstructuur en een goede verkeersstructuur voor langzaam verkeer. Er konden nieuwe voorzieningen in de stad gerealiseerd worden, door vastgoedeigenaren en corporaties te faciliteren. In verschillende samenwerkingsverbanden zijn stappen gezet om de groengebieden rondom onze stad te beschermen en verder uit te bouwen. Zo wordt het Bentwoud in de nabijheid van Oosterheem aangelegd. Dit is vastgelegd in een convenant met gebiedspartners. Ook de realisering van de Nieuwe Driemanspolder is een grote stap dichterbij gekomen. Met de ingebruikname van de burgemeester Waaijbrug zijn de verbindingen tussen de stad en het buitengebied en tussen de groengebieden onderling verbeterd. Bijna alle bestemmingsplannen zijn per 1 juli 2013 digitaal beschikbaar en actueel (niet ouder dan 10 jaar), waarmee voldaan wordt aan de wettelijke verplichting. De ruimtelijke structuurvisie is niet in 2013 afgerond en vastgesteld, vanwege de druk op het voldoen aan de wettelijke verplichting om de bestemmingsplannen te herzien en vanwege het faciliteren van de vraag uit de markt om mee te werken aan de verbeter- en ontwikkelplannen voor het Stadshart en de Boerhaavelaan.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
vastgestelde bestemmingsplannen	3	13	18	+ 5	✓

Nieuwe ruimte voor wonen, werken, voorzieningen, recreatie en groen in de stad

In 2013 is een bijdrage geleverd aan de werkgelegenheid en de kwaliteit van de Zoetermeerse woonmilieus. Er is medewerking toegezegd aan de uitbreiding van Snowworld. Voor de Boerhaavelaan is met de eigenaar van de grond en kantoren een overeenkomst gesloten die de realisatie van nieuwe woningen en voorzieningen mogelijk maakt. Met de eigenaar van de braakliggende grond tegenover het Stadstheater is overeenstemming bereikt over de bouw van woningen, een supermarkt en horeca. De actuele stand van zaken van deze en andere projecten is opgenomen in de voortgangsrapportage projecten, vastgesteld door de raad op 3 februari 2014:

<http://zoetermeer.notudoc.nl/cgi-bin/meeting.cgi/action=view/id=1845#>.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Totale woningvoorraad	53.891	54.026	54.158	+132	✓
Totale voorraad m ² BVO kantoren	651.710	651.710	651.710	-	✓
Oplevering m ² bedrijventerreinen	1.912	0	0	-	✓
Oplevering m ² BVO voorzieningen	20.422	21.234	730	-20.504	In 2012

*NB Centrum Oosterheem voorzieningen was reeds in 2012 opgeleverd, bij opstellen van begroting 2013 (augustus 2012) was dit nog niet bekend.

2.9.3 Wat hebben we gedaan

Doelstelling 1.1: Het verbeteren van de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid door het realiseren van nieuwe projecten en het weghalen van knelpunten die de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid in de weg staan (CP)

Het uitvoeringsprogramma van de Nota Mobiliteit Zoetermeer is het belangrijkste middel om de doelstelling te bereiken.

- Als onderdeel van het Haaglanden programma Beter Benutten (gebiedsgerichte aanpak Zoetermeer) wordt samengewerkt met bedrijven met betrekking tot mobiliteit. In 2013 zijn vier projecten gestart (van de 14), waaronder het project nachtdistributie en Anders Werken.
- Projecten uit het Uitvoeringsprogramma Nota Mobiliteit zijn voorbereid en uitgevoerd, zoals schoolzone Paltelaan, reconstructie rotondes Zwaardslotseweg, Brechtzijde en Oostweg en er is een nieuwe jaarschijf van de nota opgesteld.
- Het verkeersplan Dorp is uitgevoerd.
- De verkeersregelininstallaties op de hoofdwegen zijn beter afgesteld.
- Het Actieplan Verkeersveiligheid is opgesteld, in samenwerking met maatschappelijke partners. De uitvoeringsmaatregelen zijn opgenomen in de jaarschijf van de Nota Mobiliteit, zoals de aanleg van schoolzones.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Uitvoering projecten nota mobiliteit	50%	90%	90%	-	✓

Doelstelling 1. 2: Een toename van het fietsgebruik in Zoetermeer

Zorg dragen voor optimale fietsfaciliteiten, zodat de fiets een goed alternatief wordt voor de auto.

- Het actieplan Fiets is opgesteld.
- Voorbereiding uitvoering Nachtnet Fiets plus uitbreiding van dit net naar de bedrijventerreinen.
- Inzet op realisatie grote fietsenstalling bij Cadenza
- Uitvoering twee stad-landverbindingen en een nieuw fietspad langs de Meerpolder.

Doelstelling 1.3: In standhouden en verbeteren dienstverlening openbaar vervoer

Zorg dragen voor goede OV-voorzieningen en voor een goede dienstverlening

- Intensieve inbreng bij de voorbereiding van de Concessie Rail 2016 en het schrijven van een uitgebreide reactie aan Haaglanden met betrekking tot de Nota van uitgangspunten.
- Intensieve betrokkenheid bij de plannen van de provincie met betrekking tot de introductie van R-net (hoogwaardige busverbinding Zoetermeer-Leiden) .
- Extra druk uitgeoefend op HTM en het Stadsgewest Haaglanden en aangedrongen op een correcte uitvoering van de dienstregeling, onafhankelijk van de weersomstandigheden, o.a. door regelmatig ambtelijk en bestuurlijk overleg en het vastleggen van standpunten.

Doelstelling 2.1: Richting geven aan ruimtelijke en fysieke ontwikkelingen van de stad

Een toekomstgericht Zoetermeer is een stad waar het goed wonen, werken en recreëren is in een groene, stedelijke omgeving. Om te bereiken zijn beleidskaders opgesteld en wordt er bijgedragen aan projecten, bestemmingsplannen, visies en plannen.

- In de Binnenstad zijn verschillende projecten uitgevoerd:
 1. Dynamisch parkeerverwijssysteem
 2. Tijdelijk parkeerterrein Vuurtorenschool
 3. Nieuwe detailhandel- en horecafuncties zoals de Primark, Doppio en indoor glowgolf
 4. Herinrichting Wegstapelplein
 5. Bewegwijzering voor voetgangers
 6. Upgrade "Albert Heijnparkeergarage"
 7. Diverse evenementen zoals Bevrijdingsfestival
 8. Etalagekunst in diverse leegstaande winkelpanden

Ook zijn er verschillende, belangrijke besluiten genomen zoals het besluit omtrent het Structuurplan upgrade Stadshart, Bereikbare Dorpsstraat en is er een realiseringsovereenkomst gesloten over Centrum Oost.
- Het stationsgebied van Zoetermeer is opgeknapt en met Breevast is een nieuwe realisatieovereenkomst gesloten.
- Er zijn verschillende binnenstedelijke locaties ontwikkeld of verder in procedure gebracht, zoals de ontwikkeling van het Katwijkerlaantracé, transformatie van kantoren en woningbouw in Oosterheem.
- Het bestuursconvenant Nieuwe Driemanspolder is gewijzigd, waardoor de realisatie van het recreatie-

- en waterbergingsgebied een stap dichterbij is gekomen.
- Met Miss Etam is een overeenkomst gesloten over het stopzetten van de juridische procedures, het treffen van geluidoverdrachtbeperkende maatregelen en het realiseren van een nieuwe ontsluitingsweg.
- De structuurvisie 2030 is niet afgerond, omdat er prioriteit is gegeven aan de uitvoering van de Visie Binnenstad en de herziening van de bestemmingsplannen. In 2014 zal de structuurvisie weer worden opgepakt.

Doelstelling 2.2: Versterken structuur en kwaliteit van het groen in en om de stad

Zorg dragen voor een robuuste groenstructuur in de regio.

- Afronden en uitvoeren van de Nota biodiversiteit en de stedelijke Groenkaart waarin een duurzame en beleefbare groenstructuur op buurt, wijk- en stadsniveau ruimtelijk en procedureel is verankerd en een communicatiemiddel is met bewoners, gebruikers en belangenorganisaties. De uitvoering is deels later op gang gekomen omdat het bestuurlijke besluitvormingsproces langer duurde dan oorspronkelijk gepland (afronding in september in plaats van februari).
- Deelgenomen aan Europees Interreg GIFT-T project (Green Infrastructure For Tomorrow –Together) met betrekking tot gebruik landschap en natuur (eco-diensten) voor stedelingen/Visie Gebiedsontwikkeling Den Haag-Leiden-Zoetermeer. Projecten in Land van Wijk en Wouden worden nu gerealiseerd.
- Afspraken gemaakt over realisatie en beheer Bentwoud en Nieuwe Driemanspolder.
- Realiseren Park Palenstein.

Doelstelling 2.3: Herkenbaarheid recreatiegebieden vergroten en verbeteren verbinding stad met land

Optimaal gebruik van de groene verbindingen in de regio.

- Versterken samenhang, gebruikswaarde en herkenbaarheid recreatiegebieden in het samenwerkingsverband Buytenhout. Gezamenlijk zijn routes uitgezet en is documentatie- en kaartmateriaal ontwikkeld voor bezoekers van deze gebieden. In Land van Wijk en Wouden, en Duin, Horst en Weiden is een grensoverstijgend bewonersproject uitgevoerd.
- Burgemeester Waaijerbrug gerealiseerd, uitbreiding langzaam verkeersroutes Bentwoud.

Doelstelling 2.4: Alle bestemmingsplannen zijn per 1 juli 2013 actueel (niet ouder dan 10 jaar)

Het hebben van een actueel planologisch kader waaraan aanvragen omgevingsvergunning kunnen worden getoetst.

In 2013 zijn in totaal 18 bestemmingsplannen vastgesteld. Voor het gehele grondgebied geldt nu nagenoeg een actueel planologisch regime. Tegen drie bestemmingsplannen loopt (op 15 april 2014) nog een beroepsprocedure.

Doelstelling 3: Ruimte voor functies als wonen, werken, voorzieningen, recreatie en groen in de stad

Het voorbereiden en uitvoeren van projecten.

De functies wonen, werken, voorzieningen en recreatie in de stad worden via projecten van het Grondbedrijf ontwikkeld of herontwikkeld. De stand van zaken van de projecten zijn in de raadscommissie besproken op 27 januari 2014 en de Voortgangsrapportage projecten is op 3 februari 2014 door de raad vastgesteld.

2.9.4 Wat heeft het gekost en opgebracht

Bedragen x € 1.000

Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Vershil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	54.651	51.750	50.075	1.675 V	1.427 V
Baten	52.198	47.420	46.671	749 N	311 N
Resultaat voor bestemming	2.453	4.330	3.404	926 V	1.116 V

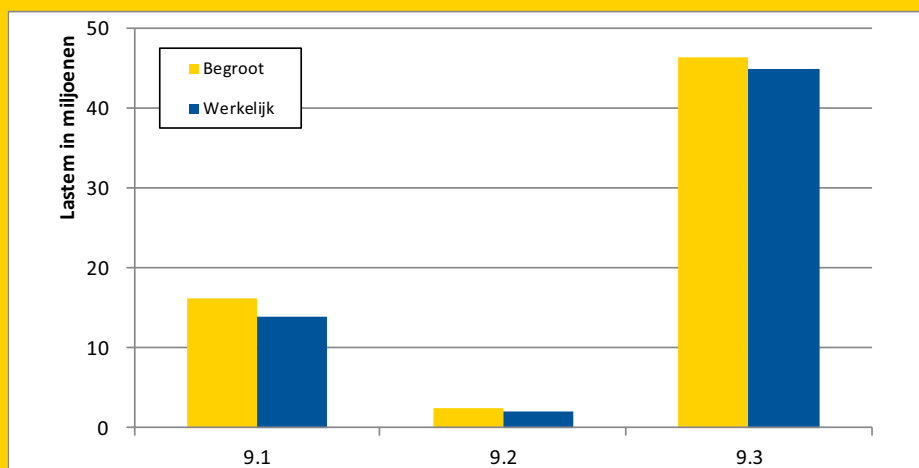
Toevoegingen aan reserves	5.886	13.053	10.880	2.173 V	1.689 N
Onttrekkingen aan reserves	6.548	15.830	10.848	4.982 N	258 N
Saldo mutaties reserves	-662	-2.777	32	2.809 N	1.947 N
Resultaat na bestemming	1.791	1.553	3.436	1.883 N	831 N

Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is, rekening houdend met de mutaties in de reserves, € 1.883.000 nadelig. De belangrijkste verschillen worden hier genoemd. Een meer gedetailleerde toelichting is opgenomen in de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

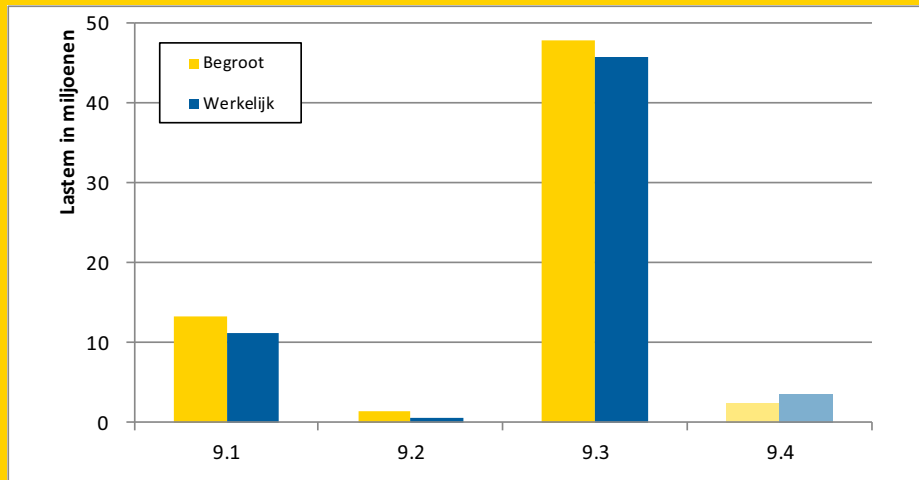
1. De huurinkomsten uit het grondbedrijf vallen € 175.000 lager uit.
2. Door een nog niet ingevulde taakstelling en extra inzet personeel op projecten ontstaat een nadeel van € 278.000 nadelig. De taakstelling is gekoppeld aan het project ambtelijke huisvesting.
3. Het resultaat van het vastgoedbedrijf is ruim 9 ton nadelig. Dit wordt veroorzaakt door een nog niet ingevulde taakstelling, lagere huurinkomsten door leegstand en door een faseringsverschil van kosten en opbrengsten. De kosten zijn geboekt ten laste van 2013 terwijl de doorbelasting nog moet plaats vinden.

Verskil tussen begrote en gerealiseerde lasten per doelstelling

Nr	Doelstelling
9.1	Het verbeteren v.d. bereikbaarheid en de verkeersveiligheid door h. realiseren
9.2	Richting geven aan ruimtelijke en fysieke ontwikkelingen van de stad
9.3	Ruimte voor functies als wonen, werken, voorzieningen, recreatie en groen in

Vershil tussen begrote en gerealiseerde baten per doelstelling
Het verschil tussen baten en lasten per programma komt tot uitdrukking in "Saldo programma"

Nr	Doelstelling
9.1	Het verbeteren v.d. bereikbaarheid en de verkeersveiligheid door h. realiseren
9.2	Richting geven aan ruimtelijke en fysieke ontwikkelingen van de stad
9.3	Ruimte voor functies als wonen, werken, voorzieningen, recreatie en groen in
9.4	Saldo prgramma

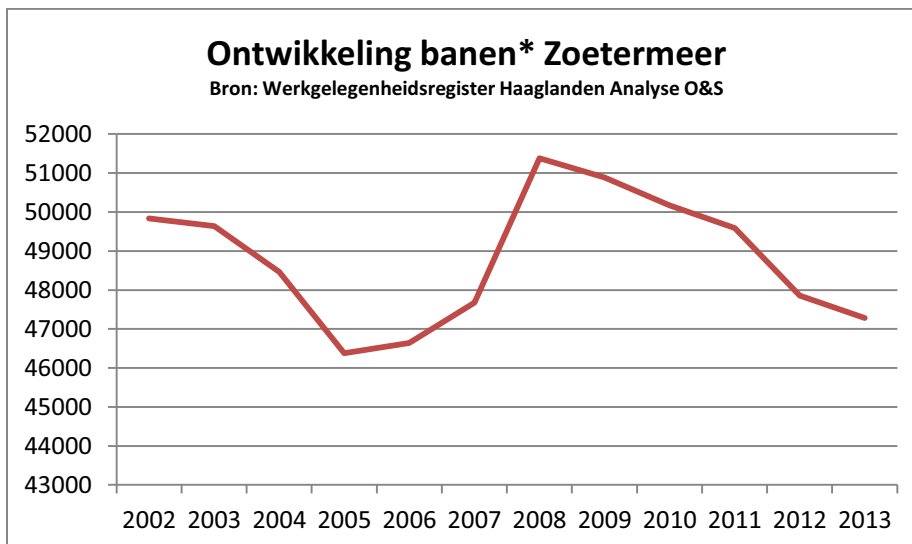
2.10 Programma 10 Economie

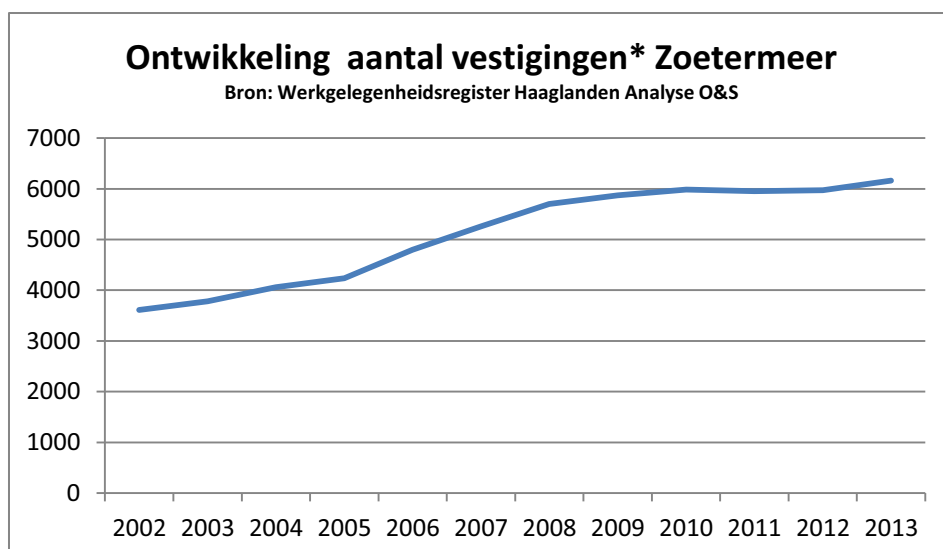
2.10.1 Algemene doelstelling

Het programma is gericht op het in stand houden en bevorderen van een gezonde economie in onze stad. Een gezonde economie met gedifferentieerde bedrijvigheid en werkgelegenheid die goed aansluiten bij de omvang en het opleidingsniveau van onze beroepsbevolking en die een goede, op de toekomst gerichte voorzieningsstructuur biedt aan onze inwoners, instellingen en bedrijven.

2.10.2 Wat hebben we bereikt?

Zoetermeer blijft economisch gezien voor uitdagende tijden staan. Bedrijven hebben het nog steeds zwaar en de werkgelegenheid staat onder druk. In 2013 was er per saldo een achteruitgang van de werkgelegenheid zien van ruim 500 arbeidsplaatsen. Positief is echter dat het door gezamenlijke inspanningen bedrijven en partners is gelukt de kwaliteit van het vestigingsklimaat op orde te houden, zoals ook blijkt uit de tweede plaats in de provincie Zuid-Holland die Zoetermeer kreeg in het recentelijk verschenen onderzoek naar MKB-vriendelijkste gemeente. Dit is een belangrijk lichtpunt in een economisch zwaar jaar omdat een goed vestigingsklimaat de basis blijft vormen voor een sterke toekomstgerichte lokale economie. Ook kent 2013 enkele concrete successen. Door actieve begeleiding en bemiddeling zijn de bedrijven Ortec, Ipse de Bruggen, Dunea en Primark (bij elkaar circa 1000 banen) binnengehaald en bedrijven voor de stad behouden (zoals Draeger) en zijn er vooral in de Binnenstad diverse ontwikkelingen gerealiseerd (denk aan Primark en meerdere horecagelegenheden zoals Eten & Zo, Doppio en Cloony). Er zijn in totaal 18 extra horecavestigingen bijgekomen. Ook elders in de stad is geïnvesteerd in het vestigingsklimaat. Met de Dutch Innovation Factory (DIF) is een cruciale aanzet gegeven tot een innovatieve leerwerkomgeving ("Campus") op het gebied van ICT en de wijk Oosterheem heeft met de verplaatsing van de dinsdagmarkt haar eigen warenmarkt gekregen. Ook de gereedgekomen plannen voor de Stationsgebieden rondom de Mandela-brug moeten leiden tot een aantrekkelijker omgeving voor reizigers, bewoners en zeker ook voor (nieuwe) bedrijven. Tenslotte is met de opening van Ter Zake Het Ondernemershuis, alsmede door de organisatie van de succesvolle ZZP-conferentie (met ruim 150 deelnemers), een vervolgstap gezet in de verbetering van de dienstverlening richting ondernemers.

*ZZP'ers zijn zowel meegenomen in de grafiek over de ontwikkeling van het aantal vestigingen als in de grafiek over de ontwikkeling van het aantal banen.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Totale werkgelegenheid	47.855	51.000	47.280	3.720	×

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Opname (bestaand + nieuw) kantoorruimte (m2 bvo)*	33.600	20.000	19.950	-50	×
Opname bedrijfsruimte (m2 bvo)*	31.000	40.000	56.000	+16.000	✓
Leegstand kantoren	18%	18%	19%	-1	×

2.10.3 Wat hebben we gedaan

Doelstelling 1: Vestiging van nieuwe bedrijvigheid, behoud bestaande bedrijven en groei van de werkgelegenheid om het aanbod aan werkgelegenheid in Zoetermeer te vergroten en een gezonde, gedifferentieerde economische structuur te waarborgen

- Vanwege het uitblijven van economisch herstel is de totale werkgelegenheid gedaald. Mede hierdoor is de acquisitie minder succesvol.
- Door actieve bemiddeling zijn verschillende bedrijven behouden gebleven. Zo heeft Draeger besloten haar vestigingen in Zoetermeer te bundelen op een nieuwe locatie.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal geslaagde bemiddelingen / acquisities (+banen)*	56 (900)	100 (1000)	25	-75	×
Waarvan internationale bedrijven	6	12	7	-5	×
Aantal nieuwe / bestaande bedrijven in begeleiding genomen	160	240	100	-140	×
Aantal bedrijfsbezoeken	130	120	110	-10	×

Doelstelling 2: Betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt

- Er is ondersteuning geboden (zoals rondom het leggen van contacten met bedrijven) aan de activiteiten die vanuit Samenwerking Onderwijs en Bedrijven (SOB) en binnen de Sociaal Economische Agenda (SEA) zijn georganiseerd.
- Vanuit programma Kenniseconomie en Innovatie Zoetermeer (KIZ) is actief ingezet op het thema aansluiting vraag en aanbod op arbeidsmarkt. De raad is in juli geïnformeerd over de stand van zaken rondom de Innovatiefabriek die binnen dit programma valt.
- Met de opening van Ter Zake het Ondernemershuis is er één loket voor ondernemers gekomen waar zij terecht kunnen met al hun ondernemersvragen. Om dit mogelijk te maken is het Accountmanagement van de gemeente ook fysiek verhuisd naar het Ondernemershuis.

Doelstelling 3: Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsmilieu voor bedrijven om de gewenste toename van bedrijven en werkgelegenheid te kunnen realiseren

- Er zijn inspanningen verricht, in afstemming met de makelaardij, om bedrijven naar bestaand vastgoed te begeleiden. Mede dankzij deze inspanningen ligt de opname van kantoorruimte op bijna 20.000 m² en de opname van bedrijfsruimte op 56.000 m². Vooral de dynamiek op de markt van bedrijfsruimte is in vergelijking met voorgaande jaren positief te noemen en overstijgt de verwachtingen.
- In 2013 is het Convenant Smarter Cities ondertekend. Zoetermeer is vanuit de rol van trekker van de Regelluwe Stad nationaal en lokaal actief om de regeldruk te verminderen en de (digitale) dienstverlening te verbeteren voor ondernemers. Concrete verbeteracties zijn ontplooid t.a.v. e-Herkenning, e-factureren, regelvrije zones etc.
- In samenwerking met de partners binnen de SEA is bijgedragen aan de organisatie van de Kracht van de Ondernemer, gericht op het thema (aansluiting op) topsectoren.
- Naar aanleiding van het ZZP-onderzoek (2012) is een succesvolle ZZP-Conferentie georganiseerd met ruim 170 deelnemers.
- Er is actief bijgedragen aan diverse transformatieprojecten, zoals aan de Engelandlaan en de Italiëlaan (zie ook Programma 11). Deze projecten hebben nog niet tot realisatie in 2013 geleid waardoor het streefcijfer met betrekking tot transformatie niet is behaald.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Arrangementen omtrent realisering werkplekken in wijk	0	2	0*	-2*	×
Bijeenkomst kantoren	0	1	0**	-1**	×
Transformatie kantoren (m ² bvo)	12.000	10.000	5.500	-4.500	×

* Gelet op het feit dat diverse marktpartijen in Zoetermeer zich richten op kleinschalige flexibele huisvesting (ook in wijken) en mede in het licht van het ZZP-onderzoek is in 2013 hier niet verder op ingezet.

** Er is geen plenaire bijeenkomst georganiseerd over kantoren.

Doelstelling 4: Gericht ondersteunen van startende bedrijven en innovatieve en/of creatieve projecten vanuit de Zoetermeerse kenniseconomische structuur met zijn vier kansrijke sectoren

- Het ingezette startersbeleid met een starterscoördinator, een starterstraject en coachpool is in 2013 ingebed in Ter Zake het Ondernemershuis. Mede als gevolg van het wegvallen van de inzet van de Kamer van Koophandel met ingang van 2014 heeft dit consequenties voor de vormgeving voor het startersbeleid in 2014 en volgende jaren.
- Door de mindere zichtbaarheid en toegankelijkheid van de Kamer van Koophandel in de eerste helft van 2013 en de afbouw van de lokale activiteiten van de Kamer van Koophandel in de tweede helft van 2013 zijn doelstellingen rondom bedrijven in starterstraject en Coachpool niet gehaald. De tijdelijke aanwezigheid in Ter Zake het Ondernemershuis (vanaf tweede helft 2013) heeft daarentegen wel positief uitgedrukt voor de zichtbaarheid en o.a. geleid tot een onverwacht hoog aantal voorlichtingsgesprekken.
- Door middel van Ter Zake het Ondernemershuis en de website www.biszoetermeer.nl wordt startershuisvesting in Zoetermeer onder de aandacht van de doelgroep gebracht. Omdat diverse marktpartijen in Zoetermeer zich richten op kleinschalige flexibele huisvesting voor starters en mede in het licht van het ZZP-onderzoek, is in 2013 niet ingezet op actieve financiële stimulering van startershuisvesting.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Startende bedrijven in voorlichtings-traject	205	150	175	+25	✓
Bedrijven in starterstraject	55	70	42	-28	×
Bedrijven KvK Coachpool	17	30	16	-14	×

Doelstelling 5: Zorgdragen voor een kwalitatief goede en op de toekomst gerichte voorzieningenstructuur

- De aanbesteding van de concessie voor een reclamemast aan de A12 heeft geen inschrijvingen opgeleverd. In het kader van de evenementenpromotie zijn samen met de stichting Floravontuur Promotie en de winkelcentrum Stadshart acht promotieborden voor evenementen langs de invalswegen naar Zoetermeer en in het stadscentrum geplaatst.
- Er is veel inzet geleverd rondom de begeleiding van diverse Leisure-initiatieven zoals Adventure World (Grondprijsovereenkomst), SuriDôme, Transportium, Bounz, Plopsaland, Floriade, Playmobielland en verlenging derde baan Snowworld.
- Diverse nieuwe horecaondernemers hebben zich in Zoetermeer gevestigd. De meest opvallende zijn Clooney, Wereldrestaurant Eten & Zo, Doppio, Thai Thani, 1892 Eten & Drinken en Parande.
- Enerzijds is regulerend opgetreden tegen ontwikkelingen binnen en buiten Zoetermeer die de structuur dreigden te verstoren en anderzijds is er gewerkt aan het versterken van de bestaande structuur. De Vijverhoek kreeg een upgrading. Daarnaast zijn vorderingen gemaakt met de herontwikkeling van

Rokkeveen, Noordhove , Croesinckplein en Leidsewallen. Er is overeenstemming bereikt over de bouw van Cadenza in het Stadshart. De komst van Primark heeft veel nieuwe bezoekers getrokken.						
<ul style="list-style-type: none"> • Er is veel draagvlak gecreëerd voor een Factory Outlet Centre (FOC) in de directe nabijheid van het Stadshart. Er zijn en worden plannen ontwikkeld voor transformatie van het Woonhart die de vestiging van een FOC mogelijk moeten maken. • De dinsdagmarkt is in oktober verplaatst naar de Florence Nightingalelaan nabij winkelcentrum Oosterheem. 						
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald	
Realisering reclamemasten	0	1	0	-1	×	
Nieuwe Leisure initiatieven	4	2	2	0	✓	
Nieuwe horeca initiatieven	5	5	18	+13	✓	

2.10.4 Wat heeft het gekost en opgebracht

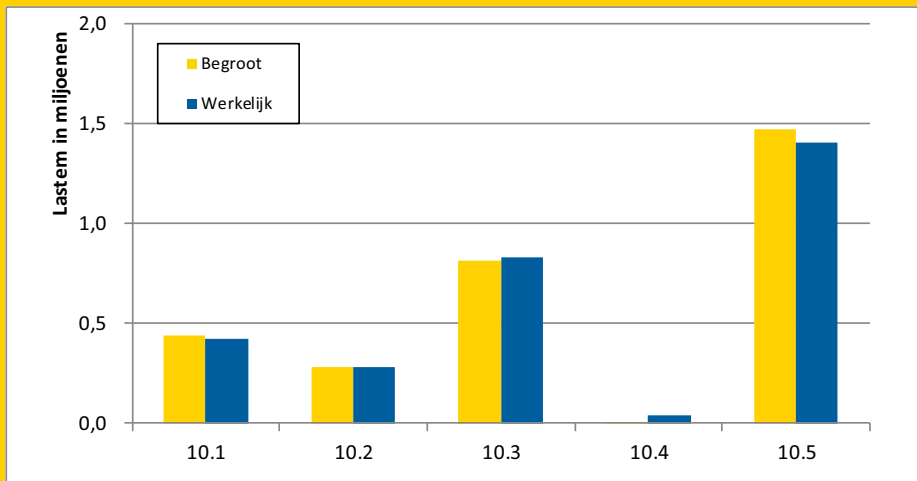
Bedragen x | 1.000

Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Vershil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	3.029	3.029	2.985	44 V	
Baten	680	680	517	163 N	98 N
Resultaat voor bestemming	2.349	2.349	2.468	119 N	98 N
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	1.099	1.099	1.099	0	
Saldo mutaties reserves	-1.099	-1.099	-1.099	0	
Resultaat na bestemming	1.250	1.250	1.369	119 N	98 N

Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is € 119.000 nadelig. Het gaat om geringe verschillen die worden toegelicht in de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

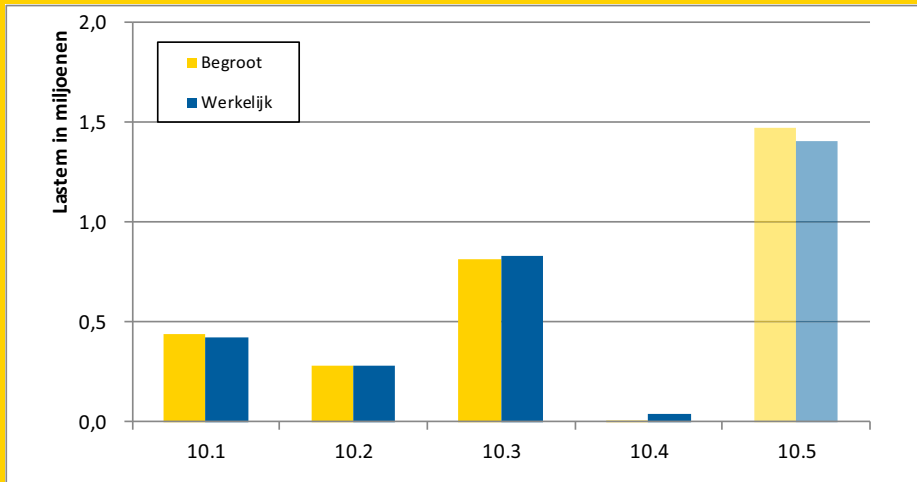
Vershil tussen begrote en gerealiseerde lasten per doelstelling

Nr	Doelstelling
10.1	Vestiging v. nieuwe bedrijvigheid, behoud bestaande bedrijven en groei van
10.2	Betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt
10.3	Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsmilieu voor bedrijven om de
10.4	Gericht ondersteunen startende bedrijven en innovatieve en/of creatieve projecten vanuit de zoetermeerse kenniseconomische structuur
10.5	Zorgdragen voor een kwalitatief goede en op de toekomst gerichte voorzieningenstructuur

Vershil tussen begrote en gerealiseerde baten per doelstelling

Het verschil tussen baten en lasten per programma komt tot uitdrukking in "Saldo programma"

Nr	Doelstelling
10.1	Vestiging v. nieuwe bedrijvigheid, behoud bestaande bedrijven en groei van
10.2	Betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt
10.3	Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsmilieu voor bedrijven om de
10.4	Gericht ondersteunen startende bedrijven en innovatieve en/of creatieve
10.5	Zorgdragen voor een kwalitatief goede en op de toekomst gerichte
10.6	Saldo programma

2.11 Programma 11 Wonen, bouwen en omgevingsrecht

2.11.1 Algemene doelstelling

Doelstelling van het beleid op het gebied van wonen, bouwen en omgevingsrecht is het waarborgen en versterken van het woonklimaat in de stad door het realiseren van gedifferentieerde kwalitatief hoogwaardige woonmilieus, die bereikbaar zijn voor verschillende doelgroepen. Voor het waarborgen van die kwaliteit is het van belang dat de gebouwenvoorraad en de omgeving voldoen aan de geldende regelgeving.

2.11.2 Wat hebben we bereikt

De Zoetermeerse woningmarkt ondervond in 2013 nog steeds de gevolgen van de economische crisis. Wel zijn er kleine lichtpuntjes. Er staan minder woningen te koop. Begin 2013 waren dit er nog 1.800, eind 2013 was dit aantal gedaald naar 1.600. De verkoop neemt toe en de prijzen lijken zich te stabiliseren. In 2013 zijn ruim 270 nieuwe woningen aan de woningvoorraad toegevoegd. Toch bleven ook in 2013 de legesinkomsten iets achter door o.a. minder grootschalige nieuwbouwprojecten en lagere grondopbrengsten.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Totale woningvoorraad (in absolute zin per 1 januari)	53.891	54.026	54.158	+132	✓

Een woningbestand dat kwalitatief en kwantitatief aansluit bij de behoefte van de samenleving

In 2013 is verder gewerkt aan een goed woonklimaat in Zoetermeer. Het gaat daarbij niet alleen om het hebben van woonruimte, maar ook van een prettige leefomgeving. Een belangrijke stap is in april 2013 gezet met het ondertekenen van de prestatieafspraken tussen de gemeente en de corporaties. Partijen hebben daarin uitgesproken zich te blijven inzetten voor het realiseren en behouden van kwalitatief hoogwaardige woonmilieus en een goede leefbaarheid in alle wijken en buurten van Zoetermeer. Een belangrijke opgave daarbij is het bieden van woonruimte aan jongeren. Ook in 2013 zijn hier stappen in gezet. Het project aan de Akeleituin (40 woningen) is van start gegaan en de gesprekken met De Goede Woning over de realisatie van nog eens 200 jongerenwoningen verlopen constructief. Verder zijn eind 2013 de intenties uitgesproken om te starten met de bouw van bij elkaar ruim 120 (sociale) jongerenwoningen in kantoorpanden in de Binnenstad. Voor senioren zijn 42 woningen gerealiseerd in project Schoutenhoek. Naast nieuwbouw moet voldoende doorstroming plaatsvinden. Niet als doel op zich, maar als middel om zoveel mogelijk mensen te huisvesten in woningen die zij wensen. In 2013 is de startersregeling aangepast waardoor meer mensen gebruik kunnen maken van de startersregeling (in 2013 ruim 84). Op het gebied van duurzaam bouwen is het gelukt om ook in 2013 verschillende concrete resultaten te boeken. Zo zijn samen met De Goede Woning en Dura Vermeer in Waterzicht (Oosterheem) energiezuinige woningen zonder gasaansluiting gerealiseerd.

Het Handhavingssuitvoeringsprogramma (HUP) Bouwen en Ruimtelijke ordening is uitgevoerd zoals beoogd. De inzet op het gebied van vergunningverlening en (bouw)toezicht heeft er o.a. toe geleid dat in de wijk Oosterheem-Waterzicht in totaal 99 woningen zijn gebouwd, de Primark is geopend en de Burgemeester Waaijbrug medio december in gebruik kon worden genomen. Vooral de acties om tot een constructief veilig ontwerp van de brug te komen hebben geresulteerd in een snelle realisatie. .

Na een intensief voorbereidingstraject is de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) per april voortvarend van start gegaan. De ODH voert milieutaken uit op basis van een jaarplan waarin werkzaamheden in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn opgenomen. Zo is samen met de ODH de in 2011 gestarte Inhaalslag milieu in 2013 voortgezet. Deze Inhaalslag milieu is conform planning gerealiseerd en de raad is hierover in december geïnformeerd.

Een doelmatige benutting van het goedkope woningbestand en een rechtvaardige verdeling van de sociale woningvoorraad

De sociale huurwoningvoorraad in Zoetermeer staat in 2013 voortdurend onder druk. Vestia moet een groot deel van haar sociale huurwoningen verkopen om uit de financiële problemen te komen. Dit heeft in 2013 tot ruim 100 extra verkopen van sociale huurwoningen geleid. Alle corporaties staan onder druk door de invoering door het Rijk van de verhuurderheffing. Corporaties worden hierdoor gedwongen meer woningen te verkopen en de huren te verhogen. Hierdoor komt de betaalbaarheid

van de sociale huurwoningen in het geding. Desondanks is het percentage sociale woningen dat in 2013 aan de doelgroep is toegewezen hoger dan 70% en het doel is hiermee ruimschoots gehaald.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Sociale woningvoorraad (%) dat aan de doelgroep wordt toegewezen (bestaande of bereikbare nieuw- bouw woningen)*	80% Pm %	>70% >90%	79% 94%	+9% +4%	✓
Waardering woningen door bewoners (gemiddeld over alle wijken)	7,8	7,7	7,7	0	✓

* Bij het percentage rondom nieuwbouw zijn de gegevens nog niet bekend. De exacte cijfers worden pas in de loop van 2014 bekend gemaakt door het Stadsgewest Haaglanden.

** Het cijfer op huishoudensniveau is nog niet bekend en volgt zo spoedig mogelijk.

2.11.3 Wat hebben we gedaan

Doelstelling 1: Een woningbestand dat kwalitatief en kwantitatief aansluit bij de behoefte van de samenleving

- Bouw 40 sociale huurwoningen voor jongeren en 20 levensloopbestendige woningen aan de Akeleituin/Chrysantentuin van start gegaan.
- Nog eens 42 woningen voor ouderen opgeleverd in het project Nieuwe Schoutenhoek (waarvan 34 sociale huurwoningen).
- Intentieovereenkomsten voor transformatieprojecten bereikt voor de realisatie van 55 jongerenwoningen aan de Engelandlaan en 67 jongerenwoningen aan de Italiëlaan.
- Het wijkontwikkelingsplan voor Oosterheem is opgesteld en dat voor de Leyens is in ontwikkeling.
- Samen met De Goede Woning zijn in Waterzicht zeer energiezuinige woningen zonder gasaansluiting gerealiseerd. Dura Vermeer verkoopt eveneens in Waterzicht 'all electric' woningen voor particulieren.
- De startersregeling Zoetermeer is aangepast aan de voorwaarden van het Rijk. Hierdoor kan gebruik gemaakt worden van het rijksbudget. De starterslening kan hierdoor langer worden verstrekt. Meer Zoetermeerse starters kunnen gebruik maken van de regeling.

Doelstelling 2: Een doelmatige benutting van het goedkope woningbestand en een rechtvaardige verdeling van de sociale woningvoorraad

- Het secretariaat van de Coördinatiecommissie Bijzonder Aandachtsgroepen heeft in 2013 147 aanvragen van urgent woningzoekenden ontvangen. 113 hiervan zijn toegewezen en 34 afgewezen.
- Op 25 april 2013 zijn door de gemeente en de corporaties de Prestatieafspraken Zoetermeer 2013-2015 vastgesteld.
- In 2013 zijn vier eerder verstrekte leningen aan corporaties, waarvoor de gemeente rechtstreeks of indirect garant stond, geherfinancierd. Daarnaast werden nog vier leningen afgelost waarvoor geen herfinanciering is aangevraagd. Het risico is daardoor in 2013 met circa € 14 mln. afgenomen. In 2013 is verder met betrekking tot beleid en uitvoeren achtervang waarborgfonds gewerkt aan het aanscherpen van het toetsingskader voor garantstellingen en herfinancieringen.
- In 2013 is gestart met het herzien van de Regionale Prestatieafspraken tussen de corporaties en de gemeenten in het stadsgewest Haaglanden. Eind 2014 moet dit leiden tot nieuwe regionale afspraken.
- De voortgangsrapportage ISV 2013 is gereed en wordt als aparte bijlage bij de jaarrekening opgenomen.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Toegekennde/ verleende startersleningen	94	75	84	+9	✓

Doelstelling 3: Een omgeving die op het gebied van bouwen en milieu voldoet aan de eisen van planologische inpasbaarheid, welstand, veiligheid, gezondheid, functionaliteit, duurzaamheid en belastbaarheid voor het milieu conform de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de onderliggende wetten en regels

- Overlastmeldingen die betrekking hebben op een Wet milieubeheer-inrichting worden doorgestuurd naar de ODH. Voor bepaalde overlastsituaties zoals bijvoorbeeld geluid heeft de ODH een 24-uursbereikbaarheid.
- Tegen 22 besluiten inzake omgevingsvergunningen zijn één of meerdere bezwaren ingediend. 95% van de ingediende en afgehandelde bezwaarschriften zijn ongegrond verklaard. Eén bezwaarschrift is gegrond verklaard. Vier zaken moeten nog behandeld worden. Het traject inzake de platanen wordt in 2014 vanaf het begin opnieuw doorlopen (motie 1401/3/4).
- In 2011 heeft Zoetermeer zich aangesloten bij de groep 'bouwen op vertrouwen' van het nationale project 'Doorbraak in Dienstverlening'. De geplande pilot om aanvragen voor kleine bouwwerken als een 'melding' af te kunnen handelen is door het ministerie van BZK niet akkoord bevonden omdat bij

<p>het doen van een melding de juridische rechtsbescherming van de indiener ontbreekt. Hierdoor heeft geen implementatie plaatsgevonden (6).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het HUP bouwen en ruimtelijke ordening is (op één punt na) uitgevoerd zoals beoogd. Alleen de aanpak met betrekking tot vluchtroutes bij oude galerijflats en gevelankers heeft een langere doorloop. De aanpak wordt doorgezet in 2014. • Het Jaarwerkplan 2013 van de ODH is uitgevoerd met inachtneming van Zoetermeerse kaders en beleid. Voor een aantal dossiers is veel inzet gepleegd op regulering van bedrijfssituaties met een verhoogd risicoprofiel. 						
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald	
Vergunningen die tijdig verleend zijn	99%	99%	100%	+ 1%	✓	
Bezwaarschriften omgevingsvergunning die ongegrond zijn	89%	95%	95%		✓	
Bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn afgehandeld	100%	100%	100%		✓	
De doelstellingen uit de HUP's worden gehaald		80-90%	85%		✓	
De doelstellingen uit opdracht aan de ODH worden gehaald*		100%	100%		✓	

2.11.4 Wat heeft het gekost en opgebracht

Bedragen x € 1.000

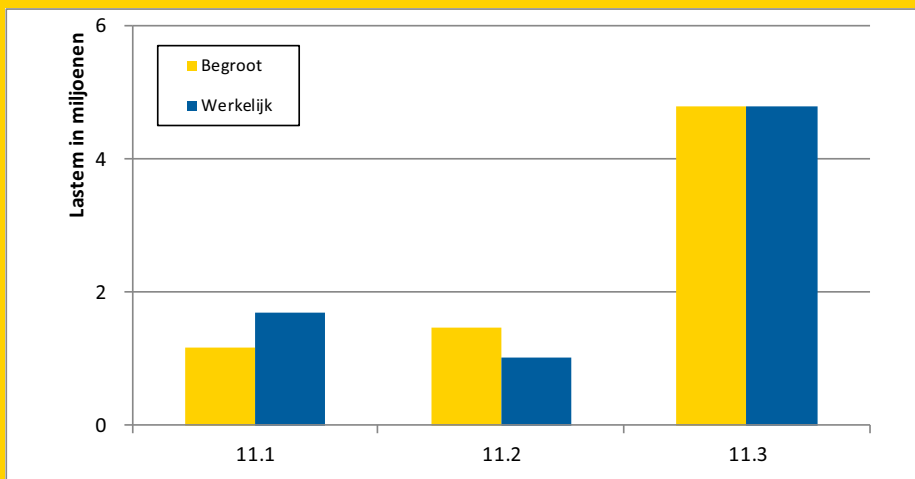
Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Vershil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	7.785	8.226	6.783	1.443 V	1.526 V
Baten	1.967	1.975	1.130	845 N	1.100 N
Resultaat voor bestemming	5.818	6.251	5.653	598 V	426 V
Toevoegingen aan reserves	750	750	750	0	
Onttrekkingen aan reserves	2.780	3.335	1.400	1.935 N	1.526 N
Saldo mutaties reserves	-2.030	-2.585	-650	1.935 N	1.526 N
Resultaat na bestemming	3.788	3.666	5.003	1.337 N	1.100 N

Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is, rekening houdend met de mutaties in de reserves, € 1.337.000 nadelig. De belangrijkste verschillen worden hier genoemd. Een meer gedetailleerde toelichting is opgenomen in de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

1. De bouwleges vallen ruim € 800.000 lager uit dan begroot door beperkte voortgang bij grote projecten en door de uitvoering van lopende projecten tegen lagere bouwkosten.
2. Personele lasten op dit programma vallen ruim 4 ton hoger uit door afkoop van enkele medewerkers en door minder doorbelaste uren.

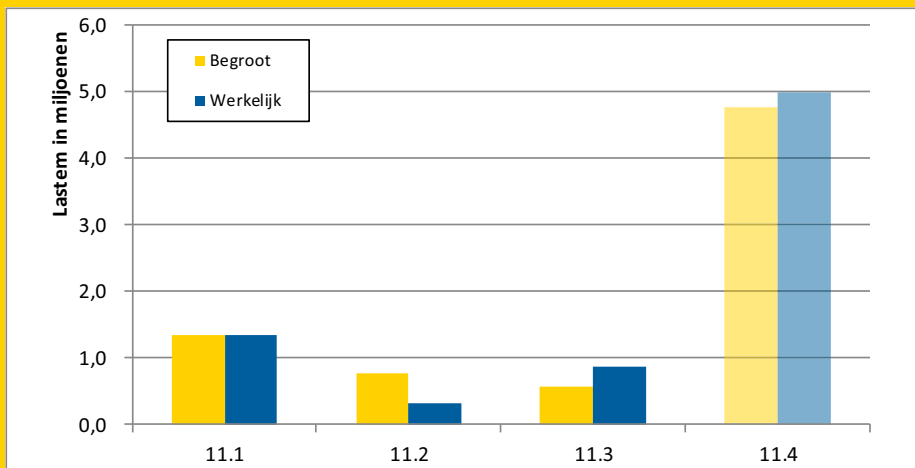
Verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten per doelstelling

Nr	Doelstelling
11.1	Een woningbestand dat kwalitatief en kwantitatief aansluit bij de behoefte van de samenleving
11.2	Een doelmatige benutting van het goedkope woningbestand en een rechtvaardige verdeling van de sociale woningvoorraad
11.3	Een omgeving die op het gebied van bouwen en milieu voldoet aan de eisen van planologische inpasbaarheid, welstand, veiligheid, gezondheid

Verschil tussen begrote en gerealiseerde baten per doelstelling

Het verschil tussen baten en lasten per programma komt tot uitdrukking in "Saldo programma"

Nr	Doelstelling
11.1	Een woningbestand dat kwalitatief en kwantitatief aansluit bij de behoefte van
11.2	Een doelmatige benutting van het goedkope woningbestand en een
11.3	Een omgeving die op het gebied van bouwen en milieu voldoet aan de eisen
11.4	Saldo programma

2.12 Programma 12 Openbaar gebied

2.12.1 Algemene doelstelling

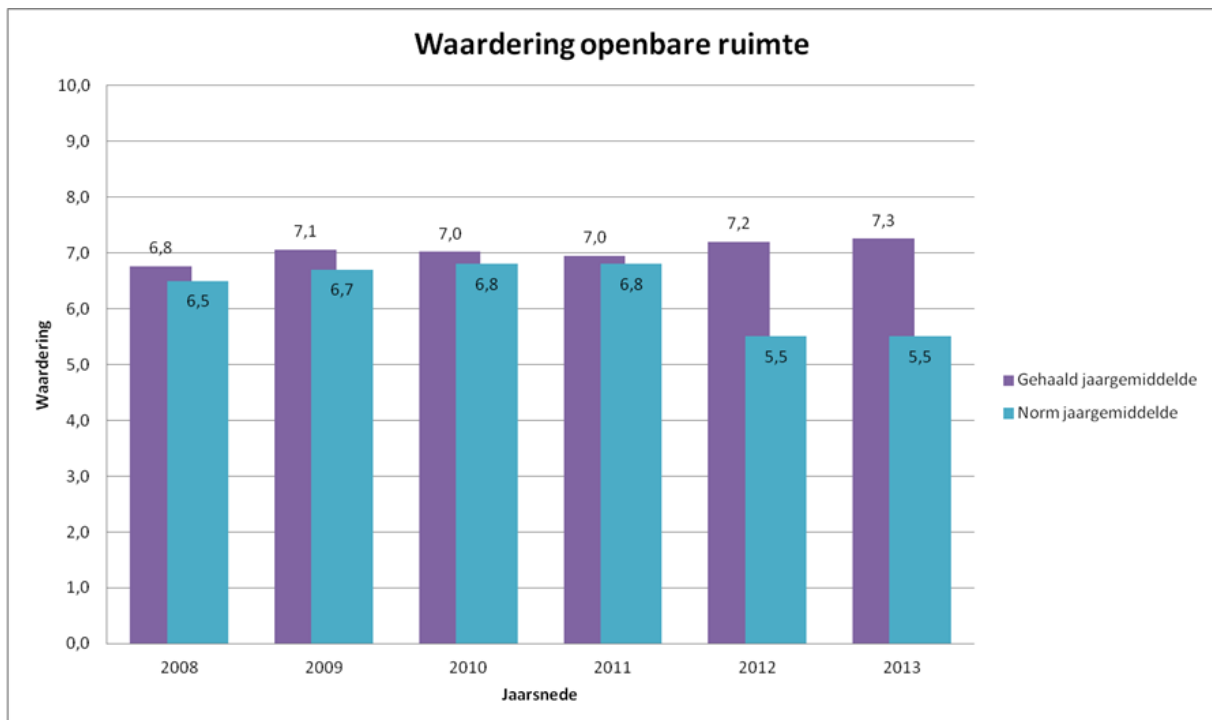
Een leefbare stad is een stad met buurten die schoon, heel en veilig zijn en waarin het aantrekkelijk is om te vertoeven. Voor de kwaliteit en leefbaarheid van het openbaar gebied wordt samen met de inwoners, bedrijven en instellingen gezorgd. Bij de te maken keuzen worden de kwaliteit en leefbaarheid van het openbare gebied ook voor toekomstige generaties betrokken.

De openbare ruimte is ook het visitekaartje van de stad. De kwaliteit en leefbaarheid bepalen mede of bewoners en bedrijven in Zoetermeer blijven of zich hier willen vestigen en bepalen de economische waarde van de stad. De openbare ruimte bestaat onder meer uit wegen, straten, bomen, groenvakken, parken, watergangen en sport- en spelvoorzieningen.

2.12.2 Wat hebben we bereikt

Over het afgelopen jaar is de waardering voor de openbare ruimte vrijwel gelijk gebleven aan 2012. In 2011 is het onderhoudsniveau van grote delen van de openbare ruimte verlaagd naar niveau C. Uitgezonderd bleven gebieden zoals het Stadshart en de Dorpsstraat (niveau A). De verwachting was dat met de verlaging ook de waardering voor de openbare ruimte zou dalen. Dit bleek in 2012 en in 2013 niet het geval. Dit wordt in hoofdzaak veroorzaakt door het meten ten opzichte van het lagere onderhoudsniveau C, in zowel de quickscan, als de bewonerschouw, terwijl de werkelijke kwaliteit nog voor meer dan 50% op het hogere onderhoudsniveau B ligt. Wordt naar de beleving gevraagd, zoals in de omnibusenquête, dan valt de waardering lager uit.

Voor het onderhoud van de openbare ruimte is in 2013 ingezet op extra monitoring, waardoor aannemers concreter aangesproken kunnen worden op de geleverde kwaliteit. Door deze extra inzet is over het algemeen de ondergrens van het beheer van de openbare ruimte op een hoger niveau komen te liggen. Ook is het achterstallig onderhoud op het gebied van groot onderhoud openbaar gebied weggevoerd.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Gemiddelde waardering Openbare Ruimte	7,2	5.5	7.3	1.8	✓

2.12.3 Wat hebben we gedaan

Doelstelling 1: Een openbare ruimte volgens de kwantitatieve en kwalitatieve onderhoudsnormen vastgelegd in de Basis Inrichting- en Beheervisie Openbare Ruimte					
<ul style="list-style-type: none"> Het dagelijks onderhoud wordt uitgevoerd op basis van de vastgestelde beheervisie openbare ruimte en is uitgevoerd conform het afgesproken kwaliteitsniveau. Daarnaast is ook het jaarprogramma voor groot onderhoud in de openbare ruimte afgestemd met de verschillende partijen (bewoners, woningbouwcorporaties en anderen). Bij het uitvoeren van de werkzaamheden in de openbare ruimte wordt gebruik gemaakt van DSW-ers. Indieners van meldingen zijn tijdig geïnformeerd en hebben antwoord gekregen. In 2013 is een pilot gestart op het gebied van de burgerschouw. Aan de deelnemers van de wijkschouw in Buytenwegh is de keuze gegeven om via een telefoon/tablet/ of thuis op de pc de schouwresultaten in te voeren. Geconstateerde onvolkomenheden worden als melding verwerkt. 					
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Meldingen openbare ruimte binnen normtijd afgehandeld.	83%	75%	84%	+9%	✓

Doelstelling 2: Een openbaar gebied dat door de gebruikers meer verkeers-, en technisch veilig en functioneel wordt beleefd. (CP)					
Op een aantal plaatsen in de stad zijn meerdere kleinere verkeersmaatregelen uitgevoerd. Dit kunnen bijvoorbeeld zijn: verkeersdrempels, versmallingen en schoolzones. Ook door middel van verkeersbesluiten is de verkeersveiligheid verbeterd. Het betreft hier aanpassingen zoals wegversmallingen, fietsoversteken, drempelplateaus, schroefdrempels, markeringen en bebordingen.					
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal aangepaste verkeersonveilige locaties per jaar	6	3	8	5	✓

Doelstelling 3: Een duurzaam bomenbestand in de stad (CP)					
Door meer groot onderhoud aan de bomen in de stad te uit te voeren, kan een deel van de achterstanden in het beheer van de bomen worden ingelopen. Tijdens de bouw van de nieuwbouwwijken is er voor gekozen snelgroeiende bomen in hogere dichtheden te planten. Hierdoor kreeg Zoetermeer spoedig het huidige groene karakter. Nu, 40 jaar later, heeft een deel van de bomen in de stad het einde van de levensduur bereikt of zijn deze bomen te groot geworden voor de huidige standplaats. Uitgangspunten bij het uitvoeren van maatregelen zijn handhaving van bomen die gespaard kunnen worden, vergroting van de biodiversiteit, normale dichtheden en plantafstanden, de Flora- en Faunawet en participatie met de natuurverenigingen en belanghebbenden.					
Bij allerlei andere werkzaamheden zijn er 260 bomen gekapt. Ter compensatie van de 260 bomen die gekapt zijn, zijn er 310 bomen teruggeplant in de stad. In dit aantal zijn de uitleglocaties (Oosterheem) niet meegenomen. Door het uitstellen van de kap van de platanen in Seghwaert is het niet gelukt om in 2013 600 bomen te vervangen.					
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal te vervangen bomen per jaar	500	600	260	340	*

Doelstelling 4: Op de begraafplaatsen zorgen voor voldoende ruimte voor graven en herziening van de tarieven, die op productniveau kostendekkend zijn (CP)					
De recente uitbreiding in het Bosgebied wordt in 2013 in gebruik genomen.					
De laatste uitbreiding op begraafplaats Hoflaan "bosgebied" (500 begraafmogelijkheden) is in gebruik genomen. Gedurende het jaar zijn daar de eerste graven verkocht. Met de uitbreiding "bosgebied" en de teruggave van verschillende koopgraven is de verwachting dat er voorlopig (tot en met 2017) voldoende koopgraven beschikbaar zijn.					
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Aantal extra gerealiseerde begraafmogelijkheden	0	500	500	0	✓

Doelstelling 5: Het gratis stallen van fietsen in de bewaakte fietsenstallingen (CP)					
Waar in 2012 een grote daling van het gebruik van de bewaakte fietsenstallingen waar te nemen was. Is er					

Programma 12 Openbaar gebied

in het afgelopen jaar een stijging te zien tot net niet de index 100.						
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald	
Gebruik gratis fietsenstallingen blijft minimaal gelijk aan 2010 (index 100, 554.565 fietsen, 27.536 brommers)	85	100	96	4	×	

Doelstelling 6: Bevordering realisatie e-oplaadpunten (CP)						
Ter stimulering van de aanschaf en gebruik van elektrische auto's is een netwerk van oplaadpunten noodzakelijk, afgestemd op de te verwachten behoefte en daartoe uitgevoerde onderzoek.						
Met de stichting e-laad is afgesproken dat er 12 elektrische oplaadpunten gerealiseerd worden in de openbare ruimte. Van de 12 elektrische oplaadpunten zijn er zeven gerealiseerd. Door logistieke problemen bij de stichting e-laad kunnen de laatste vijf palen pas in 2014 worden geplaatst.						
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald	
Totaal aantal oplaadpunten	2	16	7	9	×	

Doelstelling 7: Maatregelen treffen om recreatiewater tijdens zomerperiode vaker bruikbaar te laten zijn (CP)						
Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft verschillende mogelijkheden onderzocht hoe de waterkwaliteit in de Zoetermeerseplas verbeterd kan worden. Op dit moment wordt door het Hoogheemraadschap van Rijnland bekeken welke mogelijkheden realiseerbaar zijn (in financiële en praktische zin).						
Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald	
Aantal onderzoeken proeven, maatregelen per jaar ter verbetering waterkwaliteit recreatiewater	0	1	1	0	✓	

2.12.4 Wat heeft het gekost en opgebracht

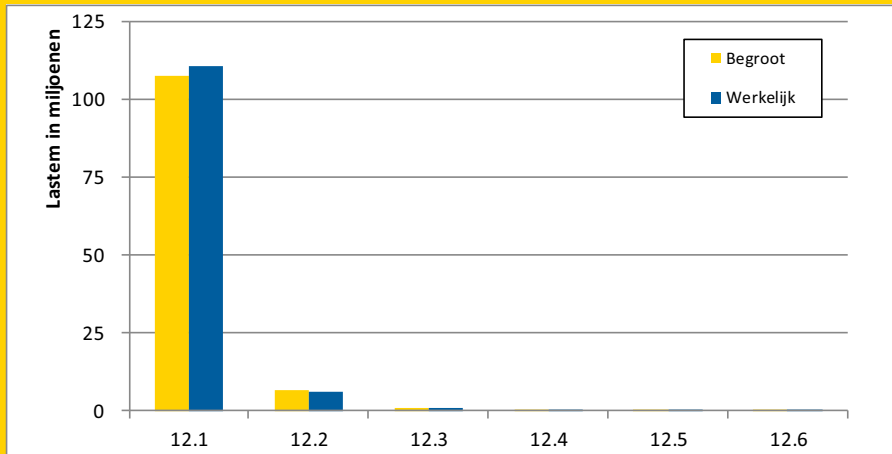
Bedragen x € 1.000

Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Vershil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	31.596	30.266	30.824	558 N	704 V
Baten	3.168	3.200	3.161	39 N	46 V
Resultaat voor bestemming	28.428	27.066	27.663	597 N	750 V
Toevoegingen aan reserves	6.597	86.595	88.053	1.458 N	
Onttrekkingen aan reserves	7.325	85.779	88.290	2.511 V	790 N
Saldo mutaties reserves	-728	816	-237	1.053 V	790 N
Resultaat na bestemming	27.700	27.882	27.426	456 V	40 N

Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is, rekening houdend met de mutaties in de reserves, € 456.000 voordelig. Het gaat om relatief veel geringe verschillen die worden toegelicht in de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

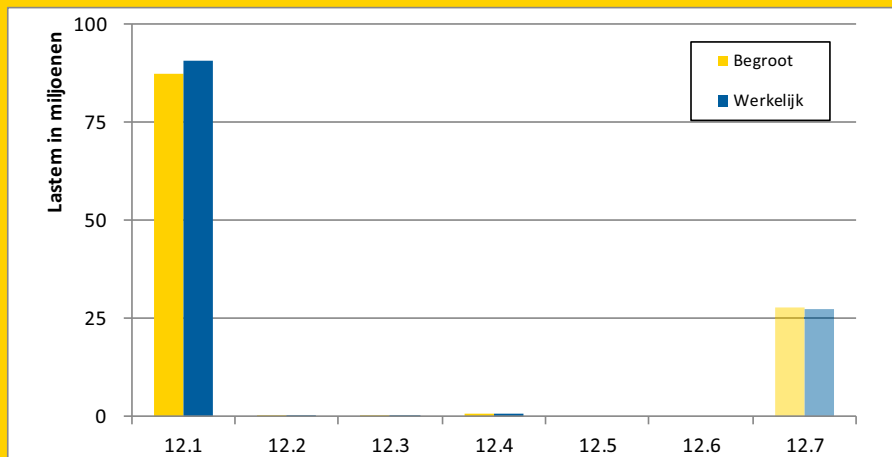
Verskil tussen begrote en gerealiseerde lasten per doelstelling

Nr	Doelstelling
12.1	Een openbare ruimte volgens de kwantitatieve en kwalitatieve onderhoudsnormen vastgelegd in de Basis Inrichting- en Beheersvisie
12.2	Een openbaar gebied dat door de gebruikers meer verkeers-, en technisch veilig en functioneel wordt beleefd
12.3	Een duurzaam bomenbestand in de stad
12.4	Op de begraafplaatsen zorgen voor voldoende ruimte voor graven en herziening van de tarieven, die op productniveau kostendekkend zijn
12.5	Het gratis stallen van fietsen in de bewaakte fietsstallingen
12.6	Bevordering realisatie e-oplaadpunten

Verskil tussen begrote en gerealiseerde baten per doelstelling

Het verschil tussen baten en lasten per programma komt tot uitdrukking in "Saldo programma"

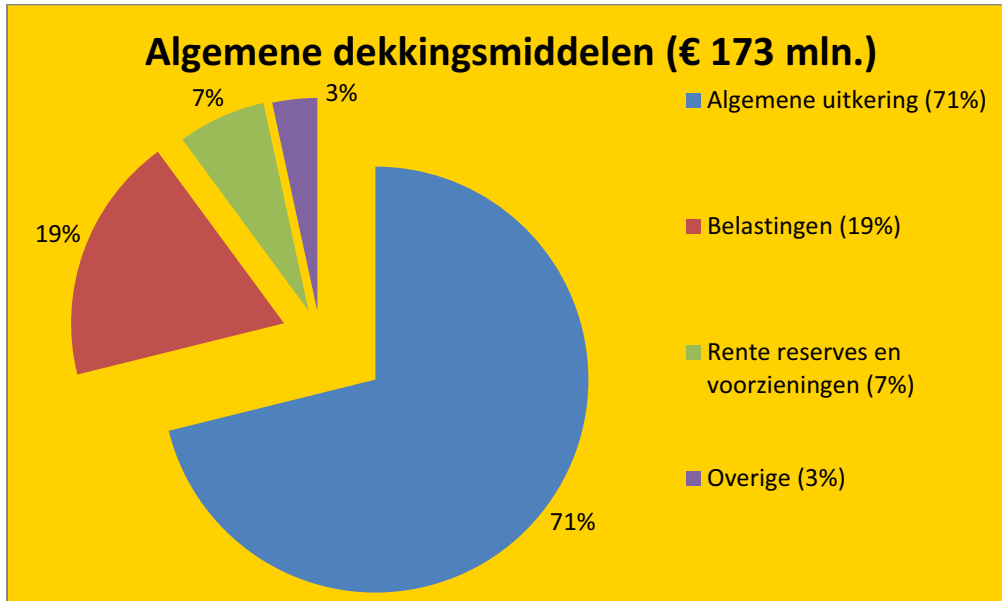
Nr	Doelstelling
12.1	Een openbare ruimte volgens de kwantitatieve en kwalitatieve onderhoudsnormen vastgelegd in de Basis Inrichting- en Beheersvisie
12.2	Een openbaar gebied dat door de gebruikers meer verkeers-, en technisch veilig en functioneel wordt beleefd
12.3	Een duurzaam bomenbestand in de stad
12.4	Op de begraafplaatsen zorgen voor voldoende ruimte voor graven en herziening van de tarieven, die op productniveau kostendekkend zijn
12.5	Het gratis stallen van fietsen in de bewaakte fietsstallingen
12.6	Bevordering realisatie e-oplaadpunten
12.7	Saldo programma

2.13 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De algemene dekkingsmiddelen onderscheiden zich van andere dekkingsmiddelen doordat ze vrij aan te wenden zijn. De besteding is niet aan een bepaald programma(doel) gebonden. Zij vormen de financiële dekking van de negatieve saldi van de programma's 1 tot en met 12.

De belangrijkste algemene dekkingsmiddelen zijn:

1. De algemene uitkering uit het Gemeentefonds
2. Inkomsten uit de belastingen
3. Bespaarde rente uit reserves en voorzieningen

Hieronder volgt de verantwoording van deze algemene dekkingsmiddelen.

2.13.1 De algemene uitkering uit het Gemeentefonds (71%)

Aan algemene uitkering is in 2013 een bedrag van € 122,8 mln. ontvangen: € 122,4 mln. voor het jaar 2013 zelf en € 0,4 mln. als bijstelling van de uitkeringen over 2011 en 2012. In de algemene uitkering zijn de decentralisatie-uitkeringen en de groei (accres) opgenomen. Daarnaast zijn er actualisaties geweest van diverse maatstaven.

2.13.2 Belasting (19%)

De belastingopbrengsten bestaan uit de OZB, de hondenbelasting, toeristenbelasting en precario. Deze middelen zijn ter dekking van de lasten op de andere programma's in de begroting.

2.13.3 Bespaarde rente uit reserves en voorzieningen (7%)

Baten uit bespaarde rente van reserves en voorzieningen worden in de jaarrekening toegerekend:

- (a) De bespaarde rente over de Reserve Algemeen Dekkingsmiddel dient als structurele inkomstenpost voor de begroting
- (b) De bespaarde rente over de overige reserves en voorzieningen wordt gebruikt om waar afgesproken aan reserves toe te voegen en om de voorzieningen op peil te houden
- (c) De overige bespaarde rente komt ten gunste van de reserve inflatiecorrectie

Financieel resultaat	Primitieve begroting 2013 (1)	Begroting 2013 na wijzigingen (2)	Rekening 2013 (3)	Vershil tussen begroting na wijz. en rekening (2) - (3)	Meldingen 2013
Lasten	2.415	5.577	4.208	1.369 V	85 N

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Baten	169.869	171.113	172.647	1.534	V	1.092	N
Resultaat voor bestemming	-167.454	-165.536	-168.439	2.903	V	1.177	N
Toevoegingen aan reserves	7.530	19.776	21.155	1.379	N		
Onttrekkingen aan reserves	2.792	16.101	17.597	1.496	V	1.500	V
Saldo mutaties reserves	4.738	3.675	3.558	117	V	1.500	V
Resultaat na bestemming	-162.716	-161.861	-164.881	3.020	V	323	V

Toelichting verschil tussen begroting na wijzigingen en rekening

Het verschil tussen de begroting na wijzigingen 2013 en de rekening 2013 is, rekening houdend met de mutaties in de reserves, € 3.020.000 voordelig. De belangrijkste verschillen worden hier genoemd. Een meer gedetailleerde toelichting is opgenomen in de jaarrekening vanaf bladzijde 106.

1. De belangrijkste afwijking wordt veroorzaakt door een hogere bate algemene uitkering (€ 800.000).
2. Het resultaat van de rentemiddelen bedraagt bijna € 3 mln. als gevolg van de lage marktrente. Van dit voordeel is € 1.500.000 direct ten gunste gebracht van de rente-egaliseringsreserve. Het andere deel ad € 1,5 mln. is ten gunste van de exploitatie verantwoord zoals dit in TB1 was gemeld.
3. De OZB (€ 600.000) heeft minder opgeleverd dan verwacht. In TB2 is € 270.000 gemeld.
4. Een deel van de voorziening dubieuze belastingdebiteuren kan vrijvallen (€ 400.000). Een verwacht faillissement heeft niet plaats gevonden.
5. De uitkering Eneco is bijna € 600.000 hoger zoals in TB1 gemeld.

2.14 Lokale heffingen

Deze paragraaf betreft zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden, als waarvan de besteding ongebonden is.

2.14.1 Gemeentelijke tarieven en heffingen

Beleidsuitgangspunten

In de heffingennota zijn de beleidslijnen voor lokale heffingen vastgesteld. Lokale heffingen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding gebonden dan wel ongebonden is. Het uitgangspunt bij gebonden heffingen is dat ze niet hoger mogen zijn dan de kosten die de gemeente maakt voor de geleverde diensten. Dit zijn afvalstoffenheffing, rioolheffing, marktgelden, lijkbezorging, de BIZ-bijdrage van de bedrijveninvesteringszone en leges.

De inkomsten uit de ongebonden heffingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen. Dit zijn de OZB, hondenbelasting, parkeerbelastingen, toeristenbelasting en precariobelasting.

Algemeen stijgingspercentage

Bij de begrotingsvaststelling 2013-2016 zijn, als gevolg van de te verwachten prijsstijgingen, de gemeentelijke heffingen voor het jaar 2013 met 1,25% verhoogd.

OZB

De tarieven van de *onroerende-zaakbelastingen (OZB)* 2013 zijn (naast de inflatiecorrectie) gestegen ter compensatie van de afgenomen waarde van de woningen (4%) en niet-woningen (6%).

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de *afvalstoffenheffing* zijn in 2013 verhoogd met het algemene stijgingspercentage van 1,25% en daarna is ieder tarief verlaagd met € 5,70 per aansluiting, waardoor de tarieven in 2013 lager zijn dan de tarieven in 2012.

Rioolheffing

De rioolheffing voor kleinverbruikers (tot 500 m³ waterverbruik) bedroeg in 2013 een vast bedrag van € 50,46 per huishouden en een percentage van 0,0168% van de WOZ-waarde, totaal met een maximum van € 119,80 per perceel.

Heffingen en belastingopbrengsten, kostendekkendheid

Prog.	Product	Heffing / Belasting	Rekening 2012	Begroting 2013	Rekening 2013	Verschil rek-begr '13	
						Bedrag	Perc.
2	620.02	Leges gehandicaptenparkeerplaatsen / -kaarten	55	62	47	-15	-24%
3	721.19	Afvalstoffenheffing	13.698	13.692	13.630	-62	0%
3	722.18	Rioolrecht grootverbruikers	303	180	279	99	55%
3	722.18	Rioolrecht kleinverbruikers	4.231	4.785	4.581	-204	-4%
7	002.26	Leges vergunningen bestuurlijk juridische zaken	21	22	27	5	23%
8	003.01	Leges publiekszaken(inclusie rijksleges)	2.171	1.991	1.964	-27	-1%
9	810.23	Leges gemeentelijke bestemmingsplannen	18	28	1	-27	-96%
10	310.15	Leges vent- en standplaatsverg. / winkeltijden	106	115	98	-17	-15%
10	310.25	Marktgelden / leges marktvergunningen	136	172	138	-34	-20%
11	820.16	Omgevingsverg.: leges bouw- en sloopverg. c.a.	1.866	1.597	779	-818	-51%
11	820.16	Omgevingsverg.: leges kapverg. / in- en uitritten	5	8	3	-5	-63%
11	820.36	Leges woonvergunningen	2	3	4	1	33%
12	810.18	Leges verkeersvergunningen	3	7	4	-3	-43%
12	810.38	Parkeerbelasting	1.539	1.585	1.662	77	5%
12	810.38	Lijkbezorgingsrechten	600	719	566	-153	-21%
OAD	002.47	Onroerende zaakbelastingen	30.495	31.483	30.834	-649	-2%
OAD	002.47	Hondenbelasting	434	467	532	65	14%
OAD	002.47	Toeristenbelasting	237	221	259	38	17%
OAD	002.47	Precariobelasting	37	39	19	-20	-51%

Paragraaf lokale heffingen

Toelichting van de belangrijkste verschillen tussen de rekening 2013 en begroting 2013 (na wijziging):

Rioolheffing

Door een hogere leegstand (niet)-woningen zijn de baten lager.

Leges bestemmingsplannen

De eerste helft van 2013 zijn geen aanvragen in behandeling genomen omdat de actualisering van bestemmingsplannen (wettelijke verplichting) alle capaciteit in beslag nam. De in de loop van 2013 ingediende aanvragen zijn inmiddels behandeld en leiden in 2014 tot leges baten.

Marktgelden

De marktgelden lopen al sinds jaar en dag terug. De warenmarkt trekt minder bezoekers. De verwachting was dat de verplaatsing van de minder goed bezochte dinsdagmarkt naar Oosterheem een positief effect zou hebben op de baten/marktgelden. Dit effect blijkt niet zo groot aanwezig te zijn als verwacht.

Leges omgevingsvergunningen (bouw en sloop)

Als gevolg van de crisis is er bij grote projecten weinig voortgang. De projecten worden uitgekleeft ingediend en daardoor is de bouwsom regelmatig lager dan was geprognosticeerd. Daarnaast worden steeds vaker vergunningen die zijn verleend, ingetrokken of blijkt dat het project voor een lager bedrag kan worden gerealiseerd.

Lijkbezorgingrechten

Het afgelopen jaar heeft er verschuiving plaatsgevonden van duurdere koopgraven naar de goedkopere algemene graven. Daarnaast hebben er meer bijzettingen plaatsgevonden in al gekochte graven. Per saldo levert dit een nadeel op.

Onroerend Zaak Belastingen

Het nadeel wordt veroorzaakt door een hoger percentage leegstand, minder realisatie nieuwbouw en lagere WOZ-waarden na voltooiing herwaardering en bezwaren.

Hondenbelasting

Het voordeel wordt grotendeels veroorzaakt door de extra controles.

Toeristenbelasting

De verwachte effecten van de crisis hebben zich in 2013 niet voorgedaan, waardoor er meer overnachtingen hebben plaatsgevonden dan ingeschat.

Precariobelasting

Door het beëindigen van een aantal (tijdelijke) precario-objecten, een slechte zomer en de crisis, zijn de baten lager.

Tabel ontwikkeling belangrijkste tarieven

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de belangrijkste tarieven weergegeven.

Ontwikkeling tarieven 2009 - 2014						
OZB (tarief in percentage van de waarde)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Eigenaren woningen	0,14	0,15	0,15	0,16	0,17	0,174
Gebruikers woningen	96	12	73	35	22	6
Eigenaren niet-woningen	0,27	0,27	0,28	0,30	0,32	0,329
Gebruikers niet woningen	52	65	76	24	46	1
	0,2140	0,2150	0,2236	0,2351	0,2523	0,2558
Afvalstoffenheffing						
Eenpersoonshuishoudens	€ 235,60	€ 235,60	€ 239,72	€ 235,51	€ 232,75	€ 229,81
Tweepersoonshuishoudens	€ 263,20	€ 263,20	€ 267,80	€ 264,23	€ 261,83	€ 258,53
Meerpersoonshuishoudens	€ 275,49	€ 275,49	€ 280,31	€ 277,02	€ 274,78	€ 271,32
Rioolheffing (kleinverbruik)						

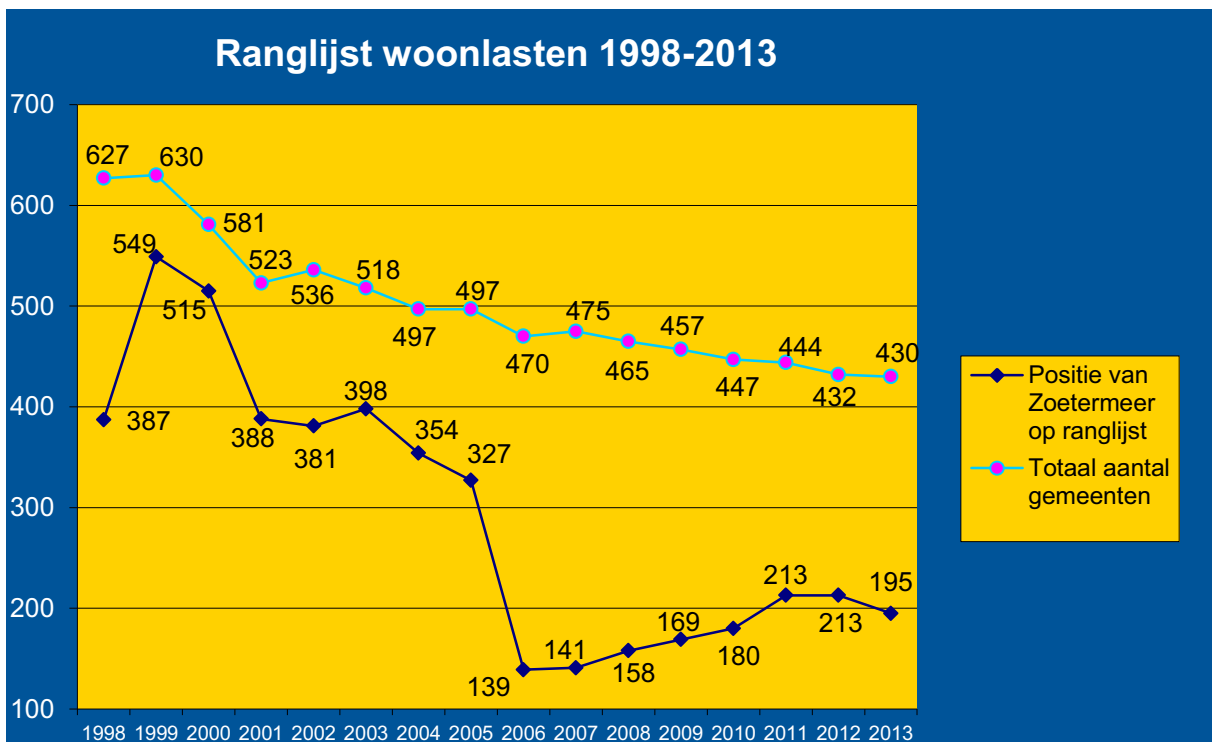
Bedrag per aansluiting < 500 m ³ waterverbruik	-	-	-	-	-	-
vast bedrag	€ 22,11	€ 28,30	€ 39,47	€ 46,15	€ 50,46	€ 54,80
percentage van de WOZ-waarde	0,0114%	0,0145%	0,0135%	0,0157%	0,0168%	0,0182%
Maximale aanslag	€ 52,30	€ 67,30	€ 84,80	€ 102,30	€ 119,80	€ 137,30

2.14.2 Lokale lastendruk

COELO-vergelijking

Jaarlijks verricht het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) onderzoek naar de gemeentelijke woonlasten. De publicatie daarvan vindt plaats in de Atlas van de Lokale Lasten. Onder de gemeentelijke woonlasten verstaat het COELO de OZB voor de eigenaar van een woning met een voor de betreffende gemeente geldende gemiddelde waarde, plus rioolheffing en reinigingsheffing (afvalstoffenheffing) voor een meerpersoonshuishouden eventueel verminderd met een heffingskorting.

Door het COELO wordt jaarlijks een vergelijkend overzicht opgesteld van alle Nederlandse gemeenten. In dit overzicht, dat begint met de (deel)gemeente met de laagste heffingen (nr. 1) en eindigt met de (deel)gemeente met de hoogste heffingen, neemt Zoetermeer in 2013 positie 195 in (beter dan de positie van 2012). In de lijst van 2005 stond Zoetermeer nog op plaats 327 zoals zichtbaar is in de volgende grafiek. De laatste jaren zakt Zoetermeer weer op de lijst, maar dit is in 2012 gestabiliseerd en in 2013 stijgen we op de ranglijst. Kleine mutaties in de tarieven leiden overigens tot grote verschuivingen in de ranglijst.

Zoals in bovenstaande tabel is aangegeven neemt Zoetermeer in 2013 voor de gemeentelijke woonlasten positie 195 in op het overzicht van het COELO. De gemeentelijke woonlasten 2013 volgens de definitie van het COELO bedragen voor Zoetermeer € 699. In de volgende tabel is dit afgezet tegen de woonlasten van een aantal andere grote gemeenten.

Woonlastenvergelijking grotere gemeenten 2013

Gemeente	Inwoners 1 januari 2012	Woonlasten meerpersoons huishouden	Ranglijst COELO
Tilburg	207.580	€ 546,00	6
s-Gravenhage	502.055	€ 547,00	9

Paragraaf lokale heffingen

Dordrecht	118.862	€ 600,00	37
Amersfoort	148.250	€ 603,00	40
Ede	108.763	€ 670,00	138
Almere	193.163	€ 690,00	172
Apeldoorn	156.961	€ 692,00	178
Zoetermeer	122.331	€ 699,00	195
Haarlemmermeer	143.943	€ 707,00	209
Delft	98.675	€ 730,00	264
Leiden	118.748	€ 751,00	297
Zaanstad	148.281	€ 785,00	348

2.14.3 Kwijtschelding gemeentelijke heffingen en belastingen

In 2013 hebben 4698 mensen kwijtschelding ontvangen voor gemeentelijke heffingen en belastingen. Van dit aantal is 69% gehonoreerd op basis van de geautomatiseerde toets bij het inlichtingenbureau van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Daarnaast is 31% verleend op basis van een handmatig verzoek.

Het aantal mensen dat in aanmerking komt voor kwijtschelding is als gevolg van de crisis gestegen met 9% ten opzichte van 2012. Het totaalbedrag aan kwijtschelding is in 2013 € 1,5 mln.

2.15 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf geeft een overzicht van de belangrijkste risico's voor de gemeente Zoetermeer. De omvang van deze risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit bepalen of de gemeente over voldoende weerstandsvermogen beschikt.

2.15.1 Risico's

De belangrijkste risico's op peildatum ultimo 2013 staan hieronder.

Risico	Bedrag	Kans
<i>Grondbedrijf</i>		
Algemeen: verslechtering grondexploitaties niet a.g.v. economische situatie	€ 5,1 mln.	20%
Effect recessie: grondprijzdaling	€ 8,7 mln.	20%
Verdieping CO2-leiding Oosterheem	**	20%
Tekort grondexploitatie Palenstein***	€ 7,2 mln.	46%
Deelneming in Gemeenschappelijke Regeling Bleizo***	€ 14,10 mln.	52%
Bleizo: vervoersknooppunt	€ 6,25 mln.	30%
Tekort project Westelijke Entree: Annahoeve en benzineverkooppunt N469	€ 1,0 mln.	30%
Formatierisico Grondbedrijf***	€ 2,0 mln.	30%
Gasfabriek ontsluitingsweg	**	50%
Oosterheem: programma noordrand en scheg	**	50%
Van Leeuwenhoeklaan	**	50%
Proj.result. Voorweg/Centrum Oost/Bouwen voor Buytenweg	€ 1,18 mln.	50%
Boerhavelaan: provincie staat geen flexibiliteit programma toe*	€ 0,40 mln.	25%
Derde Stationsstraat: de Watertoren*	**	50%
Dwarstocht: verslechtering resultaat grondexploitatie*	€ 1,50 mln.	50%
Kwadrant: hoge boekwaarde*	€ 3,25 mln.	50%
Moskee: kosten procesmanagement*	**	50%
<i>Overig concern</i>		
Gemeentegaranties geldleningen aan woningbouwverenigingen***	€ 5,6 mln.	1%
Uitvoeren baggerprogramma	**	**
Geen leges verg. door aanp. Meerjarenprogr.herziening bestemmingsplannen	**	**
Planschade***	€ 0,2 mln.	50%
Startersleningen	€ 0,1 mln.	10%
Woonwagenuisvesting	€ 0,4 mln.	50%
Gemeentegaranties overige geldleningen***	€ 15,0 mln.	4%
Leegstand verhuur	**	**
Onderhoud toren stadhuis	€ 0,2 mln.	50%
Juridische geschillen pensioen en (boven) wettelijk ww*	€ 0,8 mln.	10%
Onzekerheid extra opbrengsten maaiveldparkeren	****	****
Opbrengst aanbesteding reclamemast A12	****	****
Aanbesteding integraal onderhoud openbare ruimte	****	****
Gemeentegarantie eigen woningen	pm	pm

* = nieuw risico

** = om bijzondere (juridische) redenen niet vermeld/nog niet in te schatten

*** = bedrag en/of kans gewijzigd

**** = afgedekt via 2% van niet te kwantificeren risico's

Opgetreden, gewijzigde en afgevoerde risico's

Ten opzichte van de in de Programmabegroting 2014-2017/TB2 gemelde risico's zijn de volgende risico's gewijzigd, opgetreden of vervallen:

Risico Programmabegroting 2014-2017/TB2	Mutatie bij jaarverslag	Toelichting
<i>Grondbedrijf</i>		

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Boete niet nakomen grondlevering Miss Etam.	Vervallen	Er is een akkoord tussen Miss Etam en de gemeente.
Dwarstocht: verslechtering resultaat grondexploitatie	Nieuw	Door het akkoord tussen Miss Etam en de gemeente moet de grondexploitatie worden herijkt met als mogelijk gevolg een verslechtering van de exploitatie.
Tekort grondexploitatie Palenstein	Bedrag verhoogd van € 6,8 mln. naar € 7,2 mln. en kans verhoogd van 45% naar 46%.	De risico-inventarisatie is dynamisch doordat sinds 2012 meerdere deelgebieden in uitvoering zijn gegaan of verder zijn uitgewerkt. Dit leidt tot voortschrijdend inzicht.
Deelneming in gemeenschappelijke regelingen (Bleizo en Hoefweg)	Bedrag verlaagd van € 11,90 mln. naar € 11,40 mln. en kans verlaagd van 54% naar 47%.	Bij de herziening zijn de kans en omvang geactualiseerd.
Tekort herinrichting Driemanspolder	Vervallen.	Voor dit project is een grondexploitatie vastgesteld, waardoor het resultaat bekend is en het risico kan vervallen.
VTA Grondbedrijf	Bedrag verhoogd van € 1,3 mln. naar € 2 mln.	Het risico op hogere kosten voor VTA bij projecten neemt toe. Door de crisis wordt langer aan projecten gewerkt voor deze kunnen worden afgrond of onderhandelingen tot resultaat leiden. Ook bestaat het risico dat een project uiteindelijk niet wordt gerealiseerd.
Rottezoom: afwaardering gronden	Vervallen	Boekwaarde van Rottezoom is min of meer 'bevroren' waardoor er op termijn niet hoeft te worden afgewaardeerd.
Kosten energievoorziening bedrijventerrein	Vervallen	Doordat de regels van het bouwbesluit zijn aangescherpt, is het risico dat de gemeente moet bijdragen in de kosten niet meer aanwezig.
Boerhavelaan: provincie staat geen flexibiliteit programma toe	Nieuw	Bestemming kantoren naar woningbouw omzetten stuit op bezwaren van de provincie vanwege risico overprogrammering.
Derde Stationsstraat: de Watertoren	Nieuw	Verkoop van de toren is uitgesteld. Indien de toren niet wordt verkocht, moet veel onderhoud plaatsvinden.
Kwadrant: hoge boekwaarde	Nieuw	Voor Kwadrant zal o.b.v. een aantal scenario's besluitvorming worden gevraagd over de uitgangspunten. De boekwaarde is mogelijk te hoog voor de gehanteerde uitgangspunten.
Moskee: kosten procesmanagement	Nieuw	De begeleiding van het proces kost veel ambtelijke inzet, waarvoor mogelijk geen dekking is.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Concern		
Gemeentegaranties geldleningen aan woningbouwverenigingen	Bedrag verhoogd van € 4,6 mln. naar € 5,6 mln.	Er is sprake van een stijging van het gemiddelde rentepercentage van de geldleningen.
Planschade	Bedrag verhoogd van € 0,1 mln. naar € 0,2 mln. en kans verhoogd van 10% naar 50%	Aangepaste raming vanwege onderhandelingen in verband met verzoeken nadeelcompensatie.
Gemeentegaranties overige geldleningen	Bedrag verlaagd van € 17 mln. naar € 15 mln.	Door aflossingen is het bedrag waarvoor de gemeente garant staat afgenomen.
Juridische geschillen pensioen en (boven) wettelijk ww	Nieuw.	Aantal arbeidsrechtelijke procedures (in fase van beroep).
Verwerkingskosten restafval en grof vuil	Vervallen	Is inmiddels aanbesteed.
Aanpassen stalling voor aardgasvoertuigen	Vervallen	Er is gekozen voor een andere oplossing namelijk het buiten stallen van de voertuigen.
Sterigenics en gezondheidsonderzoek	Vervallen	Gezondheidsonderzoek is uitgebracht en financiële risico vervallen.
Claims vanwege herziening milieuvergunningen	Vervallen	Vanaf 1 april 2013 is de milieuvergunningverlening overgedragen aan Omgevingsdienst Haaglanden.
Terugbetaling leges als gevolg van ingetrokken bouwvergunning	Vervallen	Risico is opgetreden en verwerkt in jaarrekening.
Schoonmaakbedrijf	Vervallen	Procedure is afgerond.

Financiële omvang risico's

De financiële consequenties van deze risico's zijn via een NARIS-simulatie in beeld gebracht. Er is een kansberekening gemaakt op de waarschijnlijkheid van het zich voordoen van bovenstaande risico's en het bedrag dat daarmee gemoeid is. Het mogelijk risico bij het grondbedrijf bedraagt € 23,9 mln. Bij het overige concern is dat € 1,5 mln.

2.15.2 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en mogelijkheden om onverwachte, niet begrote lasten te kunnen dekken. Tot de weerstandscapaciteit voor incidentele risico's worden de algemene reserves gerekend. In geval van tekortschietende algemene reserves kunnen ook de bestemmingsreserves worden aangewend. Dit betekent dan wel dat wordt afgezien van de realisatie van een bestemming of dat er zo snel mogelijk aanvullende dekkingsmaatregelen worden gezocht om de bestemmingsreserve weer op peil te krijgen.

De tabel laat zien hoe de weerstandscapaciteit is opgebouwd.

Weerstandscapaciteit

bedragen * € 1 mln.

Omschrijving	Rekening 2013		
	Voor resultaatbestemming	Resultaatbestemming	Na resultaatbestemming
Weerstandscapaciteit excl. Grondbedrijf			
Vrij inzetbare reserve			
- stand reserve 31-12-2013	13,9		13,9
- mutaties 2014 en volgende jaren	-/1,3		-/1,3
Reserve inflatiecorrectie			
- stand reserve 31-12-2013	1,0		1,0
- mutaties 2014 en volgende jaren	-/1,0		-/1,0
Rekeningsresultaat		-/1,7	-/1,7
Totaal weerstandscapaciteit excl. Weerstandscapaciteit	12,6	-/1,7	10,9

Grondbedrijf (vml. algemene dienst)			
Weerstandscapaciteit Grondbedrijf			
Reserve versterking financiële positie Grondbedrijf	22,2		22,2
Reserve risico's	3,8		3,8
Totaal weerstandscapaciteit Grondbedrijf	26,0	0,0	26,0
Totale weerstandscapaciteit	38,6	-/- 1,7	36,9

2.15.3 Weerstandsvermogen

De ratio voor het weerstandsvermogen is gedefinieerd als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de waarschijnlijke risico-omvang. Als gewenste ratio voor het weerstandsvermogen wordt voor het concern exclusief het Grondbedrijf "voldoende" gehanteerd. Het NAR hanteert hiervoor de bandbreedte van een ratio tussen 1.0 en 1.4. In Zoetermeer wordt de grenswaarde van 1.0 gehanteerd.

Als ratio voor het weerstandsvermogen van het Grondbedrijf wordt eveneens "voldoende" als toereikend gezien. Ook hier wordt de ondergrens van 1.0 als ratio gehanteerd.

Als de ratio lager is dan 1.0 is er dus onvoldoende weerstandscapaciteit. Anders gesteld: de risico-omvang vermenigvuldigd met de ratio bepaalt de benodigde weerstandscapaciteit.

Bij de berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen wordt onderscheid gemaakt tussen het concern exclusief het Grondbedrijf en het Grondbedrijf.

In de tabel is weergegeven hoe de weerstandscapaciteit van deze onderdelen is opgebouwd.

Omschrijving	Rekening 2013		
	Voor resultaat-bestemming	Resultaat-bestemming	Na resultaat bestemming
Weerstandsvermogen bedragen * € 1 mln.			
Weerstandsvermogen excl. Grondbedrijf			
Totaal aan gekwantificeerde risico's	1,5		1,5
Norm voor niet gekwantificeerde risico's	5,5		5,5
Gewenst niveau in euro's tegen ratio 1,0	7,0		7,0
Weerstandscapaciteit excl. Grondbedrijf	12,6	-/- 1,7	10,9
Overschot aan weerstandscapaciteit excl. Grondbedrijf	5,6	-/- 1,7	3,9
Weerstandsvermogen Grondbedrijf			
Totaal aan risico's Grondbedrijf	23,3		23,3
Minimaal niveau in euro's tegen ratio 1,0	23,3		23,3
Weerstandscapaciteit Grondbedrijf	26,0	0,0	26,0
Overschot weerstandscapaciteit Grondbedrijf o.b.v. ratio 1.0	2,7	0,0	2,7

Concern excl. Grondbedrijf

Uit het simulatiemodel met de risico's van het concern exclusief het Grondbedrijf blijkt dat de omvang van de risico's (met een zekerheid van 95%) uitkomt op een bedrag van € 1,5 mln. De omvang van de berekende risico's wordt aangevuld met 2% (voor de niet te kwantificeren risico's) van het begrotingstotaal (lasten) van de gewone dienst van de begroting, exclusief grondbedrijf. Gebleken is dat sommige risico's moeilijk zijn te schatten. Daarbij is het wenselijk een zekere financiële buffer aan te houden. Tussen het bekend worden van budgettaire tegenvallers en het treffen van passende maatregelen kan enige tijd bestaan. De budgettaire frictie die daardoor ontstaat moet kunnen worden opgevangen.

De berekende norm voor de niet gekwantificeerde risico's voor deze begroting bedraagt € 5,5 mln. De gekwantificeerde risico-omvang komt uit op € 1,5 mln. De totale risico-omvang wordt dus ingeschat op € 7 mln. De weerstandscapaciteit (inclusief rekeningsresultaat, zie tabel) bedraagt € 12,6 mln. Het weerstandsvermogen bedraagt 1,8 en voldoet dus aan de norm.

Grondbedrijf

De omvang van de risico's is volgens de simulatie van het NARIS € 23,9 mln. Het Grondbedrijf beschikt over een weerstandscapaciteit per 31 december 2013 van € 26 mln. Om de

Paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing

weerstandscapaciteit op een dusdanig niveau te houden dat de ratio boven de 1 blijft, is een aanvulling vanuit het Reserve Investeringsfonds 2030 van € 5 mln. gedaan. Met deze maatregel komt het weerstandvermogen op 1,1 uit, namelijk 26 (weerstandscapaciteit)/23,9 (risico-omvang). Daarmee voldoet het aan het minimaal gewenste niveau van 1,0.

In de door de gemeenteraad vastgestelde nota "Op Goede Gronden" is vastgelegd dat een tekort (ratio < 1,0) of overschot (ratio > 1,4) van de weerstandscapaciteit van het Grondbedrijf ten opzichte van het totaal van de risico's kan leiden tot afoming of aanvulling van de weerstandscapaciteit. Met het collegeprogramma 2010-2014 is besloten vanaf ratio > 1,2 te spreken van een overschot, dat wordt gestort in de Reserve Investeringsfonds 2030 (70%) en Sparen voor Later (30%).

2.16 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

2.16.1 Inleiding

De instandhouding van de kapitaalgoederen is vastgelegd in beheerplannen, waarin het meerjarig onderhoudsprogramma en de daarbij behorende financiële middelen zijn opgenomen. In de beheerplannen is ook het gewenste kwaliteitsniveau van de voorziening vastgelegd. Hierna wordt per categorie ingegaan op het onderhoud van de kapitaalgoederen. De volgende categorieën worden behandeld:

- Openbare Ruimte
- Riolering
- Ondergrondse inzamelmiddelen
- Vastgoed
- Onderwijsaccommodaties
- Accommodaties sociaal, cultureel, sport en ontspanning
- Ambtelijke huisvesting
- Brandweerkazernes
- Gemeentelijke parkeergarages
- Commerciële accommodaties
- Voorzieningen natuureducatie
- Overige voorzieningen
- Beeldende kunstobjecten
- Begraafplaats

2.16.2 Openbare ruimte

Omschrijving beleidskader

Als uitwerking van de Visie Openbare Ruimte is in november 2008 de “Basis Inrichting en Beheervisie Openbare Ruimte” (BIBOR) door de raad vastgesteld. In de visie worden de verschillende structuur-elementen omschreven met daaraan gekoppelde kwaliteitsdoelen. De benodigde financiële middelen zijn voor een periode van 10 jaar gelabeld en er wordt een doorkijk gegeven over de komende vijftig jaar. De visie wordt in 2014 geactualiseerd.

Aanleg parkeerplaatsen

Conform de parkeernota zijn in 2013 extra parkeerplaatsen aangelegd.

Reserve groot Onderhoud Bovengronds

Voor 2013 was € 4,79 mln beschikbaar voor het uitvoeren van groot onderhoud uit de reserve groot onderhoud. Besteed is € 4,20 mln. Het verschil wordt veroorzaakt door uitgestelde projecten in 2013 zoals ‘boom voor boom’ waarvoor in bepaalde gebieden nog geen kapvergunningen zijn afgegeven. De verwachting is dat deze werkzaamheden in 2014 uitgevoerd gaan worden. In 2013 is de reserve groot onderhoud (RGO) opgeheven. In plaats daarvan is een egalisatiereserve ingesteld en zijn de middelen uit de RGO opgenomen in de Reserve algemeen dekkingsmiddel.

2.16.3 Riolering

Omschrijving beleidskader

Conform de Wet milieubeheer geeft de gemeente in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) aan op welke wijze zij haar wettelijke taak voor een doelmatige inzameling en transport van afvalwater wil uitvoeren. Het plan is gericht op een duurzame instandhouding van een goed werkende riolering. In de tweede helft 2011 is de herziening van het GRP aan de Raad aangeboden.

Voorziening Grootonderhoud Ondergronds (VGO)

Voor 2013 was € 2,2 mln beschikbaar voor het uitvoeren van groot onderhoud. Besteed is € 2 mln. Het verschil wordt veroorzaakt door het afstemmen van de verschillende werkzaamheden met andere projecten. De verwachting is dat de werkzaamheden in 2014 uitgevoerd gaan worden.

2.16.4 Ondergrondse inzamelmiddelen

In 2011 is besloten om de afschrijvingstermijnen voor ondergrondse inzamelmiddelen te verlengen en tevens een reserve voor groot onderhoud in te stellen om dit mogelijk te maken. Een deel van de vrijvallende kapitaallasten wordt jaarlijks gestort in de reserve en voor de uitvoering van de bestedingsplannen wordt jaarlijks een bedrag onttrokken.

De oorspronkelijke planning van de bestedingen loopt achter door technische en capaciteitsproblemen bij de leverancier. De verwachting is dat de werkzaamheden in 2014 uitgevoerd gaan worden.

2.16.5 Vastgoed

Omschrijving algemeen beleidskader

In de Vastgoednota (2012) zijn de diverse beheerkaders en vastgoedstrategie op elkaar afgestemd, het gewenste kwaliteitsniveau van de voorzieningen wordt vastgelegd en de daarbij behorende financiële middelen zijn opgenomen.

Uit de benchmark 2012 gemeentelijk vastgoed van de IPD met 22 andere Nederlandse gemeenten, blijkt dat de gemiddelde onderhoudskosten van vastgoed in Zoetermeer tot de laagste behoren.

2.16.6 Onderwijsaccommodaties

Omschrijving beleidskader

Het beleidskader onderwijsaccommodaties is voor de middellange termijn vastgelegd in een Ruimte-behoefteanalyse (RBA) (jaarlijkse actualisatie), voor de korte termijn is de jaarlijkse schoolruimte-verdeling en het Meerjarenperspectief lasten onderwijshuisvesting 2013-2018.

Voor de lange termijn (50 jaar) bestaat het Vervangingsfonds schoolgebouwen (2012).

Realisatie

In 2013 zijn drie levensduur verlengde investeringen voorbereid (Wedekindzijde 13, Broekwegzijde 192-194, Kadelaan 208) als gevolg van de verlenging van de afschrijvingstermijnen naar 50 jaar.

2.16.7 Accommodaties Sociaal Cultureel, Sport en Ontspanning

Omschrijving beleidskader

Actualisatie van de beheerplannen vindt iedere vier jaar plaats, de eerstvolgende staat gepland voor 2014, als uitvloeisel van de vastgoednota.

Realisatie

De werkzaamheden multifunctioneel centrum de Veer zijn gestart in 2012 en worden in 2014 afgerond, deels bekostigd met een EG-subsidietoekenning van 50% op de investeringslasten (circa € 0,5 mln) vanwege het 'groen' uitvoeren van de vervangingen. Op last van de Provincie zijn groot onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan de zwembak van de Driesprong. Groot onderhoudswerkzaamheden aan de atletiekbaan en de korfbalvelden zijn uitgesteld naar 2014. In 2013 is het Aquapark verkocht.

De nieuwbouw van een amateurtheater op de locatie Osyiaan wordt voorbereid. De werkzaamheden voor het Stadsforum zijn gestagneerd. De voorbereidende werkzaamheden voor de nieuwbouw van de was- en kleedaccommodatie bij MHCZ zijn nagenoeg voltooid. Voor de ontwikkelingen in het Buytenpark is het baggerdepot omgelegd en wordt in 2014 gestart met het verplaatsen van een aantal sportvoorzieningen vanwege de uitbreiding van de begraafplaats.

2.16.8 Ambtelijke huisvesting

Omschrijving beleidskader

Begin 2011 is het beheerskader ambtelijke huisvesting vastgesteld. Dit omvat de gebouwen Stadhuis en het kantoor en de autowerkplaats aan de Argonstraat. Voor deze gebouwen van de centrale

ambtelijke huisvesting is een conditiemeting uitgevoerd, die de basis vormt voor het meerjaren groot-onderhoudsplan. Hiervoor is een vernieuwd beheerskader opgesteld.

Stand van zaken, ontwikkelingen

In afwachting van de visie (nieuwe) huisvesting Stadhuis zijn verbeteringen en/of ingrijpende verbouwingen in het Stadhuis stil gelegd.

2.16.9 Brandweerkazerne

Geen bijzonderheden.

2.16.10 Gemeentelijke parkeergarages

Geen bijzonderheden.

2.16.11 Voorzieningen natuureducatie

In 2013 is gestart met de vorming van een kindboerderij aan de Voorweg, welke in 2014 zal worden opgeleverd. Deze zogenaamde doorontwikkeling voorziet in een nieuwbouw en renovatie van (een deel van) het complex van de stadsboerderij, om van daaruit een breed scala aan geïntegreerde voorzieningen te bieden op het gebied van natuureducatie en vrijetijdsbeleving. Ter dekking van de kosten hiervan wordt voorzien in woningbouw aan de noordzijde van de Voorweg, op het huidige terrein van het vrijetijdscentrum.

2.16.12 Overige voorzieningen

Commercieel vastgoed

Geen bijzonderheden.

Fietsenstallingen

Geen bijzonderheden.

2.16.13 Beeldende kunstobjecten

Geen bijzonderheden.

2.16.14 Begraafplaatsen

Uitbreiding begraafplaats Hoflaan.

De uitbreiding bosgebied is in 2013 in gebruik genomen. In 2013 is gestart met de voorbereidingen voor de uitbreiding ter plaatse van het voormalige rugbyveld . Op de uitbreiding Bosgebied en "het Park" zijn en worden alleen koopgraven gerealiseerd.

2.17 Paragraaf Financiering

2.17.1 Inleiding

In het in 2009 vastgestelde Treasury handvest en Statuut, zijn de kaders opgenomen waarbinnen het college de financieringsfunctie mag uitoefenen. In onderstaande paragrafen wordt ingegaan op de uitvoering van de financiering en op de ontwikkelingen in de markt en regelgeving.

2.17.2 Externe ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen in 2013 op het gebied van de treasury zijn de invoering van het schatkistbankieren en de Wet Hof (Houdbare Overheids Financiën) per 16 december 2013. Door verbetering van macro-economische cijfers in Europa, neemt de vraag naar geld toe, waardoor de lange rente langzaam op zou moeten lopen (zie rentevisie). Doordat de ECB de Refi-rente (de rente die banken/financiële instellingen betalen aan de ECB) niet heeft verhoogd, is deze stijging zeer beperkt gebleven en blijft zowel de lange rente als de korte rente extreem laag.

Schatkistbankieren

Om de EMU-schuld terug te dringen is er een wetsvoorstel in het kader van schatkistbankieren per medio december 2013 van kracht waarbij gemeenten verplicht zijn om financieringsoverschotten te stallen bij het Rijk. Ook is het toegestaan overschotten uit te lenen aan andere overheden om daarmee een beter rendement te kunnen halen dan bij de schatkist. Het uitzetten van tijdelijk overtollig geld bij de staat geeft een lager rendement dan in de situatie vóór de invoering van het schatkistbankieren waarbij overtollig geld door ons bij in Nederland gevestigde financiële instellingen (met AA/AAA status) werd uitgezet. Aangezien in Zoetermeer op dit moment sprake is van een financieringstekort (er wordt geld geleend) doet het nadeel uit rendement op uitzettingen zich niet voor.

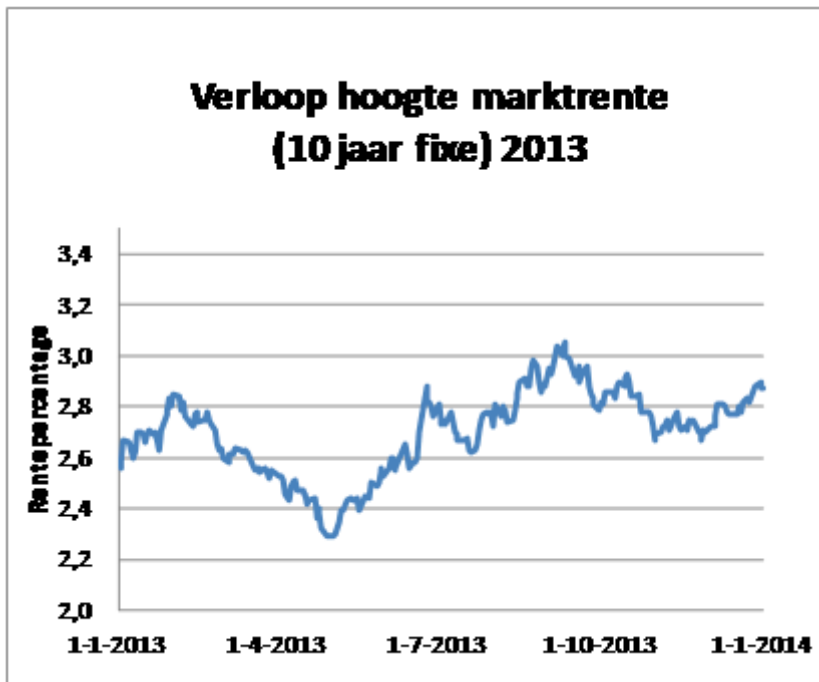
Wet HOF

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (HOF) bevat strengere regels om te zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt wordt tot 3%. Nederland heeft deze recente Europese afspraken ten aanzien van begrotingsdiscipline opgenomen in de Wet HOF. Gemeenten, provincies en waterschappen dragen bij aan het begrotingstekort van de collectieve sector. Het wetsvoorstel bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook het lokale bestuur zich moet houden aan de strengere begrotingsregels. De invoering van de Wet HOF heeft negatieve gevolgen voor het kunnen inzetten van reservemiddelen of het doen van investeringen door gemeenten in het algemeen. Daarnaast is in het wetsvoorstel, aanvullend op de door Europa voorgeschreven maatregelen, de mogelijkheid opgenomen om sanctiemaatregelen toe te passen bij overschrijden van afspraken in de Wet Hof door decentrale overheden. De bewaking van de toepassing van de Wet Hof vindt plaats in de vorm van het zogenaamde EMU saldo: grofweg het verschil tussen uitgaven en inkomsten (kasbasis). Op basis van huidige regelgeving is een beperkte overschrijding van uitgaven boven inkomsten toegestaan. Een overschrijding van deze norm voor gemeenten in totaliteit levert in het eerste jaar waarin de Wet Hof van kracht is (2014) geen sanctie vanuit de rijksoverheid op. Daarnaast heeft de minister de Eerste Kamer toegezegd om een wetsvoorstel in te dienen dat het nationale sanctiemechanisme uit de Wet Hof anders zal invullen.

Rentevisie

In 2013 zijn drie rentevisies, gebaseerd op de rentevisies van de grootbanken, uitgebracht. De rentevisie in de programmabegroting 2013 ging ervan uit dat de lange rente (10 jaar fixe) voor 2013 een gemiddeld niveau zou hebben van 3% en de korte rente (3 maands euribor) rond de 0,5% beweegt. Bij zowel het eerste als tweede tussenbericht zijn beide rentevisies nagenoeg ongewijzigd gebleven. Bij het laatste tussenbericht werd ervan uitgegaan dat eind 2013 de lange rente een niveau zou hebben van 2,9% en de korte rente en 0,23%.

De feitelijke lange rente kwam eind 2013 uit op een niveau van 2,9% en gemiddeld over geheel 2013 2,7%. De korte rente kwam gemiddeld over geheel 2013 uit op 0,22%. Eind 2013 was dit 0,29%. In onderstaande tabel is het verloop van de marktrente (10 jaar fixe) weergegeven

2.17.3 Risicobeheer

Op financieringsgebied is een aantal risico's te onderkennen, zoals renterisico's, debiteurenrisico, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Niet al deze risico's zijn van toepassing op de gemeente Zoetermeer. Zo heeft de gemeente Zoetermeer geen leningcontracten in vreemde valuta (valutarisico). Daarnaast zijn alle aandelen en de leningenportefeuille, die op de balans zijn geactiveerd, tegen nominale waarde gewaardeerd waardoor er ook geen koersrisico wordt gelopen. Voor 2013 en volgende jaren worden in deze risico's geen wijzigingen verwacht.

Debiteurenrisico

Voor het afdekken en beheersbaar houden van het debiteurenrisico zijn afspraken gemaakt over het inningsbeleid en de financiële dekking van oninbare debiteuren.

Renterisico

De Wet Fido is gericht op het beheersen van renterisico's. Deze beheersing moet worden bereikt door wettelijke limieten voor de omvang van de netto vlottende schuld en door renteherzieningen op en herfinanciering van de vaste schuld.

Het renterisico op korte termijn wordt in beeld gebracht via de **kasgeldlimiet**. Maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mag kort worden gefinancierd. Indien twee opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden wordt dit door de provinciale toezichthouder als structureel aangemerkt en zal de toezichthouder de gemeente verplichten om maatregelen te treffen om de overschrijding teniet te doen. Uit onderstaande tabel komt naar voren dat er zich in 2013 geen overschrijding van de kasgeldlimiet heeft voorgedaan.

Over-/onderschrijding kasgeldlimiet Jaarrekening 2013 * € 1000

Bedragen X € 1000	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Vlottende korte schuld	36.925	29.568	22.373	33.738
Vlottende middelen	575	4.574	4.683	2.970
Saldo	36.350	24.994	17.690	30.769
Kasgeldlimiet	30.902	30.902	30.902	30.902
Ruimte/ tekort tov kasgeldlimiet	-5.448	5.908	13.212	134

Evenals bij het kasgeldlimiet is de norm voor het beheersen van het budgettaire renterisico op lange termijn gerelateerd aan het begrotingstotaal. Daarmee wordt het budgettaire risico van renteherzieningen in perspectief gebracht met het totaal van een gemeentebegroting. De jaarlijks verplichte aflossingen en herzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal (het begrotingstotaal is het totaal van de begrote lasten). Uit onderstaande tabel komt naar voren dat in 2013 de financiering van de vaste schuld ruim onder de **renterisiconorm** is gebleven.

Renterisiconorm (x € 1000)

		Jaarrekening 2013
1	Renteherzieningen	0
2	Aflossingen	282
3	Renterisico (1+2)	282
4	Renterisiconorm	72.712
5.a	Ruimte onder renterisiconorm	72.429
5.b	Overschrijding renterisiconorm	
Berekening renterisiconorm		
4a	Begrotingstotaal	363.559
4b	Percentage regeling	20%
4a x 4b	Renterisiconorm begrotingsjaar	<u>72.712</u>

Kredietrisico

Kredietrisico (het risico dat uitgezette gelden niet meer terugkomen) was ook in 2013 een belangrijke issue in de financiële markten. Dit kwam ook tot uiting in de hoogte van de opslagen die de banken bovenop de basisrente in rekening brengen. In 2013 verviel de laatste uitgezette geldlening van € 10 mln, waardoor het kredietrisico op geldleningen voor de gemeente niet meer van toepassing is.

2.17.4 Renteresultaat

Het renteresultaat 2013 is uitgekomen op ruim € 2,9 mln positief. Het positieve resultaat wordt voor het belangrijkste deel veroorzaakt door lagere rentekosten eigen vermogen en het rentevoordeel op kort lopende leningen. Bij de perspectiefnota is € 1,5 mln van dit renteresultaat ten gunste van de exploitatie gebracht. Het resterende deel is volgens de door de raad vastgestelde spelregels gestort in de Rente-egaliseringsreserve. Als gevolg van deze storting komt de stand van de Rente-egaliseringsreserve eind 2013 € 1,4 mln. hoger uit dan de door de raad vastgestelde maximale hoogte van 4,8 mln. In de perspectiefnota wordt uitgewerkt hoe om te gaan met deze vrijvallende reservemiddelen.

2.18 Paragraaf Bedrijfsvoering

2.18.1 Inleiding

Bedrijfsvoering gaat over de ondersteunende bedrijfsprocessen waarmee de beleidsdoelstellingen worden gerealiseerd en de sturing en beheersing daarvan. De beleidsdoelstellingen zijn terug te vinden in de programma's. Bedrijfsvoeringprocessen zorgen ervoor dat de programma's efficiënt, effectief en conform de geldende wetgeving worden uitgevoerd.

Voor de bedrijfsvoering zijn de volgende zaken leidend:

- Doeltreffendheid (effectiviteit): de mate waarin de inspanningen en uitgaven bijdragen aan de daadwerkelijke realisatie van beleidsdoelstellingen/maatschappelijke effecten;
- Doelmatigheid (efficiency): de mate waarin de inzet van middelen in verhouding staat tot de opbrengsten bij activiteiten die bijdragen om beleidsdoelstellingen te realiseren;
- Rechtmatigheid: de doelen worden bereikt in overeenstemming met de wettelijke kaders.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft de ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering weer. Het gaat hierbij onder meer om zaken als organisatieontwikkelingen, personeelsbeleid, informatievoorziening, financiën en control en dienstverlening.

2.18.2 Organisatieontwikkelingen

Visie op de organisatie

De notitie "Oog voor de toekomst" geeft de visie op de ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie die nodig is om de Stadsvisie 2030 en het collegeprogramma te realiseren. De kernwaarden van de organisatie zijn: samenwerken, daadkracht en vertrouwen.

Vanwege de bezuinigingen moeten de ambities uit de Stadsvisie 2030 worden gerealiseerd met minder mensen. Dezelfde dienstverlening van betere kwaliteit maar met minder medewerkers. Dit kan worden gerealiseerd door efficiënter en effectiever te werken: de activiteiten te stoppen, op een andere manier aan te pakken dan wel op nieuwe manieren te organiseren. Dit moet leiden tot een formatieafname en productiviteitsstijging die doorgerekend een structurele bezuiniging van € 7,3 mln. oplevert in 2017. Eind 2013 ligt de organisatie op koers met het realiseren van deze opgave.

Veel medewerkers gaan door middel van opleiding en ontwikkeling voorbereid worden op andere functies (binnen dan wel buiten de gemeente) en zullen zich nieuwe competenties eigen moeten maken.

Om productiviteitsstijgingen te realiseren wordt er voornamelijk gewerkt aan procesverbetering gebaseerd op Continu Verbeteren (lean management): het zoveel mogelijk identificeren en schrappen van stappen die geen toegevoegde waarde hebben voor de klant. Verder wordt gestreefd naar versterking van slagkracht en verbetering van kwaliteit en efficiency door middel van samenwerking met andere organisaties waaronder samenwerking met Pijnacker-Nootdorp.

Samenwerking tussen Pijnacker-Nootdorp en Zoetermeer

De samenwerking tussen Pijnacker-Nootdorp en Zoetermeer heeft zich in 2013 verder ontwikkeld. Ontwikkelingen in onze omgeving zoals de vorming van de Metropoolregio bevestigen het belang voor Zoetermeer en Pijnacker-Nootdorp om zich gezamenlijk te positioneren en verder te werken aan een duurzaam partnerschap.

Er liggen inmiddels enkele belangrijke mijlpalen achter ons. Begin 2013 is de samenwerkingsovereenkomst getekend. Daarmee is er door de beide gemeenteraden een stevig kader gegeven voor de samenwerking. De beide colleges hebben de samenwerking concreet invulling gegeven via de 'Bestuurlijke samenwerkingsagenda 2013 – 2014'. Het Gemeenschappelijk managementteam van Zoetermeer en Pijnacker-Nootdorp heeft in de visie 'Gericht en intensief samenwerken' vastgelegd via welke wijze de samenwerking wordt vormgegeven. Deze visie is uitgewerkt in een uitvoeringsplan.

Inmiddels is de samenwerking ook geëvalueerd om input te kunnen leveren aan de bestuurlijke agenda's voor de collegeperiode 2014 – 2018 en om de kaders voor de samenwerking eventueel bij te kunnen stellen.

De samenwerking richt zich op strategie, beleid en bedrijfsvoering. Om het proces beter te sturen, om de samenwerking concreter te maken en om kansen te kunnen benutten, hebben de colleges de samenwerkingsonderwerpen ondergebracht in vijf domeinen:

1. Sociaal domein (o.m. Werkplein, schuldhulpverlening, pilot sociale wijkteams)
2. Economisch domein (o.m. Ondernemershuis, City marketing)
3. Ruimtelijk domein (o.m. Buijtenhout, Groenautoriteit)
4. Politiek-bestuurlijk domein (o.m. Metropoolvorming, rekenkamercommissies)
5. Bedrijfsvoeringsdomein (o.m. SEPA, belastingen, inkoop & aanbesteding)

In totaal zijn binnen deze domeinen 28 samenwerkingsonderwerpen opgenomen in de bestuurlijke samenwerkingsagenda 2013 – 2014. In 2013 zijn de volgende resultaten behaald:

- Werkplein: door de vraag en aanbod in één werkplein onder te brengen zijn meer werkzoekenden aan werk geholpen.
- Door samen te werken met schuldhulpverlening is een financieel voordeel behaald.
- Er is een gezamenlijk referentiekader vastgesteld van waaruit we beleid op het sociaal domein ontwikkelen.
- De buitengewoon opsporingsambtenaren zijn elkaars achtervang én we trekken samen op als het gaat om hondenpoep, fout gestalde fietsen en drank- en horecawet
- Crisisbeheersing: we gebruiken elkaars uitwijklocatie.
- De invoering van het Europees Betalingsverkeer SEPA is gezamenlijk opgepakt en gerealiseerd.
- Belastingen: de gemeentelijke aanslagen zijn in 2013 vanuit de gezamenlijke backoffice verzonden.

Eind 2013 heeft Lansingerland de intentie uitgesproken om alsnog aan te willen sluiten. Dat betekent dat er nu gezamenlijk verkend wordt welke onderwerpen van de bestuurlijke samenwerkingsagenda als drie gemeenten worden opgepakt waarbij de huidige door Pijnacker-Nootdorp en Zoetermeer gehanteerde aanpak leidend is.

Personeel en organisatie

Doelstelling: P&O zorgt voor de juiste mensen op de juiste plek, met andere woorden: arbeidsmobiliteit heeft de hoogste prioriteit. Hierdoor worden medewerkers maximaal uitgenodigd hun kwaliteiten en talenten te ontdekken en optimaal in te zetten voor het realiseren van de doelstellingen van de gemeente Zoetermeer.

Kernwoorden zijn mobiliteitsbevordering, prestatie management, strategische personeelsplanning en een laag ziekteverzuim

De gemeente heeft verschillende instrumenten tot haar beschikking om **arbeidsmobiliteit** te bevorderen. De keuze voor een projectmatige aanpak en een intensivering van het arbeidsmobiliteitsbeleid heeft geleid tot een stijging van het mobiliteitscijfer van 9.1% (2012) naar 10.5% interne doorstroom in 2013 (100.000+ gemeenten in 2012: 5%). Dit is onder meer het gevolg van stimulerende maatregelen ten behoeve van de vrijwillige arbeidsmobiliteit (trainingsaanbod loopbaanontwikkeling, intensivering gebruik mobiliteitsinstrumentarium, etc.), een succesvol herplaatsingsbeleid en een innovatief talent development- en traineeprogramma.

Afdelingen die het reorganisatietraject in 2013 hebben afgerond, hebben een **strategisch personeelsplan** opgenomen in hun afdelingsplan. Afdelingen die het proces van reorganisatie nog niet volledig hebben doorlopen, zullen dit volgend jaar opstellen. Aangezien strategische personeelsplanning een cyclisch proces is, zullen alle afdelingen jaarlijks de strategische personeelsplanning actualiseren.

In 2013 zat de organisatie midden in een ingrijpend reorganisatietraject. Dit heeft veel veranderingen betekend voor zowel de medewerkers als voor het management. In dit licht is het aantal vastgelegde beoordelingen van 79% zeer positief. Het proces en de workflow **OpKoers (prestatie management)** zijn verbeterd waardoor dit instrument makkelijker toepasbaar is geworden. Ook de inmiddels vormgegeven workshops leidinggeven en Het Nieuwe Werken gaan in op het professioneel sturing geven aan medewerkers in relatie tot te behalen resultaten.

In 2013 is het **verzuimpercentage** in vergelijking met 2012 gedaald van 5,2% naar 4,9%. De gemiddelde **meldingsfrequentie** is licht gedaald van 1,63 (2012) naar 1,62. In 2013 is een strakke regie gevoerd met betrekking tot kort verzuim en oplopend verzuim binnen bepaalde afdelingen, waarbij maatwerk is toegepast om het verzuim te laten dalen. Om het verzuimpercentage en de meldingsfrequentie de komende perioden te laten dalen/niet te laten stijgen zal de visie 'gezond werk, werkt beter' verder verstevigd worden: met een nog strakkere regie op kort verzuim, aandacht voor frequent verzuimers, preventie en meer maatwerkoplossingen.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Verder is er een interactief **HRM-dashboard** ontwikkeld waardoor directie en management rechtstreeks managementinformatie over de stand van zaken op HRM-gebied kunnen opvragen op basis waarvan kan worden (bij)gestuurd.

Overige kengetallen personeel

Formatie en bezetting

Formatie en bezetting	31 december			
	2010	2011	2012	2013
Formatie in fte (afgerond)	1.084	1.030	1.017	951
Bezetting in fte (afgerond)	1.042	1.005	985	929
Bezetting in aantallen	1.152	1.113	1.095	1.027

De formatie is afgenomen ten opzichte van 2012 met 66 fte (van 1.017 naar 951). Hiermee wordt de organisatieontwikkeling en de daarbij behorende invulling van de taakstelling "wenkend perspectief" duidelijk zichtbaar. De belangrijkste oorzaak van de afname van de formatie is de uitplaatsing van SBU (ongeveer 40 fte). Daarnaast zijn taakstellingen "wenkend perspectief" ingevuld op de onderdelen Financiën & Control en Stedelijke Ontwikkeling. De invulling van de taakstelling "wenkend perspectief" ligt hiermee goed op koers. De formatie is in 2013 toegenomen in het kader van het Sociaal Domein met 8 fte.

De bezetting bedraagt ultimo 2013 929 fte. De bezetting is daarmee lager dan de toegestane formatie (951 fte). Hierdoor ontstaat ruimte om flexibel om te gaan met de wijze van uitvoering van taken door bijvoorbeeld externen in te zetten (zie inhuur derden).

Inhuur personeel van derden

Op basis van bedrijfseconomisch afwegingen wordt in bepaalde gevallen gekozen om taken uit te laten voeren door externen (inhuur derden). Extern personeel wordt in het algemeen ingezet bij werkzaamheden met een incidenteel karakter, werkzaamheden die een specifieke deskundigheid vergen, voor pieken in de werklust, voor ziektevervangings of voor overbrugging van vacatureruimte.

In 2013 is voor ca. € 6,9 mln. (2012: € 6,8 mln.) extern personeel ingehuurd voor de uitvoering van werkzaamheden. Belangrijke wijziging met betrekking tot de inhuur van derden ten opzichte van vorig jaar zijn de afnemende inhuurkosten voor projecten voor de inrichting van de stad. Er zijn hogere kosten voor inhuur op projecten met betrekking tot het sociaal domein. Verder is er extern personeel ingehuurd op het terrein van het verstrekken van uitkeringen en voor de werkzaamheden op het gebied van re-integratie uit de bijstand.

Inhuur derden (x € 1.000)	2009	2010	2011	2012	2013
Ziektevervangings	1.030	690	587	492	638
Overbrugging vacatureruimte	6.085	2.485	1.576	1.376	1.047
Specialistische werkzaamheden	2.905	3.970	1.578	1.483	1.543
Capaciteit/piekbelasting	3.570	3.120	2.750	1.933	2.152
Projecten	3.220	2.425	1.961	1.492	1.567
Totaal	16.810	12.690	8.452	6.776	6.947

Financiën en Control

Doelstelling: Het aanleveren van tijdige en kwalitatief hoogwaardige informatie zodat de gemeenteraad in staat is haar kaderstellende en controlerende taak uit te oefenen; Efficiënte en effectieve gestroomlijnde ondersteuning op het gebied van financiën en control; Goedkeurende verklaring van accountant en repressief toezicht van de provincie

Kernwoorden zijn efficiency, effectiviteit en rechtmatigheid.

In het kader van verbetering en efficiënter maken van de bedrijfsvoering drukt er een forse taakstelling op de F&C kolom. Het veranderen van de organisatie (centraliseren van financiën en control) en het aanpassen van de cyclus moet efficiencyvoordelen opleveren die gaan oplopen naar € 2,6 mln. in 2017. In 2013 is de gecentraliseerde eenheid F&C gerealiseerd. Dit is gepaard gegaan met een besparing van 17 fte. De taakstelling voor 2013 ad € 680.000 is hiermee volledig ingevuld.

In het voorjaar van 2013 is een artikel 213a-doorlichtingonderzoek uitgevoerd naar beleidseffectmeting,

met name in de P&C-cyclus. Dit heeft geleid tot een forse inperking van het aantal indicatoren in de programmabegroting 2014. Dit traject loopt door naar de programmabegroting 2015 waarin de sturing meer volgens logische doelbomen gaat verlopen.
Alle P&C-rapportages zijn in 2013 op compacte, visuele wijze gepresenteerd via zgn. infographics op de gemeentelijke website. Deze manier van informatievoorziening gebeurt naast de papieren communicatie via de Begroting en Rekening in Een Oogopslag.

Informatievoorziening en automatisering

Doelstelling: Met behulp van ICT-middelen de organisatie efficiënter en effectiever te laten werken, alsmede te helpen de kwaliteit van dienstverlening te verhogen. Er zijn volop nieuwe digitale mogelijkheden om klanten te bedienen en met partners samen te werken (in- en extern). ICT biedt directe ondersteuning en levert de technische oplossingen voor alle vernieuwingen in processen en informatiemanagement die nodig zijn in de bedrijfsvoering en dienstverlening van de hele gemeente Zoetermeer.

Kernwoorden zijn klanten centraal, optimaal procesmanagement en efficiënte en deskundige inzet van ICT-middelen

In april 2013 is de **nieuwe afdeling I&A** gevormd. Deze nieuwe afdeling I&A laat een verbeterde centrale regie op de totale ICT zien en een betere afstemming tussen informatievoorziening en automatisering. Zo is de **projectportfolio afgestemd** met de vakafdelingen en is er **centrale regie** op de voortgang van de implementatie van de NUP-bouwstenen. Ook is een **efficiëncytaakstelling gerealiseerd** ad € 275.000
De digitale communicatie naar inwoners en ondernemers is verbeterd. Via het Ondernemersplatform kunnen ondernemers e-diensten van de gemeente Zoetermeer aanvragen met behulp van **eHerkenning** zoals aanvraag evenementenvergunning, aanvraag standplaatsvergunning en aanvraag subsidie welzijn.
Ook is veel geïnvesteerd in de **samenwerking met onze partners**. Deze samenwerking betreft de regionale uitvoeringsdienst (RUD), Samenwerking met Pijnacker –Nootdorp, en samenwerking ICT en dienstverlening in Haaglandenverband.
Verder zijn er belangrijke vorderingen geboekt met **vernieuwende ICT-inzet** zoals meer communiceren via digitale kanaal, ambtelijke huisvesting in combinatie met het nieuwe werken, het optimaliseren van het applicatielandschap en het verder benutten van de digitale documentenstroom.

Communicatie

Doelstelling: Onze externe communicatieactiviteiten dragen bij aan het behouden en verbeteren van de relatie tussen het lokaal bestuur met bestuur, bedrijfsleven, maatschappelijk middenveld en verbonden partijen. Ook draagt Communicatie bij aan het omgevingsbewuster maken van de hele organisatie waardoor in de toekomst meer van buiten naar binnen wordt gekeken.

Kernwoorden zijn samenspraak, omgevingsbewust werken. Citymarketing en adequate inzetbare crisis- en rampencommunicatie.

De afdeling Communicatie heeft de bezuinigingsopdracht van € 308.750 en het terugbrengen van het aantal fte van 23,19 naar 18,64 fte gerealiseerd.

De samenspraaknota is aangenomen door de raad. Hiervoor is met vele partijen in de stad gesproken over samenspraak en een enquête uitgezet onder het burgerpanel. Aan de hand van de uitkomsten is de samenspraaknota opgesteld. Eind 2013 is gestart met de uitwerking van de samenspraakwijzer, de samenspraakgroep en de meetlat. Deze worden in 2014 verder uitgerold.

Ruim 100 medewerkers uit diverse geledingen van de organisatie hebben een tweedaagse training omgevingsbewust werken gevolgd.

Zoetermeer kent een vaste structuur waarmee gewerkt wordt ten behoeve van crisis- en rampencommunicatie. Dit is dezelfde structuur als waar Pijnacker-Nootdorp en de rest van het stadsgewest Haaglanden mee werkt. In regionaal verband is de nieuwe structuur uitgezet. Alle betrokken medewerkers hebben een digitale training moeten volgen met aansluitend een examen. Daarna zijn alle functies twee dagen getraind.

Met betrekking tot citymarketing zijn in samenwerking met Floravontuur geplande evenementen uitgevoerd. Extra activiteiten afgelopen jaar waren het jazzfestival, Historisch Zoetermeer en het bezoek van het koninklijk paar aan Zoetermeer. Daarnaast is een conferentie citymarketing met het bedrijfsleven gehouden om een gezamenlijke visie te kunnen ontwikkelen.

Juridische kwaliteitszorg

Doelstelling: Systematische borging en verbetering van de juridische kwaliteit van het gemeentelijk handelen.

Kernwoorden zijn deregulering, mediation en het professionaliseren juridische functie

Deregulering:

Regelluwe Stad heeft de voordelen van het gebruik van **eHerkenning** (DigiD voor bedrijven) extra onder de aandacht gebracht bij G32-gemeenten met als doel een versnelde aansluiting op eHerkenning te kunnen realiseren. Zoetermeer vervult hierin een voorbeeldfunctie voor andere steden (reeds 12 gemeentelijk diensten voor ondernemers zijn toegankelijk via eHerkenning) en organiseerde een bijeenkomst voor G32 steden over dit onderwerp.

Zoetermeer heeft het voor ondernemers mogelijk gemaakt om facturen middels een gestructureerd xml-bestand aan te leveren via Digipoort. Dit proces van digitaal ontvangen én verwerken heet **e-factureren** en levert zowel besparingen op voor de gemeente als voor bedrijven. Regelluwe Stad werkt samen met G32- en G4-steden om e-factureren breed uit te kunnen rollen over deze gemeenten.

Ook het Bewijs van Goede Dienst is mede door Regelluwe Stad verder doorontwikkeld. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe versie van het Bewijs van Goede Dienst. Deze bijdrage heeft geresulteerd in de ontwikkeling van een **nieuwe ondernemerspeiling** die naast het Bewijs van Goede Dienst is komen te bestaan.

Tot slot is onderdeel van Regelluwe Stad: het uitdragen van resultaten van de pilot Gestapeld Toezicht (vanuit het programma Beter & Concreter) om **toezichtslasten voor ondernemers te verminderen**. Zoetermeer neemt deel aan deze pilot en onderzoekt hierin de mogelijkheden om gestapeld toezicht te verminderen in de horeca.

Mediation

Om de kennis en vaardigheden van **mediation** binnen de organisatie te versterken, zijn door de gemeentelijke mediators in 2013 cursussen gegeven aan de medewerkers.

Inkoop en aanbesteding

Doelstelling: Het Cluster Aanbestedingen ondersteunt de doelstellingen zoals vastgelegd in het inkoop en aanbestedingsbeleid te weten het behalen van inkoopvoordelen, het bieden van kansen aan lokale ondernemers en maatschappelijk verantwoord ondernemen op het gebied van Social Return On Investment en duurzaamheid. Ook is het waarborgen van een rechtmatige inkoop een belangrijke taak.

Kernwoorden zijn regionale samenwerking, schaalvoordelen en het waarborgen van een rechtmatige inkoop

Op het gebied van inkoop- en aanbesteding stond het jaar 2013 in het teken van de **nieuwe aanbestedingswet**. Door middel van cursussen is de organisatie op de hoogte gebracht van het nieuwe kader. De inkooptoolkit die binnen de gemeente wordt gebruikt, is geactualiseerd en alle documenten zijn aangepast naar de nieuwe wet en het nieuwe beleid.

Op een initiatiefvoorstel van de VVD is het **gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid aangepast**. De aanpassing betrof met name de aanpassing van de drempelwaarden voor nationale aanbestedingen. Door deze te verhogen zijn er meer mogelijkheden om opdrachten onder deze drempel lokaal aan te besteden wat de stimulering van Zoetermeerse ondernemers in de hand werkt.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt in elke aanbesteding meegenomen.

2.18.3 Rechtmatigheid

Jaarlijks controleert de accountant de jaarrekening van de gemeente Zoetermeer naast getrouwheid ook op rechtmatigheid.

De controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten en de lasten en balansmutaties kent drie extra toetsingscriteria ten opzichte van de controle voor het getrouwe beeld: het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (kadernota commissie BBV).

Bij de beoordeling van deze criteria zijn alleen constatering op het onderdeel begrotingsonrechtmatigheid gedaan. Daarbij wordt een ondergrens van € 100.000 aangehouden en is rekening gehouden met de meldingen die in de tussenberichten zijn gedaan.

Begrotingsonrechtmatigheid

Er is sprake van begrotingsonrechtmatigheid als op programmaniveau de lasten worden overschreden, dan wel als er overschrijdingen zijn op vaste activa, en op totaalniveau op reserves, voorzieningen of langlopende schulden en deze overschrijdingen niet passen binnen het bestaand beleid en/of niet tijdig zijn gemeld aan de raad.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Alle geconstateerde overschrijdingen passen in het bestaande beleid en zijn gemeld aan de raad en/of er staan even grote inkomsten tegenover de overschrijding. Er is geen sprake van onrechtmatigheid die meetelt in het oordeel van de accountant.

Programmaniveau

Programma 6 Sport en bewegen € 4.904.000

Op programma 6 is een overschrijding van bijna € 5 mln. Deze overschrijding is veroorzaakt door de verkoop van Aquapark Keerpunt. Het afboeken van de boekwaarde tot marktwaarde leidt tot een eenmalig nadeel van € 5.602.000. Tegenover deze afboeking staat een verkoopopbrengst. Vanaf 2014 is er een structurele vrijval van budget voor kapitaallasten van € 200.000 per jaar. De raad heeft ingestemd met de verkoop en is op verschillende momenten over de (voortgang van de) verkoop geïnformeerd.

Programma 8 Dienstverlening en bestuur € 2.824.000

Op programma 8 wordt de overschrijding van de lasten vrijwel geheel veroorzaakt doordat eind 2013 de maatregel '60+' (zie raadsmemo d.d. 13 december 2013) is doorgevoerd. De uitgaven 2013 die voortvloeien uit deze regeling ten laste van flankerend beleid bedragen € 2,67 mln. In het memo werd uitgegaan van een kleine € 3 mln. aan lasten. De overschrijding past binnen het door de gemeente gevoerde beleid.

Programma 12 Openbaar gebied € 2.721.000

De inhaalslag groot onderhoud uit de herfaseringen van de jaren 2011 en 2012 is in 2013 afgerond en heeft tot hogere lasten geleid. Van de geplande werkzaamheden van 2013 zijn er een aantal projecten nog niet afgerond binnen 2013. De overschrijding van de lasten is bij de totstandkoming van de jaarstukken naar voren gekomen en per saldo € 1.617.000. Deze overschrijding wordt geheel gecompenseerd door een even hoge onttrekking aan de Reserve groot onderhoud bovengronds.

In het raadsbesluit (rb 2013-004729) is besloten dat de reserve groot onderhoud bovengronds per 31 december wordt opgeheven en het saldo wordt gestort in de Reserve algemeen dekkingsmiddel. In de begroting is rekening gehouden met een eindsaldo van € 80 mln. Het werkelijke saldo was € 81,5 mln. Dit heeft geleid tot hogere onttrekking ten gunste van de exploitatie met daar tegenover een hogere storting van € 1.458.000 als toevoeging aan de Reserve algemeen dekkingsmiddel.

Vaste activa

Renovatie schoolgebouwen

In juni heeft de raad besloten om van Spitsbergen 5 en 7 één school te maken. Hiervoor is ruim € 900.000 beschikbaar gesteld. Er is € 968.000 uitgegeven. De extra werkzaamheden zijn uitgevoerd in opdracht van de school en zullen nog in rekening worden gebracht. De werkzaamheden die voor rekening van de gemeente zijn uitgevoerd zijn binnen het beschikbaar gestelde krediet gebleven. Het krediet is echter in de begroting 2014 verwerkt waardoor in 2013 een overschrijding is ontstaan. Er is geen sprake van onrechtmatigheid.

Voorzieningen

De aanvendingen uit de voorzieningen zijn ruim € 800.000 hoger dan begroot.

Voorziening wethouderspensionen

In december 2013 heeft een voormalige wethouder geopteerd om het opgebouwde pensioenkapitaal over te dragen naar het ABP. Deze overdracht is niet begroot. De overschrijding bedraagt € 110.000.

Voorziening onderhoud schoolgebouwen

In 2012 is een bedrag voor het onderhoud aan schoolpleinen niet besteed. Dit werk is alsnog in 2013 uitgevoerd. De raming van het onderhoud is in 2013 echter niet aangepast. De overschrijding is € 283.000. De voorziening is toereikend.

Voorziening groot onderhoud ondergronds

In 2012 zijn niet alle geplande werkzaamheden voor het onderhoud van de riolering uitgevoerd. Door late opdrachtverstrekking en capaciteitsproblemen bij de aannemer zijn werkzaamheden

doorgeschoven naar 2013. De raming van de uitgaven ten laste van de voorziening is daar niet op aangepast. De overschrijding is € 222.000.

2.18.4 Overzicht uitvoering medebewindtaken

Inleiding

Op 1 oktober 2012 is de Wet Revitalisering generiek Toezicht (wet Rgt) in werking getreden. Deze wet beoogt een vereenvoudiging en verbetering aan te brengen in opzet en toepassing van het bestuurlijk stelsel van toezicht op de uitvoering van wettelijke medebewindstaken. Uitgangspunt is dat het toezicht op de uitvoering van medebewindstaken door het college van B&W plaatsvindt door de gemeenteraad (het zogenaamde horizontaal toezicht) waarbij het verticaal toezicht door een hogere overheid sober en doelmatig kan worden uitgevoerd.

Met de invoering van de wet Rgt worden de toezichtgegevens door gemeenten op een andere wijze aangeleverd aan de toezichthouder en kan de gemeente de uitvoering van zijn medebewindstaken met behulp van de op te stellen landelijke rapportages beter beoordelen. In het kader hiervan wordt de website 'waarstaatjegemeente.nl' ingezet ten behoeve van het aanleveren van verantwoordingsinformatie voor de (verticaal) toezichthouder.

Met de Provinciale toezichthouder is overeengekomen van een zestal met name genoemde medebewindstaken jaarlijks het inzicht op de uitvoering op een geüniformeerde wijze wordt weergegeven. Dit krijgt vorm in het overzicht "staat van de gemeente" dat als bijlage 4 bij de jaarstukken is opgenomen.

Naast deze zes medebewindstaken die in de bestuursovereenkomst zijn opgenomen, zijn er voor elf andere taken toezichtindicatoren ontwikkeld en op www.waarstaatjegemeente.nl geplaatst als basis voor zowel de verticale als horizontale verantwoording.

Overzicht uitvoering medebewindtaken

In de jaarstukken 2013 is voor de eerste maal de 'staat van de gemeente' voor Zoetermeer ingevuld. Uit het overzicht valt, naar de maatstaven van de Provinciaal toezichthouder, het volgende af te leiden:

- Voor de medebewindstaken Financiën, Ruimtelijke Ordening en Externe veiligheid is de uitvoering 'In control'.
- Voor Huisvesting verblijfsgerechtigden was er ultimo 2013 een achterstand van 9 plaatsingen, maar bij het opstellen van dit jaarverslag was het aantal plaatsingen weer conform de taakstelling.
- Voor Archief- en informatiebeheer is er een aandachtspunt, waarvoor verbeteracties zijn ingezet.
- Ten aanzien van Omgevingsrecht waren de zelfevaluatie en het verbeterplan nog niet gereed. In het tweede kwartaal van 2014 worden deze aan het gemeenteraad voorgelegd.

Uit een beoordeling van de andere elf medebewindstaken waarvoor toezichtindicatoren zijn ontwikkeld, komt naar voren dat aandacht nodig is voor de uitvoering van taken voortkomend uit de Waterwet, Paspoortwet en Drank- en Horecawet (DHW). Ter toelichting het volgende.

Waterwet

Bij de gemeente Zoetermeer worden weinig vergunningen aangevraagd voor activiteiten waarvoor eveneens een watervergunning nodig is. Omdat dit niet vaak voorkomt, is dit niet in werkprocessen opgenomen. Extra aandacht wordt besteed aan:

1. Voorlichting aan burgers en bedrijven dat voor bepaalde handelingen een watervergunning vereist is;
2. Verankeren in het werkproces dat de gemeente Zoetermeer het bevoegd gezag informeert over vergunningaanvragen voor activiteiten waarvoor eveneens een watervergunning nodig is.

Paspoortwet

Om op orde te zijn dient op de set vastgestelde criteria een score van 92% gehaald te worden. De feitelijke score komt uit op 82%. Verbeteracties zijn ingezet zodat de norm gehaald wordt. In 2013 heeft de eerste landelijke zelfevaluatie op reisdocumenten plaatsgevonden. De eerste evaluatie

Paragraaf Bedrijfsvoering

moest worden gezien als een nulmeting. Werkprocessen waren beschreven maar niet actueel. Deze werkprocessen zijn inmiddels geactualiseerd.

Drank- en Horecawet

Per 1 januari 2013 is de burgemeester verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving op de DHW. 2013 was voor de gemeente een opstart jaar waarin op basis van risico's toezicht heeft plaatsgevonden. Tevens is het vergunningenbestand geactualiseerd. Vanaf 2014 wordt het toezicht en de handhaving op de DHW structureel opgenomen in de Handhavingsuitvoeringsprogramma's (HUP's).

2.19 Paragraaf Verbonden Partijen

2.19.1 Beleidskader

In 2008 is de kaderstellende “Nota Verbonden partijen gemeente Zoetermeer” door de raad vastgesteld. Deze nota is in 2011 geactualiseerd en omvat de beleidskaders en richtlijnen waaraan deelname aan (nieuwe) verbonden partijen kan worden getoetst. In 2013 zijn de kaders via een raadsdebat verder aangescherpt. De voorbereiding/aanloop naar het debat over de nieuwe beleidskaders vond in 2013 plaats. De bespreking in de raad en de besluitvorming was in januari 2014.

2.19.2 Belangrijke ontwikkelingen

Onderstaand zijn de belangrijkste ontwikkelingen bij (individuele) verbonden partijen opgenomen.

Algemeen

Bij gemeenten in de regio Haaglanden bestaat behoefte aan meer inzicht in het functioneren van gemeenschappelijke regelingen en de vraag hoe de governance daarvan zo mogelijk kan worden verbeterd. In dat kader hebben de Haaglanden-gemeenten gezamenlijk een audit laten uitvoeren bij de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Holland West. Tegelijkertijd is met deze audit een impuls gegeven aan de samenwerking tussen de gemeenten, zodat de aansturing en beheersing van verbonden partijen onderling beter kan worden afgestemd. In het onderzoek stond de werking van de governance, het risicomanagement en de bestuurlijke informatievoorziening bij de GGD Zuid-Holland West centraal. Het rapport is in mei 2013 uitgebracht. De conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek zijn ook voor andere gemeenschappelijke regelingen van belang. De Haaglanden-gemeenten hebben daarom besloten om het rapport onder de aandacht te brengen van de besturen van de overige gemeenschappelijke regelingen.

Een aanbeveling is het risicobewustzijn in relatie tot verbonden partijen te vergroten. Hiertoe is al actie ondernomen. In aansluiting op de aanbeveling is een pilot gestart gericht op het inzichtelijk en bespreekbaar maken van risico's binnen een verbonden partij. In dit geval is gekozen voor de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden. De ambitie is om een praktijk te laten groeien, die open staat voor het bespreken van dilemma's en risico's van de gemeenschappelijke regeling.

Dunea

Er heeft conform de statuten een aandelenruil Dunea plaatsgevonden. Aandelenruil vindt plaats op basis van inwoneraantal binnen de Dunea-regio. In de periode 2007-2011 is het inwoneraantal Zoetermeer weliswaar gestegen (3,6%), maar minder hard dan in de gehele Dunea-regio (4,5%). Het gevolg is nu een lichte afname van het aandelenbezit met 1%. Hiermee daalt het aandelenbelang Dunea van de gemeente Zoetermeer van 9,80% naar 9,71% (van 391.934 naar 388.569 aandelen).

Eneco

Het Europees Hof van Justitie heeft in oktober beslist dat de verplichte splitsing van Nederlandse energiebedrijven in een netbeheerder en een energieleverancier wel is toegestaan, maar dat de Nederlandse rechter opnieuw moet onderzoeken of het echt nodig is. Eneco verwacht dat deze uitspraak zal leiden tot afstel. Deze verwachting is gebaseerd op bedrijfseconomische redenen en de ontwikkelingen met betrekking tot de splitsingswet in andere landen. Het dividend Eneco is ruim 15% hoger dan in 2012 (2012: € 2,33 mln., 2013: € 2,73 mln.).

Stadsgewest Haaglanden

Het is nog steeds afwachten of het parlement de Wgr-plusregio's afschaft. Naar verwachting besluit het parlement (Tweede en Eerste Kamer) daar voor de zomer toe. De Wgr-plusregio's, waaronder het Stadsgewest Haaglanden en de Stadsregio Rotterdam, houden dan 1 januari 2015 op te bestaan. De gemeenten die deel uitmaken van deze twee stadsregio's anticiperen op deze ontwikkeling door op vrijwillige basis een nieuw regionaal samenwerkingsverband op te richten: de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, met als kerntaken verkeer & vervoer en het versterken van het economisch vestigingsklimaat. Inmiddels hebben 20 van de 24 betrokken gemeenten officieel uitgesproken de 'Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag' te willen aangaan. De resterende vier gemeenten volgen naar verwachting in de loop 2014. Alles wordt nu in gereedheid gebracht om

rond de zomer met de nieuwe regeling van start te kunnen gaan. De 24 betrokken gemeenten zullen voor die tijd de gelegenheid krijgen om hun zienswijze te geven op zaken als de begroting, de financiële verordening en het reglement van orde. De keerzijde van de medaille is dat het bestaande regionale samenwerkingsverband - het Stadsgebied Haaglanden - moet worden ontmanteld. Ook daarvoor wordt nu al het nodige in gang gezet zodat de betrokken gemeenten daarover tijdig besluiten kunnen nemen.

Omgevingsdienst Haaglanden (ODH)

Op 14 juni 2011 heeft het college besloten om in te stemmen met de Gemeenschappelijke Regeling "Omgevingsdienst Haaglanden" onder de voorwaarde dat de gemeenteraad toestemming verleent ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit heeft de Raad op 11 juni 2012 gedaan. Aan de Omgevingsdienst Haaglanden nemen negen gemeenten uit de regio deel waaronder Zoetermeer en de provincie Zuid-Holland. De Omgevingsdienst Haaglanden is per 1 januari 2013 gestart. De meeste milieutaken worden nu door de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) uitgevoerd. Bij de start van de ODH is een Jaarwerkplan 2013 overlegd. In dit werkplan benoemt de gemeente de werkzaamheden in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Het opzetten van de Omgevingsdienst Haaglanden wordt gedaan onder de premisse van budgettaire neutraliteit. Dit betekent, als het gaat om de begroting, dat de huidige kosten van de taakuitvoering inclusief de opslag voor overhead, niet meer gaan bedragen dan de voor het peiljaar 2012 gecorrigeerde kosten die straks moeten worden gemaakt bij de ODH. Als het gaat om de projectkosten, dan geldt dat deze moeten worden terugverdiend in de komende vier jaren door steeds efficiënter te gaan werken. De personele kosten zijn in 2013 hoger geworden vanwege de overname van het personeel van de latende organisatie. Deze personele kosten zijn opgevangen binnen de begroting van de ODH.

Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)

In het strategisch visiedocument "Op Koers" van de Veiligheidsregio Haaglanden staan drie pijlers centraal, te weten: organisatie in control, ombuigen en vernieuwen. De doorontwikkeling rond organisatie in control verloopt goed. De beoogde uitstroom van personeel binnen de pijler ombuigen is gerealiseerd. Het vernieuwingsproces binnen de VRH wordt voortgezet binnen de door het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Haaglanden gestelde randvoorwaarden. In 2013 is 6,5% van de structurele bezuinigingsopdracht reeds ingevuld. In 2013-2015 wordt het resterend deel ingevuld via bestaande werkpakketten in pijlers en door aanvullend hierop € 1,1 mln. te vinden in ombuigen. De VRH is optimistisch ten aanzien van het tijdig kunnen realiseren van de structurele 9,6% bezuiniging. De verwachting is dat het rekeningresultaat 2013 positief uitvalt. Voor de gemeente Zoetermeer gaat het om een bedrag tussen de € 450.000 en € 550.000.

GGD Zuid-Holland West (GGD ZHW)

Ook in 2013 is door de GGD ZHW via een herstelprogramma hard gewerkt aan het verder oplossen van de financiële problemen die in 2012 aan het licht zijn gekomen. Wettelijk is opgedragen dat de GGD'en aansluiting moeten zoeken bij de veiligheidsregio's. In 2013 hebben de gemeenten in de regio Haaglanden besloten om de GGD ZHW samen te laten gaan met de GGD Den Haag tot de GGD Haaglanden. De uitvoeringsorganisatie van de GGD Haaglanden is ondergebracht bij de gemeente Den Haag. Daarmee is de gemeente Zoetermeer niet langer meer mede-eigenaar van de GGD. De gemeente neemt samen met de andere gemeenten in Haaglanden via de gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden haar regionale taken af bij de GGD Haaglanden. De gemeente neemt daarnaast via aanvullende afspraken met de gemeente Den Haag lokale taken bij de GGD Haaglanden af.

Dienst Sociale Werkvoorziening Rijswijk en Omstreken (DSW)

In het najaar van 2013 is het herstructureringsplan DSW in de raad vastgesteld. De herstructurering wordt met name ingegeven door de invoering van de Participatiewet die naar verwachting 1 januari 2015 in werking treedt. Deze wet heeft grote gevolgen voor de sociale werkvoorziening en daarmee voor de DSW.

Onderdeel van de herstructurering is de verbetering van detacheringstrajecten op reguliere werkplekken bij ondernemers in de regio. In 2013 zijn deze individuele - en groepsdetachering in pilots succesvol gestart. De pilots geven richting aan het van "binnen naar buiten" brengen van klanten, zowel SW-ers als WWB-ers. Het zwaartepunt van de herstructurering ligt in 2014.

GR Bleizo

De gemeenschappelijk regeling Bleizo heeft in 2013 een aantal lopende processen voor de ontwikkeling van deelgebieden van Bleizo gecontinueerd. Voor de herijking van de ontwikkeling van Bleizo heeft de GR het rapport Ontwikkeling Bleizo van Plan naar Strategie opgesteld. Dit rapport, met de nieuwe ontwikkelingsstrategie en financiële benadering is in de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer gepresenteerd in een gezamenlijke radenbijeenkomst op 30 oktober 2013 en vervolgens in beide gemeenteraden vastgesteld. Hiermee zijn belangrijke stappen gezet, waarmee de herijking geformaliseerd is tot nieuw handelings- en besluitvormingskader voor Bleizo.

GR Bedrijvenschap Hoefweg

De ontwikkelingen in de gemeenschappelijk regeling Bedrijvenschap Hoefweg hebben een sterke relatie met de ontwikkelingen binnen Bleizo. Het "on hold" houden van de gronden die in eigendom zijn van Hoefweg maar betrekking hebben op de gebiedsvisie van GR Bleizo is in 2013 opgeheven. De gemeente Zoetermeer deelt voor 50% in winst en risico. De prognose van het resultaat van de grondexploitatie GR Bedrijvenschap Hoefweg blijft positief.

Stichting West Holland Investment (WFIA)

Als uitvloeisel van de bezuinigingen (Programmabegroting 2011-2014) is besloten om de financiële bijdrage aan de WFIA vanaf 1 januari 2014 volledig te staken. De deelname in de Raad van Participanten blijft in 2014 bestaan.

2.19.3 Overzicht verbonden partijen

Zoetermeer kent de volgende verbonden partijen:

Deelnemingen in vennootschappen:

- NV Bank voor Nederlandse Gemeenten
- Eneco Holding NV
- Dunea
- Stichting Administratiekantoor Dataland

Gemeenschappelijke regelingen:

- Regeling Stadsgewest Haaglanden
 - Mobiliteitsfonds Haaglanden
 - Regiofonds Bereikbaarheidsoffensief Randstad (BOR)
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden
- Regeling Dienst Sociale Werkvoorziening Rijswijk en Omstreken
- Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Holland West
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden
- Gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg / Prisma
- Gemeenschappelijke regeling Bleizo
- Gemeenschappelijke regeling Schadevergoedingsschap HSL

Stichtingen en Verenigingen:

- Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
- Stichting Kenniseconomie en Innovatie Zoetermeer (KIZ)
- Stichting West Holland Investment Agency (WFIA)
- European New Towns Platform (ENTP)
- Gemeenten voor duurzame ontwikkelingen (GDO)
- Stichting Land van Wijk en Wouden

2.20 Paragraaf Grondbeleid Jaarrekening 2013

2.20.1 Inleiding

De paragraaf Grondbeleid beschrijft de visie van de gemeente op het grondbeleid, de uitvoering van het grondbeleid en de prognose van resultaten van de grondexploitaties, winstneming, risico's, verloop van reserves, stand van zaken gemeenschappelijke regelingen en het resultaat van het Grondbedrijf.²⁵

Strategische visie op grondbeleid

De strategische visie en de beleidsuitgangspunten op het grondbeleid zijn beschreven in het [Grondbeleid 2011 "Veranderde stad, nieuwe koers, nieuw beleid"](#) (raadsbesluit 110392, 3 oktober 2011). Uitgaande van gewenste veranderingen in het ruimtegebruik die volgen uit ruimtelijk en sectoraal beleid, wordt de keuze voor inzet van grondbeleidsinstrumenten beschreven. Daarmee wordt de realisatie van een programma (te realiseren woningen, kantoren, bedrijven en voorzieningen) nagestreefd door middel van concrete gebiedsontwikkelingen. Het Grondbeleid 2011 beschrijft de inzet van de juiste combinatie van grondbeleidsinstrumenten op basis van het ruimtelijke en sectorale beleid²⁶, waaronder met name de in 2008 vastgestelde Stadsvisie 2030.

Actief en passief grondbeleid

De gemeente Zoetermeer kiest in principe voor actief grondbeleid. Een belangrijk argument voor actief grondbeleid is het maken van winst op grondexploitaties. Deze winst kan worden ingezet voor investeringen in de ontwikkeling van de stad, fysiek of anderszins. In 2013 zijn geen exploitatieplannen vastgesteld die het kostenverhaal bij passief grondbeleid verzekeren. Er is wel een aantal exploitatieovereenkomsten in voorbereiding.

2.20.2 Actualiteit: marktontwikkelingen in 2013

De woningmarkt

In het laatste kwartaal van 2013 zijn de eerste tekenen zichtbaar geworden van een aantrekkende woningmarkt. In Oosterheem en in Seghwaert zijn goedkopere woningen verkocht. De door de gemeente gerealiseerde grondopbrengst voor woningbouw is bij deze projecten bovendien hoger dan de raming, omdat in Oosterheem goedkopere woningen eerder in verkoop zijn gegaan dan in de raming van de grondexploitatie stond. In Bouwen voor Buytenwegh zijn de afspraken met ontwikkelaars herijkt, wat heeft geleid tot een verdere stagnatie in de grondverkoop.

Vrije sector kavels

Het dure segment is nog niet aangetrokken. Dit hangt samen met onzekerheid of men de oude woning binnen afzienbare tijd kan verkopen en de financieringsmogelijkheden. Ondanks de korting van 10% op de grondprijs is er geen vrije kavel in 2013 verkocht.

De kantorenmarkt

In 2013 zijn vorderingen gemaakt met het transformeren van enkele leegstaande kantoorpanden. In het Stadshart is kantoorruimte getransformeerd naar winkelruimte.

De bedrijventerreinen

In 2013 is de grond verkocht aan NBD Biblion. Ook zijn stappen gemaakt met de mogelijke verkoop van grond aan een Zoetermeers bedrijf dat zo behouden kan blijven voor Zoetermeer.

De gemeenschappelijke regelingen

Voor Bleizo zijn al eerder twee risico's geformuleerd die gevolgen hebben voor de benodigde weerstandscapaciteit van het Grondbedrijf. Begin 2014 is de Ontwikkelstrategie Bleizo (raadsbesluit [-2013-000878](#), 20 januari 2014) vastgesteld, waarbij is besloten een voorziening nadelige complexen te treffen voor de helft van het verwachte nadelig resultaat

²⁵ Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (artikel 16).

²⁶ Definitie van grondbeleid van gemeente: De keuzes die een gemeente heeft om grondbeleidsinstrumenten in te zetten binnen de wettelijke, financiële en beleidsmatige kaders, teneinde ruimtelijk en sectoraal beleid ten uitvoer te brengen. Doel van grondbeleid: het tijdig realiseren van gewenste veranderingen in het ruimtegebruik.

van de gemeenschappelijke regeling. Voor de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg zijn de financiële gevolgen voor de gemeente Zoetermeer niet gewijzigd.

2.20.3 Uitvoering grondbeleid in 2013

Evaluatie Aankoopstrategieplan en grondverwerving in 2013

Ten behoeve van pro-actieve grondaankopen ruim voorafgaand aan planologische processen stelt de gemeenteraad elke vier jaar een ASP vast. Jaarlijks wordt door het college aan de gemeenteraad gerapporteerd over de voortgang van de in het ASP voorgestelde aankopen. In 2013 is in het kader van het ASP het Lange Land 5 verworven en is een koopovereenkomst gesloten in verband met de aankoop van een woning aan de Zegwaartseweg. De financiële afwikkeling van deze aankoop vindt overigens plaats in 2014.

Programma en gebiedsontwikkelingen

In programma 9 is de tabel opgenomen met de realisatie (oplevering en sloop) van de woningen, kantoren, bedrijven en voorzieningen in 2013. In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de verwachte oplevering van woningen, kantoren, bedrijven en voorzieningen binnen de projecten in uitvoering. Deze tabel is meer gedetailleerd ook opgenomen in de Voortgangsrapportage Projecten Stedelijke Ontwikkeling (januari 2014). Hoewel de tabel toekomstgericht is, is deze bepalend voor de cashflows van de projecten. Op basis van de cashflows wordt mede het resultaat van 2013 bepaald.

Aantal	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
Woningen	214	145	667	568	549	506	678	274	152	53	3	3.809
Woningen: sloop			-385		-5	-160		-185				-735
Bedrijven m ²	14.640	35.337	81.418	28.116	34.620	34.158	17.731	21.000	28.020	9.900		304.940
Bedrijven m ² : sloop	-300	-233	-21.071									-21.604
Kantoren m ²				9.675	24.060	4.968	2.500	13.660	16.278	3.125		74.266
Kantoren m ² : sloop							-8.400					-8.400
Voorzieningen m ²	11.770	1.036	19.860	20.414	83.020	5.250	38.239	15.722	18.889			214.200
Voorzieningen m ² : sloop	-1.494	-200	-926	-1.000		-3.400	-4.550					-11.570

Vaststelling van de herziening van de grondexploitaties

Jaarlijks wordt de herziening van de grondexploitaties vastgesteld door de gemeenteraad. De herziening van de grondexploitaties per 1 januari 2014 is geïntegreerd in de Voortgangsrapportage Projecten Stedelijke Ontwikkeling. In deze voortgangsrapportage zijn zowel de projecten met grondexploitatie als de projecten in voorbereiding opgenomen. Deze [voortgangsrapportage](#) met de herziening van de grondexploitaties is op 3 februari 2014 vastgesteld door de gemeenteraad, ([-2013-001034](#)). Het moment van vaststellen van de Voortgangsrapportage Projecten Stedelijke Ontwikkeling is gekozen om actuele cijfers beschikbaar te hebben voor de jaarrekening 2013. De Voortgangsrapportage Projecten Stedelijke Ontwikkeling is input voor de bepaling van het resultaat van het Grondbedrijf over 2013 en de prognose van het resultaat voor de komende jaren.

Per 31 december 2013 waren er 31 projecten in uitvoering of voorbereiding. In 2013 zijn drie nieuwe projecten in uitvoering genomen. Het betreft hier Boerhaavelaan, Nieuwe Driemanspolder en Katwijkerlaantracé. Bovendien zijn twee nieuwe projecten in voorbereiding genomen, namelijk Winkelcentrum Leidsewallen en Stadshart. Er zijn geen projecten per 31 december 2013 afgesloten.

Het nadelige saldo van verliesgevendende grondexploitaties wordt gedekt vanuit de voorziening nadelige complexen. Het voordelige saldo van winstgevendende gebiedsontwikkelingen wordt gedurende de looptijd door middel van winstneming toegevoegd aan het resultaat van het Grondbedrijf.

2.20.4 Resultaat van het Grondbedrijf

Analyse resultaat 2013

Het resultaat van het Grondbedrijf over 2013 bedraagt € 0,7 mln. nadelig. Dit is een verslechtering van € 1,3 mln. ten opzichte van de prognose die is gegeven bij de Voortgangsrapportage Projecten Stedelijke Ontwikkeling, vastgesteld door de gemeenteraad op 3 februari 2014.

Het resultaat is samengesteld uit:

Paragraaf grondbeleid

- Grondexploitaties (€ 3,9 mln. voordelig, gelijk gebleven ten opzichte van de voortgangsrapportage projecten Stedelijke Ontwikkeling)
 - tussentijdse winstnemingen en mutaties in de risicoreserve bij vastgestelde grondexploitaties met een winstwaarde per 1 januari 2014 (€ 2,9 mln. voordelig).
 - mutaties in de voorziening nadelige complexen per 1 januari 2014 negatieve grondexploitaties (€ 1,0 mln. voordelig).
- Voorziening Bleizo (€ 1,7 mln. nadelig), ten opzichte van de Voortgangsrapportage is de voorziening verhoogd met € 1,3 mln.
 - Dit betreft de vorming van een voorziening nadelige complexen zoals is besloten in de Ontwikkelstrategie Bleizo (raadsbesluit -2013-000878, 20 januari 2014). De Gemeenschappelijke Regeling gaat voor de jaarrekening 2013 bij de waardering van de gronden uit van een bedrijventerrein uit financiële voorzichtigheid. Hierdoor is een negatief eigen vermogen ontstaan. Zoetermeer moet daarom voor 50% een voorziening treffen. Deze voorziening is door toepassing van strikte interpretatie van de verslaggevingsregels verhoogd met € 1,3 mln.
- Overig / verspreide gronden (€ 0,1 mln. voordelig)
 - vrijval boekwaarde Woonhart 2 (€ 0,1 mln. voordelig)
- Niet-grondexploitaties (€ 0,2 mln. nadelig)
 - Dit betreft een saldo van negatieve en positieve effecten: tegenover de gebruikelijke bedrijfsvoeringskosten van het Grondbedrijf staan de rentebaten over de reserves van het Grondbedrijf.
- Conform begroting: storting in reserve versterking financiële positie Grondbedrijf (€ 2,8 mln. nadelig)
 - Als gevolg van de economische crisis ging de prognose van afdrachten aan het Reserve Investeringsfonds 2030 bij TB1 2010 sterk afwijken van de prognose van deze afdracht bij de jaarrekening 2009. Daarom is bij het TB1 2010 besloten de afdracht aan het RIF voor de volgende jaren gelijk te houden en de verschillen ten opzichte van de prognose bij de jaarrekening 2009 tot en met 2015 te compenseren uit de reserve versterking financiële positie Grondbedrijf. Hierdoor is bij de boeking van het resultaat Grondbedrijf 2013 € 2,8 mln. van het resultaat over 2013 toegevoegd aan de reserve versterking financiële positie. Dit komt feitelijk neer op een overheveling van € 1,4 mln. van de reserve investeringsfonds 2030 naar de reserve versterking financiële positie Grondbedrijf

In de onderstaande tabel is in de kolom van 2013 het verloop van de grondbedrijfactiviteiten over 2013 zichtbaar. Voorts is ook de nieuwe totaalprognose van het resultaat van het Grondbedrijf over de jaren 2014 en verder weergegeven in onderstaande tabel.

RESULTAAT GRONDBEDRIJF	Totaal	2013	2014	2015	2016	2017	2018 e.v.
Prognose bij Jaarrekening 2012	€ 22,5 mln	€ 0,1 mln	€ 3,0 mln	€ 2,2 mln	€ 4,1 mln	€ 4,8 mln	€ 8,3 mln
Verrekening voorfinanciering weerstandsvermogen	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln
Totaal bij jaarrekening 2012	€ 22,5 mln	€ 0,1 mln	€ 3,0 mln	€ 2,2 mln	€ 4,1 mln	€ 4,8 mln	€ 8,3 mln
Bijstelling bij Eerste Tussenbericht 2013	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln
Bijstelling bij Tweede Tussenbericht 2013	-€ 0,3 mln	-€ 1,7 mln	-€ 2,2 mln	€ 0,9 mln	€ 1,3 mln	€ 0,3 mln	€ 1,1 mln
Bijstelling bij Voortgangsrapportage 2013	€ 2,7 mln	€ 2,2 mln	-€ 0,2 mln	€ 0,0 mln	-€ 0,4 mln	€ 0,4 mln	€ 0,8 mln
Bijstelling bij Jaarrekening 2013	-€ 1,3 mln	-€ 1,3 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln
Prognose bij Jaarrekening 2013	€ 23,6 mln	-€ 0,7 mln	€ 0,6 mln	€ 3,1 mln	€ 5,1 mln	€ 5,5 mln	€ 10,2 mln

Het resultaat van 2013 kent in vergelijking met de prognose van het resultaat 2013 bij het concernverslag 2012 een nadelig verschil van € 0,8 mln., van € 0,1 mln. positief naar € 0,7 mln. negatief. Bij de Tussenberichten van 2013 en de Voortgangsrapportage Projecten Stedelijke Ontwikkeling (inclusief herziening van de grondexploitaties per 1 januari 2014) is de totale positieve bijstelling van het resultaat al grotendeels verklaard. Dit is op hoofdlijnen:

- grondexploitatie Bouwen voor Buytenwegh - € 0,3 mln.
- grondexploitatie Lansinghage - € 0,1 mln.
- grondexploitatie Zegwaartseweg Noord - € 0,3 mln.
- grondexploitatie Van Leeuwenhoeklaan - € 0,2 mln.
- gemeenschappelijke regeling Bleizo - € 1,7 mln.
- verkoop Villa Machtilda (verplaatst naar 2014) - € 0,2 mln.
- grondexploitatie Palenstein € 0,8 mln.
- grondexploitatie Oosterheem € 0,7 mln.

Paragraaf grondbeleid

- grondexploitatie Gasfabriekterrein Delftsewallen € 0,3 mln.
- grondexploitatie Boerhaavelaan € 0,2 mln.
- **Totaal** **- € 0,8 mln.**

Afdracht aan de Reserve Investeringsfonds 2030

Het resultaat wordt voor 50% direct gestort in de reserve Investeringsfonds 2030 en Sparen voor Later. De andere helft wordt als gevolg van afroming van het weerstandsvermogen in latere jaren ook in genoemde reserves gestort bij een ratio boven de 1,2. De omvang van de risico's bedraagt na doorrekening in NARIS € 23,9 mln. (zie ook de paragraaf weerstandsvermogen). De weerstandsratio per 1 januari 2014 is 1,1.

In de volgende tabel zijn de verwachte stortingen in het RIF2030 en Sparen voor Later opgenomen voor zowel de directe stortingen als de stortingen door middel van afroming van het weerstandsvermogen.

VOEDING RIF 2030 EN SPAREN VOOR LATER	Totaal	2013	2014	2015	2016	2017	2018 e.v.
Prognose bij Jaarrekening 2012	€ 19,7 mln	€ 0,1 mln	€ 1,5 mln	€ 2,3 mln	€ 3,4 mln	€ 3,5 mln	€ 8,9 mln
Verrekening voorfinanciering weerstandsvermogen	€ 2,1 mln	-€ 0,2 mln	€ 2,1 mln	€ 0,2 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln
Totaal bij jaarrekening 2012	€ 21,8 mln	-€ 0,1 mln	€ 3,6 mln	€ 2,5 mln	€ 3,4 mln	€ 3,5 mln	€ 8,9 mln
Bijstelling bij Eerste Tussenbericht 2013	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln
Bijstelling bij Tweede Tussenbericht 2013	€ 0,8 mln	-€ 0,7 mln	-€ 3,2 mln	€ 0,2 mln	€ 2,3 mln	€ 1,0 mln	€ 1,1 mln
Bijstelling bij Voortgangsrapportage 2013	€ 1,3 mln	€ 1,1 mln	-€ 0,1 mln	€ 0,0 mln	-€ 0,7 mln	€ 0,0 mln	€ 1,0 mln
Bijstelling bij Jaarrekening 2013	-€ 1,3 mln	-€ 0,7 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln	-€ 0,7 mln	€ 0,0 mln	€ 0,0 mln
Prognose bij Jaarrekening 2013	€ 22,6 mln	-€ 0,3 mln	€ 0,3 mln	€ 2,7 mln	€ 4,3 mln	€ 4,6 mln	€ 11,0 mln

3 Jaarrekening

3.1 Programmarekening

Samenvattend

bedragen x € 1.000 (V=voordeel; N=nadeel)

Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil begroting na wijziging en rekening
Baten programma's	161.751	153.276	150.440	2.836 N
Lasten programma's	335.950	332.508	326.662	5.846 V
Saldo baten en lasten programma's	-174.199	-179.232	-176.222	3.010 V
Saldo baten en lasten algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	167.454	165.537	168.439	2.902 V
Resultaat voor bestemming	-6.745	-13.695	-7.783	5.912 V
Saldo mutaties reserves	6.114	13.292	6.175	7.117 N
Resultaat na bestemming	-631	-403	-1.608	1.205 N

Baten

bedragen x € 1.000 (V=voordeel; N=nadeel)

Progr. nr.	Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil begroting na wijziging en rekening
1	Sociale voorzieningen	62.570	63.586	61.685	1.901 N
2	Welzijn en zorg	3.438	2.392	2.783	391 V
3	Duurzaam en groen	20.392	20.557	20.399	158 N
4	Jeugd en onderwijs	7.051	3.953	3.819	134 N
5	Kunst, cultuur en bibliotheek	1.929	3.737	3.725	12 N
6	Sport en bewegen	5.977	3.316	3.663	347 V
7	Veiligheid	128	162	105	57 N
8	Dienstverlening en bestuur	2.252	2.298	2.782	484 V
9	Inrichting van de stad	52.198	47.420	46.671	749 N
10	Economie	680	680	517	163 N
11	Wonen, bouwen en omgevingsrecht	1.967	1.975	1.130	845 N
12	Openbaar gebied	3.168	3.200	3.161	39 N
	Afrondingsverschil	1	0	0	0 V
	Totaal baten programma's	161.751	153.276	150.440	2.836 N
	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	169.869	171.113	172.647	1.534 V
	Totaal = Resultaat voor bestemming	331.620	324.389	323.087	1.302 N
	Mutaties reserves	31.308	136.928	130.427	6.501 N
	Totaal = Resultaat na bestemming	362.928	461.317	453.514	7.803 N

Programmarekening

Lasten

bedragen x € 1.000 (V=voordeel; N=nadeel)

Progr. nr.	Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil begroting na wijziging en rekening
1	Sociale voorzieningen	85.731	87.530	84.117	3.413 V
2	Welzijn en zorg	30.441	29.952	26.593	3.359 V
3	Duurzaam en groen	19.966	19.816	17.984	1.832 V
4	Jeugd en onderwijs	30.891	32.536	32.471	65 V
5	Kunst, cultuur en bibliotheek	13.554	15.277	14.975	302 V
6	Sport en bewegen	16.967	14.804	19.495	4.691 N
7	Veiligheid	12.394	12.508	11.742	766 V
8	Dienstverlening en bestuur	28.944	26.814	28.617	1.803 N
9	Inrichting van de stad	54.651	51.750	50.075	1.675 V
10	Economie	3.029	3.029	2.985	44 V
11	Wonen, bouwen en omgevingsrecht	7.785	8.226	6.783	1.443 V
12	Openbaar gebied	31.596	30.266	30.824	558 N
	Afrondingsverschil	1	0	1	1 N
	Totaal lasten programma's	335.950	332.508	326.662	5.846 V
	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	2.415	5.576	4.208	1.368 V
	Totaal = Resultaat voor bestemming	338.365	338.084	330.870	7.214 V
	Mutaties reserves	25.194	123.636	124.252	616 N
	Totaal = Resultaat na bestemming	363.559	461.720	455.122	6.598 V

3.2 Toelichting op de programmarekening

Resultaat

De primitieve begroting 2013 sloot met een nadelig (exploitatie)resultaat (na bestemming) van € 0,6 mln. Als primitieve begroting geldt de door de raad op 12 november 2012 vastgestelde begroting 2013 (inclusief aanpassingen conform aangenomen Amendementen uit het Begrotingsdebat) aangevuld met de daarvoor reeds vastgestelde begrotingswijzigingen 2013 (raadsbesluiten september t/m 5 november 2012) en de op 22 april 2013 door de raad vastgestelde begrotingswijziging bij de directieplannen 2013.

In 2013 is de raad tweemaal door middel van een Tussenbericht geïnformeerd over de uitvoering van de begroting. Op basis van het in de Perspectiefnota opgenomen Eerste Tussenbericht (TB1) (over de eerste vier maanden), dat in de raad van 1 juli 2013 is behandeld, werd een nadelig rekeningsresultaat van € 2,9 mln. becijferd. In het Tweede Tussenbericht (TB2) (over de eerste acht maanden), dat in de raad van 14 oktober 2013 is behandeld, is een nadelig rekeningsresultaat van € 1,5 mln. geprognoseerd. Dit resultaat bestaat uit de begroting, begrotingswijzigingen en meldingen.

De begroting na alle wijzigingen laat een nadelig resultaat na bestemming zien van € 0,4 mln. Hierin zijn alle door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen voor het dienstjaar 2013 begrepen.

Het gerealiseerde resultaat ná (geautoriseerde) bestemming bedraagt € 1,6 mln. nadelig en is afzonderlijk op de balans opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Toelichting verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening per programma, onderdeel resultaat vóór bestemming

Programma 1 Sociale voorzieningen

Verschil baten (voor bestemming): nadeel € 1.901.000 (3%)

BUIG € 2.800.000 N

Het tekort op de baten van de BUIG ten opzichte van de begroting ad € 2,8 mln. wordt beïnvloed door een bij nader inzien niet noodzakelijke verhoging van de baten van de begroting met € 5,0 mln. Hiervan is melding gemaakt bij TB2 (zie ook lasten). Zonder deze ophoging bedraagt het saldo op de baten van de BUIG € 2,2 mln. voordelig. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een positieve bijstelling van het macrobudget ad € 2,0 mln. vanwege de oplopende werkloosheid. In de prognose van het TB1 en TB2 is rekening gehouden met een hogere bijstelling van € 3,5 mln. als gevolg van een grote toename van het aantal uitkeringsgerechtigden. Deze toename heeft zich minder sterk voorgedaan (zie ook lasten), waardoor de Rijksvergoeding lager uitvalt. Daarnaast is er een verschil op de terugvordering van WWB, IOAW en IOAZ tussen de begroting en rekening van € 200.000 voordelig.

Rijksvergoeding Bbz € 186.000 N

In 2013 zijn er minder aanvragen voor een bedrijfskapitaal BbZ binnengekomen en is minder bedrijfskapitaal vertrekt dan begroot (zie ook lasten). Hierdoor is de rijksvergoeding ook lager. Dit levert een nadeel op van € 186.000 ten opzichte van de begroting.

Aflossingen leenbijstand € 140.000 V

Het verschil op de aflossingen van de leenbijstand tussen de begroting en rekening is € 140.000 voordelig. In voorgaande jaren is er meer leenbijstand verstrekt en hierdoor is er in 2013 meer aan aflossingen binnen gekomen dan begroot.

WSW rijksvergoeding € 97.000 V

De rijksvergoeding van de WSW is € 97.000 hoger dan begroot als gevolg van een positieve bijstelling van de beschikking door onderuitputting van het macrobudget en kabinetsbijdrage arbeidskosten (€ 55.000), en als gevolg van een eenmalige bonus over prestaties uit 2010 (€ 42.000).

ESF-project J1 € 186.000 V

Zoetermeer heeft in samenwerking met de opleidingsfondsen voor Groothandel- (SOG) en Re-integratiebranche deelgenomen aan het ESF-project Actie Jeugd1. De einddeclaratie bij het Agentschap SZW bedraagt € 186.000. Bij het TB2 is een voordeel van € 252.000 gemeld.

Onderzoek BTW € 506.000 V

Doordat er meer BTW dan verwacht kan worden verhaald op het BTW-compensatiefonds (zie toelichting bij lasten) is sprake van een incidenteel voordeel uit een belastingteruggave over de jaren 2008 tot en met 2012 van € 506.000

Overige verschillen € 156.000 V

Programma 1 Sociale voorzieningen

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 3.413.000 (4%)

Participatiebudget gemeentelijke deel € 616.000 V

De lasten in het gemeentelijke deel van het Participatiebudget vallen voor € 616.000 lager uit dan begroot. Voor de herstructurering van de DSW is uit het gemeentelijke deel van het Participatiebudget voor 2013 € 613.000 beschikbaar gesteld. De raad heeft op 25 november 2013 de herstructurering vastgesteld. De middelen zullen conform het tempo van de herstructurering worden betaald aan de DSW. De bijdrage van Zoetermeer heeft daarom nog niet in 2013 plaatsgevonden.

Project Werkzoekendenbestand € 100.000 N

Zoetermeer heeft als centrumgemeente een decentralisatie-uitkering ontvangen voor de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal (R35), waarmee de regio's in samenwerking met uitzendbureaus werkzoekendenbestanden beter inzichtelijk kunnen maken (zie ook baten algemene uitkering, programma OAD). De lasten voor dit project bedragen € 100.000. Bij TB2 is melding gemaakt van € 130.000 aan extra lasten.

Project Jeugdwerkloosheid € 249.000 N

Zoetermeer heeft als centrumgemeente in oktober een decentralisatie-uitkering ontvangen voor de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal/ZHC (R35) voor de aanpak van jeugdwerkloosheid (zie ook baten Algemene Uitkering). In overleg met de gemeenten is een bestedingsplan opgesteld en zijn de benodigde middelen van de deelnemende gemeenten ad € 249.000 doorbetaald. De gemelde uitgaven voor Zoetermeer in 2013 ad € 130.000 bij het TB2 hebben zich niet voorgedaan.

Uitkeringen BUIG € 2.900.000 V

Het voordeel op de lasten van de BUIG wordt beïnvloed door een bij nader inzien niet noodzakelijke ophoging van de begroting met € 4,8 mln. Hiervan is melding gemaakt bij TB2. Dit geldt tevens voor de baten. Zonder deze ophoging zijn de lasten voor de BUIG € 1,9 mln. hoger dan begroot. Hiertegenover staat een positieve bijstelling van het macrobudget ad € 2,0 mln. (zie baten, programma 1). Oorzaak ligt in een sterk oplopende werkloosheid als gevolg van de aanhoudende economische crisis. Bij TB1 en TB2 is nog een nadeel van € 5,4 mln. gemeld. De verwachte toestroom heeft zich uiteindelijk in veel mindere mate voorgedaan en er zijn meer mensen uitgestroomd met name in het tweede halfjaar (vooral onder jongeren).

Voorziening dubieuze bijstandsdebiteuren € 205.000 V

Uit de beoordeling van de debiteurenpositie blijkt een lagere storting in de voorziening dubieuze debiteuren nodig dan begroot. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 205.000 ten opzichte van de begroting. Bij het TB2 is een voordeel van € 155.000 gemeld.

Bedrijfskredieten Bbz € 262.000 V

Er zijn aanzienlijk minder aanvragen ontvangen en kredieten verstrekt in het kader van Besluit Bedrijfskrediet Zelfstandigen. Dit is een landelijke trend. Er resteert hierdoor een voordeel op de begroting van € 262.000. Hiertegenover staat een lagere rijksvergoeding ad € 186.000 (zie baten, programma 1).

ZoetermeerPas € 132.000 V

De inkomensgrens voor een ZoetermeerPas is in 2012 aangepast van 120% naar 110% waardoor minder mensen in aanmerking komen voor een pas zonder dat de begroting hierop is aangepast. Ondanks de lagere grens zijn er wel meer passen verstrekt dan in het voorgaand jaar. De lasten voor de pas zijn desondanks binnen de begroting gebleven. Er resteert nog €132.000 ten opzichte van de begroting. Bij het TB1 is een voordeel van € 152.000 gemeld.

Impuls Armoedebeleid € 95.000 N

Het kabinet heeft begin 2013 € 20 mln. beschikbaar gesteld voor bestrijding van armoede en schuldenproblematiek in 2013, waarvan € 95.000 voor de gemeente Zoetermeer. Deze extra middelen zijn ingezet om de preventieve aanpak van schulden te versterken en voor het stimuleren van particuliere initiatieven. Bij het TB2 is melding gemaakt van dit nadeel van € 95.000. Het voordeel is op OAD gerealiseerd.

Individuele bijzondere bijstand € 200.000 V

De verstrekking op individuele bijzondere bijstand laat voor 2013 een voordeel zien van € 200.000 ten opzichte van de begroting. Vooral aan jongeren is minder bijzondere bijstand verstrekt door de hoge uitstroom onder deze groep.

WSW SE vergoeding € 172.000 N

De vergoeding van het aantal WSW-plaatsen in arbeidsjaren (SE) door het Rijk wordt afgebouwd. Het aantal geplaatste mensen is hoger dan het aantal waarvoor de gemeente een vergoeding ontvangt. Hierdoor betaalt de gemeente meer aan SE vergoeding aan de DSW dan er aan rijksbudget is. Dit levert een nadeel van € 130.000 op. Bij TB2 is een nadeel van € 138.000 gemeld. Daarnaast is een niet geraamde, eenmalig ontvangen bonus over 2010 van € 42.000 doorbetaald aan de DSW (zie ook baten).

WSW exploitatiebijdrage € 335.000 V

Het exploitatietekort van de DSW is gedurende het jaar minder geworden door maatregelen van de DSW. Hierdoor resteert een voordeel op de bijdrage van de gemeente van € 276.000. Bij TB2 is een nadeel van € 36.000 gemeld. In de tweede helft van 2013 heeft de DSW het exploitatietekort nog verder kunnen verminderen. Daarnaast is er een voordeel op de elders geplaatsten van € 59.000. Bij TB2 is hiervoor melding gedaan van een voordeel van € 23.000.

Personeel/overhead € 698.000 N

Eind 2013 heeft er een afkoopregeling plaatsgevonden voor personeel. De frictiekosten hiervan bedragen € 240.000. Tevens is als gevolg van het toenemend aantal aanvragen van uitkeringen extra (tijdelijk) personeel aangetrokken. De lasten hiervan bedragen € 342.000. Dit tekort is gemeld bij het TB1. In 2013 is de Fraudewet ingevoerd. Hiervoor is extra uitvoeringscapaciteit nodig geweest ad € 116.000. Bij TB1 is hiervoor een tekort van € 85.000 gemeld.

Onderzoek BTW € 162.000 V

De kosten van BTW zijn onder bepaalde voorwaarden declarabel bij het zogenaamde BTW compensatiefonds. Voor een aantal kosten bestaan daar uitzonderingen of vormen deze onderwerp van overleg tussen gemeenten en de belastingdienst over het al dan niet declarabel zijn.

Een uitspraak in 2013 van het Gerechtshof Den Haag heeft uitgewezen dat de BTW betaald op inhuur van personeel verrekend mag worden met het BTW-compensatiefonds. Die uitspraak was aanleiding tot overleg met de belastingdienst voor de periode waarvoor nog teruggave mogelijk is: 2008 en later. In februari 2014 heeft de belastingsinspecteur ingestemd met de voorgestelde correctie BTW. De lasten voor 2013 vallen hierdoor € 162.000 lager uit.

De teruggave BTW voor de jaren 2008 tot en met 2012 betreft een totaalbedrag van € 790.000 waarvan de verantwoording in de gemeentelijke boekhouding plaatsvindt aan de batenkant over de programma's 1 (€ 506.000) en 2 (€ 284.000).

Overige verschillen € 85.000 N

Naast diverse kleine verschillen:

- Terugtrekkende beweging van het UWV € 50.000 N. Hierdoor zijn extra kosten gemaakt voor de afhandeling van dienstverlening die eerder door het UWV werd bekostigd. Bij TB1 is melding gemaakt van dit nadeel van € 50.000.

Programma 2 Welzijn en zorg

Verschil baten (voor bestemming): voordeel € 391.000 (16%)

GGD Zuid-Holland West € 62.000 V

Doordat de GGD Zuid-Holland West voor een aantal activiteiten een beroep kan doen op het BTW-compensatiefonds zijn de bijdragen van de deelnemende gemeenten overeenkomstig lager. Er is in 2013 over het boekjaar 2012 een niet geraamd bedrag van € 61.663 ontvangen.

BTW onderzoek € 284.000 V

Het voordeel op de BTW over de jaren 2008 tot en met 2012 bedraagt € 284.000. Zie lasten.

Overige verschillen € 45.000 V

In het TB2 was nog een voordeel van € 103.000 gemeld.

Eigen bijdragen voor het gebruik van de Wmo-voorzieningen:

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Programma 2 Welzijn en zorg

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 3.359.000 (11%)

Individuele voorzieningen Wmo € 2.906.000 V

Dit voordeel is als volgt samengesteld:

Huishoudelijk Hulp (HH) € 1.298.000 V

De HH is in aantallen een stuk lager uitgevallen dan begroot en ook de prijs is lager dan verwacht. Het prijsvoordeel bedraagt € 252.000 en is ontstaan door de gunstige aanbesteding van de HH, de start van de Zoetermeerhulp en een verschuiving naar goedkopere aanbieders. Het aantal HH uren valt in 2013 circa 32.400 lager uit dan begroot. Dit levert een voordeel op van € 767.000. Dit wordt veroorzaakt door een lagere autonome groei, de kanteling en het verhogen van de kostprijs bij het CAK, waardoor minder is aangevraagd en/of toegekend voor huishoudelijke hulp. De daling van het aantal uren zet ook door in de HH-PGB (Persoonsgebonden Budget) en levert een voordeel op van € 272.000. Daarnaast is er een klein prijsverschil van € 7.000 op de PGB. In TB1 en TB 2 is voor de HH en de PGB een voordeel van in totaal € 681.000 gemeld. De ingezette maatregelen halverwege 2013 hebben een groter gunstig financieel effect op de begroting gehad dan vooraf geschat.

Rolstoelen € 492.000 V

Door een gunstige aanbesteding vallen de lasten voor rolstoelen € 329.000 lager uit. Daarnaast zijn er minder rolstoelen verstrekt dan begroot en zijn enkele rolstoelen door de leverancier teruggekocht. Dit levert een voordeel op van € 163.000. In het TB 2 is een voordeel van € 290.000 gemeld.

Individuele vervoersvoorzieningen € 410.000 V

De gunstige aanbesteding levert ook bij de individuele vervoersvoorzieningen een prijsvoordeel op, in dit geval van € 106.000. Daarnaast zijn er minder voorzieningen verstrekt met name door de invoering van kantelingsgesprekken en een lagere autonome groei dan verwacht. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 304.000. In het TB 2 is voor de individuele vervoersvoorzieningen inclusief onderhoud een voordeel van € 335.000 gemeld.

Regiotaxikosten € 129.000 V

In 2013 is een eigen bijdrage voor het gebruik van de regiotaxi ingevoerd. Het aantal zones valt mede hierdoor circa 4.400 lager uit. Dit geeft een voordeel van € 64.000. De hogere kosten voor de CVV (Collectief Vraagafhankelijk Vervoer)-reizigers en een gunstige afrekening van de regiotaxi over 2012 in verband met herverdeeffect (Brede Doeluitkering) BDU, laten een gesaldeerd voordeel zien van € 65.000. In het TB 2 is een nadeel van € 218.000 gemeld. Het verschil wordt met name veroorzaakt door een met terugwerkende kracht lagere kostprijs als gevolg van heronderhandelingen.

Woningaanpassingen € 549.000 V

De woningaanpassingen laten een voordeel zien van € 549.000. Dit voordeel zit vooral bij de vaste woningaanpassingen. In de Tussenberichten 2013 is een voordeel van € 143.000 gemeld. De omvang van de woningaanpassingen is lastig te prognosticeren; deze is aanzienlijk lager dan voorgaande jaren.

Overige verschillen € 28.000 V

In het TB1 was een voordeel van € 58.000 gemeld.

Overigen:

Actieplan Antillianen 2010 – 2013 € 70.000 V

Voor de uitvoering van het Actieplan Antillianen 2010 – 2013 is met ingang van 2013 geen rijksbijdrage Antilliaans-Nederlandse risicjongeren meer beschikbaar. Vanaf 2014 wordt het specifiek gemeentelijk beleid beëindigd. In verband hiermee zijn in 2013 al veel activiteiten afgebouwd respectievelijk ingebed in reguliere activiteiten (bijvoorbeeld de brassbandactiviteiten in de activiteiten van Stichting MOOI!).

In het TB 2 is – als onderdeel van de Overige verschillen programma 2 - een voordeel van in totaal € 17.000 gemeld. Dit voordeel is hoger uitgevallen.

Wijkactivering € 105.000 V

Vanaf 2010 functioneert in Rokkeveen met succes een pilot ontmoetingscentrum voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Het is een voorziening voor zowel AWBZ-cliënten als inwoners zonder AWBZ-indicatie die op grond van de Wmo hiervoor in aanmerking komen. De voorziening wordt deels bekostigd uit AWBZ-middelen en deels uit Wmo-middelen. De AWBZ-baten blijken mee te vallen. Op grond van de subsidievaststelling 2012 is in 2013 per saldo een bedrag van € 105.000 naar de gemeente teruggevloeid. In het TB 2 is een voordeel van in totaal € 80.000 gemeld.

Programma Sociaal Domein € 112.000 N

Bovenop het bestaande transitiebudget van € 292.000 is in de Perspectiefnota 2013 gemeld dat extra middelen benodigd zijn voor de invoeringskosten van de decentralisatie van rijkstaken voor de periode 2013 – 2015; voor 2013 een bedrag van € 462.000. Totaal beschikbaar voor 2013: € 754.000. Met behulp van deze middelen is het programma Sociaal domein van start gegaan. Alle verrichtingen die noodzakelijk waren in 2013 zijn uitgevoerd. Dit heeft onder andere geresulteerd in het transitiearrangement voor de jeugd. De meeste medewerkers voor het programma Sociaal domein zijn later gestart dan voorzien bij het opstellen van de Perspectiefnota. De werkelijke invoeringskosten van het programma Sociaal Domein bedragen in 2013 € 404.000. Omdat de extra middelen 2013 alleen zijn alleen gemeld, is er sprake van een overschrijding van € 112.000 (€ 292.000 minus € 404.000). Uitgaande van de Perspectiefnota 2013 resteert per saldo een bedrag van circa € 350.000 (€ 754.000 minus € 404.000).

Ontwikkelbudgetten Wmo € 98.000 V

Er zijn minder subsidies innovatieve activiteiten Wmo verleend dan was verwacht in verband met de voorbereidingstijd op de komende transities en de kanteling Wmo. In TB 2 was nog een onderschrijding van € 65.000 gemeld.

Materiële dienstverlening € 93.000 V

Bij TB 2 was een voordeel van in totaal € 98.000 gemeld, bestaande uit € 58.000 afrekenresultaat subsidies 2012, meevaller budget huiselijk geweld € 25.000 en een meevaller budget verslavingsbeleid van € 15.000. De laatste twee bedragen waren in het TB 2 opgenomen onder Overige verschillen programma 2. Het voordeel is in werkelijkheid iets lager uitgevallen.

Stelposten Welzijn € 135.000 V

De stelposten, bestemd voor knelpunten en probleemsituaties, werden in 2013 niet volledig benut. Bij het TB 2 was een voordeel van € 100.000 gemeld.

BTW onderzoek € 36.000 V

Op 11 januari 2013 heeft het Gerechtshof Den Haag uitspraak gewezen in het kader van de verwerking van de BTW bij de uitvoering van de Wwb. De uitspraak van het Hof leidt er toe dat betaalde BTW op de inhuur van personeel verrekend mag worden met het BTW compensatiefonds. Naar aanleiding van deze uitspraak is er overleg geweest met de gemeentelijke belastingadviseur en met de belastingdienst. 18 februari 2014 heeft de belastinginspecteur ingestemd met de door de gemeente voorgestelde correctie op de BTW. De lasten over 2013 vallen hierdoor € 36.000 lager uit. Het effect over de jaren 2008 tot en met 2012 is verantwoord bij de baten.

Overige verschillen € 28.000 V

Programma 3 Duurzaam en groen

Verschil baten (voor bestemming): nadeel € 158.000 (1%)

Opbrengst papier € 140.000 N

De hoeveelheden papier bij het opstellen van de begroting 2013 zijn te optimistisch geraamd. De totale hoeveelheid ligt al jaren op hetzelfde niveau en is dan ook op dit niveau bijgesteld waardoor jaarlijks een lagere vergoeding van € 100.000 wordt ontvangen. Daarnaast is een lagere vergoeding per ton ontvangen als gevolg van de huidige situatie op de wereldwijde papiermarkt. Het nadeel is reeds bij TB 1 gemeld. Het structureel effect is opgenomen in de Perspectiefnota 2013.

Overige € 18.000 N

Programma 3 Duurzaam en groen

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 1.832.000 (9%)

Verwerkingskosten afvalstromen € 300.000 V

Door zowel hoeveelheid- als prijsverschillen van voornamelijk huis- en grofvuil en GFT-afval zijn de verwerkingslasten achtergebleven bij de begroting. Van de totale afwijking van € 300.000 (=9%) is bij het TB1 melding gemaakt van een voordeel van € 350.000.

Lasten uitbreiding en vervanging inzamelmiddelen € 165.000 V

De verwachte toename van lasten voor voertuigen en personeel in 2013 in verband met uitbreiding Oosterheem heeft niet plaatsgevonden door een stagnatie in bouwactiviteiten. Bij het TB1 is reeds een voordeel gemeld van in totaal € 125.000. Daarnaast is het uitzetten van nieuwe mini-containers in de wijken later gestart waardoor het beschikbare budget voor 2013 niet geheel is besteed.

Kapitaallasten inzamelmiddelen AIZ € 145.000 V

De vervanging van mini-containers in de wijken zoals die gepland was, is pas in de loop van 2013 gestart waardoor er in 2013 geen kapitaallasten worden toegerekend hoewel die wel begroot waren. Het project wordt gefaseerd over een periode van 4 jaar uitgevoerd. Daarnaast lopen de investeringen voor het plaatsen van nieuwe ondergrondse containers in de wijk Oosterheem sterk achter bij de planning door stagnatie in bouwprojecten. Het voordeel is bij het TB1 (€ 160.000) gemeld.

Lasten groot onderhoud ondergrondse containers € 585.000 V

Door het achterblijven van de uitvoering van geplande werkzaamheden aan ondergrondse containers voor het vervangen van sloten, schilderwerk aan zuilen en renovatie plaatwerk in diverse wijken is een aanzienlijk lager bedrag besteed. De leverancier heeft problemen met het uitzetten van opdrachten aan derden en is bij de uitvoering vaak afhankelijk van weersomstandigheden en beschikbare capaciteit. Eind 2013 is het groot onderhoudsplan geactualiseerd. Daardoor zullen de jaarlijkse budgetten meer realistisch zijn. Bij de herfasering zal hiermee rekening gehouden worden.

Tegenover de lagere lasten in 2013 staat een lagere onttrekking aan de reserve Groot onderhoud ondergrondse containers (zie baten).

Lasten bedrijfsvoering afvalinzameling € 300.000 V

Voordelen op loonkosten handhaving door vacatures (€ 65.000), lagere inzet eigen personeel inzameling door vacatures vs. hogere lasten inhuur derden levert per saldo een voordeel op van € 95.000, lagere lasten regulier onderhoud containers (€ 100.000) en overwerk (€ 135.000). Hier tegenover staan nadelen op (niet verhaalbare) schade en vandalisme aan ondergrondse containers, exploitatie Zelfbrengdepot en advieskosten. Per saldo een voordeel van € 300.000. Voor een groot deel (totaal € 291.000) zijn bovenstaande afwijkingen bij de TB1 en TB2 gemeld.

Duurzaam Zoetermeer € 263.000 V

Van het budget Energiebedrijf impuls duurzame energie gericht op de stimulering van duurzame innovatieve verwarmingstechnologie en het stimuleren van de toepassing van zonnepanelen resteert een bedrag van € 85.000. De verkenning door scholen en corporaties kostte meer tijd dan verwacht, waardoor het budget grotendeels niet werd besteed. De begrote activiteiten m.b.t. generieke maatregelen geluid- en luchtkwaliteit zijn verschoven naar 2014. Daardoor werd er € 178.000 niet uitgegeven van het budget. De reden hiervoor is onder 3.2 benoemd. Als gevolg hiervan heeft een lagere onttrekking aan het Investeringsfonds 2030 plaatsgevonden. Beide afwijkingen zijn gemeld in het TB2.

Gevelsanering € 170.000 V

De begrote activiteiten zijn verschoven naar 2014. De reden hiervoor is reeds onder 3.2 benoemd. Melding heeft ook plaatsgevonden in TB2 en de onttrekking uit het Investeringsfonds 2030 heeft niet plaatsgevonden.

Natuur en milieu educatieve voorzieningen € 96.000 N

Het nadeel is geheel veroorzaakt door hogere loonkosten dan begroot als gevolg van een sterk vergrijsd personeelsbestand in uitloopschalen en moet worden gezien als een structureel probleem voor de komende jaren. Samenvoeging met de Vrijtijdscentra zal efficiencyvoordelen opleveren waarmee mogelijk een deel van het structurele nadeel kan worden gedekt.

Programma 4 Jeugd en onderwijs

Verschil baten (voor bestemming): nadeel € 134.000 (3%)

OKE-wet + OKE-wet aanvullend (rijksregeling) € 190.000 N

Zie toelichting aan de lastenkant.

Jeugd en gezin € 92.000 V

Van de provincie zijn extra Regionale Agenda Samenleving (RAS) middelen voor preventief jeugdbeleid ontvangen. Hiertegenover staan lasten (zie toelichting lastenkant Jeugd en gezin).

Overige verschillen € 36.000 N

Programma 4 Jeugd en onderwijs

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 65.000 (0%)

Onderwijshuisvesting € 112.000 N

- Door de raad is in 2012 een eenmalig budget beschikbaar gesteld voor de realisatie van een tijdelijke school bij de Fivelingo. Die is nodig vanwege de sloop en nieuwbouw. Door vertraging bij het vergunningstraject is de school pas begin 2013 gerealiseerd. De tegenhanger van dit nadeel is een hogere onttrekking aan de reserve algemeen dekkingsmiddel. In het TB 2 is een bedrag van € 534.000 gemeld.
- Omdat de nieuwbouw van de Toverberg 3-4 nog niet is gestart, zijn er nog geen afschrijvingen, circa € 128.000 V. Hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de reserve algemeen dekkingsmiddel.
- Het tijdelijk noodgebouw dat voor de Leo Kannerschool bestemd was, is uiteindelijk door de Beatrixschool in gebruik genomen (de Leo Kannerschool is tijdelijk in het oude gebouw van de Beatrixschool gevestigd). Het aantal leerlingen van de Beatrixschool rechtvaardigde een kleiner noodgebouw waardoor de lasten lager uitvielen, circa € 100.000 V. Hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de reserve algemeen dekkingsmiddel.
- Van een aantal onderwijsgebouwen moeten de kapitaallasten nog worden aangepast door de verlenging van de afschrijvingstermijn van 40 naar 50 jaar, circa € 194.000 V. Hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de reserve algemeen dekkingsmiddel.

Jeugd en gezin € 92.000 N

Er zijn kosten gemaakt voor trainingen 'Wie het weet mag het zeggen'. Bij deze trainingen leren medewerkers van verschillende instellingen om 'één gezin één plan' in praktijk te brengen. Deze kosten zijn gedekt uit de extra provinciale RAS-middelen (zie toelichting batenkant Jeugd en gezin)

Het in het TB2 gemelde voordeel op JGZ van € 155.000 is niet op programma 4 maar op OAD gerealiseerd.

OKE-wet + OKE-wet aanvullend (rijksregeling) € 190.000 V

De rijksmiddelen in het kader van de OKE-wet met een looptijd van vier jaar zijn in 2013 niet volledig benut. Na de tussentijdse evaluatie zijn in het plan voor 2013 en 2014, die actiepunten die extra opstarttijd nodig hadden, nadrukkelijk meegenomen. De niet bestede rijksmiddelen worden overgeheveld naar 2014. De rijksmiddelen blijven hierdoor beschikbaar voor de OKE-regeling die doorloopt tot 2015. Tegenover dit voordeel staat een gelijk nadeel aan de batenkant.

Overige verschillen € 79.000 V

Programma 5 Kunst, cultuur en bibliotheek

Verschil baten (voor bestemming): nadeel € 12.000 (0%)

Doorbelasting overige exploitatieopbrengsten € 233.000 N

Het verschil tussen de begrote en de werkelijke huurinkomsten van de sociaal-culturele accommodaties wordt met name verklaard door (frictie) leegstand en verkoop van panden.

Vrijval Voorziening sociaal-culturele accommodaties € 152.000 V

De voorziening is in 2005 ingesteld voor de bekostiging van asbestverwijdering van sociaal-culturele accommodaties. De eventuele kosten van asbestverwijdering worden betrokken bij de bestedingsplannen van het groot onderhoud van welzijnsaccommodaties. Daarom is het in stand houden van deze voorziening niet meer nodig en is het bedrag ten gunste van de exploitatie vrijgevallen.

Overige verschillen € 69.000 V

Programma 5 Kunst, cultuur en bibliotheek

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 302.000 (2%)

Stadsforum € 215.000 N

Voor het project Stadsforum zijn voorbereidingskosten gemaakt ten behoeve van het realiseren van de nieuwbouw. Tot en met 2012 zijn deze kosten, in afwachting van een bouwkrediet, op een daarvoor beschikbaar gesteld voorbereidingskrediet verantwoord en onder activa op de balans opgenomen. Doordat de bouw van het Stadsforum naar de laatste inzichten geen doorgang vindt, worden de voorbereidingskosten ten laste van de exploitatie gebracht. Dit verklaart het verschil met het in TB2 gemelde voordeel van € 120.000.

Beeldende kunst in de openbare ruimte € 130.000 V

De lasten aan beeldende kunst in de bestaande stad komen lager uit dan geraamd. Oorzaak is vertraging in de verwerking van opdrachten.

In het TB 2 is een voordeel van 114.000 gemeld.

Tegenover het voordeel staat een nadeel van € 130.000 in verband met een lagere onttrekking aan de reserve Beeldende kunst in de openbare ruimte.

Groot onderhoud sociaal-culturele accommodaties € 315.000 V

Lager onderhoud dan voorzien aan accommodatie (centrale) openbare bibliotheek in afwachting van besluitvorming ambtelijke huisvesting (Stadhuis). Daarnaast minder onderhoud door het sluiten van de nevenvestiging van de bibliotheek in Seghwaert.

Overige verschillen € 72.000 V

Programma 6 Sport en bewegen

Verschil baten (voor bestemming): voordeel € 347.000 (10%)

Resultaat verkoop 25-meter-bad Aquapark € 500.000 voordeel.

De uitwerking van de zwemvisie vanaf 2013 gaat uit van het afstoten van Aquapark Keerpunt. Realisering hiervan heeft gedeeltelijk plaatsgevonden in 2013. Het 25-meterbad is in 2013 verkocht en als eenmalig voordeel verantwoord. Het recreatiegedeelte is verkocht in 2014.

Kaartverkoop zwembaden € 215.000 nadeel.

Daling baten uit kaartverkoop door gewijzigde programmering zwembaden als gevolg van de zwemvisie vanaf 2013: wegvallen kaartverkoop recreatiezwemmen; minder banenzwemmen; minder leszwemmen en minder doelgroepzwemmen heeft geleid tot lagere inkomsten van € 315.000. Bij het raadsmemo van 2 december n.a.v. TB2 is dit nadeel op de inkomsten gemeld.

De structurele doorwerking van het nadeel zal door wegvallende onderhoudslasten door verkoop van het Keerpunt en aanpassing van het zwemprogramma 2014-2015 voor de overige twee zwembaden worden opgevangen.

Openstellen van het buitenbad gedurende tien weken tijdens de zomermaanden heeft tot eenmalige kaartverkoop van € 100.000 geleid. Zie ook de lasten voor de extra kosten openhouden Keerpunt.

Verhuur van binnensportaccommodaties € 73.000 voordeel.

Vooraf begin 2013 hebben meer (buitensport)verenigingen door weersomstandigheden gebruik gemaakt van de gymzalen en sportzalen. Ten opzichte van de begroting zijn de baten 7% hoger uitgevallen.

Overige verschillen € 11.000 nadeel

Programma 6 Sport en bewegen

Verschil lasten (voor bestemming): nadeel € 4.691.000 (32%)

Groot onderhoud binnen- en buitensportaccommodaties € 1.574.000 voordeel.

De geplande reparatie van de atletiekbaan bleek bij nader onderzoek niet mogelijk. Uit het onderzoek kwam naar voren dat een complete renovatie van de atletiekbaan moest plaatsvinden. Dit vergt een ruimere voorbereidingstijd. Daar de uitvoering gezien het gebruik in de zomervakantie moet plaatsvinden is dit uitgesteld naar 2014. De vrijvallende middelen van € 215.000 zullen worden ingezet voor de renovatie van de atletiekbaan in 2014. Bij het TB2 is een bedrag van € 313.000 gemeld.

In de planning 2013 is ervan uitgegaan dat een deel van de renovatie gymzaal Fivelingo het laatste kwartaal zou starten. Vertragingen in de planvoorbereiding en vergunningverlening hebben geleid tot een later starten van de uitvoering van de werkzaamheden. Dat wordt nu naar verwachting derde en vierde kwartaal 2014 en mogelijk nog een doorloop naar 2015. Voor 2013 betekent dit een voordeel van € 200.000.

In verband met vertragingen in verschillende procedures (o.a. bezwaarprocedure bestemmingsplan bij Raad van State) over verplaatsing van verenigingen, worden deze werkzaamheden naar verwachting in de zomer van 2014 uitgevoerd. Dit levert voor 2013 lagere lasten op van € 396.000. Zie ook nadeel i.v.m. lagere onttrekking uit de brede bestemmingsreserve.

De ontwikkeling van het hockeycomplex Van Tuylpark heeft vertraging opgelopen. Met name de financiering door MCHZ van het clubgebouw is nog niet rond. Omdat dit onderdeel uitmaakt van de te realiseren was -en kledacommodatie is het wachten op het rondkomen van de financiering. De verwachting is dat in de eerste helft van 2014 hierover duidelijkheid ontstaat en dat een bestedingsplan kan worden voorgelegd. Voor 2013 betekent dit lagere lasten van € 762.000 met daar tegenover een lagere onttrekking uit het RIF.

Investeringsimpuls amateurverenigingen € 94.000 voordeel.

Voor 2013 was hiervoor een budget van € 200.000 beschikbaar. Aan de hand van de inventarisatie in het vierde kwartaal 2013 zou dit budget ook nodig zijn maar door het doorschuiven van twee grote aanvragen naar 2014 is een voordeel ontstaan. Het niet volledig benutten van het budget betekent ook een lagere onttrekking uit de reserve investeringsimpuls amateurverenigingen.

Resultaat verkoop Aquapark € 5.942.000 nadeel.

De uitwerking van de zwemvisie vanaf 2013 gaat uit van het afstoten van het Aquapark Keerpunt. Realisering hiervan heeft plaatsgevonden in 2013. Het afboeken van de boekwaarde tot marktwaarde leidt tot een eenmalig nadeel van € 5.602.000. Vanaf 2014 is er structureel vrijval van het budget voor kapitaallasten van € 200.000 per jaar.

Daarnaast is een bedrag betaald als afkoopsom aan de horeca-ondernemer ad € 290.000 en is een bedrag van € 50.000 verantwoord voor inkoop van zwembaden van de nieuwe eigenaar van het 25-meterbad ten behoeve van verenigingszwemmen.

De verkoop veroorzaakt de overschrijding van de lasten op dit programma. De verkoop past binnen het beleid van de gemeente en is niet onrechtmatig.

Lasten openhouden Keerpunt € 340.000 nadeel

Bij de besluitvorming van de zwemvisie vanaf 2013 is uitgegaan van verkoop Aquapark Keerpunt voor het zwemseizoen 2012-2013 en is de exploitatie van het Keerpunt in de begroting 2013 afgeraamd. Echter de uiteindelijke verkoop van het 25 meterbad is per 1 september 2013 gerealiseerd en tot die datum zijn er kosten gemaakt (voornamelijk energie en inhuur personeel) voor het openhouden van dit bad voor verenigingen en voor een aantal uren banen zwemmen op zondagmorgen. Ook zijn de verkoopkosten i.v.m. het afstoten van het Keerpunt ten laste van de exploitatie verantwoord.

Bij de besluitvorming over de openstelling van het buitenbad afgelopen zomer is in de begroting alleen het verschil tussen baten en lasten opgenomen. Dit budget van € 30.000 vanuit de resultaatbestemming jaarrekening 2012 blijkt toereikend. Het is o.a. ingezet voor extra beveiliging en plaatsen van een hekwerk tijdens de drukke zomerdagen. Openstelling van het buitenbad gedurende tien weken in de zomermaanden heeft extra kosten met zich meegebracht van ca. € 130.000, maar aan de batenkant zijn extra opbrengsten uit kaartverkoop van € 100.000 gerealiseerd. Dit leidt dus tot een afwijking op zowel de lasten (nadeel) als de baten (voordeel) van € 100.000.

Overige exploitatie binnensportaccommodaties € 98.000 voordeel.

Het beschikbare budget voor algemene organisatiekosten binnensportaccommodaties laat een voordeel zien van ca. € 98.000 door terughoudend te zijn met de besteding van budgetten voor onder andere kleding, promotie en inventaris.

Bij het raadsmemo van 2 december n.a.v. het TB2 is dit voorstel gemeld als onderdeel van de EBO-maatregelen voor het nadeel op inkomsten zwemmen.

Exploitatie sport- en spelvoorzieningen € 75.000 voordeel.

Het beschikbare budget voor 2013 was voor een groot deel bestemd voor het realiseren van Jongeren Ontmoetings Plekken in de wijken. De realisering van een JOP in Oosterheem heeft door inspraak vertraging opgelopen. In de wijk Buytenwegh is nog geen geschikte locatie gevonden.

Exploitatie Vrijtijdsvoorzieningen € 100.000 voordeel

Door de bouw van een nieuw VTC zijn de beschikbare budgetten voor onderhoud en een aantal andere exploitatiebudgetten van de huidige locatie aan de Voorweg niet ingezet. Ook de lasten voor de Sportotheek zijn door beperkte openingstijden lager dan begroot.

Bij het raadsmemo van 2 december n.a.v. TB2 is dit voordeel gemeld als onderdeel van de EBO-maatregelen voor het nadeel op inkomsten zwemmen.

Personele lasten € 350.000 nadeel

Om personeelstechnische redenen is de arbeidsrelatie met een aantal medewerkers beëindigd waardoor er een incidentele last voor afkoop wachtgeld respectievelijk (boven-)wettelijke ww ontstaat.

Programma 7 Veiligheid

Verschil baten (voor bestemming): nadeel € 57.000 (35%)

Overige verschillen € 57.000 N

Programma 7 Veiligheid

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 766.000 (6%)

Personeel € 108.000 V

Er zijn minder uitgaven doorbelast door vacatures, vaktechnische opleidingen voor toezichthouders en door ziekte van een medewerker. In TB1 is een nadeel gemeld van € 69.000 door de inwerkingtreding van de nieuwe Drank en Horecawet per 1 januari 2013. Voor deze nieuwe taken zijn twee extra toezichthouders nodig (waarvan één tijdelijk en één vast). Het voordeel is ontstaan doordat pas in december één toezichthouder kon worden aangesteld.

Veiligheid en openbare orde € 560.000 V

In 2013 was een bedrag gereserveerd van € 50.000 voor een bijdrage aan de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH). Dit bedrag bleek niet nodig.

De Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) heeft over 2012 een voordeel gerealiseerd door een vacaturestop en een terughoudend investeringsbeleid vanwege bezuinigingen. Het aandeel van Zoetermeer is € 351.000. Dit is reeds gemeld bij het TB2 2013.

De kosten voor de Veiligheidsregio Haaglanden zijn € 159.000 lager uitgevallen dan was begroot. Dit heeft te maken met een lagere gemiddelde bijdrage per inwoner als gevolg van de nieuwe verdeelsleutel die per 2013 is ingegaan.

Mobiel cameratoezicht € 52.000 V

Voor 2013 zijn er geen kosten gemaakt voor mobiel cameratoezicht. Het restant van € 52.000 wordt gestort in de reserve integraal veiligheidsbeleid, conform raadsbesluit d.d. 9 juni 2007.

Overige verschillen € 46.000 V

Programma 8 Dienstverlening en bestuur

Verschil baten (voor bestemming): voordeel € 484.000 (21%)

Wijkmanagement € 50.000 N

Gekoppeld aan het Wijk-Aan-Zet budget is geraamd dat als cofinanciering voor de activiteiten een bedrag ad € 50.000 aan subsidies verworven zal worden. Er zijn geen activiteiten geweest die zich hebben

geleend voor het aanvragen van grote subsidiebedragen. In TB2 is een bedrag van € 50.000 gemeld.

Leges inkomsten Publieksplein € 37.000 N

Er zijn dit jaar minder ID-kaarten aangevraagd. Daar staat tegenover dat er wel meer paspoorten zijn uitgegeven. Totaal zorgt dit voor een nadeel van € 37.000. In het TB2 is een nadeel van € 60.000 gemeld. Ten opzichte van het TB2 is de uitgifte van paspoorten verder toegenomen.

Dienstverlening € 89.000 V

Door bijdragen van anderen voor personeel (detachering bij derden) en financiële bijdragen vanwege product-ontwikkelingen heeft het programma dienstverlening een voordeel van € 89.000. Door deze extra baten heeft er een lagere onttrekking uit de reserve Investeringsfonds 2030 plaatsgevonden van € 75.000 (zie ook verschil onttrekkingen aan reserves).

Personeelskosten Publieksplein € 138.000 V

Ter dekking van de loonkosten van personeel dat is gedetacheerd, is een niet begrote vergoeding ontvangen van € 138.000.

Vrijval voorziening pensioencompensatie SBU € 128.000 V

De in 2012 getroffen voorziening is in 2013 aangewend voor de afkoop van het ABP en het restant is vrijgevallen naar programma 8.

Personeelskosten Communicatie € 84.000 V

Ter dekking van de loonkosten van personeel dat is gedetacheerd, is een niet begrote vergoeding ontvangen van € 84.000.

Algemene baten en lasten € 33.000 V

De gemeente heeft € 33.000 ontvangen uit de vermogensverdeling van de opgeheven Stichting Onderlinge Verzekering Overheid (OVO).

Overige baten € 99.000 V

Programma 8 Dienstverlening en bestuur

Verschil lasten (voor bestemming): nadeel € 1.803.000 (7%)

Griffie € 80.000 V

Het verschil betreft voor € 69.000 een voordeel op personeelslasten vanwege het eerder afsluiten van een traject waarvoor incidenteel budget beschikbaar was en een voordeel vanwege vacatureruimte. Het resterende verschil zit met name in facilitaire ondersteuning (catering, notuleerkosten, accountantskosten). In het TB2 werd nog een tekort ad € 55.000 verwacht voor opkomstbevorderende maatregelen in het kader van de verkiezingen en de notuleerkosten. Dit bedrag is niet geheel besteed.

Wijk-aan-zet budget € 29.000 V

Omdat de vraag om budget in de eerste twee kwartalen van dit jaar achterbleef is er een promotiecampagne gestart om de wijk-aan-zet budgetten extra onder de aandacht te brengen. Dit heeft gewerkt: bij het TB2 werd nog uitgegaan van een voordelig verschil van € 100.000.

Wijkontwikkelingsplannen € 69.000 V

Vanwege de interne capaciteit is er achterstand ontstaan bij de afronding van de wijkontwikkelingsplannen (WOP). De afronding en afrekening van de laatste WOP's, die van Noordhove en De Leyens, gaat in 2014 plaatsvinden. In TB2 is een bedrag van € 50.000 voordeel gemeld.

Personeel Publieksplein € 583.000 N

Het nadeel wordt veroorzaakt door het nog niet volledig kunnen invullen van de taakstelling openingstijden/zaterdagopenstelling (totaal taakstelling € 153.000) en de voorbereidende werkzaamheden voor de twee verkiezingen van 2014 (totaal kosten projectteam € 91.000). Het overige verschil wordt veroorzaakt door gemiddeld hogere personeels- en frictiekosten (€ 340.000). Hier staan € 227.000 aan baten tegenover voor vergoedingen aan personeel (zie batenkant € 89.000, dienstverlening en € 138.000 personeelskosten publieksplein) en de vrijval van kapitaallasten € 198.000 door het later vervangen van het belastingsysteem (OAD). In het TB2 is € 105.000 nadeel gemeld. Het nadeel op Publieksplein op het saldo van lasten en baten valt daarmee € 53.000 hoger uit dan bij het TB2 was voorzien (€ 583.000 -/- € 227.000 -/- € 198.000 -/- € 105.000).

Bedrijfsvoeringresultaten:

Flankerend personeelsbeleid € 2.107.000 N

Over de periode 2012-2017 zijn de budgetten voor flankerend beleid gefaseerd opgenomen in de begroting. In het TB2 werd uitgegaan van een onderschrijding van € 500.000 op de jaarschijf 2013. Het uiteindelijke resultaat wijkt hier sterk van af doordat eind 2013 de maatregel '60+' (zie raadsmemo d.d. 13 december 2013) is doorgevoerd. De uitgaven 2013 die voortvloeien uit deze regeling ten laste van flankerend beleid bedragen € 2,67 mln. Ten opzichte van de melding bij TB2 is sprake van een overschrijding van € 2,6 mln.; ten opzichte van de begroting is de overschrijding € 2,1 mln.

De maatregel veroorzaakt de overschrijding van de lasten op dit programma. De maatregel past binnen het beleid van de gemeente en is niet onrechtmatig.

Facilitaire zaken € 308.000 V

Het verschil tussen begroting en rekening is € 308.000 V. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel van € 180.000 op diverse facilitaire onderdelen zoals schoonmaak, verzendkosten, € 25.000 minder kosten voor onderzoek en statistiek en € 355.000 door het niet geheel uitvoeren van het meerjarenonderhoudsplan en lagere kapitaallasten door uitstel upgrade bedrijfsrestaurant. Laatstgenoemde lasten zijn lager in afwachting van de nieuwe huisvesting. Tevens wordt het verschil veroorzaakt door een nadeel van € 250.000 door het terugbetalen van een ontvangen schadeclaim aan een schoonmaakbedrijf. Bij arrest van 8 oktober 2013 heeft de rechtbank in hoger beroep de Gemeente Zoetermeer wederom in het gelijk gesteld maar de grondslag voor de toewijzing voor de toewijzing van de schadevergoeding aanzienlijk veranderd. Dit heeft geresulteerd in een terugbetaling van € 250.000 aan het desbetreffende schoonmaakbedrijf. Dit risico tot terugbetaling was opgenomen in de risicoparagraaf. In het TB2 is een voordeel van € 531.000 gemeld.

Externe audits € 85.000 V

Vanwege de doorlichtingen die reeds in het kader van de reorganisatie waren uitgevoerd zijn er in 2013 geen extra (externe art. 213A) audits uitgevoerd.

Algemene baten en lasten € 268.000 V

In het Belastingplan 2014 is geregeld dat werkgevers in 2013 een gedeeltelijke teruggaaf krijgen van de basispremie. In het Belastingplan 2014 is geregeld dat werkgevers in 2013 een gedeeltelijke teruggaaf krijgen van de basispremie WAO/WIA (premie Arbeidsongeschiktheidsfonds). Voor de Gemeente Zoetermeer betekent dit een eenmalige teruggaaf van de Belastingdienst ad € 268.000. Voor de brutering Ipads is in TB2 een nadeel van € 100.000 gemeld voor de fiscale gevolgen van de Ipads. Deze financiële gevolgen zijn beperkt gebleven tot € 57.000. Dit nadeel is via de loonkosten eigen personeel over de verschillende programma's verdeeld.

Overige lasten € 48.000 V

Programma 9 Inrichting van de stad

Verskil baten (voor bestemming): nadeel € 749.000 (2%)

Verlengde Oosterheemlijn/ Vervoersknoop Bleizo € 504.000 V

Betreft subsidie-inkomsten Stadsgewest Haaglanden. Zie toelichting bij de lasten

Beter Benutten Randstadrail € 469.000 N

Betreft subsidie-inkomsten Stadsgewest Haaglanden. Zie toelichting bij de lasten

Grondexploitaties € 59.000 N

Bij grondexploitaties wordt het saldo tussen baten en lasten bijgeschreven op de boekwaarden. Er waren minder lasten dan geraamd, maar ook minder baten dan geraamd. Daardoor lijkt het verschil tussen begroting en realisatie klein terwijl er in 2013 ruim € 4,0 mln. minder grondverkoop zijn gerealiseerd. In 2013 zijn minder opbrengsten woningbouw gerealiseerd dan begroot bij onder andere Palenstein, Bouwen voor Buytenwegh en Zegwaartseweg Noord. Dit komt bijvoorbeeld doordat er geen vrije kavels zijn verkocht en er bij Bouwen voor Buytenwegh problemen zijn met de afzetbaarheid van de woningen voor fase 2 en 3. Bij Oosterheem zijn ook minder baten voor bedrijven gerealiseerd.

Huuropbrengsten/incidentele grondverkoop € 167.000 N

De afgelopen jaren zijn er negatieve afwijkingen op de huurinkomsten uit gronden/incidentele grondverkoop ten opzichte van de begroting gemeld. In de perspectiefnota 2013 (blz. 21 D3.2) is

aangegeven dat deze inkomsten structureel teruglopen. In TB2 zijn negatieve afwijkingen op huurinkomsten uit gronden/incidentele grondverkopen ten opzichte van de begroting gemeld van per saldo € 270.000.

Lagere huurinkomsten Croesinckplein € 132.000 N

Bij Welkom2 op het Croesinckplein zijn de huurbaten lager uitgevallen. Redenen zijn:

- Vertrek van een aantal grote partijen;
- De huurprijs (per m² per jaar) is gedaald door de huidige kantorenmarkt;
- Het aanbod van huurders is minder dan vorige jaren.

Het uiteindelijke resultaat is iets positiever dan verwacht: in TB2 was nog uitgegaan van een nadeel ad € 158.000.

Verkoopopbrengst gebouwen € 730.000 V

Het pand aan de Fokkerstraat is verkocht voor € 730.000. De afboeking van de boekwaarde van € 459.000 staat aan de lastenkant.

Vastgoedbedrijf € 1.050.000 N

Het gaat hier om € 1.050.000 nadeel bij de baten en € 164.000 voordeel bij de lasten, per saldo € 886.000, en betreft verschillende kosten en baten. Zie ook toelichting bij de lasten. Er zijn € 485.000 minder huurinkomsten gerealiseerd. Dit wordt onder meer veroorzaakt door leegstand van panden zoals de bibliotheek in Oosterheem, het postkantoor en het Aquapark. Ook zijn er afkoopsommen betaald aan medewerkers van € 200.000. Daarnaast is er een bedrag van € 201.000 opgenomen dat is ontstaan door een faseringsverschil van kosten en opbrengsten. De kosten zijn geboekt ten laste van 2013 terwijl de doorbelasting nog moet plaats vinden.

Overige verschillen € 106.000 N

Programma 9 Inrichting van de stad

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 1.675.000 (3%)

Wijkplan Palenstein € 719.000 V

De uitvoering van het Wijkplan Palenstein is gericht op het behoud van de leefbaarheid in de wijk. De komende jaren hangt dit samen met de sloop van diverse flats. De uitvoering van de gemeentelijke plannen is afhankelijk van besluitvorming van de corporaties. Vertraging hierin heeft als gevolg dat de besteding van de beschikbare middelen gedeeltelijk doorschuift naar volgende jaren. Over deze verlenging van de looptijd is overeenstemming met het Rijk. Bij het TB2 was reeds gemeld dat er sprake is van een financiële herfasering van tussen de € 550.000 en € 700.000. Tegenover de lagere besteding staat een evenredig lagere onttrekking uit de brede bestemmingsreserve.

Verlengde Oosterheemlijn € 2.740.000 V

Het project wordt volledig bekostigd via een subsidiebijdrage van het Stadsgebied Haaglanden. In 2013 is een bedrag van € 1,11 mln. besteed aan de afrondende werkzaamheden aan de Verlengde Oosterheemlijn, waaronder spoorbeveiliging en herstel van een gelijkrichtstation. Ten opzichte van het begrote bedrag ad. € 3,85 mln. resteert een bedrag van € 2,74 mln. dat in volgende jaren benodigd is voor de volledige afronding. Bij het TB2 was de verwachting dat een bedrag van € 3,0 mln. naar volgende jaren zou moeten worden geherfaseerd.

Vervoersknoop Bleizo € 3.244.000 N

Voor de vervoersknoop Bleizo waren binnen het Stadsgebied Haaglanden BOR-middelen (Bereikbaarheidsoffensief Randstad) beschikbaar. Deze BOR-middelen zijn vanwege het verstrijken van een bestedingsdeadline in overleg met Haaglanden besteed aan andere projecten. De eigen bijdrage is via de gemeente doorgestort aan de GR Bleizo met de afspraak dat deze middelen gebruikt worden voor de Vervoersknoop. De middelen die voor Zoetermeer resteerden (€ 0,14 mln.) zijn ingezet ten behoeve van de verdere voorbereiding van de Vervoersknoop Bleizo.

Beter Benutten Randstadrail € 469.000 V

Er is een bedrag van € 2,53 mln. besteed aan de aanleg van een tweede keerspoor bij station Centrum-West en verbetering van de performance van de Randstadrail. De lasten zijn volledig gedekt door subsidies. Ten opzichte van het begrote bedrag ad. € 3,0 mln. resteert een bedrag van € 0,47 mln. voor de uitvoering van de resterende werkzaamheden.

Uitvoeringsprogramma's mobiliteit verkeersprojecten € 2.249.000 V

In 2013 is een inhaalslag gepleegd op de uitvoering van Mobiliteitsprojecten uit de Uitvoeringsprogramma's 2008 tot en met 2012. Als gevolg daarvan zijn de in het Uitvoeringsprogramma 2013 geplande projecten niet uitgevoerd. Totaal is een bedrag besteed van € 3,11 mln. Ten opzichte van de begroting 2013 betekent dit een onderbesteding van € 2,25 mln. Van dit bedrag is nog € 1,40 mln. benodigd voor de afronding van werkzaamheden. Het overige deel van de onderbesteding (€ 0,85 mln.) bestaat uit een aantal voor- en nadelen op de uitgevoerde werken. De belangrijkste afwijkingen betreffen:

- Het Verkeersplan Dorp, inclusief het Dynamisch Parkeer Verwijssysteem. De lasten bedroegen in 2013 € 1,12 mln. Een onderbesteding in 2013 van € 0,11 mln. ten opzichte van het begrote bedrag. Vanwege de nog te maken kosten zal het project echter met een negatief saldo worden afgerond met name vanwege het Dynamisch Parkeer Verwijssysteem. In TB2 is een klein nadeel van € 0,01 mln. meld.
- De projecten ZoRo-busbaan en voorsorteervakken Lansinghageweg. De totale lasten in 2013 bedroegen € 0,64 mln., een voordelig verschil van € 1,33 mln. ten opzichte van het begrote bedrag. Een aantal werkzaamheden moet nog worden afgerond. Hiermee is nog een bedrag van € 0,18 mln. gemoeid, waarmee de definitieve afwijking € 1,15 mln. voordelig zal bedragen. In TB2 is een voordeel gemeld van € 1,05 mln.
- De overige projecten laten per saldo een nadeel ad € 0,59 mln. zien ten opzichte van de begroting. Ook hierbij is nog sprake van afrondende werkzaamheden in 2014. De belangrijkste nadelen ten opzichte van de begroting betreffen het fietspad Meerpolder (€ 0,10 mln.), de kruising Brechtzijde-Toneellaan (€ 0,05 mln.), het fietspad Brechtzijde (€ 0,05 mln.), de rotonde Aidaschouw-Zwaardslootseweg (€ 0,05 mln.), het instellen van twee schoolzones (€ 0,50 mln.) en het kruispunt Briljant-Sierraadlaan-Edelsteensingel (€ 0,09 mln.).

ISV-project Verbetering Stadshart € 100.000 V

De ISV-projecten Verbinding Stadshart met Woonhart en Bewegwijzering Binnenstad zijn vertraagd. Van de € 300.000 ISV-subsidie is € 200.000 besteed. Volgend jaar dienen de werkzaamheden afgerond te worden.

Afboeking huurbaten Grondbedrijf € 175.000 N

Het opschonen van de post huurbaten leidt tot een afboeking ad € 175.000. In het TB2 zijn negatieve afwijkingen op huurinkomsten uit gronden/incidentele grondverkoop ten opzichte van de begroting gemeld van per saldo € 270.000.

Grondexploitaties € 784.000 N

Financiële analyse Grondbedrijf in hoofdlijnen

Bij de resultaten van de grondexploitaties is er een relatie tussen de lasten, baten, onttrekkingen en stortingen aan reserves en de boekwaarde van grondexploitaties op de balans. Het saldo van deze posten sluit op nul. In de paragraaf Grondbeleid is een inhoudelijke toelichting opgenomen op de uitvoering van het grondbeleid en de prognose van resultaten van grondexploitaties, winstneming, verloop van reserves en het resultaat van het Grondbedrijf.

Het grootste verschil betreft de voorziening ad € 1,7mln. die in 2013 is getroffen naar aanleiding van de winstverwachting voor Bleizo

Ten opzichte van de begroting zijn verder bij Palenstein, maar ook bij andere grondexploitaties minder lasten voor bouw- en woonrijpmaken. Bovendien was de geboekte rente over de boekwaarde lager dan begroot doordat met een lager rentepercentage is gerekend dan begroot. Alleen in Oosterheem zijn de lasten hoger dan begroot omdat de afrekeningen voor het woonrijpmaken van het centrumgebied deels ook in 2013 zijn verantwoord terwijl de lasten in 2012 geraamd waren. Voor de (grond)exploitatie betreft dit overigens geen nadeel.

Vastgoedverwerving € 200.000 V

Voor de strategische aankopen wordt jaarlijks een verlies geraamd ad € 200.000. Dit verlies wordt gedekt door een onttrekking aan de Reserve investeringsfonds 2030. In 2013 zijn deze middelen niet aangewend. Zie toelichting op de reserves.

Dekkingsresultaat lonen saldi Kostenplaatsen € 174.000 N

Het negatieve saldo bestaat voornamelijk uit het dekkingsresultaat van de lonen eigen personeel. Het betreft hier een tekort vanwege met name plaatsingsrisico. Bij TB2 was € 250.000 gemeld.

Groot Onderhoud Ambtelijke huisvesting € 400.000 V

In afwachting van besluitvorming over de ambtelijke huisvesting is het groot onderhoud van het Stadhuis uitgesteld. Ook heeft er in verband met de vorming van de Veiligheidsregio Haaglanden lange tijd onduidelijkheid bestaan over het toekomstig gebruik van het pand van de brandweer op de Brusselstraat. In totaal is sprake van minder lasten ad € 400.000. In het TB2 was nog uitgegaan van lagere lasten ad € 258.000. Hier staan evenredig lagere onttrekkingen aan reservemiddelen tegenover.

Afboeking gebouwen € 459.000 N

Vanwege de verkoop is de boekwaarde van een pand aan de Fokkerstraat afgeboekt, de boekwaarde bedroeg € 459.000.

Vastgoedbedrijf € 164.000 V

Het betreft hier het resultaat van het Vastgoedbedrijf. Dit resultaat is bestaat uit € 164.000 voordeel bij de lasten en € 1.050.000 nadeel bij de baten. Zie ook toelichting bij de baten.

Algemene baten en lasten € 455.000 N

Het saldo van algemene baten en lasten bestaat uit diverse niet productspecifieke posten. De grootste verschillen betreffen een programmabrede taakstelling die in 2013 nog niet ingevuld is van € 175.000; personeelskosten (niet geraamd) die ingezet zijn voor moskee en Lange land € 103.000 (gemeld in TB2 € 50.000) en niet gerealiseerde huurinkomsten Vastgoedbedrijf € 174.000.

Overige verschillen € 75.000 N

Programma 10 Economie

Verschil baten (voor bestemming): nadeel € 163.000 (24%)

Inkomsten reclame € 113.000 N

De reclamebaten zijn € 113.000 lager dan begroot, omdat het contract voor de billboards in 2013 afliep en er een nieuw jaarcontract voor een aanzienlijk lager bedrag (€ 60.000) werd afgesloten. De baten voor de exploitatie van een reclamemast werden nog niet gerealiseerd, omdat de aanbesteding geen enkele inschrijving heeft opgeleverd. In TB1 was al een nadeel gemeld van € 98.000.

Overige verschillen € 50.000 N

Programma 10 Economie

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 44.000 (1%)

Overige verschillen € 44.000 V

Programma 11 Wonen, bouwen en omgevingsrecht

Verschil baten (voor bestemming): nadeel € 845.000 (43%)

Omgevingsvergunningen € 819.000 N

Het verschil op bouwleges tussen begroting en rekening is € 819.000 nadelig. Als gevolg van de crisis blijkt dat er bij grote projecten weinig voortgang is. De projecten worden uitgekleed ingediend en daardoor is de bouwsom regelmatig lager dan was geprognosticeerd. Daarnaast zien we dat vergunningen die zijn verleend steeds vaker worden ingetrokken of dat het project voor een lager bedrag kan worden gerealiseerd. Een deel van de leges dient dan gerestitueerd te worden. In het TB2 was al een nadeel van € 1,1 mln. gemeld. Het nadeel is uiteindelijk minder groot vanwege een grote aanvraag aan het einde van het jaar.

Overige verschillen € 26.000 N

Programma 11 Wonen, bouwen en omgevingsrecht

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 1.443.000 (18%)

Normalisatie woonwagenlocaties € 407.000 V

De gesprekken met bewoners van de woonwagenlocatie Bleiswijkseweg hebben nog niet geleid tot herinrichting van het middenterrein en de openbare weg rond het centrum. Ook de schuren op het centrum zullen pas begin 2014 kunnen worden opgeknapt. Hierdoor werd ook minder onttrokken aan het Investeringsfonds 2030.

Bijdrage in de bouw van vier gehandicaptenwoningen en 80 duurzame sociale eengezinswoningen € 320.000 V

De bouw van vier gehandicaptenwoningen (€ 50.000) is een voormalig Vestia project dat is overgenomen door De Goede Woning. Op korte termijn heeft deze corporatie geen nieuwbouwplannen waarin gehandicaptenwoningen zijn opgenomen. Ook de bouw van de 80 duurzame eengezinswoningen (€ 270.000) is een voormalig project van Vestia dat is overgenomen door De Goede Woning. Door nieuwe planvorming is dit project vertraagd en zijn er nog geen lasten geboekt. Beide projecten worden gedekt uit het Investeringsfonds 2030. Melding van deze afwijking heeft plaatsgevonden in het TB2.

Transformatie kantoor Engelandlaan € 1.206.000 V

Vanuit het Investeringsfonds 2030 is een bijdrage geraamd van € 1.206.000 voor transformatie van het kantoor Engelandlaan 192 (€ 1.171.500) en advieskosten (€ 34.500). In het TB2 is gemeld dat de transformatie was vertraagd en in het laatste kwartaal hebben de initiatiefnemers laten weten af te zien van het project. Er zijn geen lasten geboekt en er heeft geen onttrekking uit de reserve plaatsgevonden.

Personele kosten en minder opdrachten € 415.000 N

Om personeelstechnische redenen is de arbeidsrelatie met een aantal medewerkers beëindigd waardoor er een incidentele last voor afkoop wachtgeld respectievelijk (boven-)wettelijke ww ontstaat. Daarnaast is een nadeel op de kostenplaatsen gerealiseerd door minder doorbelaste uren. Hier staan voordelen op andere programma's tegenover.

Overige verschillen € 75.000 N

Programma 12 Openbaar gebied

Verschil baten (voor bestemming): nadeel € 39.000 (1%)

Zwerfvuil 146.000 V

In 2013 is subsidie aangevraagd over de jaren 2013 en 2014. De subsidie is later toegekend dan verwacht. Hierdoor zijn extra investeringen op het gebied van zwerfafval nog niet uitgevoerd. In TB2 is de toekenning van de subsidie reeds gemeld. Om aan de voorwaarden voor toekenning te voldoen zullen de werkzaamheden in 2014 uitgevoerd moeten worden.

Meldpunt Opbrekingen Openbare Ruimte € 60.000 V

Er zijn meer baten gerealiseerd dan begroot, dankzij de intensievere controle. Daar staan ook de hogere lasten tegenover.

Olievlekken verwijderen € 70.000 V

Er zijn meer baten gerealiseerd dan begroot, omdat er meer veroorzakers van oliesporen zijn achterhaald. Daar staan ook de hogere lasten tegenover. Zie de verklaring aan de lastenkant.

Dagelijks en periodiek onderhoud wijken € 180.000 V

Op het dagelijks en het periodiek onderhoud zijn meer baten gerealiseerd dan begroot. Hieronder valt een eenmalige subsidie voor het ontwikkelen van een steenuilencomplex (staan ook hogere lasten tegenover) en diverse schadevergoedingen.

Energiekosten € 330.000 N

De teruggave van betaalde voorschotten was in de eindafrekening lager dan begroot. Zie de verklaring aan de lastenkant. Per saldo is sprake van een voordeel van € 90.000.

Huisaansluitingen € 210.000 N

Er zijn minder baten gerealiseerd dan begroot vanwege minder bouwactiviteiten. Daar staan ook de lagere lasten tegenover. Zie de verklaring aan de lastenkant.

Parkeerbelasting Maaiveld € 80.000 V

Door de extra aantrekkingskracht van het Stadshart (Primark) is een grotere parkeerdruk op maaiveld ontstaan. Hierdoor zijn meer baten gegenereerd dan verwacht.

Onderhoud kunstwerken € 60.000 V

Op het onderhoud van de kunstwerken (bruggen, viaducten, tunnels, vlonders, etc.) zijn er meer baten gerealiseerd dan verwacht. Deze bestaan onder andere uit diverse schadevergoedingen.

Grafrechten € 150.000 N

In TB2 is reeds een nadeel vermeld op de baten op de begrafenisrechten (€ 100.000). Deze daling heeft te maken met een verschuiving van de duurdere begrafenisvormen naar de goedkopere vormen (algemene graven, urnennissen). Daarnaast zijn er afgelopen jaar relatief veel bijzettingen geweest.

Schades verzekeringen € 40.000 V

Er zijn meer schades dan verwacht vergoed en verhaald, met name via het Waarborgfonds Motorrijtuigen. Hierdoor zijn meer baten gegenereerd.

Overige verschillen € 15.000 V

Programma 12 Openbaar gebied

Verschil lasten (voor bestemming): nadeel € 558.000 (2%)

Groot Onderhoud Bovengronds € 1.617.000 N

De inhaalslag groot onderhoud uit de herfaseringen van de jaren 2011 en 2012 is in 2013 afgerond, wat tot hogere lasten heeft geleid van € 2.190.000. In de reserve groot onderhoud bovengronds is rekening gehouden met deze lasten. Voor de werkzaamheden van 2013 zijn er een aantal projecten nog niet afgerond binnen 2013, met een financiële afwijking ten opzichte van de begroting voordelig van € 573.000. Een onderdeel is hiervan 'boom voor boom' waar nog geen werkzaamheden voor zijn uitgevoerd, in totaal € 300.000. Dit omdat er op bepaalde gebieden nog geen kapvergunningen is afgegeven door onder andere de daar aangetroffen vlermuizennesten en bezwaren. Dit leidt tot € 300.000 minder lasten, de afwijking van € 200.000 is reeds gemeld in TB2. Tegenover de hogere lasten staat een hogere onttrekking uit de reserve groot onderhoud van in totaal € 1.617.000.

De uitgaven voor groot onderhoud veroorzaken de overschrijding van de lasten op dit programma. De uitgaven passen binnen het beleid van de gemeente en zijn niet onrechtmatig.

Loonkosten en loonkostenplaatsen € 215.000 N

Door onder andere het plaatsingsrisico zijn de werkelijke loonkosten hoger dan het beschikbare personeelsbudget. Daarnaast heeft de doorontwikkeling naar een netwerkorganisatie de nodige impact op de bestaande organisatie. Hiervoor is een bedrijfs- en organisatieplan gemaakt. Zie ook melding in TB2 waar een nadeel van € 90.000 is gemeld.

Resultaat Ingenieursbureau € 50.000 N

Het negatieve resultaat voor het ingenieursbureau wordt veroorzaakt door een daling van het aantal projecten (minder productieve uren) terwijl niet alle personen productief kunnen worden ingezet op andere activiteiten. Dit is al gemeld in TB2. Dit levert een nadeel van € 50.000 op.

Dagelijks/periodiek onderhoud openbare ruimte € 95.000 V

In TB2 is er een meevaller gemeld van € 150.000 op het dagelijks en periodiek onderhoud van de openbare ruimte. Inmiddels is er een storm geweest die veel schade heeft veroorzaakt. Dit is gedeeltelijk opgevangen met de meevaller in het dagelijks en periodiek onderhoud.

Speelvoorzieningen 73.000 V

Het afgelopen jaar is er minder vandalisme geweest en is door integraal te kijken naar het vervangen van speelplekken, minder dagelijks onderhoud nodig geweest. Het is niet de verwachting dat dit een structureel voordeel is.

Meldpunt Opbrekingen Openbare Ruimte € 60.000 N

Tegenover de extra lasten die nodig zijn voor het verwerken van de meldingen opbrekingen openbare ruimte (MOOR) staan hogere baten in de vorm van vergoedingen voor de kwaliteitsvermindering van de bestrating (degeneratievergoedingen).

Energiekosten € 420.000 V

De in rekening gebrachte energievoorschotten zijn lager dan de daadwerkelijke eindafrekening. Hier staan ook lagere baten tegenover. Per saldo is sprake van een voordeel van € 90.000.

Huisaansluitingen € 210.000 V

Door de crisis zijn minder huisaansluitingen gerealiseerd dan begroot. Hier staan ook lagere baten tegenover.

Projecten visie openbare ruimte € 160.000 V

Als gevolg van projecten in de nabije omgeving (revitalisering Meerzicht wordt afgerond na de reconstructie van Bredewater en revitalisering Alexanderplantsoen start na de sloop en nieuwbouw van scholen) zijn de werken in het kader van de Visie Openbare Ruimte uitgesteld. Zie ook melding in TB2 waarin al € 280.000 voordeel werd gemeld door de vertraging. Dit voordeel was te hoog ingeschat. Werkzaamheden liepen voorspoediger dan gedacht. Tegenover deze lagere lasten staat ook een lagere onttrekking uit de Reserve Investeringsfonds 2030.

Bestedingsimpuls Buytenwegh € 219.000 V

Voor de bestedingsimpuls Buytenwegh is een planning gemaakt met afstemming op het groot onderhoud, waardoor gedeeltelijk werkzaamheden ook in 2014 en 2015 plaatsvinden, zoals ook gemeld in TB2. Daarbij is een financiële inschatting gemaakt dat € 190.000 van de kosten volgens de planning in 2014 en 2015 zouden vallen. Hier staat een even hoge bijdrage van de reserve investeringsfonds 2030 tegenover. Er heeft een lagere onttrekking plaatsgevonden.

Aanleg parkeerplaatsen € 190.000 V

In TB2 is gemeld dat de aanleg van de parkeerplaatsen vertraagd is, doordat het werk op verschillende plekken is stopgezet door bezwaarschriften. In TB2 is toen een inschatting gemaakt dat € 120.000 van de kosten voor 2014 geldt, als de werkzaamheden zich kunnen voortzetten. Daardoor heeft er een lagere onttrekking uit de Reserve investeringsfonds 2030 plaatsgevonden.

Begraafplaatsen 85.000 V

De uitbreiding ter hoogte van de sportvoorzieningen is nog niet in exploitatie genomen. Dit geeft lagere kapitaallasten en lagere lasten in het dagelijks beheer. In TB2 is een eenmalig voordeel van € 50.000

gemeld.

Gladheidsbestrijding € 100.000 N

In het begin van 2013 liep het winterweer erg lang door. Hierdoor zijn de lasten voor de gladheidsbestrijding hoger.

Overige verschillen € 32.000 V

Betreft kleine verschillen t.o.v. de begroting.

Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen / baten (voor bestemming)

bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting		Rekening (3)	Verschil (3) – (2)
	primitief (1)	na wijz. (2)		
Lokale heffingen waarvan besteding niet gebonden is	32.050	32.209	31.643	-566
Algemene uitkering uit het Gemeentefonds	122.051	122.051	122.805	754
Dividend	2.154	2.154	2.731	577
Saldo compensabele BTW en uitkering BTW-compensatiefonds	0	0	0	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	13.614	14.699	15.468	769
Totaal	169.869	171.113	172.647	1.534

De lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is, bestaan uit:

bedragen x € 1.000

Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	Begroting		Rekening (3)	Verschil (3) – (2)
	primitief (1)	na wijz. (2)		
Onroerende-zaakbelastingen	31.327	31.483	30.834	-649
Hondenbelasting	464	467	532	65
Toeristenbelasting	220	221	259	38
Precariobelasting	39	39	19	-20
Afrondingsverschil	0	-1	-1	0
Totaal	32.050	32.209	31.643	-566

Onroerende-zaakbelastingen

Dit betreft de belasting voor het eigenarendeel van de OZB op woningen en niet-woningen en het gebruikersdeel van de OZB op niet-woningen.

De OZB-opbrengst over 2013 bedraagt € 31 mln. Dat is € 0,5 mln. lager dan de begroting na wijziging. Deze lagere opbrengst wordt veroorzaakt door een hoger percentage leegstand, minder realisatie nieuwbouw en lagere WOZ-waarden na voltooiing herwaardering en bezwaren. In het TB2 is een nadeel van € 0,2 mln. aan de raad gemeld.

Over oude jaren is ten gunste van 2013 nog een (niet begrote) negatieve opbrengst door lagere WOZ-waarden na voltooiing herwaardering en bezwaren gerealiseerd van afgerond € 0,2 mln. Hiervoor was in het TB2 een nadeel van € 70.000 aan de raad gemeld.

Hondenbelasting

De opbrengst over 2013 is € 47.000 hoger dan begroot. Dit komt door meer aanmeldingen van honden als gevolg van de gehouden hondencontrole. Over oude jaren is ten gunste van 2013 nog een (niet begrote) opbrengst gerealiseerd van € 18.000 door het uitvoeren van een hondencontrole.

Toeristenbelasting

De opbrengst over 2013 is € 36.000 hoger dan begroot. Dit komt door meer overnachtingen dan begroot. Over oude jaren is ten gunste van 2013 nog een (niet begrote) opbrengst door meer overnachtingen gerealiseerd van € 2.000.

Precariobelasting

De opbrengst over 2013 is € 17.000 lager dan begroot. Dit komt door het beëindigen van een aantal (tijdelijke) precario-objecten, een slechte zomer en de crisis.

Over oude jaren is ten gunste van 2013 nog een (niet begrote) negatieve opbrengst door het beëindigen van een aantal (tijdelijke) precario objecten gerealiseerd van € 3.000.

Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

De uitkering over 2013 is berekend op € 121,7 mln. Dit is gebaseerd op de decembercirculaire Gemeentefonds 2013 van het Ministerie van BZK, de laatste uitkeringspecificatie (van januari 2014) en een inschatting van het nog te verrekenen bedrag.

In het bedrag van € 121,7 mln. is een inhouding over 2012 begrepen van € 0,7 mln., die in de jaarrekening 2012 van de gemeente is voorzien.

De afwijkingen worden enerzijds veroorzaakt door mutaties in de groei van het Gemeentefonds door de bezuinigingen op rijksniveau (zie gemelde nadeel in het TB2) en extra middelen als gevolg van het begrotingsakkoord (opgenomen in de decembercirculaire). Daarnaast zijn er de jaarlijkse mutaties als gevolg van de aanpassing van de verdeelmaatstaven en leiden tot herverdeeleffecten. Als gevolg van

Toelichting op de programmarekening

nieuwe taken voor de gemeente zijn er ook middelen toegevoegd aan het Gemeentefonds. Hierbij kan gedacht worden aan de Sterk-middelen ter bestrijding van de Jeugdwerkloosheid (zie ook programma 1) en de extra contactmomenten jeugdgezondheidszorg (zie ook programma 4).

Wegens afrekeningen over oude jaren (2011 en 2012) is in 2013 per saldo nog € 0,4 mln. als baat verantwoord die niet eerder was voorzien. In het TB2 is hiervoor € 0,2 mln. aan de raad gemeld. In totaal is de uitkering die verantwoord is in 2013 € 0,8 mln. hoger dan in de begroting geraamd.

Het dividend bestaat uit:

bedragen x € 1.000

Dividend	Begroting		Rekening (3)	Verschil (3) – (2)
	primitief (1)	na wijz. (2)		
Aandelen NV Bank Nederlandse Gemeenten	6	6	5	-1
Aandelen Eneco Holding N.V.	2.148	2.148	2.726	578
Totaal	2.154	2.154	2.731	577

Aandelen NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)

De gemeente bezit 3.510 aandelen van de BNG Bank à € 2,50 = € 8.775.

De BNG Bank heeft in 2013 van de nettowinst over 2012 van € 332 mln. (over 2011 € 256 mln.) 25% (over 2011 25%) als dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders. Dit komt neer op € 1,49 per aandeel (over 2011 € 1,15). Deze dividenduitkering heeft voor de gemeente Zoetermeer € 5.230 opgeleverd (over 2011 € 4.037) en is in het boekjaar 2013 verantwoord.

Aandelen Eneco Holding N.V.

De gemeente bezit 116.280 aandelen van Eneco Holding N.V. (2,34% van het aandelenkapitaal).

Eneco heeft in 2013 van het nettoresultaat over 2012 van € 233 mln. (over 2011 € 204 mln.), 50% (2011: 50%) als dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders. Dit komt neer op € 23,44 per aandeel (2011: € 20,52). Deze dividenduitkering heeft voor de gemeente Zoetermeer afgerond € 2,7 mln. opgeleverd (2011: afgerond € 2,4 mln.) en is in het boekjaar 2013 verantwoord. Dit is € 578.000 meer dan begroot. In de Perceptiefnota / TB1 is hiervan melding gemaakt.

Saldo compensabele BTW en uitkering BTW-compensatiefonds

Met ingang van 2007 is de door het Rijk gehanteerde 'vereveningsbijdrage' komen te vervallen. Daardoor ontvangt de gemeente niet langer meer een lager bedrag dan het gedeclareerde bedrag.

De overige algemene dekkingsmiddelen bestaan uit:

bedragen x € 1.000

Overige algemene dekkingsmiddelen	Begroting		Rekening (3)	Verschil (3) – (2)
	primitief (1)	na wijz. (2)		
Invordering belastingen	263	263	386	123
Vrijval voorziening dubieuze belastingdebiteuren	0	0	380	380
Bespaarde rente over eigen financieringsmiddelen	13.351	14.437	11.552	-2.885
Saldo kostenplaats kapitaallasten	0	0	3.150	3.150
Afrondingsverschil	0	-1	0	1
Totaal	13.614	14.699	15.468	769

De opbrengst *invordering belastingen* betreft vervolgingskosten en aan de gemeente Pijnacker-Nootdorp doorbelaste personeelskosten in het kader van de belastingssamenwerking.

De *vrijval uit de voorziening dubieuze belastingdebiteuren* van € 380.000 houdt verband met de per eind 2013 als dubieus aangemerkte openstaande belastingvorderingen.

De berekende *bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen* (het eigen vermogen en de voorzieningen) voor 2013 is afgerond € 2,9 mln. lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt doordat de nacalculatorische marktrente 1,8% lager is dan begroot. Overigens heeft dit verschil geen effect op het rekeningsresultaat. De rentebijbeschrijving op de reserves en de waarde-aanpassing van de voorzieningen is namelijk navenant lager.

Het positief *saldo op de kostenplaats kapitaallasten* ad € 3,2 mln. wordt voor het overgrote deel veroorzaakt door de lagere rentebijbeschrijving op reserves en voorzieningen, zie "Bespaarde rente over eigen financieringsmiddelen" in bovenstaande tabel en lagere rentelasten op leningen met een korte looptijd.

Het netto renteresultaat van afgerond € 3 mln. verminderd met het begrote resultaat incl. meldingen is conform raadsbesluit van 10 juli 2008 verrekend met de rente-egaliseringsreserve en heeft daardoor geen

Toelichting op de programmarekening

effect op het rekeningsresultaat. In het TB2 is melding gemaakt van een positief netto renteresultaat van € 1,5 mln.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Verschil lasten (voor bestemming): voordeel € 1.368.000 (25%)
Aan het Grondbedrijf is voor € 1,4 mln. minder rentevergoeding uitbetaald dan geraamd als gevolg van de lagere marktrente.
Overige verschillen € 32.000 N

Mutaties reserves / resultaatbestemming

Onttrekkingen aan reserves

bedragen x € 1.000 (V=voordeel; N=nadeel)

Progr. nr.	Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil begroting na wijziging en rekening
1	Sociale voorzieningen	0	0	0	0 V
2	Welzijn en zorg	73	73	73	0 V
3	Duurzaam en groen	1.725	1.725	664	1.061 N
4	Jeugd en onderwijs	4.128	7.287	7.399	112 V
5	Kunst, cultuur en bibliotheek	1.300	1.600	1.122	478 N
6	Sport en bewegen	2.779	3.010	1.343	1.667 N
7	Veiligheid	0	80	64	16 N
8	Dienstverlening en bestuur	760	1.010	529	481 N
9	Inrichting van de stad	6.548	15.830	10.848	4.982 N
10	Economie	1.099	1.099	1.099	0 V
11	Wonen, bouwen en omgevingsrecht	2.780	3.335	1.400	1.935 N
12	Openbaar gebied	7.325	85.779	88.290	2.511 V
	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	2.792	16.101	17.597	1.496 V
	Afrondingsverschil	-1	-1	-1	0 V
	Totaal	31.308	136.928	130.427	6.501 N

Toevoegingen aan reserves

bedragen x € 1.000 (V=voordeel; N=nadeel)

Progr. nr.	Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil begroting na wijziging en rekening
1	Sociale voorzieningen	0	0	0	0 V
2	Welzijn en zorg	0	0	0	0 V
3	Duurzaam en groen	652	652	652	0 V
4	Jeugd en onderwijs	2.742	1.787	1.787	0 V
5	Kunst, cultuur en bibliotheek	191	191	191	0 V
6	Sport en bewegen	738	723	623	100 V
7	Veiligheid	0	0	52	52 N
8	Dienstverlening en bestuur	108	108	108	0 V
9	Inrichting van de stad	5.886	13.053	10.880	2.173 V
10	Economie	0	0	0	0 V

Toelichting op de programmarekening

11	Wonen, bouwen en omgevingsrecht	750	750	750	0 V
12	Openbaar gebied	6.597	86.595	88.053	1.458 N
	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	7.530	19.776	21.155	1.379 N
	Afrondingsverschil	0	1	1	0 V
	Totaal	25.194	123.636	124.252	616 N

Toelichting verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening per programma, onderdeel mutaties reserves / resultaatbestemming

Programma 3 Duurzaam en groen

Verschil onttrekkingen aan reserves: nadeel € 1.061.000

Lagere onttrekking aan investeringsfonds 2030 € 451.000 N

Door het achterblijven van uitvoeren van activiteiten op de stimulering van duurzame innovatieve verwarmingstechnologie, het stimuleren van de toepassing van zonnepanelen en voor generieke maatregelen geluid en luchtkwaliteit wordt er minder onttrokken. De afwijking is reeds gemeld bij het TB 2 voor een bedrag van € 460.000. Zie ook toelichting bij de lasten.

Lagere onttrekking aan de reserve groot onderhoud ondergrondse containers € 585.000 N

Door het achterblijven bij de uitvoering van geplande werkzaamheden aan ondergrondse containers wordt ook een lager bedrag onttrokken aan de reserve. Zie toelichting bij de lasten

Overige € 25.000 N

Programma 4 Jeugd en onderwijs

Verschil onttrekkingen aan reserves: voordeel € 112.000

Reserve algemeen dekkingsmiddel € 297.000 V

Reserve normalisering afschrijvingstermijnen schoolgebouwen € 6.000 V

Reserve egalisatie investeringen schoolgebouwen € 191.000 N

Zie toelichting aan de lastenkant.

Programma 5 Kunst, cultuur en bibliotheek

Verschil onttrekkingen aan reserves: nadeel € 478.000

Lagere onttrekking Reserve groot onderhoud welzijnsaccommodaties 315.000 N

Zie de toelichting bij de lasten.

Lagere onttrekking reserve Beeldende kunst in de openbare ruimte € 130.000 N

Lagere lasten beeldende kunst in de openbare ruimte. Zie de toelichting bij de lasten

Overig € 33.000 N

Programma 6 Sport en bewegen

Verschil onttrekkingen aan reserves: nadeel € 1.667.000

Lagere onttrekking Reserve groot onderhoud welzijnsaccommodaties € 415.000 N

Voor 2013 lagere onttrekking i.v.m. het doorschuiven van de renovatie gymzaal Fivelingo en het niet uitvoeren van groot onderhoud atletiekbaan in afwachting van een renovatie in 2014. Zie ook toelichting bij de lasten. In de meldingen bij TB2 is voor de atletiekbaan rekening gehouden met een lagere onttrekking van € 313.000.

Lagere onttrekking Investeringsfonds 2030 i.v.m. ontwikkeling buitensport Van Tuylpark € 762.000 N

Door vertraging herstructurering van Tuylpark. Zie toelichting bij de lasten.

Lagere onttrekking brede bestemmingsreserve i.v.m. ontwikkeling buitensport Buitenpark € 394.000 N

Vertraging door bezwaarprocedures verplaatsen verenigingen. Zie toelichting bij de lasten.

Lagere onttrekking reserve investeringsimpuls amateurverenigingen € 94.000 N

In verband met doorschuiven van twee grote aanvragen naar 2014. Zie toelichting bij de lasten.

Overige verschillen € 2.000 N

Programma 6 Sport en bewegen

Verschil toevoegingen aan reserves: voordeel € 100.000

Lagere storting groot onderhoud binnensportaccommodaties € 100.000 voordeel.

Door het afstoten van Aquapark Keerpunt en het niet langer uitvoeren van groot onderhoud aan dit pand voor 2013 en volgende jaren kan de jaarlijkse storting worden verlaagd.

Programma 7 Veiligheid

Verschil onttrekkingen aan reserves: nadeel € 16.000

Overige verschillen € 16.000 N

Programma 7 Veiligheid

Verschil toevoegingen aan reserves: nadeel € 52.000

Reserve Integraal Veiligheidsbeleid

Uit het restant budget mobiel cameratoezicht, zie lasten, blz. 112.

Programma 8 Dienstverlening en bestuur

Verschil onttrekkingen aan reserves: nadeel € 481.000

Investeringsfonds 2030 € 123.000 N

De extra baten binnen het programma dienstverlening hebben geleid tot een lagere onttrekking ad € 75.000 uit het Investeringsfonds 2030. Voor het proces innovatieproject Continu Verbeteren zijn er minder lasten gemaakt ad. € 48.000. Samen betekent dit een lagere onttrekking van € 123.000 aan de reserve.

Reserve groot onderhoud ambtelijke huisvesting € 266.000 N

Het meerjarenonderhoudsplan voor de ambtelijke huisvesting is niet geheel uitgevoerd in afwachting van de nieuwe huisvestingsvisie. Tegenover deze lagere onttrekking uit de reserve staan ook lagere onderhoudskosten. In TB2 is € 250.000 gemeld.

Brede bestemmingsreserve € 92.000 N

Tegenover de lagere kapitaallasten voor de upgrade van het bedrijfsrestaurant (zie onder lasten) staat een lagere onttrekking uit de reserve. In TB2 is € 90.000 gemeld.

Programma 9 Inrichting van de stad

Verschil onttrekkingen aan reserves: nadeel € 4.982.000

Verschil ten opzichte van de begroting

Zowel bij de baten als de lasten van de Reserve versterking financiële positie Grondbedrijf zit een begrotingsomissie van € 1,4 mln. Per saldo neutraal. Na correctie is er dus sprake van een nadelig verschil (lagere onttrekking) ad € 3.582.000 ten opzichte van de begroting.

Onttrekking reserves Uitvoeringsprogramma's mobiliteit verkeersprojecten N € 2.249.000

Lagere lasten (vanwege herfaseringen) van mobiliteitswerken leiden tot lagere onttrekkingen aan de hiervoor bestemde reserves. Daarnaast kunnen ook afwijkende subsidiebatens leiden tot afwijkingen op reservemutaties.

Met name voor het Verkeersplan Dorp, incl. het Dynamisch Parkeer Verwijssysteem is meer subsidie ontvangen dan begroot. Dat resulteert in een lagere onttrekking uit het Investeringsfonds 2030 (€ 0,92 mln.).

Voor de projecten ZoRo-busbaan en voorsorteervakken Lansinghageweg is door de lagere lasten ad € 0,68 mln. een lagere onttrekking van € 0,30 mln. minder uit het Investeringsfonds 2030 nodig en € 0,38

mln. minder uit de Reserve groot onderhoud bovengronds. Dit is iets minder dan in TB2 werd voorzien. Op de gereedgekomen Mobiliteitswerken-Verkeersprojecten is in totaal als gevolg van lagere lasten en hogere subsidies, een positief resultaat bereikt van € 0,89 mln. ten opzichte van de begrote bedragen.

Vastgoedverwerving € 200.000 N

Het achterwege kunnen laten van de geraamde bijdrage (onttrekking Reserve investeringsfonds 2030) voor de zogeheten "onrendabele top" van strategische vastgoedverwervingen betekent een lagere bate ad € 200.000. Hier staat het zelfde bedrag aan lagere lasten tegenover.

Overige verschillen op reserveonttrekkingen

De overige verschillen houden één op één verband met lagere lasten op de desbetreffende posten. Zie de toelichting op de lasten.

-Wijkplan Palenstein	€ 719.000 N
-Grootonderhoud Vastgoed	€ 400.000 N
-Grondexploitaties	€ 69.000 V
-Overige herfaseringen	€ 82.000 N

Programma 9 Inrichting van de stad

Verschil toevoegingen aan reserves: voordeel € 2.173.000

Verschil ten opzichte van de begroting

Zowel bij de baten als de lasten zit een begrotingsomissie van € 1,4 mln. Per saldo neutraal. Na correctie is er dus sprake van een nadelig verschil (hogere dotatie) ad € 773.000 ten opzichte van de begroting.

Grondexploitaties € 773.000 V

Het verschil wordt voor € 1,7 mln. veroorzaakt door een onttrekking aan de Investeringsfonds 2030 en de reserve Versterking financiële positie Grondbedrijf voor de negatieve winstverwachting van Bleizo. Deze € 1,7 mln. wordt bij de lasten doorgestort naar de voorziening Bleizo.

Voor het overige betreft het verschil hogere stortingen in de genoemde reserves vanwege een gunstigere fasering van de winstneming grondexploitaties. Zie ook paragraaf Grondbeleid en toelichting lasten.

Programma 11 Wonen, bouwen en omgevingsrecht

Verschil onttrekkingen aan reserves: nadeel € 1.935.000

Er was een lagere onttrekking aan het Investeringsfonds 2030 vanwege de normalisatie van woonwagenclocaties (€ 407.000 N), een bijdrage in de bouw van tien gehandicaptenwoningen en 80 duurzame sociale eengezinswoningen (€ 320.000 N), voor transformatie van het kantoor Engellandlaan (€ 1.206.000 N) en overige (€ 2.000 N). Deze bedragen zijn reeds vermeld bij het verschil lasten.

Programma 12 Openbaar gebied

Verschil onttrekkingen aan reserves: voordeel € 2.511.000

Reserve groot onderhoud bovengronds € 3.075.000 V

Een gedeelte van het voordeel op de onttrekking aan de reserve is al toegelicht bij de lasten in programma 12 (€ 1.617.000).

In het raadsbesluit [rb 2013-000857] is besloten dat de reserve groot onderhoud bovengronds per 31 december 2013 wordt opgeheven en het saldo wordt gestort in de Reserve algemeen dekkingsmiddel. In de begroting is rekening gehouden met een eindsaldo van € 80 mln. Het werkelijke saldo was € 81,4 mln., wat leidt tot een positieve afwijking van de begroting van € 1.458.000 in de onttrekking en een nadeel in de toevoeging aan Reserve algemeen dekkingsmiddel.

Investeringsfonds 2030 € 563.000 N

De lagere onttrekking aan het investeringfonds 2030 heeft betrekking op de vertraging van de aanleg van de parkeervoorzieningen, werkzaamheden van de projecten uit de visie openbare ruimte en de bestedingsimpuls Buytenwegh. In TB2 is reeds vertraging gemeld met een totaal van € 590.000 N dat bestaat uit: de aanleg van de parkeervoorzieningen (€ 120.000 N) en bestedingsimpuls Buytenwegh (€ 190.000 N), samen met werkzaamheden voor de visie openbare ruimte (€ 280.000). Omdat de werkzaamheden voor de visie openbare ruimte toch voorspoediger bleken te lopen, is hier een voordeel behaald op de onttrekking ten opzichte van de verwachting in TB2.

Overige verschillen 1.000 N

Betreft kleine verschillen t.o.v. de begroting.

Programma 12 Openbaar gebied

Verschil toevoegingen aan reserves: nadeel € 1.458.000

Reserve groot onderhoud bovengronds € 1.458.000 N

Het nadeel op toevoeging aan de reserve is toegelicht bij de onttrekkingen reserve groot onderhoud bovengronds.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Verschil onttrekkingen aan reserves: voordeel € 1.496.000

Door de voordelige rentemutaties is er in de rente egalisatiereserve ruimte ontstaan om een deel van deze reserve af te romen. Deze onttrekking leidt hier tot een voordeling resultaat van € 1,5 mln.

Overige verschillen € 4.000 N

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Verschil toevoegingen aan reserves: nadeel € 1.379.000

Door een lagere rente dan in de begroting geraamd is er minder rente in de reserve inflatiecorrectie gestort (voordeel van € 1,6 mln.). Daarnaast is er een renteresultaat ontstaan door de lagere marktrente, waardoor er € 3 mln. is gestort in de rente egalisatiereserve en dit is een nadeel op dit onderdeel.

Overige verschillen € 21.000 V

Overzicht van de aanwending van het begrotingsbedrag voor onvoorzien

In de begroting 2013 is geen post voor onvoorzien opgenomen.

Overzicht van topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. De WNT vervangt de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT).

De WNT schrijft topfunctionarissen een bezoldigingsmaximum voor; over 2013 is dat € 228.599. Daarnaast geldt een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000 dan wel één jaarsalaris zo dit lager is dan € 75.000. Topfunctionarissen zijn personen die leiding geven aan de gehele organisatie. Bij gemeenten zijn dat de griffier en de gemeentesecretaris. Politieke ambtsdragers vallen niet onder de wet.

De WNT verplicht tot een jaarlijkse publicatie in de jaarrekening van de beloning van topfunctionarissen, ongeacht de hoogte van de bezoldiging en van andere (reguliere) functionarissen, indien het bezoldigingsmaximum wordt overschreden.

Op basis van de gewijzigde Beleidsregels toepassing WNT van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 12 maart 2014 zijn bij de groep (Gewezen) Reguliere functionarissen alleen de functionarissen met een dienstbetrekking betrokken.

bedragen x € 1

Naam	Functienaam	Duur en omvang dienstverband in 2013	Jaar 2013					Totale bezoldiging
			Beloning	Sociale verzek. premies	Belaste onkostenvergoedingen	Ontslagvergoeding	Pensioenen voorziening	
H.M.M. Koek	Gemeentesecretaris / Algemeen Directeur	Hele jaar 2013 36 uur per week	141.607	6.483	0	0	26.224	174.314
Dr. M.J.E.M. van Dam	Interim Raadsgriffier	Van 01-01-2013 t/m 15-04-2013 verschillend	62.135					62.135
Drs. K. Bolt	Raadsgriffier	Van 15-04-2013 t/m 31-12-2013 32 uur per week	49.651	4.985	0	0	9.535	64.171

(Gewezen) Reguliere functionarissen van wie de totale bezoldiging hoger is dan de maximumnorm

bedragen x € 1

Functie-	Duur en	Jaar 2013	Jaar 2012
----------	---------	-----------	-----------

Toelichting op de programmarekening

naam	omvang dienstverband in 2013	Beloning	Soc. verzek. premies	Belaste onkostenvergoedingen	Ontslagvergoeding	Pensioen voorziening	Totale bezoldiging	Beloning	Soc. verzek. premies	Belaste onkostenvergoedingen	Ontslagvergoeding	Pensioen voorziening	Totale bezoldiging
Adviseur B	01-01-2013/30-11-2013 36 uur per week	54.846	4.022	0	189.604	9.589	258.061	60.149	3.624	0	0	9.562	73.335
Afdelingshoofd	01-01-2013/31-12-2013 36 uur per week	84.637	6.844	0	230.000	15.215	336.336	84.595	6.318	0	0	13.828	104.741

Toelichting:

Om personeelstechnische redenen is de arbeidsrelatie met bovenstaande reguliere medewerkers in 2013 beëindigd. De overschrijding van bezoldigingsnorm wordt veroorzaakt door de met hen overeengekomen ontslagvergoeding. Een afkoop ineens kreeg om bedrijfseconomische redenen de voorkeur boven meerjarige lasten uit wachtgeld.

Het normenkader rondom de 'Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (hierna: WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000 104920. De Aanpassingswet WNT is als onderdeel van dit normenkader ten tijde van het opstellen van de jaarrekening nog niet formeel aangenomen door de Eerste Kamer. Voor het opmaken van de jaarrekening is in lijn met de mededeling van de minister van BZK d.d. 12 februari 2014, gepubliceerd in de Staatscourant d.d. 18 februari 2014, de Aanpassingswet WNT wel als onderdeel van het normenkader gehanteerd.

Ten aanzien van interim-functionarissen die geen topfunctie vervullen heeft de gemeente Zoetermeer gebruik gemaakt van de mogelijkheid die paragraaf 6 van de Beleidsregels toepassing WNT biedt inzake de volledige openbaarmaking van deze interim niet topfunctionarissen. Op basis van de Beleidsregels toepassing WNT (inclusief de wijziging van paragraaf 6 volgens besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 12 maart 2014, nr 2014 - 0000142706 kan en hoeft de gemeente Zoetermeer niet volledig te voldoen aan de verplichting voor openbaarmaking van deze interim niet topfunctionarissen zoals voorgeschreven in artikel 4.2 lid 2c van de WNT (inclusief verwerking Aanpassingswet).

Overzicht van de incidentele baten en lasten

In de programmarekening zijn incidentele baten en lasten begrepen. Dit zijn baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Bij het bepalen hiervan is, met uitzondering in de begroting vermelde incidentele baten en lasten, een ondergrens van € 100.000 aangehouden. Het overzicht van de incidentele baten en lasten is bedoeld om inzicht te geven of de rekening materieel sluitend is (structurele baten dekken de structurele lasten). Om de inzichtelijkheid te verbeteren zijn de baten en lasten die geen invloed hebben op zowel begrotingssaldo als rekeningssaldo niet meegenomen in dit overzicht, bijvoorbeeld de grondexploitaties. Daarnaast zijn ook trendmatig afwijkende baten en lasten waar bij volgende meerjarenbegrotingen rekening mee zal worden gehouden buiten dit overzicht gelaten.

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Geraamde * incidentele		Werkelijke incidentele	
	baten	lasten	baten	lasten
Progr. 1 Sociale voorzieningen				
Tijdelijke formatie WZI schuldhulpverlening		179		179
Jeugdwerkloosheid		100		100
Schuldhulpverlening		215		215
ESF subsidie project Actie Jeugd 1	250		249	67
BTW restitutie over 2008-2012				682
Progr. 2 Welzijn en zorg				
Afwikkeling subsidie 2011-2012 pilot ontmoetingscentrum Rokkeveen	80		105	
Invoeringskosten decentralisatie rijkstaken		462		400
BTW restitutie over 2008-2012				320
Progr. 4 Jeugd en onderwijs				
Eenmalige onttrekking reserve egalisatie investeringen schoolgebouwen	2.850		2.850	
Afwaardering boekwaarde schoolgebouw Fivelingo 84-86		220		220
Afwaardering boekwaarde schoolgebouw Willem Alexanderplantsoen 2		552		552
Progr. 5 Kunst, cultuur en bibliotheek				
Vorbereidingkosten Stadsforum				345
Progr. 6 Sport en bewegen				
Afwaardering boekwaarde Aquapark Keerpunt tot marktwaarde (i.v.m. verkoop)				5.602
Afkoopsom horeca Aquapark Het Keerpunt i.v.m. verkoop				291
Verkoopsom 25-meterbad en recreatiegedeelte Aquapark Het Keerpunt			504	
Progr. 8 Dienstverlening en bestuur				
Kosten flankerend beleid		860		3.620
Wijziging grondslag schadeclaim schoonmaakbedrijf				251
Eenmalig terugontvangst basispremie WAO/WIA				-268
Progr. 9 Inrichting van de stad				
Bijdrage groengebieden Haaglanden		123		122
Afwaardering boekwaarde bedrijfspand Fokkerstraat 56 i.v.m. verkoop				459
Verkoopsom bedrijfspand Fokkerstraat 56			730	
Progr. 10 Economie				
Startersbeleid bedrijven		150		130
Lagere reclame-opbrengsten	-473		-223	
Progr. 11 Wonen, bouwen en omgevingsrecht				
Lagere leges omgevingsvergunningen	-2.000		-819	
Capaciteit VVH handhaving		481		430
Afkoopsommen personeel VVH				415
Progr. 12 Openbaar gebied				
Aanbesteding onderhoud openbaar gebied		130		0

Toelichting op de programmarekening

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
Rente tijdelijke financiering tekort		270		270
Verrekeningen met reserves:				
Progr. 4 Jeugd en onderwijs				
Reserve algemeen dekkingsmiddel t.b.v. afwaardering schoolgebouwen Fivelingo 84-86 en Willem Alexanderplantsoen 2	772		772	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
Dekking begrotingstekort t.l.v. reserve algemeen dekkingsmiddel	1.000		1.000	
Renteresultaat t.l.v. rente-egalisereserve	1.500		1.500	

* Incl. meldingen in de Tussenberichten.

3.3 Balans

	bedragen x € 1.000	
ACTIVA	31 dec. 2013	31 dec. 2012
Vaste activa		
Materiële vaste activa	257.739	266.574
a. Investerings met een economisch nut		
- gronden uitgegeven in erfpacht	4.277	4.277
- overige investeringen met een economisch nut	253.462	262.297
b. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	0	0
Financiële vaste activa	15.009	23.524
a. Kapitaalverstrekkingen aan:		
1. deelnemingen	9	9
2. gemeenschappelijke regelingen	0	0
3. overige verbonden partijen	0	0
b. Leningen aan:		
1. woningbouwcorporaties	0	0
2. deelnemingen	0	0
3. overige verbonden partijen	0	0
c. Overige langlopende leningen u/g	15.000	23.515
d. Overige uitzettingen met rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
e. Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0
Totaal vaste activa	272.748	290.098
Vlottende activa		
Voorraden	41.637	27.841
a. Grond- en hulpstoffen:		
1. niet in exploitatie genomen bouwgronden	12.360	11.455
2. overige grond- en hulpstoffen	156	149
b. Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	29.111	16.212
c. Gereed product en handelsgoederen	10	25
d. Vooruitbetalingen	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	11.890	10.405
a. Vorderingen op openbare lichamen	2.480	1.561
b. Verstrekte kasgeldleningen	0	0
c. Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	1.437	433
d. Overige vorderingen	7.973	8.411
e. Overige uitzettingen	0	0
Liquide middelen	1.489	126
Kas, bank- en girosaldi	1.489	126
Overlopende activa	28.709	22.152
a. Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	8.230	6.524
b. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	20.479	15.628
Totaal vlottende activa	83.725	60.524
Totaal-generaal activa	356.473	350.622

Balans

bedragen x € 1.000

PASSIVA	31 dec. 2013	31 dec. 2012
Vaste passiva		
Eigen vermogen	239.158	246.941
a. Reserves:		
1. Algemene reserves	40.971	31.950
2. Bestemmingsreserves	199.795	209.587
b. Exploitatieresultaat na bestemming	-1.608	5.404
Voorzieningen	24.038	21.527
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	20.912	21.208
a. Obligatieleningen	0	0
b. Onderhandse leningen van:		
1. binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
2. binnenlandse banken en overige financiële instellingen	20.808	21.091
3. binnenlandse bedrijven	0	0
4. overige binnenlandse sectoren	46	61
5. buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0	0
c. Door derden belegde gelden	0	0
d. Waarborgsommen	58	56
Totaal vaste passiva	284.108	289.676
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	55.966	44.411
1. Kasgeldleningen	36.000	18.000
2. Bank- en girosaldi	0	6.221
3. Overige schulden	19.966	20.190
Overlopende passiva	16.399	16.535
a. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	13.444	13.085
b. Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.885	3.340
c. Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	70	110
Totaal vlottende passiva	72.365	60.946
Totaal-generaal passiva	356.473	350.622
Gewaarborgde geldleningen	811.960	827.190
Garantstellingen (bankgaranties)	2.165	2.656

3.4 Toelichting op de balans

3.4.1 ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn investeringen die een meerjarig nut hebben en in termijnen worden afgeschreven. Onderscheid wordt gemaakt tussen investeringen met een economisch nut, waaronder in erfpacht uitgegeven gronden, en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. In de toelichting bij de reserves is vermeld uit welke bestemmingsreserves middelen zijn onttrokken voor de (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van geactiveerde investeringen.

Investerings met een economisch nut.

Gronden uitgegeven in erfpacht

Dit betreffen de gronden die in erfpacht uitgegeven zijn, waarvoor jaarlijks een canon in rekening wordt gebracht. In 2013 zijn er geen mutaties geweest.

Overige investeringen met een economisch nut

Investerings met een economisch nut zijn investeringen die kunnen bijdragen aan het genereren van middelen en/of verhandelbaar zijn.

Het verloop van de overige investeringen met een economisch nut in 2013 is als volgt: bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekw. 31-12-12	Investe- ringen	Desin- vestering	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- vermin- dering	Boekw. 31-12-13
Gronden en terreinen	34.891	13					34.904
Woonruimten	1						1
Bedrijfsgebouwen	195.746	4.857	1.210	4.800		5.602	188.991
Grond-/weg-/waterbouwkundige werken	9.050	257	161	359			8.787
Vervoermiddelen	4.662	92	593	627			3.534
Machines, apparaten en installaties	8.816	612	72	1.579			7.777
Overige materiële vaste activa	9.131	1.118	35	746			9.468
Totaal	262.297	6.949	2.071	8.111		5.602	253.462

De belangrijkste **investeringen** (groter dan € 250.000) in 2013 waren:

Omschrijving Investering	Bedrag x € 1.000
Realisatie Integraal Kindcentrum Fivelingo 84-86	1.879
Samenvoegen voorzieningen Voorweg (VrijeTijdsCentrum, wijktuinen en Stadsboederij) tot een Kinderdorp aan de Voorweg 93 (Zuidzijde)	1.138
Levensduur verlengende investeringen basisschool Het Noorderlicht, Spitsbergen 5 en 7	968
Realisatie Werkplein en Ondernemershuis in voormalig postkantoor Zuidwaarts	950
Nieuwbouw Beatrixschool, Willem Alexanderplantsoen 8-9	495
Vervanging kantoorautomatisering (VDI servers)	347

In 2013 hebben op de boekwaarde van (de overige investeringen met economisch nut) de volgende desinvesteringen wegens afstoten of (gedeeltelijke) buitengebruikstelling plaatsgevonden:

Omschrijving	Bedrag x € 1.000
Afwaardering boekwaarde tractiemiddelen Stadsbeheer uitvoering i.v.m. verkoop	615
Afwaardering boekwaarde schoolgebouw Willem Alexanderplantsoen 2 i.v.m. sloop	552
Afwaardering boekwaarde bedrijfspand Fokkerstraat 56 i.v.m. verkoop	459
Afwaardering boekwaarde schoolgebouw Fivelingo 84 i.v.m. sloop	220
Afwaardering boekwaarde volkstuinten Van der Hagenstraat i.v.m. inbreng in grondexploitatie	161
Verkoop van ingenomen afvalcontainers	35
Afwaardering boekwaarde twee gymlokalen Willem Alexanderplantsoen 10-11 i.v.m. sloop	29
Totaal	2.071

In 2013 heeft een **afwaardering** voor duurzame waardeverminderingen plaatsgevonden van de boekwaarde van Aquapark Keerpunt, Van der Hagenstraat 11. Deze is in verband met het per eind 2013 nog te verkopen recreatiegedeelte afgewaardeerd tot de marktwaarde.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

In 2013 zijn geen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geactiveerd. De betreffende investeringen zijn rechtstreeks ten laste van de exploitatie (programma's) gebracht en gedekt uit bestemmingsreserves.

Financiële vaste activa

De **kapitaalverstrekking aan deelnemingen** betreft de aandelen van de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank). De gemeente bezit hiervan 3.510 aandelen à € 2,50 = € 8.775.

Hiernaast bezit de gemeente nog de volgende aandelen die in de balans tegen € 0,00 zijn gewaardeerd:

- Aandelen ENECO: 2,34% van het aandelenkapitaal (116.280 aandelen).
Het voornemen bestaat om de aandelen te verkopen zodra zich een goede mogelijkheid voordoet.
- Dunea (voormalig NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (DZH)): 388.569 aandelen à € 5 (na een aandelenruil in 2013 op basis van inwoneraantal binnen de Dunea-regio).
- BV Coördinatie Afvalverwijdering Zuid-Holland (CAZH): 100 aandelen van nominaal € 45,38.
- DataLand B.V.: 57.504 aandelen van Dataland à € 0,10.

De **overige langlopende geldleningen u/g** bestaan uit:

boekwaarde x € 1.000

Omschrijving	31-12-2013	31-12-2012
Startersleningen	15.000	13.515
Bankinstellingen	0	10.000
Totaal	15.000	23.515

Startersleningen

In 2013 zijn via het Stimuleringsfonds Vereniging Nederlandse Gemeenten (SVn) 70 startersleningen (gedeelte van de hypotheek van een particulier voor het kopen van een huis) verstrekt voor in totaal (afgerond) € 2,3 mln. Per eind 2013 staat er voor € 15 mln. aan leningen uit (438 leningen).

De starterslening is bij aanvang renteloos en aflossingsvrij. Vanaf het vierde jaar wordt door de SVn een marktconform rentepercentage gehanteerd gebaseerd op 15 jaar vast en aflossing op basis van annuïteiten. Naast de reguliere aflossingen werden er in 2013 33 leningen vervroegd gedeeltelijk of geheel afgelost. De totale aflossing in 2013 bedroeg afgerond € 0,8 mln.

Bankinstellingen

De boekwaarde per 31-12-2012 betreft een spaardeposito dat in 2008 bij een Nederlandse bankinstelling, met minimaal een A-status, is uitgezet. In 2013 is het depositobedrag vrijgevallen.

Vlottende activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen / niet in exploitatie genomen bouwgronden (NIEGG) bestaan uit:

Omschrijving	boekwaarde x € 1.000	
	31-12-2013	31-12-2012
• Projecten in voorbereiding	16.838	16.170
Af: voorziening nadelige complexen GB	-6.956	-6.845
Per saldo	9.882	9.325
• Overige complexen	4.805	4.396
Af: voorziening nadelige complexen GB	-2.327	-2.266
Per saldo	2.478	2.130
Totaal	12.360	11.455

Projecten in voorbereiding

Voor de projecten in voorbereiding is een krediet beschikbaar gesteld door de raad om (naast de reeds per 1 januari 2013 aanwezige boekwaarde) voorbereidende kosten te maken. Op basis van de verwachting dat de kosten door toekomstige opbrengsten worden goedge maakt worden, nadat de raad definitief heeft besloten dat het project uitgevoerd wordt, de kosten geactiveerd. Wanneer niet zeker is, dat de kosten worden goedge maakt door toekomstige opbrengsten, wordt een voorziening nadelige complexen Grondbedrijf getroffen. Dit deel van de voorziening is in de balans in mindering gebracht op de boekwaarde. De boekwaarde in de balans per 31-12-2013 bedraagt daarom € 16,8 mln. - € 6,9 mln. = € 9,9 mln.

Specificatie:

Complex	Boekwaarde 31-12-2013 x € 1.000	Voorziening 31-12-2013 x € 1.000	Kavel- oppervlakte in m ²	Boekwaarde per m ² na verrekening voorziening x € 1
21 Snowworld / Buytenpark	483	420	3.000	21
23 Zorghart	792	869	0	0
38 Rokkeveenseweg (voorheen Numico-terrein)	255		18.545	14
53 Paltelaan	615		6.543	94
62 Westelijke Entree	922		28.100	33
72 Kwadrant en Van Tuylpark	13.603	5.667	276.285	29
Diverse complexen < € 100.000	168		3.290	51
Totaal	16.838	6.956	335.763	29

Over bovenstaande projecten is aan de raad gerapporteerd in de Voortgangsrapportage projecten Grondbedrijf, peildatum 1 januari 2014.

Overige complexen

De eigendommen die nog niet projectmatig ter hand zijn genomen zijn geactiveerd tegen de verwervingsprijs waarbij rente en kosten worden bijgeschreven zolang de boekwaarde de marktwaarde niet overstijgt. Voor de complexen waarvoor een nadelig resultaat wordt verwacht dat als onvermijdelijk is te beschouwen, is per eind 2013 een voorziening nadelige complexen getroffen. Dit deel van de voorziening is in de balans in mindering gebracht op de boekwaarde. De boekwaarde in de balans per 31-12-2013 bedraagt daarom € 4,8 mln. - € 2,3 mln. = € 2,5 mln.

Specificatie:

Complex	Boekwaarde 31-12-2013 x € 1.000	Voorziening 31-12-2013 x € 1.000	Kavel- oppervlakte in m ²	Boekwaarde per m ² na verrekening voorziening x € 1
28 Rokkeveenseweg zuid 104 (Lactohoeve)	1.762	889	5.101	171
34 Gronden Benthuizen - DSO velden	215		90.000	2
85 Bladgroen 4	206	103	610	169

Toelichting op de balans

91 Ontwikkelrecht Plas van Poot	145	145	0	0
92 Spazio 2	1.191	1.191	748	0
111 Woningen Zegwaardseweg 17-25	284		865	328
112 Vlammingstraat 1-3 (Kwik-Fit)	610		1.973	309
117 Het Lange Land 5	285		1.798	159
Div. complexen < € 100.000 / afrondingsverschillen	107	-1	19.986	5
Totaal	4.805	2.327	121.081	20

De overige grond- en hulpstoffen bestaan uit:

boekwaarde x € 1.000

Omschrijving	31-12-2013	31-12-2012
Onderdelenmagazijn autowerkplaats afd. Afvalinzameling	64	54
Voorraad dieselolie afd. Afvalinzameling	32	33
Magazijn technisch beheer en onderhoud accommodaties	60	62
Totaal	156	149

Onderhanden werk / bouwgrond in exploitatie

Deze categorie betreft de *projecten in uitvoering*, ofwel de "lopende grondexploitaties". Het zijn de projecten waarvoor de raad de begroting voor de volledige looptijd heeft vastgesteld.

De grondexploitaties zijn herzien naar de situatie per 1 januari 2014. De boekwaarde van deze complexen is minder relevant. Immers, bij positieve grondexploitaties is de prognose van de toekomstige winstnemingen van groter belang. Bij negatieve grondexploitaties is op basis van de actuele contante waarde (boekwaarde plus toekomstige kasstromen contant gemaakt) de voorziening nadelige complexen op de juiste hoogte gebracht. Dit deel van de voorziening is in de balans in mindering gebracht op de boekwaarde. De boekwaarde in de balans 31-12-2013 bedraagt daarom € 72,4 mln. - € 43,3 mln. = € 29,1 mln.

De voorzieningen van de exploitaties van Palenstein en de Culturele As zijn hoger dan de gerealiseerde investeringen. Deze voorzieningen worden veroorzaakt door het ambitieniveau van de Raad in deze gebieden. De Raad heeft een bijdrage van respectievelijk € 28,49 mln. (herijking per 1 januari 2012) en € 5,924 mln. (herijking per 1 januari 2008) vastgesteld voor de ontwikkeling van deze projecten. Deze bedragen zijn aan de voorzieningen toegevoegd.

Het verloop van de bouwgrond in exploitatie in 2013 is als volgt:

bedragen x € 1.000

Complex	Boek- waarde 31-12-'12	Voor- ziening 31-12-'12	Balans- waarde 31-12-'12	Van / naar NIEGG/ afge- sloten	Invester- ing	Inkom- sten	Winst- name	Boek- waarde 31-12-'13	Voor- ziening 31-12-'13	Balans- waarde 31-12-'13
5 Dwarstocht	7.107		7.107		292		-122	7.277		7.277
11 Lansinghage	-510		-510		283		64	-163		-163
18 Oosterheem	30.200		30.200		13.191	9.250	2.392	36.533		36.533
20 Zegwaardseweg Noord	1.150		1.150		132		-56	1.226		1.226
22 Gasfabriekterrein Delftsewallen	2.762	3.107	-345		1.335	1.550		2.547	2.921	-374
26 Centrum Oost / Cadenza	1.371		1.371		224			1.595	396	1.199
27 Winkelcentrum Vijverhoek	977	977	0	-977				0		0
32 Van Leeuwenhoeklaan	2.182	1.699	483		189	41		2.330	1.932	398
35 Nieuwe Driemanspolder				694	112	14		792	197	595
37 Boerhaavelaan				492	296	58	1	731	5	726
42 Palenstein	12.796	29.264	-16.468		2.165	61		14.900	29.264	-14.364
45 Bouwen voor Buytenwegh (Buytenparc)	1.210		1.210		195	111	-48	1.246		1.246
52 Culturele As	2.214	6.997	-4.783		601	2		2.813	6.186	-3.373
55 Noordelijk bedrijventerrein: uitbreiding Van Uden	-325		-325		-1		-10	-336		-336
86 Watertoren: Derde Stationsstr. 369	135	250	-115		15			150	257	-107
88 Brug Westerpark – Nieuwe Driemanspolder	818	1.699	-881		4.683	3.800		1.701	1.763	-62
94 Investeren in Seghwaert - Akeleituin	762	282	480		247	562		447	284	163
95 Noord Aa	-226	41	-267		79			-147	56	-203
97 Katwijkerlaantracé				54	128			182		182
100 Uit te voeren werken	-1.083		-1.083		626			-457		-457

Toelichting op de balans

103 Denemarkenlaan	-895		-895		-24	2		-921		-921
106 Kentalis	-170		-170		6			-164		-164
108 Voorweg noordzijde	54		54		37			91		91
Afrondingsverschillen	-3	-2	-1		3	-1	-1		1	-1
Totaal	60.526	44.314	16.212	263	24.814	15.450	2.220	72.373	43.262	29.111

Gereed product en handelsgoederen bestaan uit:

boekwaarde x € 1.000

Omschrijving	31-12-2013	31-12-2012
Diverse voorraden	10	25

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Deze bestaan uit:

boekwaarde x € 1.000

Omschrijving	31-12-2013	31-12-2012
a. Vorderingen op openbare lichamen	2.480	1.561
b. Verstrekte kasgeldleningen	0	0
c. Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	1.437	433
d. Overige vorderingen:		
Belastingvorderingen	2.307	2.587
Af: voorziening dubieuze belastingdebiteuren	-103	-425
Vorderingen uitkeringsadministratie WZI	14.129	14.334
Af: voorziening dubieuze bijstandsdebiteuren	-12.080	-11.860
Overige vorderingen	4.811	4.857
Af: voorziening dubieuze debiteuren	-1.091	-1.082
Totaal overige vorderingen	7.973	8.411
e. Overige uitzettingen	0	0
Totaal	11.890	10.405

Overlopende activa

Het verloop van **Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel** in 2013 is als volgt:

bedragen x € 1.000

Uitkering	Saldo 31-12-2012	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2013
1. Europese Unie / Interreg IV, Greenov	18		18	0
2. SGH (= StadsGewest Haaglanden) / subsidie verlengde Oosterheemlijn	4.489		4.489	0
3. SGH / subsidie openbaar vervoerproject "ZoRo tracé Zoetermeer" (doorstroming Zuidweg)	1.551	1.627	1.551	1.627
4. SGH / subsidie groenproject "Meerpolder" en kruising Brechtzijde / Toneellaan	451		451	0
5. SGH / subsidie Performance Maatregelen RandstadRail	15	2.546	15	2.546
6. SGH / subsidie voorsorteervakken Lansinghageweg	0	417		417
7. SGH / subsidie maatregelen Mahatma Ghandisingel - Danny Kayelaan	0	332		332
8. SGH / subsidie schoolzone Paltelaan en Clauslaan	0	75		75
9. SGH / subsidie kruispunt Briljant - Sierraadlaan – Edelsteensingel	0	102		102
10. SGH / subsidie vervoersknoop Bleizo	0	246		246
11. SGH / subsidie Verkeersplan Dorp pollers	0	189		189
12. SGH / subsidie Verkeersplan Dorp Dynamisch Parkeer Verwijssysteem	0	288		288
13. SGH / subsidie verkeersveiligheidsproject "Rotonde Van Stolberglaan/Clauslaan"	0	90		90
14. Provincie Zuid-Holland / subsidie fietsbrug Nieuwe Driemanspolder - Westerpark"	0	700		700
15. Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) - Kansen voor West / subsidie fietsbrug	0	1.000		1.000

Toelichting op de balans

Nieuwe Driemanspolder - Westerpark"				
16. Provincie Zuid-Holland / subsidie bodemsanering vrm. gasfabrieksterrein Delfsewallen	0	620		620
Afrondingsverschil	0	0	2	-2
Totaal	6.524	8.232	6.526	8.230

3.4.2 PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen / Reserves

In de jaarrekening (realisatie) zijn toevoegingen of onttrekkingen aan reserves slechts verantwoord als daarvoor expliciet bij de begroting of begrotingswijziging autorisatie door de raad is verleend en voor zover ook nodig en tot maximaal het daarvoor gebudgetteerde bedrag. Uitzondering hierop zijn de volgende resultaatbestemmingen, die in de jaarrekening zijn verantwoord ongeacht de hiervoor begrote bedragen:

- De aan reserves toegevoegde rente, die gebaseerd is op de nacalculatorische rentepercentages voor marktrente en inflatie en het renteresultaat op de totale jaarrekening dat verrekend is met de rente-egalisereserve. Dit is met ingang van 2008 geautoriseerd op grond van raadsbesluit van 10 juli 2008 betreffende TB1.
- De (voorlopige) bestemming van het resultaat van het Grondbedrijf, dat in de jaarrekening voor 50% is verrekend met het Investeringsfonds 2030 en voor 50% met de reserve versterking financiële positie Grondbedrijf. Dit is vanaf 2008 geautoriseerd op grond van raadsbesluit van 17 november 2008 betreffende TB2.
- Meldingen van resultaatbestemmingen in de Tussenberichten van 2013.

Opgeheven reserves in 2013:	Raadsbesluit d.d.:
▪ Reserve normalisering afschrijvingstermijnen schoolgebouwen	14 okt. 2013 (TB2)
▪ Reserve vluchtelingen / asielzoekers	14 okt. 2013 (TB2)
▪ Reserve groot onderhoud bovengronds	11 nov. 2013 (Begrotingsraad)

Tegelijk met de opheffing van de reserve groot onderhoud bovengronds per 31-12-2013 is een nieuwe Egalisereserve groot onderhoud bovengronds in 2014 ingesteld.

Eigen vermogen / Exploitatieresultaat na bestemming

Het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening 2013 is afzonderlijk in de balans vermeld als onderdeel van het eigen vermogen.

Toelichting op de balans

Verloopoverzicht van de reserves in 2013

bedragen x € 1.000

Reserve	Saldo 01-01-2013	Bestemming resultaat 2012	Toevoegingen	Onttrekkingen	Verminderen ivm dekking afschrijving activa	Saldo 31-12-2013
A. Algemene reserves:						
1. Vrij inzetbare reserve	11.225	5.404	2.427	5.128		13.928
2. Reserve inflatiecorrectie	1.460		1.244	1.700		1.004
3. Reserve versterking financiële positie Grondbedrijf (GB)	14.821		7.427			22.248
4. Reserve in verband met risico's GB	4.444			653		3.791
Totaal A. Algemene reserves	31.950	5.404	11.098	7.481	0	40.971
B. Bestemmingsreserves:						
1. Reserve algemeen dekkingsmiddel	66.365		90.188	2.603		153.950
2. Brede bestemmingsreserve	3.333		40	592		2.781
3. Rente-egaliseringsreserve	5.818		2.973	2.500		6.291
4. Reserve flankerend beleid	899					899
5. Investeringsfonds 2030	27.928		4.240	19.391		12.777
6. Reserve EU-initiatieven	100					100
7. Reserve groot onderhoud ambtelijke huisvesting	772		1.170	742		1.200
8. Reserve Integraal Veiligheidsbeleid	280		52	64		268
9. Reserve investeringen sportverenigingen	43		1			44
10. Reserve normalisering afschrijvings-termijnen schoolgebouwen	6			6		0
11. Reserve egaliserings investeringen schoolgebouwen	14.029		2.088	2.850	2.785	10.482
12. Reserve investeringsimpuls amateurverenigingen	695		15	106		604
13. Reserve Brede School	496			256		240
14. Reserve vluchtelingen / asielzoekers	23			23		0
15. Reserve groot onderhoud welzijnsacc.	6.203		889	1.626		5.466
16. Reserve beeldende kunst in de openbare ruimte	977		84	274		787
17. Reserve onderhoud beeldende kunst in de openbare ruimte	163		62	65		160
18. Reserve startersleningen	2.799		750	8	564	2.977
19. Reserve groot onderhoud bovengronds	78.043		10.061	88.104		0
20. Reserve groot onderhoud ondergrondse afvalcontainers	614		540	387		767
Afrondingsverschil	1		1			2
Totaal B. Bestemmingsreserves	209.587	0	113.154	119.597	3.349	199.795
Totaal alle reserves	241.537	5.404	124.252	127.078	3.349	240.766

De resultaatbestemming van 2012 ad afgerond € 5,4 mln. heeft plaatsgevonden op grond van het raadsbesluit van 10 juni 2013 (Resultatendebat).

Uit een tweetal bestemmingsreserves zijn middelen onttrokken voor de (gedeeltelijke) dekking van kapitaallasten van geactiveerde investeringen (zie voorlaatste kolom van het verloopoverzicht, in totaal afgerond € 3,3 mln.).

Hierna volgt een toelichting van de aard en de reden van elke reserve en de toevoegingen en onttrekkingen daaraan.

A1. Vrij inzetbare reserve

Deze reserve is bedoeld om reservemiddelen waarop geen verplichting rust in beeld te brengen. Hierdoor vervult deze reserve tevens de functie van financiële buffer voor het opvangen van negatieve rekeningsresultaten en risico's. Als zodanig maakt deze reserve deel uit van het weerstandsvermogen zoals aangegeven in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement van 13 december 2010. In de

Toelichting op de balans

vergadering van 23 juni 2011 (voorjaarsdebat 2011) heeft de raad besloten dat de reserve in 2014 boven het totaal aan af te dekken risico's dient te staan.

bedragen x € 1.000	
Toevoegingen in 2013	Bedrag
Via overzicht alg. dekkingsmiddelen van reserve inflatiecorrectie i.v.m. verwacht overschot 2013 o.b.v. Perspectiefnota 2010)	1.000
Via overzicht alg. dekkingsmiddelen van rente-egaliseringsreserve i.v.m. afroaming overschot reserve	1.000
Van progr. 9 uit grondexploitatie Oosterheem (afdracht middelen Stadsuitleg)	428
Afrondingsverschil	-1
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. definitieve resultaatbestemming 2012 (budgetoverhevelingen en specifieke bestemmingen; deel ten gunste van 2013)	5.128

A2. Reserve inflatiecorrectie

De bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen wordt voor een gedeelte toegevoegd aan de reserves en de voorzieningen. Het restant wordt in de reserve inflatiecorrectie gestort. Tot en met 2014 wordt vanuit deze reserve € 700.000 ingezet als dekkingsmiddel voor de exploitatie. Bij de herijking van de calculatierente (raadsbesluit van 21 maart 2011) is besloten vanaf 2015 de jaarlijkse afroaming te verhogen tot € 785.000. Daarnaast kunnen middelen uit deze reserve via eenmalige onttrekkingen worden toegevoegd aan de vrij inzetbare reserve.

bedragen x € 1.000	
Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. rentetoevoeging	1.244
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Via overzicht alg. dekkingsmiddelen naar vrij inzetbare reserve i.v.m. verwacht overschot 2013 o.b.v. Perspectiefnota 2010)	1.000
Naar overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. Motie 20 Voorjaarsdebat 26 mei 2005 (€ 290.000) en niet invoeren precario/reclamebelasting (€ 185.000)	475
Naar overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. teruggaaf rente reserve strategische aankopen Grondbedrijf	225

A3. Reserve versterking financiële positie Grondbedrijf

Deze reserve is bedoeld om samen met de reserve in verband met risico's Grondbedrijf te waarborgen dat het totaal van de risico's binnen het Grondbedrijf afdoende kan worden gedekt.

De reserve versterking financiële positie Grondbedrijf vormt het belangrijkste onderdeel van de weerstandscapaciteit van het Grondbedrijf.

Vooruitlopend op de definitieve resultaatbestemming wordt jaarlijks 50% van het resultaat van het Grondbedrijf aan deze reserve toegevoegd dan wel onttrokken.

bedragen x € 1.000	
Toevoegingen in 2013	Bedrag
Via progr. 9 van Investeringsfonds 2030 i.v.m. aanvulling weerstandscapaciteit Grondbedrijf	6.400
Van progr. 9 i.v.m. 50% batig exploitatieresultaat Grondbedrijf (hierin is het financiële effect van de deelneming in Bleizo meegenomen)	1.026
Afrondingsverschil	1

A4. Reserve in verband met risico's Grondbedrijf

Deze reserve dient ter beperking van het risico dat vanuit de winstgevende grondexploitaties te vroeg winst wordt genomen.

Het risico heeft *uitsluitend* betrekking op die grondexploitaties waarvoor tussentijds winst is genomen. Deze reserve bedraagt op peildatum 2,5% van de *nog te maken kosten en de nog te realiseren verkoopopbrengsten* tot maximaal het bedrag van de gecumuleerde tussentijdse winstnemingen.

bedragen x € 1.000	
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 9 i.v.m. vrijval risicoreserve gebaseerd op de herziene grondexploitaties per 1 januari 2013 "volgens de Sluisjes van Latenstein"	653

B1. Reserve algemeen dekkingsmiddel

Deze reserve dient om door middel van de rente-toerekening aan de rekening van baten en lasten een bijdrage te leveren aan de exploitatie. De reserve vervult daarmee de functie van dekking van de "lopende begroting".

bedragen x € 1.000	
Toevoegingen in 2013	Bedrag
Via progr. 12 van de reserve groot onderhoud bovengronds i.v.m. restant middelen per 31 dec. 2013	81.458

Toelichting op de balans

opgeheven reserve	
Via overzicht alg. dekkingsmiddelen van Investeringsfonds 2030 t.b.v. dekking kosten amateurtheater in CKC	6.200
Via overzicht alg. dekkingsmiddelen van vrij inzetbare reserve i.v.m. definitieve resultaatbestemming 2012	1.550
Via overzicht alg. dekkingsmiddelen van Investeringsfonds 2030 i.v.m. restant middelen Bentwoud (Driehoek Benthuizen)	981
Afrondingsverschil	-1
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. dekking begrotingstekort	1.000
Naar progr. 4 t.b.v. dekking afwaardering boekwaarde schoolgebouw Willem Alexanderplantsoen 2 i.v.m. sloop	552
Naar progr. 4 t.b.v. dekking kosten tijdelijke huisvesting i.h.k.v. scholenbouw Fivelingo	532
Naar progr. 4 t.b.v. dekking afwaardering boekwaarde schoolgebouw Fivelingo 84 i.v.m. sloop	220
Naar progr. 4 t.b.v. dekking tijdelijke school voor Leo Kannerschool	196
Diverse onttrekkingen kleiner dan € 100.000	103

B2. Brede bestemmingsreserve

Deze reserve is bedoeld om expliciet door de raad aangegeven kosten te dekken. Deze reserve heeft een financieel-technisch karakter.

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van OAD t.b.v. dekking kosten SBG-bundel voor aansluiting LV WOZ in 2014 en 2015	40
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 9 t.b.v. dekking kosten wijkaanpak Palenstein	271
Naar progr. 8 t.b.v. dekking diverse lasten kantoorautomatisering (WAUW 3)	117
Diverse onttrekkingen kleiner dan € 100.000	204

B3. Rente-egaliseringsreserve

Het doel van de rente-egaliseringsreserve is om de effecten van een wijziging in rentedruk voor de exploitatie van de begroting op te vangen. Door de aanwezigheid van deze reserve zijn schommelingen in de markrente niet elk jaar van invloed op het financiële beeld bij de politieke besluitvorming. De calculatierente is bij raadsbesluit van 21 maart 2011 herijkt. Daarbij is de bovengrens van de reserve bepaald op € 4,8 mln.

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. batig renteresultaat 2013	2.973
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. afoming rente-egaliseringsreserve t.b.v. dekking crisiskosten	1.500
Via overzicht alg. dekkingsmiddelen naar vrij inzetbare reserve i.v.m. afoming rente-egaliseringsreserve	1.000

B4. Reserve flankerend beleid

Deze reserve is ingesteld om kosten op te vangen die het gevolg zijn van bezuinigingstaakstellingen uit het voorjaarsdebat 2003.

In 2007 zijn in deze reserve ook middelen ondergebracht om extra kosten van uit de Bouwstenennotitie voortvloeiende organisatieveranderingen te dekken.

Er hebben zich in 2013 geen mutaties voorgedaan.

B5. Investeringsfonds 2030

Deze reserve dient voor dekking van investeringskosten die voortvloeien uit de stadsvisie 2030 (raadsbesluit 14 december 2009).

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van progr. 9 i.v.m. 50% batig exploitatieresultaat Grondbedrijf (hierin is het financiële effect van de deelneming in Bleizo meegenomen)	1.026
Via overzicht alg. dekkingsmiddelen van vrij inzetbare reserve i.v.m. definitieve resultaatbestemming 2012	1.550
Via progr. 9 van reserve versterking financiële positie Grondbedrijf i.v.m. overschot weerstandscapaciteit Grondbedrijf	
Via progr. 9 i.v.m. vrijval uit voorziening nadelige complexen Grondbedrijf (i.v.m. geen	1.000

Toelichting op de balans

parkeergarage project Culturele As)	
Van overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. rentetoevoeging	600
Van progr. 3 i.v.m. ontvangen subsidie geluidsbelastingkaart (resterende 25% rijkssubsidie voor Lokale Klimaatinitiatieven)	63
Afrondingsverschil	1
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Via progr. 9 naar reserve versterking financiële positie Grondbedrijf i.v.m. aanvulling weerstandscapaciteit Grondbedrijf	6.400
Via overzicht alg. dekkingsmiddelen naar reserve algemeen dekkingsmiddel t.b.v. dekking kosten amateurtheater in CKC	6.200
Naar progr. 9 t.b.v. dekking contributie mobiliteitsfonds Haaglanden	1.117
Via overzicht alg. dekkingsmiddelen naar reserve algemeen dekkingsmiddel i.v.m. restant middelen Bentwoud (Driehoek Benthuizen)	981
Naar progr. 10 t.b.v. dekking bijdrage aan KIZ t.b.v. realisatie Innovatiefabriek	975
Via progr. 11 naar reserve startersleningen t.b.v. dekking 5e tranche startersleningen	750
Via progr. 9 naar voorziening nadelige complexen Grondbedrijf t.b.v. dekking nadelig resultaat grondexploitatie Centrum-Oost (Cadenza)	413
Naar progr. 9 t.b.v. dekking kosten mobiliteitprojecten	387
Naar progr. 9 t.b.v. dekking kosten Verkeersplan Dorp	315
Naar progr. 5 t.b.v. dekking kosten brandveiligheidsmaatregelen Kwadrant Theater, Franklinstraat 15	266
Naar progr. 12 t.b.v. dekking projectkosten Visie Openbare Ruimte	230
Via progr. 9 t.b.v. naar voorziening nadelige complexen Grondbedrijf t.b.v. dekking nadelig resultaat grondexploitatie Nieuwe Driemanspolder	200
Naar progr. 8 t.b.v. dekking kosten van verbetering dienstverlening	175
Naar progr. 8 t.b.v. dekking kosten van organisatieontwikkeling (project procesinnovatie)	152
Naar progr. 3 t.b.v. dekking projectkosten actieplan geluid- en luchtkwaliteit	150
Naar progr. 9 t.b.v. dekking voorbereidingskosten huisvestingsplannen stadhuis	145
Naar progr. 12 t.b.v. dekking extra parkeerplaatsen	109
Via progr. 9 naar voorziening nadelige complexen Grondbedrijf t.b.v. dekking kosten project Zorghart	100
Diverse onttrekkingen kleiner dan € 100.000	326

B6. Reserve EU-initiatieven

In 2004 is een zogeheten 'Revolving Fund subsidieverwerving' ingesteld. In 2006 is dit gewijzigd in de huidige reserve. De reserve wordt gevoed uit de netto-subsidieopbrengsten van EU-projecten (het surplus aan vrije subsidiemiddelen). Uit dit budget kan de incidentele inzet van vakinhoudelijke medewerkers aan subsidieverwervingsprojecten worden gedekt. De restrictie hierbij is, dat de netto inkomsten uit de betreffende subsidieprojecten jaarlijks worden toegevoegd aan het 'revolving fund'. Het plafond van de reserve is ingesteld op een maximum van € 150.000. Er hebben zich in 2013 geen mutaties voorgedaan.

B7. Reserve groot onderhoud ambtelijke huisvesting

Het doel van deze reserve is het egaliseren van instandhoudingskosten van accommodaties van de ambtelijke huisvesting.

In 2010 is de reserve gevormd voor de centrale huisvesting aan het Stadhuisplein 1, Zuidwaarts en het pand aan de Argonstraat. Met de vorming van het Vastgoedbedrijf per 1 januari 2011 zijn hier in 2011 de overige decentrale accommodaties, het pand aan de Brusselstraat en de strategische panden die het Vastgoedbedrijf beheert aan toegevoegd. Voor deze panden zijn meerjarige onderhoudsplannen aanwezig.

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van progr. 3, 8, 9 en 12 i.v.m. toevoeging volgens groot onderhoudsplan ambtelijke huisvesting	1.153
Van overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. rentetoevoeging	17
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 3, 8, 9 en 12 t.b.v. dekking kosten groot onderhoud ambtelijke huisvesting	742

B8. Reserve Integraal Veiligheidsbeleid

Deze reserve is op 9 juli 2007 door de raad ingesteld. De reserve is bedoeld om de kosten te dekken van maatregelen tegen onveilige situaties in de openbare ruimte, waaronder cameratoezicht.

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
-----------------------------	---------------

Toelichting op de balans

Van progr. 7 i.v.m. budgetrestant mobiel cameratoezicht	52
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 7 i.v.m. dekking kosten intensivering toezicht Buytenwegh	64

B9. Reserve investeringen voor sportverenigingen

Deze reserve is bedoeld voor de dekking van subsidies aan sportverenigingen. Er hebben zich in 2013 geen mutaties voorgedaan.

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. rentetoevoeging	1

B10. Reserve normalisering afschrijvingstermijnen schoolgebouwen

De reserve dient voor het opvangen van de financiële effecten van het terugbrengen van de afschrijvings-termijnen van onderwijsgebouwen van 60 naar 40 jaar en de afschrijvingstermijnen van inventaris van 60 naar 20 jaar.

In de raad van 14 oktober 2013 (TB2) is besloten om deze reserve per 31 december 2013 op te heffen en een resterend saldo te laten vrijvallen.

bedragen x € 1.000

Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 4 i.v.m. opheffing reserve per 31 december 2013	6

B11. Reserve egalisatie investeringen schoolgebouwen

Deze reserve is ingesteld om pieken en dalen in de lasten van investeringen te egaliseren. Op deze wijze ontwikkelen de lasten zich in de jaren geleidelijk en minder schoksgewijs. Dit is noodzakelijk aangezien de schoolgebouwen (vooral in het voortgezet onderwijs) in een relatief korte periode zijn neergezet en daarom ook de kosten van renovatie of herbouw in een korte periode op de gemeente af zullen komen. De kapitaallasten dalen jaarlijks maar zodra de vervangingen zich aandienen zullen deze explosief stijgen.

De reserve wordt om de vijf jaar herijkt. De laatste keer was in 2009 (raad december 2009).

Op 17 december 2012 heeft de raad een tussentijdse herijking van deze reserve vastgesteld. Deze tussentijdse herijking had als belangrijkste reden de door de raad besloten verlenging van de afschrijvingstermijnen van schoolgebouwen 40 naar 50 jaar.

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van progr. 4 i.v.m. reguliere toevoeging volgens begroting (minus bezuinigingstaakstelling i.v.m. verlenging afschrijvingstermijn van 40 naar 50 jaar)	1.787
Van overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. rentetoevoeging	302
Afrondingsverschil	-1
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 4 t.b.v. dekking kapitaallasten van geactiveerde investeringen schoolgebouwen	2.785
Naar progr. 4 i.v.m. eenmalige uitname voor dekking begrotingstekort 2013	2.850

B12. Reserve investeringsimpuls amateurverenigingen

Deze reserve is in 2005 ingesteld voor de dekking van subsidies op grond van de verordening investeringssubsidie en gemeentegarantie amateurverenigingen, die op 23 februari 2006 door de raad is vastgesteld.

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. rentetoevoeging	15
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 6 t.b.v. dekking kosten investeringssubsidies aan amateurverenigingen	106

B13. Reserve Brede School

Deze reserve is in 2007 ingesteld in het kader van het project Dagarrangementen (cofinanciering gemeente) en Combinatiefuncties en de uitbreiding met vijf Brede School clusters, dat in de jaren 2007 t/m 2010 is uitgevoerd.

bedragen x € 1.000

Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 4. t.b.v. dekking additioneel budget brede school	141
Naar progr. 4. t.b.v. dekking kosten combinatiefuncties brede school	115

B14. Reserve vluchtelingen / asielzoekers

Deze reserve is ingesteld bij het Resultatendebat van 31 mei 2007 betreffende de vaststelling van het Concernverslag 2006. De reserve is bedoeld om de restanten van de doeluitkering (middelen van derden die specifiek besteed moeten worden) beschikbaar te houden voor opvang en begeleiding van vluchtelingen/asielzoekers. De subsidie aan de Stichting Vluchtelingenwerk Zoetermeer wordt hieruit gedekt.

In de raad van 14 oktober 2013 (TB2) is besloten om deze reserve per 31 december 2013 op te heffen en een eventueel saldo te laten vrijvallen.

bedragen x € 1.000

Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 2 t.b.v. dekking hogere subsidiekosten aan Stichting Vluchtelingenwerk Zoetermeer	23

B15. Reserve groot onderhoud welzijnsaccommodaties

Deze reserve is ingesteld bij raadsbesluit van 17 november 2008 en is bedoeld om de instandhoudingskosten van de welzijnsaccommodaties te egaliseren. De instelling heeft plaatsgevonden op basis van het gelijktijdig vastgestelde Beheerskader Welzijnsaccommodaties 2008-2047. In de onderliggende prognose voor groot onderhoud wordt ervan uitgegaan dat alle welzijnsaccommodaties eeuwigdurend in stand worden gehouden.

De reserve bestaat uit de volgende twee sub-reserves:

- reserve groot onderhoud sociaal-culturele accommodaties
- reserve groot onderhoud sportaccommodaties

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van progr. 6 i.v.m. toevoeging voor sportaccommodaties	623
Van overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. rentetoevoeging	133
Van progr. 5 i.v.m. toevoeging volgens begroting voor sociaal-culturele accommodaties	132
Afrondingsverschil	1
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 6 t.b.v. dekking groot onderhoud kosten sportaccommodaties	1.208
Naar progr. 5 t.b.v. dekking groot onderhoud kosten sociaal-culturele accommodaties	418

B16. Reserve beeldende kunst in de openbare ruime

Deze reserve is ingesteld bij raadsbesluit van 11 mei 2009, gelijktijdig met het opheffen van de reserve kunstopdrachten en de vaststelling van een geactualiseerde verordening "Percentageregeling beeldende kunst in de openbare ruimte". Het doel van deze reserve is om de kosten van het realiseren van beeldende kunst in de openbare ruimte te dekken.

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van progr. 9 i.v.m. 1% regeling bouwkosten voor investeringen Centrum West, Segwaert en Voorweg	53
Van overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. rentetoevoeging	21
Van progr. 9 voor kunsttoepassing kinderdorp Voorweg	10
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 5 t.b.v. dekking kosten beeldende kunst	274

B17. Reserve onderhoud beeldende kunst in de openbare ruime

Deze reserve is ingesteld bij raadsbesluit van 11 mei 2009, gelijktijdig met de vaststelling van een geactualiseerde verordening "Percentageregeling beeldende kunst in de openbare ruimte". Het doel van deze reserve is om de (fluctuerende) onderhoudskosten voor beeldende kunst in de openbare ruimte te dekken.

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van progr. 5 i.v.m. toevoeging volgens begroting	59
Van overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. rentetoevoeging	3
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 5 t.b.v. dekking onderhoudskosten beeldende kunst in de openbare ruimte	65

B18. Reserve startersleningen

Deze reserve is bij raadsbesluit van 25 april 2005 ingesteld als uitwerking van de in 2003 vastgestelde kadernota gemeentelijke lening voor starters op de koopmarkt. Met startersleningen wordt beoogd de

Toelichting op de balans

bereikbaarheid van koopwoningen en de doorstroming op de woningmarkt te vergroten. Het doel van de reserve is in de dekking van startersleningen te voorzien.

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Via progr. 11 van Investeringsfonds 2030 i.v.m. toevoeging voor 5e tranche startersleningen	750
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 11 t.b.v. dekking saldo exploitatiekosten startersleningen (beheersvergoeding + kapitaallasten – ontvangen rentevergoeding niet uitgezette leningen)	564
Naar progr. 11 t.b.v. dekking kosten woonlastenonderzoek	8

B19. Reserve groot onderhoud bovengronds

Deze reserve is in 2006 gevormd en heeft als doel het egaliseren van de instandhoudingskosten van de bovengrondse investeringen in de openbare ruimte.

Bij de vaststelling van de begroting 2014 (op 11 november 2013) is besloten tot een andere wijze van dekken van kosten van groot onderhoud in de openbare ruimte, namelijk middels de exploitatie. Hierdoor is de reserve groot onderhoud bovengronds per 31 december 2013 opgeheven en zijn de restantmiddelen van afgerond € 81,5 mln. overgeheveld naar de reserve algemeen dekkingsmiddel. Tegelijk met de opheffing van deze reserve is per 2014 een nieuwe Egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds ingesteld om wisselingen/peiken in feitelijke uitgaven door de jaren op te vangen (harmonisatie van uitgaven). De nieuwe reserve start met een bedrag van € 2,5 mln. en de hoogte is gemaximeerd op € 5 mln.

De andere wijze van dekken van kosten van groot onderhoud betekent dat:

- niet meer wordt gespaard voor toekomstig hoge uitgaven;
- de werkelijk verwachte uitgaven voor groot onderhoud jaarlijks in de exploitatie van de begroting worden geraamd;
- de budgettaire last van toekomstige hoge uitgaven (voor wat betreft de "piek") in het toekomstig begrotingsbeeld wordt gedempt door deze piek in uitgaven voor het onderdeel "wegen" te activeren (en op langere termijn het 'dal' in uitgaven te benutten voor deactiveren);
- de financiële weerbaarheid en wendbaarheid van de hele gemeente wordt vergroot.

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van progr. 12 i.v.m. toevoeging volgens begroting	6.549
Van overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. rentetoevoeging	3.512
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Via progr. 12 naar reserve algemeen dekkingsmiddel i.v.m. opheffing reserve per 31 dec. 2013	81.458
Naar progr. 12 t.b.v. dekking kosten bovengrondse investeringswerken (BOR-werken)	6.407
Naar progr. 9 t.b.v. dekking kosten ZoRo-bus/Zuidweg	239

B20. Reserve groot onderhoud ondergrondse afvalcontainers

Deze reserve is bij raadsbesluit van 11 april 2011 ingesteld met als doel schommelingen in de kosten van het groot onderhoud op te kunnen vangen.

bedragen x € 1.000

Toevoegingen in 2013	Bedrag
Van progr. 3 i.v.m. toevoeging volgens begroting/onderhoudsplan	527
Van overzicht alg. dekkingsmiddelen i.v.m. rentetoevoeging	13
Onttrekkingen in 2013	Bedrag
Naar progr. 3 t.b.v. dekking groot onderhoud ondergrondse containers	387

Voorzieningen

In 2013 is één nieuwe voorziening getroffen, namelijk de voorziening Bleizo.

Per 2013 opgeheven voorzieningen:

Opgeheven reserves:	Raadsbesluit d.d.:
▪ Voorziening uitvoering Sociaal Statuut	6 juni 2012 (resultatendebat)
▪ Voorziening garantiefonds	idem
▪ Voorziening nazorg Rokkeveen	idem
▪ Voorziening uit te voeren werken Grondbedrijf	idem
▪ Voorziening sociaal-culturele accommodaties	-

Verloopoverzicht van de voorzieningen in 2013

bedragen x € 1.000

Voorziening	Saldo 01-01- 2013	Toevoe- gingen	Vrijval tgv de exploitatie	Aanwen- dingen	Saldo 31-12- 2013
A. Middelen van derden die specifiek besteed moeten worden, m.u.v. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren					
1. Voorziening afkoopsommen onderhoud graven	740	20		72	688
Totaal A. Middelen van derden enz.	740	20		72	688
B. Egalisatievoorzieningen:					
1. Voorziening onderhoud schoolgebouwen	1.439	749		1.251	937
2. Voorziening groot onderhoud ondergronds	11.257	2.713		1.991	11.979
Totaal B. Egalisatievoorzieningen	12.696	3.462		3.242	12.916
C. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:					
1. Voorziening dubieuze debiteuren ¹⁾	1.082	103		94	1.091
2. Voorziening dubieuze belastingdebiteuren ²⁾	425	345	380	287	103
3. Voorziening spaarverlof	113	3		57	59
4. Voorziening wethouderspensioenen	4.512	260		395	4.377
5. Voorziening dubieuze bijstandsdebiteuren ³⁾	11.860	219			12.079
6. Voorziening sociaal-culturele accommodaties	152		152		0
7. Voorziening nazorg afgesloten grondexploitaties	1.158	2.986		505	3.639
8. Voorziening nadelige complexen Grondbedrijf ⁴⁾	53.425	1.292	2.146	26	52.545
9. Voorziening juridische geschillen	655				655
10. Voorziening pensioencompensatie SBU	1.500			1.500	0
11. Voorziening Bleizo		1.705			1.705
Totaal C. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	74.882	6.913	2.678	2.864	76.253
Afrondingsverschil	1	-1	-1	2	-1
Totaal alle voorzieningen	88.319	10.394	2.677	6.180	89.856
Af i.v.m. verrekening met vlottende activa in de balans:					
▪ ^{1) 2) 3)} Voorzieningen dubieuze debiteuren (verrekend met uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar)	-13.367				-13.273
▪ ⁴⁾ Voorziening nadelige complexen Grondbedrijf (verrekend met voorraden Onderhanden werk)	-53.425				-52.545
Resteert totaal voorzieningen in de balans	21.527				24.038

De volgende voorzieningen zijn gewaardeerd op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige (onderhouds- of uitkerings-)verplichtingen: afkoopsommen onderhoud graven, onderhoud schoolgebouwen, groot onderhoud ondergronds, spaarverlof, wethouderspensioenen en nadelige complexen Grondbedrijf. Aan deze voorzieningen is in totaal afgerond € 2,2 mln. rente toegevoegd wegens waardeaanpassing. Conform raadsbesluit van 10 juli 2008 betreffende het TB1 is deze waardeaanpassing met ingang van 2008 gebaseerd op de nacalculatorische rentepercentages voor marktrente en inflatie.

Hierna volgt een toelichting van de aard en de reden van elke voorziening en de wijzigingen daarin.

A1. Voorziening afkoopsommen onderhoud graven

Deze voorziening dient ter dekking van de kosten die de gemeente de komende jaren moet maken voor de aangegane verplichting om het onderhoud aan graven en bijbehorende omgeving te plegen en de graven te ruimen.

De waarde-aanpassing en de van derden ontvangen afkoopsommen voor onderhoud zijn aan de voorziening toegevoegd. Jaarlijks vindt er een vrijval plaats van de ontvangen afkoopsommen ter dekking van het onderhoud. De aanwending betreft kosten voor groot onderhoud.

B1. Voorziening onderhoud schoolgebouwen

Het doel van deze voorziening is om de kosten voor onderhoud aan schoolgebouwen te egaliseren. Daarmee worden sterke fluctuaties van uitgaven voor gebouwenonderhoud voorkomen. Omdat deze voorziening is gebaseerd op contante waarde wordt deze aangepast met inflatierente.

Aan de basis van deze voorziening ligt het beheerplan onderhoud schoolgebouwen. Het beheerplan wordt eens in de vijf jaar herijkt. In het vierde kwartaal van 2012 is aan de Raad een tussentijdse herijking aangeboden waarbij invulling is gegeven aan de taakstelling om de afschrijvingstermijnen te verlengen van 40 naar 50 jaar. Tegelijkertijd is de impact van de verlenging van de afschrijvingstermijnen op de voorziening groot onderhoud in dit voorstel meegenomen.

Op 17 december 2012 heeft de raad, gelijktijdig met een tussentijdse herijking van de reserve egalisatie investeringen schoolgebouwen a.g.v. de verlenging van de afschrijvingstermijnen van schoolgebouwen van 40 naar 50 jaar, besloten de jaarlijkse storting in de voorziening met € 150.000 structureel te verhogen.

Jaarlijks wordt geanalyseerd of de onderhoudslasten in dat jaar in overeenstemming zijn met de geplande uitgaven en of grote afwijkingen tot aanpassingen van het plan/begroting moeten leiden en of de voorziening nog toereikend is.

Ten laste van programma 4 wordt jaarlijks een toevoeging gedaan aan deze voorziening, waarvan de omvang in principe is gebaseerd op de notitie "Onderwijshuisvesting in de toekomst" uit 2000.

De aanwending is voor noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden, die krachtens de wet - en regelgeving voor rekening van de gemeente komen. Bovendien is een deel van de kosten van het project "Kwaliteitsimpuls schoolpleinen" uit deze voorziening gedekt, conform het raadsbesluit daarover.

B2. Voorziening groot onderhoud ondergronds

Het doel van deze voorziening is de gelijkmatige verdeling van de kosten van groot-onderhoud van de rioleringen.

Op 12 september 2011 heeft de raad het Gemeentelijk Rioleringsplan 2011 - 2015 vastgesteld. Op grond hiervan blijken de voorgenomen stortingen in de Voorziening Groot Onderhoud Ondergronds (VGO) toereikend te zijn. De maatregelen voor het vervangen van het riool uit dit plan zijn uitgewerkt in het beheerplan openbare ruimte (BOR) dat jaarlijks wordt geactualiseerd en verwerkt in de begroting. De actualisatie van het GRP vloeit voort uit de in 2010 uitgevoerde doorlichting.

De storting in 2013 van afgerond € 2,2 mln. betreft de reguliere storting. Daarnaast is € 0,5 mln. voor waardeaanpassing toegevoegd. De aanwending van de voorziening in 2013 van € 2 mln. betreft vooral de kosten van de volgende projecten:

Project	Bedrag
▪ Reline werkzaamheden GRP	1,2
▪ Rioolgemalen (o.a. bijdrage aan afvalwater transportgemeal meerzicht)	0,4
▪ Calamiteiten	0,1

bedragen x € 1 mln.

C1. Voorziening dubieuze debiteuren

Het doel van de voorziening is het opvangen van kosten (verliezen) i.v.m. oninbaarheid van vorderingen (excl. belastingenvorderingen en terugvorderingen op bijstandsccliënten, waar afzonderlijke voorzieningen voor zijn getroffen).

De toevoegingen aan deze voorziening zijn gebaseerd op 100% van de als dubieus aangemerkte vorderingen (verwachte oninbaarheid). De toevoeging vindt plaats ten laste van het programma waar de vordering op verantwoord is. Zodra de vordering definitief niet invorderbaar blijkt te zijn (bijv. bij afwikkeling van het faillissement of als de debiteur met onbekende bestemming vertrokken is), wordt dit verlies ten laste van deze voorziening gebracht (zie bij aanwendingen).

Per eind 2013 is van de openstaande vorderingen € 1,1 mln. als dubieus aangemerkt.

Het bedrag bestaat grotendeels uit twee grote vorderingen van ruim € 450.000 en € 500.000 i.v.m. faillissement. De verwachting is dat één van deze faillissementen in 2014 wordt afgewikkeld door de curator.

De voorziening is in de balans verrekend met de betreffende vorderingen (vlottende activa / uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar).

C2. Voorziening dubieuze belastingdebiteuren

Het doel van de voorziening is het opvangen van kosten (verliezen) i.v.m. oninbaarheid van belastingvorderingen.

Per eind 2013 is van de openstaande belastingvorderingen ad € 2,3 mln. een bedrag van € 103.000 als dubieus aangemerkt.

De voorziening is in de balans verrekend met de betreffende vorderingen (vlottende activa / uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar).

C3. Voorziening spaarverlof

De voorziening is getroffen voor de bekostiging bij het opnemen van het spaarverlof.

Op grond van de CAO (CARZUWO) hadden ambtenaren tot 1 april 2006 de mogelijkheid om uren te sparen, om deze later gedurende een aaneengesloten periode op te nemen (bijvoorbeeld om eerder met pensioen te gaan).

Per 31 december 2013 zijn er nog twee deelnemers. De hoogte van de voorziening voldoet om de toekomstige verplichtingen te kunnen dekken.

C4. Voorziening wethouderspensioenen

Op grond van de Wet Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) is een voorziening getroffen voor de pensioenverplichtingen aan wethouders. Jaarlijks worden de verplichtingen op basis van nieuwe actuariële berekeningen herijkt.

Ultimo 2013 zijn er 20 ex-bestuurders en nabestaanden van ex-bestuurders die uit deze voorziening pensioen ontvangen en zijn er 11 (ex-)bestuurders die pensioenrechten hebben opgebouwd maar nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.

C5. Voorziening dubieuze bijstandsdebiteuren

De voorziening is ingesteld voor het deel van terugvorderingen dat waarschijnlijk oninbaar is door het ontbreken van afloscapaciteit bij de bijstandsccliënten of doordat cliënten vertrokken zijn met een onbekende bestemming.

De toevoeging van € 219.000 houdt verband met de herwaardering van het debiteurenbestand (met name de fraudevorderingen). Volgens een analyse wordt van de per 31-12-2013 openstaande vorderingen op bijstandsccliënten (€ 14,1 mln.) ingeschat dat € 12,1 mln. niet invorderbaar is. In 2014 wordt een onderzoek uitgevoerd naar de berekeningssystematiek van de voorziening.

De voorziening is in de balans verrekend met de betreffende vorderingen (vlottende activa / uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar).

C6. Voorziening sociaal-culturele accommodaties

De voorziening is in 2005 ingesteld voor de bekostiging van asbestverwijdering van sociaal-culturele accommodaties.

Het saneren van asbest in accommodaties gebeurt uit kostenoverwegingen bij voorkeur gelijk met groot onderhoud.

De eventuele kosten van asbestverwijdering worden betrokken bij de bestedingsplannen van het groot onderhoud van welzijnsaccommodaties. Daarom is het in stand houden van deze voorziening niet meer nodig en is het bedrag ten gunste van de exploitatie vrijgevallen.

C7. Voorziening nazorg afgesloten grondexploitaties

Deze voorziening is ingesteld bij raadsbesluit van 7 november 2011 (TB2) en is gevormd vanuit de vrijgekomen middelen van de voorziening uit te voeren werken Grondbedrijf (storting € 3,5 mln.). Het doel van de voorziening is de bekostiging van het uitvoeren van verwachte herstraat-werkzaamheden en nazorg. In 2013 is afgerond € 3 mln. toegevoegd voor de nazorg van verschillende wijken en is € 0,5 mln. aangewend voor werkzaamheden in o.a. Noordhove, Centrum, Rokkeveen en Oosterheem.

C8. Voorziening nadelige complexen Grondbedrijf

Voor de complexen waarvoor een nadelig resultaat wordt verwacht dat als onvermijdelijk is te beschouwen is een voorziening nadelige complexen getroffen van afgerond € 52,9 mln. Dit deel van de voorziening is in de balans in mindering gebracht op de boekwaarde van deze complexen (voorraden onderhanden werk).

Bij de herziening van de grondexploitaties naar de situatie per 1 januari 2014 zijn de contante waarden van de grondexploitaties met een nadelig resultaat bijgesteld. De voorziening is hiermee in overeenstemming gebracht. Voor de niet in exploitatie genomen gronden is een voorziening getroffen voor dat deel van de boekwaarde dat de marktwaarde overtreft.

Toelichting op de balans

Per eind 2013 is de voorziening bestemd voor de volgende complexen:

bedragen x € 1.000

Complex	Bedrag
Niet in exploitatie genomen bouwgronden / projecten in voorbereiding	
21 Snowworld	420
23 Zorghart	869
72 Kwadrant Van Tuylpark	5.667
Totaal	6.956
Niet in exploitatie genomen bouwgronden / overige complexen	
28 Rokkeveenseweg Zuid 104 (Lactohoeve)	889
85 Bladgroen 4	103
91 Ontwikkerecht Plas van Poot	145
92 Spazio 2	1.191
Afrondingsverschil	-1
Totaal	2.327
Bouwgrond in exploitatie / projecten in uitvoering	
22 Gasfabriekterrein Delftsewallen	2.921
26 Centrum Oost / Cadenza	396
32 Van Leeuwenhoeklaan	1.932
35 Nieuwe Driemanspolder	197
37 Boerhaavelaan	5
42 Palenstein	29.264
52 Culturele As	6.186
86 Watertoren: Derde Stationsstraat 369	257
88 Brug Westerpark - Nieuwe Driemanspolder	1.763
94 Investeren in Seghwaert - Akeleituin	284
95 Horeca Noord Aa	56
Afrondingsverschil	1
Totaal	43.262
Totaal	52.545

C9. Voorziening juridische geschillen

Deze voorziening is in 2010 gevormd voor de kosten en/of schadevergoeding in juridische procedures waartoe de gemeente naar verwachting zal worden veroordeeld.

C10. Voorziening pensioencompensatie SBU

Op grond van de uitplaatsing van Stadsbeheer Uitvoering (SBU) per 1 april 2013 is een voorziening getroffen voor toekomstige verplichtingen, welke voortvloeien uit rechten op pensioen en verzekering van de betreffende medewerkers. De pensioencompensatie is berekend op € 1,5 mln.

In 2013 is hiervan € 1,4 mln. aangewend voor de afkoop van het ABP. Het restant in de voorziening is vrijgevallen naar de exploitatie.

C11. Voorziening Bleizo

In verband met het negatieve eigen vermogen van de gemeenschappelijke regeling Bleizo per eind 2013 (van afgerond € 3,4 mln.) heeft de gemeente Zoetermeer voor haar aandeel van 50% in deze regeling een voorziening getroffen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De totale rentelast voor het jaar 2013 voor de vaste schulden bedraagt afgerond € 0,5 mln.

De boekwaarde van de (opgenomen) **onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen** bestaat uit:

Bank	Looptijd	boekwaarde x € 1.000	
		31-12-2013	31-12-2012
Bank voor Nederlandse Gemeenten	20 jaar (19 jul. 1993 / 2013)	0	227
Idem	30 jaar (3 jan. 1994 / 2024)	426	456
Idem	30 jaar (3 jan. 1994 / 2024)	382	408
Idem	3 jaar (6 okt. 2011 / 2014)	10.000	10.000
Nederlandse Waterschapsbank	10 jaar (8 dec. 2011 / 2021)	10.000	10.000
Totaal		20.808	21.091

Onderhandse leningen van overige binnenlandse sectoren

Het Stadsgewest Haaglanden voert namens de gemeente de administratie uit in het kader van het Besluit Woninggebonden Subsidies. Per 31-12-2013 resteert er nog aan verplichtingen aan derden een uit te betalen bedrag van afgerond € 46.000.

De **waarborgsommen** hebben vooral betrekking op door het Grondbedrijf verhuurde objecten en aangekochte gronden. Indien de afspraken zijn nagekomen door de andere partij wordt de waarborgsom teruggestort.

Vlottende passiva

Overlopende passiva

Het verloop van **Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren** in 2013 is als volgt:

Uitkering	bedragen x € 1.000			
	Saldo 31-12-2012	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2013
1. Rijksbijdrage Wet Werk en Bijstand (WWB) / werkdeel	1.015		1.015	0
2. Rijksbijdrage Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet Oké)	271	1.172	1.084	359
3. Aanvullende Rijksbijdrage Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet Oké)	169	566	434	301
4. Rijksbijdrage bestrijding voortijdige schoolverlaters (VSV) via gem. Den Haag (Aanval op de Uitval)	-1	186	185	0
5. Rijksbijdrage kwalificatieplicht (leerplichthandhaving) via gemeente Den Haag	26	101	110	17
5a. Rijksbijdrage RMC (leerplichthandhaving) via gemeente Den Haag	0	81	81	0
6. Rijksbijdrage inburgering (cohort 2007/2010)	845			845
7. Provincie Zuid-Holland / ISV3-subsidie	850	882	850	882
8. Stadsgewest Haaglanden / subsidie verlengde Oosterheemlijn	0	479		479
9. Stadsgewest Haaglanden / subsidie VV knoop Bleizo	165		165	0
10. Europese Unie / Interreg IV, Greenov	0	3		3
Afrondingsverschil		-1		-1
Totaal	3.340	3.469	3.924	2.885

3.4.3 Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen buiten de balansstelling

Gewaarborgde geldleningen

In het volgende overzicht is een specificatie opgenomen naar de aard van de geldleningen, waarvoor de gemeente garant staat. Hierbij worden twee categorieën van gewaarborgde geldleningen onderscheiden:

1. Primair risico (gemeente verstrekt garantie op een door de instelling bij een derde aangetrokken lening).
2. Secundair risico (gemeente werkt mee aan garantie via extern garantiefonds; garantstelling met achtervang dan wel vrijwaring via waarborgfonds wsw).

Overzicht gewaarborgde geldleningen 2013

bedragen x € 1.000

Geldnemer	Doel van de geldlening	Oorspronkelijk bedrag geldlening	Percentage waarvoor borg is verleend	Restant geldlening 31-12-2012	Restant geldlening 31-12-2013
<i>Primair risico:</i>					
Woningbouwverenigingen	Gemeentegarantie	174.054	100%	175.354	174.054
Zorgcentra / gezondheids-instelli.	Gemeentegarantie	45.029	100%	16.295	14.729
Sportverenigingen	Gemeentegarantie	564	100%	257	235
Sportverenigingen	Gemeentegarantie	411	50%	94*	258
Overige instellingen	Gemeentegarantie	549	100%	549	500
<i>Secundair risico:</i>					
Woningbouwverenigingen	Achtervang	545.931	50%	538.938	532.025
Woningbouwverenigingen	Vrijwaring wsw	115.632	50%	95.658	90.159
TOTAAL		882.170		827.145	811.960

* na correctie

Woningbouw

Voor de woningbouw verstrekt de gemeente sinds 1995 geen garanties meer. Deze worden sindsdien verstrekt door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). De gemeente is achtervang voor het WSW. Het primaire risico van de gemeentegaranties die in het verleden door de gemeente voor de woningbouw zijn verstrekt, is aan het WSW overgedragen. Dit primaire risico is de in het overzicht opgenomen categorie "Woningbouwverenigingen / achtervang en vrijwaring wsw". Bij de categorie "Woningbouwver. / gem. garantie" draagt de gemeente het primaire risico.

In 2009 heeft de raad, als uitzondering, nog wel een garantie verstrekt aan De Goede Woning voor de financiering van 340 woningen in het centrumgebied Oosterheem ten bedrag van maximaal € 77,5 mln. Hiervan is door de woningcorporatie (in 2011) voor een bedrag van in totaal € 62,5 mln. aan leningen aangetrokken. De Goede Woning heeft in mei 2013 laten weten dat er voor het resterende € 15 mln. geen lening behoeft te worden aangetrokken en dat er voor dit deel geen gebruik gemaakt wordt van de gemeentegarantie.

Niet in het overzicht opgenomen zijn de gemeentegaranties voor eigen woningen. In het verleden zijn hiervoor ongeveer 10.000 gemeentegaranties verstrekt, die gevrijwaard zijn door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Nieuwe garanties voor eigen woningen worden niet meer door de gemeente verstrekt maar door het WEW. De gemeente fungeert als achtervang voor het WEW. Het risico dat de gemeente hierop wordt aangesproken, wordt miniem geacht.

Rijk en VNG zijn overeengekomen dat het Rijk vanaf 1 januari 2011 de achtervang van nieuwe leningen volledig op zich neemt. Hiervoor is de gemeente op 29 juni 2010 een wijzigingsovereenkomst met het WEW aangegaan. Het fondsvermogen van het WEW blijft voor alle gevallen beschikbaar.

Zorgcentra, gezondheidsinstellingen, sportverenigingen en overige instellingen

Naast de gegarandeerde geldleningen voor de woningbouwverenigingen zijn er leningen afgesloten door gezondheidsinstellingen, sportverenigingen en andere instellingen met een maatschappelijk nut, waarvoor de raad een garantie heeft verstrekt. De meeste garanties zijn van vóór 1996; in dat jaar heeft de raad besloten in beginsel geen garanties meer te verstrekken. Als onderdeel van de investeringsimpuls voor amateurverenigingen heeft de raad in november 2005 besloten om dit instrument in relatie tot deze verenigingen weer toe te passen.

In 2012 heeft de raad op basis van de verordening Investeringsubsidies en gemeentegaranties amateurverenigingen aan de Tennisvereniging Seghwaert een garantie verstrekt van maximaal

€ 225.000 waarbij de Stichting Waarborgfonds voor de Sport voor 50% deelneemt. In 2013 is onder deze garantie een geldlening van € 340.000 afgesloten (waarvoor de gemeente voor € 170.000 garant staat).

In 2013 is aan de Tennisvereniging ALTV op basis van de verordening Investeringsubsidies en gemeentegaranties amateurverenigingen een garantie verstrekt van maximaal € 18.750 waarbij de Stichting Waarborgfonds voor de Sport voor 50% deelneemt. In 2013 is de lening aangegaan.

FC Zoetermeer en Vierstroom Zorgring hebben de geldlening geheel afgelost.

In 2013 zijn door de gemeente geen betalingen verricht wegens verleende borg- of garantiestellingen.

Toezicht op risico's

Algemeen

De omvang en de risico's van de garanties worden bewaakt en regulier via de geëigende instrumenten van de P&C cyclus gerapporteerd aan de raad. Sinds 2010 heeft een intensivering van de uitvoering van de governancetaken plaatsgevonden. Dit als onderdeel van de verdere ontwikkeling van risicomanagement. De economische crisis en specifieke situaties hebben hieraan een extra impuls gegeven.

LLZ

Over de (financiële) situatie van 't LangeLand Ziekenhuis (LLZ) is de raad in 2013 geregeld geïnformeerd. Voor de financiering van het LLZ staat de gemeente per eind 2013 nog garant voor een bedrag van € 12,5 mln. Tegenover dit bedrag staat een zekerheid uit een recht op eerste hypotheek van € 20 mln. Wegens de financiële situatie is het ziekenhuis – in samenspraak met zorgverzekeraars en financierders – actief om hiervoor een adequate oplossing te vinden. Het college blijft betrokken bij de ontwikkelingen rond het LLZ en opereert vanuit de kaders die de Raad heeft geformuleerd voor een eventuele bijdrage van de gemeente aan 't LangeLand Ziekenhuis.

In 2013 zijn er door de gemeente en andere stakeholders gesprekken gevoerd over een duurzame oplossing voor het herstructureren van de financiën van het ziekenhuis binnen de raadsaders. In 2013 heeft het LLZ de gesprekken over een overname van het ziekenhuis door een (zorg)ondernemer gestaakt en heeft het LLZ een samenwerkingsovereenkomst getekend met Fundis (voorheen Vierstroom) over een overname van het ziekenhuis door Fundis en een financiële injectie van € 10 mln. vanuit Fundis, medisch specialisten en investeerders. De overname van het ziekenhuis Fundis stuitte op bezwaren bij de OR van Fundis en kon uiteindelijk geen doorgang vinden. De Ondernemingskamer heeft in februari 2014 de Ondernemingsraad van Fundis in het gelijk gesteld. Hiermee lijkt een overname van het ziekenhuis van Fundis van de baan en werkt het ziekenhuis aan een andere oplossing om een financiële injectie te krijgen. Uitgangspunten blijven dat er door de gemeente geen nieuwe borgstelling wordt afgegeven en de leningen aan het einde van de looptijd zijn afgelost. Het risico voor de gemeente is beperkt. Positief is dat het LLZ haar kosten heeft gesaneerd en er in 2013 'zwarte cijfers' zijn geschreven. Verwacht wordt dat in de loop van 2014 duidelijkheid ontstaat over een oplossing voor het LLZ in het kader van de herstructurering van de financiën van het ziekenhuis.

Garantstellingen (bankgaranties)

Per 31-12-2013 waren er bij de gemeente 34 bankgaranties met een totaalwaarde van afgerond € 2,2 mln. aanwezig. Het betreffen vooral het garanties van aannemersbedrijven, die de gemeente als financiële zekerheid vraagt bij de uitvoering van werken.

3.4.4 Toelichting niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Per 31-12-2013 bestonden de volgende, niet in de balans opgenomen, belangrijke financiële verplichtingen voor de toekomst (met een ondergrens van € 0,5 mln.):

- **Uitplaatsing Stadsbeheer Uitvoering (SBU) € 22,6 mln.**
Onderdeel van de efficiencytaakstelling is de uitplaatsing van Stadsbeheer Uitvoering. In 2012 zijn op grond van het raadsbesluit van 1 juni 2011 de contractonderhandelingen gevoerd. Dit heeft geresulteerd in een contract voor tien jaar voor de verschillende werkzaamheden binnen de wijken, inclusief de uitplaatsing van de medewerkers van SBU met werk-, loon-, en pensioengarantie voor tien jaar. De contracttermijn loopt van 1 april 2013 t/m 31 maart 2023. De jaarlijkse kosten bedragen afgerond € 2,4 mln.
Het contract bestaat uit een vast en een variabel gedeelte. Het vaste gedeelte is bepaald op € 24,480 mln. terwijl het variabele gedeelte is bepaald op ca. € 2 mln. Het variabele gedeelte betreft een inschatting van het aantal te maken overwerkuren door de aannemer. De inschatting is gebaseerd op het aantal daadwerkelijke overwerkuren van SBU in de afgelopen drie jaar. Naast het vaste en variabele deel wordt er ook een looncompensatie uitbetaald. Dit bedrag van € 2,3 mln. betreft het verschil tussen de daadwerkelijke loonkosten van de gemeente en de loonkosten bij de aannemer.
- **Inzameling en verwerking (grof) huishoudelijk afval € 9,9 mln.**
Voor de verwerking van het (grof) huishoudelijk afval is het per 1 januari 2010 gesloten driejarig contract verlengd met twee jaar tot 31 december 2014. De jaarlijkse kosten bedragen afgerond € 1,9 mln. Daarnaast is een vijfjarig contract voor de jaren 2015 t/m 2019 gesloten waarbij de jaarlijkse kosten € 1,6 mln. bedragen.
- **Onderhoudsbestekken openbare ruimte € 5,5 mln.**
Een groot deel van het beheer van de openbare ruimte is uitbesteed aan externe partners via de integrale bestekken. De bestekken hebben een verschillende contractduur.
- **Overslag en transport (grof) huishoudelijk afval € 5,2 mln.**
Voor de overslag en het transport van het (grof) huishoudelijk afval is het per 1 januari 2010 gesloten driejarig contract verlengd met twee jaar tot 31 december 2014. De jaarlijkse kosten bedragen afgerond € 1 mln. Daarnaast is een vijfjarig contract voor de jaren 2015 t/m 2019 gesloten waarbij de jaarlijkse kosten afgerond € 0,8 mln. bedragen.
- **Onderhoud elementenbestrating en asfalt onderhoud € 4,5 mln.**
Dit betreft twee tweejarige eenheidsprijzencontracten voor het periodiek en groot onderhoud aan de wegen (elementenverharding en asfaltverharding) in 2014 en 2015. De jaarlijkse kosten bedragen afgerond € 2,2 mln.
- **Onderhoudscontract ondergrondse containers € 3,6 mln.**
Per 1 januari 2012 is een tienjarig contract afgesloten voor het full-service all-in onderhoudscontract voor het onderhoud van de ondergrondse containers. De jaarlijkse kosten bedragen afgerond € 0,5 mln. Het contract biedt de mogelijkheid om dit te verlengen met telkens twee jaar.
- **Vakantiegeld personeel € 1,9 mln.**
Dit betreft het recht op vakantiegeld voor het personeel over de periode juni tot en met december 2013, dat in mei 2014 wordt uitbetaald.
- **GFT afvalinzameling en verwerking € 1,4 mln.**
Voor de GFT afvalinzameling en verwerking is een zesjarig contract voor de jaren 2014 t/m 2019 gesloten waarbij de jaarlijkse kosten afgerond € 0,2 mln. bedragen.
- **Parkeerbeheer € 0,9 mln.**
Dit betreft een tweejarig raamcontract voor het parkeerbeheer van de parkeergarages en straatparkeren voor 2014 en 2015, met mogelijk een verlenging van twee jaar. De jaarlijkse kosten bedragen afgerond € 0,4 mln.
- **Contract Microsoft licenties en assurance € 0,8 mln.**
Dit betreft een contract voor de licenties voor de software van Microsoft. De contracttermijn loopt van 1 juli 2013 tot 1 juli 2016. De jaarlijkse kosten bedragen afgerond € 0,3 mln.
- **Aansprakelijkheidsverzekering overheid € 0,7 mln.**
Dit betreft de verzekeringspolis voor de wettelijke aansprakelijkheid van de gemeente als rechtspersoon. De polis heeft een looptijd van drie jaar (2014 t/m 2016). De jaarlijkse kosten bedragen afgerond € 0,2 mln.

3.5 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

3.5.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële Verordening gemeente Zoetermeer daarvoor geeft.

3.5.2 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Tenzij in de balansoelichting anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Vaste activa algemeen

In de Financiële verordening gemeente Zoetermeer zijn regels voor het financieel beheer opgenomen, waaronder regels voor waardering en afschrijving van vaste activa. Hierbij is de ondergrens voor het activeren van investeringen met een economisch nut bepaald op € 50.000, waarbij bedragen onder de € 10.000 niet worden geactiveerd (uitgezonderd gronden en terreinen die altijd geactiveerd moeten worden). Bij bedragen tussen de € 10.000 en € 50.000 is er een keuzemogelijkheid die in het raadsvoorstel voor de kredietaanvraag moet worden gemotiveerd.

Bij het activeren en afschrijven van vaste activa is tevens de op de Financiële verordening aansluitende nota activa- en afschrijvingsbeleid gevolgd.

Conform de Financiële verordening gemeente Zoetermeer is de in bestaande vaste activa van vóór 2003 begrepen BTW, voor zover betrekking hebbende op overheidshandelen, niet afgewaardeerd.

Op geactiveerde investeringen wordt, zolang ze nog niet zijn afgewikkeld c.q. in exploitatie zijn genomen, jaarlijks rente over de boekwaarde per 1 januari bijgeschreven. Op geactiveerde investeringen van € 250.000 of meer is daarnaast ook rente in de loop van het jaar bijgeschreven.

Immateriële vaste activa

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief, die op grond van het BBV slechts onder bepaalde voorwaarden mogen worden geactiveerd, worden in maximaal vijf jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa

Geactiveerde investeringen met een economisch nut worden afgeschreven op basis van de annuïteitenmethode, tenzij hierop bij specifiek kredietbesluit van de raad is afgeweken.

De eerste (volle jaar)afschrijving vindt plaats in het jaar volgend op het jaar waarin de geactiveerde investering tot stand is gekomen c.q. in exploitatie is genomen. Op gronden wordt niet afgeschreven. Materiële vaste activa, waarop specifieke investeringsbijdragen van derden in mindering zijn gebracht, worden op het saldo afgeschreven. Indien investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn geactiveerd, worden eventuele bijdragen van derden hierop in mindering gebracht en wordt een afschrijvingsmethodiek gekozen waarbij de investering zo snel mogelijk wordt afgeschreven.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij de eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Voor materiële vaste activa gelden vanaf 1 januari 2006 (op grond van de nota activa- en afschrijvingsbeleid) en op grond van de daarna genomen raadsbesluiten de volgende standaard afschrijvingstermijnen:

Gronden en terreinen	niet afschrijven
Woningen	40 jaar
Bedrijfsgebouwen:	
▪ schoolgebouwen (investeringen vanaf 17 december 2012)	50 jaar
▪ schoolgebouwen die volgens het in 2012 herijkte beheerplan geheel worden gesloopt en vervangen door nieuwbouw	50 jaar
▪ per 17 december 2012 bestaande schoolgebouwen die bij of na het bereiken van de 25 jarige leeftijd, technisch en/of functioneel worden aangepast	25 jaar*
▪ overige gebouwen grotendeels van steen	40 jaar
▪ overige gebouwen grotendeels van hout	20 jaar

▪ tijdelijke gebouwen / noodlokalen / loodsen / opslagplaatsen	15 jaar
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	per investering in raadsvoorstel
Vervoermiddelen:	
▪ personenauto's	6 jaar
▪ bedrijfsauto's	8 jaar
▪ machines, apparaten en installaties	5 jaar
Overige materiële vaste activa:	
▪ inventaris	10 jaar
▪ ICT hardware	4 jaar
▪ ICT software	per investering in raadsvoorstel
▪ rioolstelsel	50 jaar
▪ ondergrondse inzamelmiddelen t.b.v. afvalinzameling (excl. betonbakken)	30 jaar
▪ ondergrondse betonbakken	niet afschrijven
▪ sportvoorzieningen	20 jaar

* of zoveel korter totdat de totale leeftijd van het gebouw 50 jaar wordt bereikt.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen.

Leningen u/g zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Op financiële vaste activa wordt niet afgeschreven, behalve op geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden. Deze wordt afgeschreven als was het actief, waarvoor de bijdrage wordt verstrekt, in bezit van de gemeente.

Voorraden

De verspreide percelen binnen het Grondbedrijf en de overige nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs vermeerderd met het jaarlijks exploitatiesaldo, of op de lagere marktwaarde. Die marktwaarde wordt bepaald op basis van taxatie naar de actuele bestemming. Bijschrijving van exploitatiesaldi geschiedt alleen voor zover de marktwaarde niet wordt overschreden, tenzij er een reëel en stellig voornemen is om een nieuwe bestemming te realiseren, in dat geval kan worden geactiveerd tot de verwachte waarde van de toekomstige bestemming.

Voor die grondexploitaties waarbij een negatief saldo - dat als onvermijdelijk is te beschouwen - is voorzien, wordt de voorziening nadelige complexen aangehouden. Deze voorziening is steeds uitgedrukt in de netto contante waarde van de verwachte verliezen op grond van actuele grondexploitatieberekeningen. De voorziening is op de boekwaarde van de betreffende complexen in mindering gebracht.

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs verminderd met de gerealiseerde opbrengsten, of de lagere marktwaarde. Aan de boekwaarde aan het begin van het jaar wordt rente toegerekend. Voor zover, op basis van de voorcalculaties (grondexploitatieberekeningen) sprake is van winstgevendende grondexploitaties, wordt die winst genomen naar rato van de voortgang van de verkopen. Tussentijdse winstnemingen worden onder de gemaakte kosten in de boekwaarde van de betreffende complexen opgenomen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (vorderingen), liquide middelen en overlopende activa

Deze activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een aantal daarvoor gevormde voorzieningen in mindering gebracht.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Een aantal voorzieningen is gewaardeerd op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige (onderhouds- of uitkerings-) verplichtingen.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die hiervoor geformuleerd zijn. In de in het jaarverslag opgenomen paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Flottende passiva

De flottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is hiervan een specificatie opgenomen.

3.5.3 Grondslagen voor resultaatbepaling

Conform het BBV is voor de jaarstukken een voor gemeenten gemodificeerd stelsel van baten en lasten gehanteerd. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Dat wil zeggen dat het jaar waarin de prestatie is verricht (levering van goederen of diensten), bepalend is voor de toerekening. Of de baat of last al feitelijk ontvangen of betaald is, doet niet ter zake.

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Per balansdatum nog lopende verplichtingen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume) of rechten betreffende het boekjaar zijn als nog verschuldigde (nog te betalen) c.q. nog te vorderen (nog te ontvangen) bedragen opgenomen.

Het bovenstaande toerekeningsbeginsel (prestatiemoment) is eveneens bij interne leveringen (tussen organisatieonderdelen) toegepast.

Winst en verlies van de grondexploitatie

Winst en verlies van de grondexploitatie worden genomen op basis van het door de raad op 3 oktober 2011 vastgestelde Grondbeleid 2011 "Veranderde stad, nieuwe koers, nieuw beleid", met inachtneming van de in de raad van 4 november 2013 aangepaste spelregel nummer 3.

Tussentijdse winstnemingen grondexploitatie

Voor elke winstgevende grondexploitatie geldt dat onder bepaalde condities tijdens de looptijd winst kan worden genomen. Deze condities zijn:

- Winst wordt genomen naar rato van de voortgang van de grondverkoop;
- De genomen winst wordt gestort in de reserve in verband met risico's Grondbedrijf zolang de hoogte van die reserve lager is dan 2,5% van alle nog te maken kosten en te behalen baten;
- Wanneer de reserve in verband met risico's Grondbedrijf op niveau is, komt de genomen winst ten gunste van het resultaat van het Grondbedrijf.

Verantwoording inzake verliesgevende grondexploitaties

Grondexploitatie is niet altijd kostendekkend. Het verlies, en daarmee de omvang van de voorziening nadelige complexen, wordt bepaald door:

- Contante waarde einde boekjaar volgens laatst vastgestelde exploitatieberekening; en indien van toepassing eventueel:
- Nog niet verwerkte tussentijdse calculatieverschillen;
- Specifieke besluiten die nog niet in de betreffende exploitatieberekening zijn verwerkt.

3.6 Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die toelichting of aanpassing op de cijfers in de jaarrekening vereisen.

3.7 SiSa bijlage (Single information Single audit)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Department	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa				
			I N D I C A T O R E N				
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04	
			€ 625.005	€ 402.411	€ 460.633	€ 439.970	
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam n.a.v. de Wvr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren Aard controle R Indicatornummer: G1 / 02	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 03		
			44,50	1,00	Nee		
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de gemeente.	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 04	
			1 0637 (Zoetermeer)	447,25	24,75	338,70	13,51
			2				
			3				
			4				
			5				
			6				
			7				
			8				
			9				
			10				
			11				
			12				
			13				
			14				
			15				
			16				
			17				
			18				
			19				
			20				
			21				
			22				
			23				
			24				
			25				
			26				
			27				
			28				
			29				
			30				
			31				
			32				
			33				
			34				
			35				
			36				
			37				
			38				
			39				
			40				
			41				
			42				
			43				
			44				
			45				
			46				
			47				
			48				
			49				
			50				
			51				
			52				
			53				
			54				
			55				
			56				
			57				
			58				

SiSa bijlage (Single information Single audit)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Departement	Nummer	Specifieke uitkering juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa					
			I N D I C A T O R E N					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2013 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 40.674.285	€ 144.569	€ 1.268.503	€ 1.486	€ 193.254	€ 3.808
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze. Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10		
€ 54.879	€ 0	€ 0	Ja					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2013 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 52.664	€ 25.236	€ 12.215	€ 6.262	€ 69.349	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Baten (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze. Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
€ 0	€ 0	Ja						
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2013 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/02 Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01	Besteding (jaar T) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06	Besteding (jaar T) Regellu Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk Aard controle R Indicatornummer: G5 / 07
			2439					
			Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/03 tot en met G5/07 Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 02					
Ja	€ 8.060.305	€ 399.202	€ 4.655	€ 0				

Voortgangsrapportage ISV

Periode: 2013

1. Inleiding

Jaarlijks dient het college de voortgang ten aanzien van de ISV3-prestaties aan de gemeenteraad te verantwoorden. In voorliggende rapportage volgt de verantwoording over het jaar 2013. Een kopie van deze verantwoording stuurt de gemeente toe aan de Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

Naast de voortgang van de ISV3-prestaties bevat de rapportage ook een overzicht van de voortgang aangaande de nog resterende prestaties uit de ISV2-periode (2005 t/m 2009). Deze prestaties dient de gemeente in de derde periode alsnog te behalen.

2. Voortgang afspraken ISV3

Afspraak 1: Preventief beleid ontwikkelen en toepassen op basis van de door het Rijk en de Ortega-gemeenten opgestelde uitvoeringsagenda voor New Towns.

Voortgang:

- Het uitvoeren van de onder de uitvoeringsagenda hangende (bestaande) projecten loopt;
- In nauwe samenhang met de uitvoeringsagenda is in 2011 het rapport *Sterke Woonerfwijken; Voorkomen is beter dan herstructureren* opgesteld. Dit rapport is in het najaar van 2011 aangeboden aan de minister van BZK;
- Begin 2012 is de uitvoeringsagenda voor New Towns geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie concludeerde het rijk dat belangrijke stappen zijn gezet, alsook dat aandacht voor preventie belangrijk is en blijft. Concreet heeft het rijk toegezegd de preventieve aanpak van de New Towns de komende twee jaar te blijven faciliteren door middel van experimenten en kennistrjecten;
- Samen met het rijk is door de New Towns eind 2012 het onderzoek 'toolbox preventie' opgestart. Eind 2013 is het resultaat beschikbaar gekomen: een compacte gids met een overzicht van de meest effectieve preventieve maatregelen. Dit zijn goede maatregelen die dure herstructurering van woonwijken in de toekomst kunnen voorkomen;
- Binnen de G32 is in 2013 de Leergroep Ontwikkelen Beheer van start gegaan. Doel van de Leergroep is om aan de hand van een aantal bijeenkomsten met experts de preventieve aanpak in met name de bloemkoolwijken verder handen en voeten te geven. In 2013 zijn twee bijeenkomsten gehouden. In 2014 volgen er nog enkele;

Afspraak 2: In de periode 2010-2014 wil de gemeente één derde deel van de herstructurering van Palenstein realiseren: nieuwbouw van ongeveer 400 woningen.

In oktober 2012 is de nieuwe wijkvisie voor de herstructurering van Palenstein vastgesteld. Op 22 april 2013 heeft de gemeenteraad het nieuwe bestemmingsplan goedgekeurd. Op 19 juli is dit onherroepelijk verklaard door de Raad van State.

Verder heeft woningbouwcorporatie Vidomes in december 2013 een sloopbesluit genomen voor de Florens van Brederode flat. De planvoorbereiding is van de tweede fase Schoutehoek (32 eengezinswoningen en 66 appartementen) is voorts gestart. Start bouw is voorzien in het vierde kwartaal van 2014.

Ook wordt onderzoek gedaan naar de nieuwbouw van het winkelcentrum en de sloop van de Jan van Beierenflat. Bij het nieuwe winkelcentrum komen ca 160 woningen. Besluitvorming hierover wordt dit jaar verwacht.

Inmiddels zijn drie deelprojecten van de herstructurering reeds afgerond: (1) nieuwbouw 111 woningen Brede School door De Goede Woning, (2) grootschalige renovatie 350 woningen door Vestia en (3) nieuwbouw 102 woningen, eerste fase Schoutenhoek door Vidomes.

Afspraak 3: In de periode 2010-2014 streeft de gemeente ernaar om 50 procent van de inbreidingslocaties (= 400 woningen) binnen een centrumstedelijk gebied te realiseren (dus 200 woningen).

Voortgang: In 2010 en 2011 zijn de volgende woningbouwprojecten op een centrumstedelijke locatie opgeleverd: Buitenhof (32 woningen, J.L. van Rijweg) en Boemerang (44 woningen, Bijdorplan). In 2012 is hier het project Soeterdael (32 woningen, Bijdorplan) bijgekomen. Voorts is begonnen met de bouw van het project Futura aan de Van Leeuwenhoeklaan (69 woningen). Oplevering van Futura volgt in de eerste helft van 2014.

Verschillende plannen bevinden zich voorts in de planvormende fase, onder andere: de Boerhaavelaan en Centrum Oost (69 woningen). Deze projecten op centrumstedelijke locaties kunnen in de komende jaren – mits er voldoende herstel op de (landelijke) woningmarkt optreedt – ook tot uitvoering komen.

Afspraak 4: In de periode 2010-2014 wordt in lijn met de regionale prestatieafspraken 30 procent van de nieuwbouw in het sociale segment gerealiseerd.

Voortgang: Het college stuurt hier actief op. Van de in de periode 2010 t/m 2012 in totaal 1.998 opgeleverde woningen zijn er 939 in het sociale segment gerealiseerd.

Afspraak 5: In de periode 2010-2014 worden er tenminste 300 woningen voor jonge starters aan de woningvoorraad toegevoegd.

Voortgang: In 2010 en 2011 zijn er in totaal 328 woningen voor jonge starters aan de woningvoorraad toegevoegd. In 2012 zijn hier nog 40 jongerenwoningen bijgekomen (Oosterheem Waterzicht, De Goede Woning). Begin 2014 volgt de oplevering van 40 jongerenwoningen aan de Akeleituin in Seghwaert.

Afspraak 6: In de periode 2010-2014 wordt €3 mln. beschikbaar gesteld ten behoeve van de gemeentelijke starterslening.

De gemeenteraad heeft op 21 februari 2011 (raadsbesluit 100764) ingestemd met het beschikbaar stellen van een bedrag van € 1.562.644 vanuit het binnen het RIF voor 'wonen' geormerkte gelden. Dit bedrag maakte het mogelijk om voor in totaal € 6 mln. aan nieuwe startersleningen te kunnen verstrekken in de jaren 2011 en 2012.

Eind 2012 (raadsbesluit DOC-2012-004141) heeft de gemeenteraad ingestemd met het beschikbaar stellen van een bedrag van € 1.471.617 vanuit het binnen het RIF voor 'wonen' geormerkte gelden. Dit bedrag maakt het mogelijk om voor in totaal € 5 mln. aan nieuwe startersleningen te kunnen verstrekken in de jaren 2013 en 2014.

Afspraak 7: In de periode 2010-2014 worden 400 woningen binnenstedelijk gebouwd (van een binnenstedelijke capaciteit van 2.000 woningen). Dit is exclusief de sloop/nieuwbouw in Palenstein.

Voortgang: In 2010 en 2011 zijn de volgende binnenstedelijke woningbouwprojecten opgeleverd: Buitenhof (32 woningen, J.L. van Rijweg), Boemerang (44 woningen, Bijdorplaan), Bellamyhove (73 woningen, Bellamyhove), Livorno (59 woningen, Karel Doormanlaan, Van Speykstraat, Banckertstraat en De Ruyterstraat), Dorpsstraat 165/167 (2 woningen), Zegwaartseweg Noord (8 woningen), Karel Doormanlaan (10 woningen) en Tweede Stationsstraat (12 woningen).

In 2012 zijn hier de volgende opgeleverde projecten bijgekomen: Palatijn (63 woningen, Paltelaan), Tweede Stationsstraat (12 woningen), Soeterdael (32 woningen, Bijdorplaan) en Buytenhof Parcparc (35 woningen, Schubertrode/Kurt Weilrode). Voorts is de bouw begonnen van het project Futura (Van Leeuwenhoeklaan, 69 woningen).

Oplevering van 40 jongerenwoningen aan de Akeleituin in Seghwaert zal begin 2014 plaatsvinden, evenals de 69 appartementen aan de Van Leeuwenhoeklaan (project Futura).

Afspraak 8: In de periode 2010-2014 wordt de transformatie van kantoorlocaties naar een woon- of woon/werkfunctie bevorderd, vooral de kantoorlocaties in en bij het Stadscentrum. In de periode 2010-2014 zullen twee uitvoerbare transformatieplannen worden vastgesteld.

Op 21 maart 2011 (raadsbesluit 110059) is het *Uitvoeringsplan Transformatie Kantoorlocaties* vastgesteld door de gemeenteraad. Dit uitvoeringsplan vormt de handleiding voor de gemeente om daadwerkelijk tot transformaties te kunnen komen.

Mede op basis van het uitvoeringsplan zijn er reeds enkele transformaties gerealiseerd:

Kantoorgebouwen cq.locaties	Transformatie naar
Kantoren boven Promenade	Detailhandel, 840 m ²
Kantoorbestemming Amerikaweg	Van kantoorbestemming naar andere bestemmingen, 12.500 m ²
Kantoor Bellamyhove	Woningen
Scholen aan de Duitslandlaan	Onderwijs, 3.400 m ²
Kantoren Denemarkenlaan	Psyq (zorgfunctie), 6.800 m ²
Kantoren Europaweg	Poli's van Langelandziekenhuis (zorgfunctie)

Op 3 december 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met het beschikbaar stellen van een bijdrage van € 1.171.500 (raadsbesluit DOC-2012-004235) voor de transformatie van het kantoorpand aan de Engelandlaan 192-262 naar 67 sociale huurwoningen voor jongeren.

Afspraak 9: In de periode 2010-2014 wordt het masterplan BLEIZO en het Stedenbouwkundig Plan (Noordelijk, Zuidelijk en Oostelijk gebied) vastgesteld en start de realisatie openbaar vervoersknoop BLEIZO, start het bouwrijp maken en uitgifte grond (Noordelijk, Zuidelijk en Oostelijk gebied).

Voortgang: In 2010 is het Masterplan BLEIZO vastgesteld en in 2011 is begonnen met het opstellen van een stedenbouwkundig plan voor de verschillende deelgebieden.

De eerste fase van de vervoerknoop (verlenging Oosterheemlijn) is afgerond. Voorts is een begin gemaakt met het ontwerpen van de overkluizing van de A12 (tweede fase vervoerknoop).

De gemeenschappelijk regeling Bleizo (GR) heeft in 2013 een aantal lopende processen voor de ontwikkeling van deelgebieden van Bleizo gecontinueerd. Voor de herijking van de ontwikkeling van Bleizo heeft de GR het rapport Ontwikkeling Bleizo van Plan naar Strategie opgesteld. Dit rapport, met de nieuwe ontwikkelingsstrategie en financiële benadering is in de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer gepresenteerd in een gezamenlijke radenbijeenkomst op 30 oktober 2013 en vervolgens in beide gemeenteraden vastgesteld. Hiermee zijn belangrijke stappen gezet, waarmee de herijking geformaliseerd is tot nieuw handelings- en besluitvormingskader voor Bleizo.

Afspraak 10: In de periode 2010-2014 worden drie deelprojecten binnen het project Culturele As gestart, te weten de bouw van het Stadsforum, het aanleggen van een aantrekkelijke omloop rond de Dobbeplas en het realiseren van diverse voorzieningen aan die omloop.

Eind 2013 is er discussie ontstaan over de haalbaarheid van het Stadsforum. Begin 2014 moet worden besloten welke onderdelen van het project Culturele As kunnen doorgaan en welke niet. Dat geldt niet alleen voor het Stadsforum zelf, maar ook voor de andere onderdelen uit het project zoals de afzonderlijke woningbouwprojecten en de toevoeging van horecavoorzieningen. Wat betreft de omloop rond de Dobbeplas is besloten om de te plaatsen bruggen zodanig aan te passen dat deze doorvaarbaar zijn.

Afspraak 11: In de periode 2010-2014 wordt het Park Palenstein aangelegd, worden het Buytenpark en het Binnenpark heringericht, wordt een verbinding tussen het Westerpark met de Nieuwe Driemanspolder gerealiseerd en wordt de eerste fase van de herinrichting van de Rottezoom gerealiseerd en worden maatregelen genomen om de bereikbaarheid van groengebieden te vergroten.

Voortgang: Het project 'Herinrichting Binnenpark' is in 2012 gerealiseerd en voor het Buytenpark is de uitvoering op onderdelen afgerond. De realisatie van de resterende onderdelen volgt in 2014. De realisatie van Park Palenstein is bijna afgerond. De realisatie van een betere verbinding tussen het Westerpark en de Nieuw Driemanspolder (Burgemeester Waaijerbrug) is eind 2013 afgerond.

Afspraak 12: In de periode 2010-2014 wordt bij elk nieuwbouw- of renovatieproject vanaf 25 of meer woningen een energievisie opgesteld door de ontwikkelaar van het vastgoed.

Voortgang: Dit is inmiddels staand beleid.

Afspraak 13: In de periode 2010-2014 wordt bij nieuwbouw van woningen en kantoren het instrument GPR gebouw ingezet. Met behulp van dit instrument wordt ingezet op CO2 neutraliteit door een score van 10 op het label energie voor 6 innovatieve projecten: Stadsboerderij Oosterheem, Paltelaan, Denemarkenlaan, BLEIZO, Culturele As en Vlek A Oosterheem.

Voortgang: Bij Stadsboerderij Oosterheem is bovenstaande doelstelling reeds behaald. De uitvoering van het project Vlek A Oosterheem is in volle gang.

Afspraak 14: In de periode 2010-2014 worden door de woningcorporaties twee pilotprojecten, gericht op energiebesparende maatregelen bij groot onderhoud van bestaande woningbouwcomplexen, uitgevoerd.

Voortgang: In 2012 is één project uitgevoerd. Het betreft het verduurzamen van de warmtevoorziening binnen het bestaande complex Alferbos (240 flatwoningen van De Goede Woning in de wijk Meerzicht). Het overleg voor een tweede vergelijkbaar project is eind 2013 gestart (het verduurzamen van laagbouw in Palenstein).

Afspraak 15 (bodemsaneringslocatie Westerpark): De monitoring van de voormalige stort wordt uitgevoerd conform een nazorgplan waarmee de Provincie Zuid-Holland heeft ingestemd.

Voortgang: Het nazorgplan is gereed en goedgekeurd door de provincie. De monitoring verloopt momenteel aan de hand van dit uitvoeringsplan.

Afspraak 16: De gemeente rapporteert de resultaten van de monitoring ten minste jaarlijks aan het bevoegd gezag, tenzij in het nazorgplan hierover andere afspraken zijn gemaakt.

Voortgang: Er zal in 2013 in overleg met de Omgevingsdienst Haaglanden geen rapportage worden opgesteld, omdat de monitoring is beëindigd. .

3. Voortgang resterende afspraken ISV2

Afspraak 1: Het slopen van 63 woningen.

Voortgang: In 2010 zijn er in Zoetermeer 64 woningen gesloopt. Deze afspraak is dus afgerond.

Afspraak 2: Het bouwen van 412 woningen (vervangende nieuwbouw in bestaand bebouwd gebied).

Voortgang: In 2010 is de Brede School opgeleverd (111 woningen). In 2011 is het project Livorno opgeleverd (59 woningen, Karel Doormanlaan, Van Speykstraat, Banckertstraat en De Ruyterstraat) en de nieuwbouw aan de Bellamyhove (73 woningen, project Bellamyhove). In 2012 zijn de volgende projecten opgeleverd: Eerste fase Schoutehoek (102 woningen, sloop/nieuwbouw in Palenstein), Palatijn (63 vervangende nieuwbouwwoningen aan de Paltelaan en Buytenhof Parcparc (35 woningen aan de Schubertrode/Kurt Weilrode).

Begin 2014 volgt oplevering van het project Akeleituin (40 jongerenwoningen) in Seghwaert).

NB: Twee ISV3-afspraken (te weten afspraak 2 en afspraak 7) hebben een overlap met deze ISV2-afspraak. Het college draagt er zorg voor dat de in het kader van deze afspraken te realiseren woningen uiteindelijk niet dubbel meetellen. Oftewel: ze tellen uiteindelijk maar één keer mee: of bij de ISV3-afspraken of bij de ISV2-afspraak.

Afspraak 3: Het realiseren van 347 volledig toegankelijke woningen.

Voortgang: In 2011 is in De Leyens het nieuwe verpleeghuis met in totaal 152 eenheden opgeleverd. In Oosterheem is in deelgebied Centrum de geheel nieuwe woonservicezone opgeleverd met in totaal 124 levensloopbestendige woningen en 90 verzorgingshuiseenheden.

Afspraak 4: Het realiseren van 3 horecavoorzieningen in De Leyens/Noord A.

Voortgang:

- Zuid-locatie Noord A (horeca-/sportaccommodatie): De bouw is in 2012 afgerond en de accommodatie is reeds geopend;
- Noord-locatie Noord A (horeca): De omgevingsvergunning is verstrekt. Start bouw is voorzien medio 2014;
- Hotelfaciliteit De Sniep: Deze faciliteit is in het najaar van 2011 opgeleverd.

Afspraak 5: Het realiseren van een Brede School en zorg- en welzijnsvoorzieningen als onderdeel van een nieuw woonzorgcomplex en het geven van een kwaliteitsimpuls aan het winkelcentrum.

Voortgang: De Brede School (het Castellum) is eind 2010 opgeleverd. Herstructurering van het winkelcentrum volgt in een later stadium van de vernieuwing van de wijk (2014).

4. Conclusie

Wat betreft de nog uit de ISV2-periode (2005 t/m 2009) resterende afspraken maakt bovenstaand overzicht duidelijk dat het grootste deel van deze afspraken is gerealiseerd of dat de afronding ervan nadert.

Voor de ISV3-afspraken geldt voor het overgrote deel dat er sprake is van een goede voortgang. Alleen de afspraken die gaan over herstructurering en het toevoegen van woningen hebben te maken met (enige) stagnatie met name als gevolg van de (landelijke) problemen op de woningmarkt.

Afkortingen en begrippen

Lijst afkortingen

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AED	Automatische Externe Defibrillator
AIZ	Afvalinzameling Zoetermeer
APP.	(mobiele) Applicatie
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ASP	Aankoopstrategieplan
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BDU	Brede Doeluitkering
BIBOR	Basis Inrichting en Beheervisie Openbare Ruimte
BIZ	Bedrijven Investeringszone
BKV	Beroepskostenvergoedingen beeldende kunstenaars
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOR	Beheerplan Openbare Ruimte
BOR	Bereikbaarheidsoffensief Randstad
BTW	Belasting (over de) Toegevoegde Waarde
BUIG	Wet Bundeling Uitkering Inkomensvoorziening aan Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BVO	Bruto Vloeroppervlakte
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratiekantoor
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAR/ZUWO	Collectieve Arbeidsvoorwaarden Regeling uitwerkingsovereenkomst / Zoetermeerse Uitwerkingsovereenkomst
CAZH	Coördinatie Afvalverwijdering Zuid-Holland
CKC	Centrum voor Kunst en Cultuur
COELO	Centrum voor onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CP	Collegeprogramma 2010-2014
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
DSA	Digitale Steden Agenda
DSW	Dienst Sociale Werkvoorziening
E -	Electronische -
ECB	Europese Centrale Bank
ECO -	Ecologische -
EG	Europese Gemeenschap
EIF	Europees Integratie Fonds
EL&I	Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
EMU	Economische en Monetaire Unie
ENTP	European New Towns Platform
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate
EZ	Economische Zaken (ministerie / afdeling)
F&C	Financiën en Control
FIDO	Financiering Decentrale Overheden
FOC	Factory Outlet Centre
FTE	Full Time Equivalent
G32	Stedennetwerk van 34 gemeenten waaronder Zoetermeer

G4-regio's	4 grote regio's (Amsterdam, Rotterdam, Regio Haaglanden en Utrecht)
GB	Grondbedrijf
GCC	Gemeentelijk Call Center
GDO	Gemeenten voor Duurzame Ontwikkelingen
GIFT-T	Green Infrastructure For Tomorrow - Together
GFT	Groente-, Fruit- en Tuinafval
GGD	Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
GGD ZHW	GGD Zuid Holland West
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GO	Groot Onderhoud
GOOI	Groot Onderhoud Ondergrondse Inzamelmiddelen
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HGOS	Historisch Genootschap Oud Soetermeer
HH	Huishoudelijke Hulp
HOF	Houdbare Overheidsfinanciën
HRM	Human Resource Management
HSL	Hoge Snelheidslijn
HUP	Handhavingsuitvoeringsprogramma
I&A	Informatievoorziening en Automatisering
IBI	Interbestuurlijke Informatievoorziening
IC	Interne Controle
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
ID-kaart	Identiteitskaart
ILG-IPO	Investeringsbudget Landelijke Gebieden – Interprovinciaal Overleg
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IVB	Integraal Veiligheidsbeleid
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
JIP	Jongeren Informatie Punt
JOP	Jongeren Ontmoetings Plaats
KDV	Kinder Dag Verblijf
KING	Kwaliteits Instituut Nederlandse Gemeenten
KIZ	Kenniseconomie en Innovatie Zoetermeer
KVK	Kamer van Koophandel
LLZ	't Lange Land Ziekenhuis
LVWOZ	Landelijke Voorziening Wet Waardering Onroerende Zaken
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MHCZ	Mixed Hockey Club Zoetermeer
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
MOOR	Meldingen Opbrekingen Openbare Ruimte
MW	Megawatt
NAR(IS)	Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement
NEN	Nederlandse Norm
NIEGG	Niet In Exploitatie Genomen Gronden
NME	Natuur- en Milieu Educatie
NOM	Nul op de energiemeter
NPS	Net Promoter Score
NSL	Nationaal Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit
NV	Naamloze Vennootschap

NWW	Niet werkende Werkzoekenden
OAD	Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
ODH	Omgevingsdienst Haaglanden
OKE	Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie
OPEZ	Open Platform Eenzaamheidsbestrijding
OV	Openbaar Vervoer
OVO	Stichting Onderlingen Verzekering Overheid
OZB	Onroerende-Zaakbelastingen
P&C	Planning en Control
P&O	Personeel en Organisatie
PGB	Persoonsgebonden Budget
PKVW	Politiekeurmerk Veilig Wonen
PO	Primair Onderwijs
RAS	Regionale Agenda Samenwerking
RBA	Ruimte Behoeft Analyse
RCF	Regionale Coördinatiepunten Fraudebestrijding
RGO	Reserve Groot Onderhoud Bovengronds
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
RIF (2030)	Reserve Investeringsfonds (2030)
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdige schoolverlaters
RODS	Recreatie Om De Stad
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
R35	Regio 35 (arbeidsmarkt)
SBG	Stroomlijnen Basis Gegevens
SBU	Stadsbeheer Uitvoering
SE	Standaardeenheid
SEA	Sociaal Economische Agenda
SEPA	Single Euro Payments Area
SER	Sociaal Economische Raad
SES	Sociaal Economische Status
SGH	Stadsgewest Haaglanden
SISA	Single Information Single Audit
SOB	Samenwerking Onderwijsbedrijven
SROI	Sociaal Return On Investment
SVCZ	Stichting Vrijwilligers Centrale Zoetermeer
SVN	Stimuleringsfonds Vereniging Nederlandse gemeenten
SVZ	Samenwerkingsverband Zuid Vleugel
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
SW	Sociale Werkplaats
TB	Tussenbericht
U/G	Uitgezette Gelden
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VDI	Virtual Desktop Infrastructure
VGO	Voorziening Groot Onderhoud ondergronds
VIP	Vrijwilligers Infopunt
VMBO	Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs
VNG	Vereniging van Nederlands Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VRH	Veiligheidsregio Haaglanden
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
VTC	Vrije Tijds Centrum
VV knoop	Vervoersknoop

VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WAJONG	Wet Arbeidsondersteuning Jong Gehandicapten
WAOWIA	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering / -zie WIA-
WAS	Wijk en Agent Samen
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
WFIA	Stichting West Holland Investment
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WGSP	Werkgeversservicepunt
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOP	Wijkontwikkelingsplan
WOPT	Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
WZI	Welzijn, Zorg en Inkomensondersteuning (afdeling)
ZFM	Zoetermeer FM
ZHC	Zuid-holland Centraal
ZORO	Zoetermeer - Rotterdam
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel

Begrippenlijst

Accres	Jaarlijkse groei van de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds, gekoppeld aan de groei van de netto gecorrigeerde Rijksuitgaven. Stijgen de Rijksuitgaven dan stijgt ook het Gemeentefonds en andersom.
Afschrijving	Jaarlijkse afboeking van een deel van de boekwaarde van een geactiveerd goed. De afschrijving wordt geacht waardevermindering van het actief tot uitdrukking te brengen. De afschrijving wordt ten laste gebracht van de raming van baten en lasten.
Algemene reserves	Deel van het eigen vermogen dat dienst doet als weerstandsvermogen en als buffer voor calamiteiten.
Algemene uitkering	Uitkering uit het Gemeentefonds, aan alle gemeenten op basis van algemene verdeelmaatstaven, vastgelegd in de Financiële verhoudingswet, met het karakter van algemene middelen.
Baten	De aanduiding volgens het BBV voor de opbrengsten/inkomsten van de gemeente.
Begroting	Jaarlijkse verwachtingen op het gebied van beleid (programmaplan en paragrafen) en financiën (overzicht van baten en lasten met toelichting en uiteenzetting van de financiële positie met toelichting).
Bestemmingsreserves	Reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven.
Budgettair neutraal	Een maatregel die de uitkomst van de begroting van baten en lasten per saldo niet beïnvloedt.
Collegeprogramma	Dit zijn de hoofdlijnen van het beleid voor een betreffende collegeperiode.

Contractloonstijging	Stijging van het inkomen per werknemer als gevolg van een afgesloten collectieve arbeidsovereenkomst (CAO).
Dekkingspercentage	Bepaalde gemeentelijke lasten kunnen aan de burger worden doorberekend (b.v. de kosten van de riolering en reiniging); de mate waarin dit gebeurt wordt tot uitdrukking gebracht door het dekkingspercentage. Bij een volledige doorberekening is er sprake van een dekkingspercentage van 100%.
Doelmatigheid	Verhouding tussen ingezette middelen (kosten) en gerealiseerde doelen (opbrengsten).
Financiering	De wijze waarop de gemeente in de behoefte aan geld en kapitaal voorziet : het geldbeheer. Uitgaven en inkomsten gaan niet altijd gelijk op en voor investeringen wordt in principe geld geleend. Daardoor kunnen overschotten of tekorten ontstaan. Op de geld- (kort geld) en kapitaalmarkt (lang geld) wordt dit glad gestreken.
Gemeentefonds	Landelijke begrotingsfonds onder ministerieel beheer waarin een deel van de opbrengst van de meeste rijksbelastingen wordt gestort. Uit dit fonds worden jaarlijks (algemene) uitkeringen gedaan aan de gemeenten ter dekking van een deel van hun uitgaven. Deze gelden zijn doorgaans vrij besteedbaar.
Incidenteel	Eenmalig, dat wil zeggen niet jaarlijks terugkerende lasten en baten.
Inflatiecorrectie rente	Beperking van de rentetoevoeging aan eigen reserves tot het inflatiepercentage. Het verschil tussen het gehanteerde rentepercentage en het inflatiepercentage vloeit terug naar de algemene middelen en krijgt deels een structurele dekkingsfunctie en deels een incidentele bestedingsfunctie.
Integratie-uitkeringen	Uitkering uit het Gemeentefonds van tijdelijk aard ter overbrugging voor gefaseerde overheveling aan specifieke rijksuitkeringen naar de algemene uitkering.
Investering met economisch nut	Betreft een aanschaf van een bedrijfsmiddel waarvoor op de markt een prijs te krijgen is.
Investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	Betreft een aanschaf van een bedrijfsmiddel waarvoor op de markt geen prijs te krijgen is.
Jaarstukken	Jaarlijkse realisatie op het gebied van beleid (in het jaarverslag met een programmaverantwoording en de paragrafen) en financiën (in de jaarrekening met een programmarekening met toelichting en de balans met toelichting).
Kapitaallasten	Kapitaallasten bestaan uit de componenten afschrijving en rentekosten. Het zijn exploitatiekosten van activa. De rentekosten ontstaan omdat beslag op vermogen wordt gelegd. Door de dalende boekwaarde vanwege jaarlijkse afschrijving nemen de rentekosten in de loop van de jaren af.
Kasgeldlimiet	Deel van het financieringstekort dat maximaal tegen kort geld mag worden geleend. Is het financieringstekort hoger dan de kasgeldlimiet dan moet dat via lang geld worden gefinancierd.
Kengetal	Een absoluut getal of een verhoudingsgetal dat is uitgedrukt in fysieke- of in geldeenheden en dat de toestand van of de ontwikkeling op een beleidsterrein in beeld brengt.

Kerngegevens	Opsomming van relevante gegevens met het doel in één oogopslag een indruk te geven waar het in het desbetreffende werkterrein om gaat.
Kort geld	Gelden die worden geleend / uitgezet op de geldmarkt.
Lang geld	Gelden die worden geleend / uitgezet op de kapitaalmarkt.
Leges	Betaling voor een gemeentelijk goed of een dienst op een publiekrechtelijke grondslag (b.v. leges paspoorten, leges rijbewijzen). Leges mogen kostendekkend zijn.
Liquiditeitsplanning	Een liquiditeitsplanning geeft inzicht in tijdstip, omvang en periode waarvoor financieringsmiddelen moeten worden aangetrokken. Door een tijdig inzicht in het toekomstig liquiditeitsverloop wordt voorkomen dat dure ad-hoc maatregelen moeten worden genomen.
Missie	Bestaanrecht (boodschap) van de organisatie, gezien vanuit de maatschappelijke functie die zij vervult.
Nominale compensatie	De aanpassingen van de algemene uitkering ter compensatie van loon- en prijsontwikkelingen.
Onderuitputting	Onderbesteding van budgetten in enig jaar.
Open-einde-regelingen	Regeling op grond waarvan derden buiten de overheid recht hebben op geldelijke bijdrage van de overheid of de sociale fondsen ongeacht of deze overheid / fondsen voldoende budget daarvoor hebben. Deze derden moeten voldoen aan in de regeling vastgelegde voorwaarden. Anders dan door het aanpassen van deze voorwaarden kan de overheid het beroep op een open-einde-regeling niet beheersen.
Perspectiefnota	Nota van het college aan de raad, die in het voorjaar verschijnt en tijdens het zgn. voorjaarsdebat wordt besproken. Hierin worden de uitgangspunten voor het beleid voor de komende jaren voorgelegd. Daarvan afgeleid worden centrale thema's voor het volgende jaar aangegeven.
Precariobelasting	Belasting voor het gebruiken van openbare grond of water. De belasting kan worden geheven van degenen die voorwerpen onder, op of boven openbare gemeentegrond of water hebben of van degene voor wie dit gebeurt.
Stelpost	Een begrotingspost waarop bedragen worden geraamd die nog niet specifiek benoemd kunnen worden of nog te verdelen zijn.
Treasury	De treasury is het geheel van activiteiten in verband met de financiering.
Treasurystatuut	Hierin worden de uitgangspunten, doelstellingen, beleidsmatige en organisatorische kaders voor de treasuryfunctie vastgelegd. Tevens worden regels opgenomen over de inhoud, vorm en periodiciteit van de verantwoordingsinformatie van de ambtelijke organisatie aan het college van B&W. In het treasurystatuut zullen ook regels worden opgenomen over de treasuryparagraaf.
Tussenbericht	Tussentijdse informatie van het college aan de gemeenteraad over de realisatie van de begroting van het lopende boekjaar.
Voorziening	Bedrag gereserveerd voor toekomstige uitgaven waarvan de aard en in mindere mate de omvang bekend zijn of om fluctuaties in (exploitatie) kosten op te vangen. Voorzieningen vormen geen deel van het eigen

Bijlage indicatoren

In deze bijlage staan de indicatoren achter elkaar, waarvan bij het opmaken van de jaarstukken nog geen meetgegevens beschikbaar zijn.

Programma 1 Sociale voorzieningen

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
% klanten dat fraudeert (lager t.o.v. het gemiddelde van vergelijkbare gemeentes)	-	3% Z'meer 5% Gemeen teklasse			

De indicator betreft een overzicht van gemeentelijke prestaties op basis van een indeling van gemeenten naar groepen met een vergelijkbaar inwonersaantal. Over 2013 zijn geen fraudecijfers opgenomen in de kernkaart. Zoetermeer doet vanaf medio 2013 mee met de Divosa /SGBO benchmark. Medio 2014 worden de eerste uitkomsten op het gebied van ondermeer fraudebestrijding verwacht.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Bekendheid minimaregelingen		Stijging 5%			

Bekendheid blijkt niet goed te meten. De indicator is vanaf 2014 vervangen door feitelijk bereik (=verstrekkingen).

Programma 2 Welzijn en zorg

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
% Wmo cliënten dat het brede gesprek heeft gehad en gewaardeerd	Nvt	Ntb			
% aantal cliënten dat via geïntegreerde wijkzorgnetwerken wordt ondersteund	Nvt	Ntb			
% Wmo-cliënten dat vindt dat het geheel aan ondersteuning hen voldoende helpt bij zelfstandig wonen (+)	81%	85%			
% Wmo-cliënten dat vindt dat het geheel aan ondersteuning hen voldoende helpt bij meedoen aan de maatschappij (+)	81%	80%			

Over deze effectenindicatoren kan nog niets gemeld worden. Om het effect van het uitgevoerde beleid te meten, voert het SGBO in de eerste helft van 2014 een landelijk klanttevredenheidsonderzoek uit onder cliënten die in 2012 en/of 2013 een beroep hebben gedaan op ondersteuning via de Wmo. De resultaten van dit landelijke onderzoek, waaraan Zoetermeer meedoet, worden in juni 2014 verwacht. Dit is later dan in voorgaande jaren. Het percentage cliënten dat via geïntegreerde wijkzorgnetwerken wordt ondersteund kan nog niet worden aangegeven, omdat de pilots hiervoor in 2014 starten.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Tevredenheid huishoudelijke hulp (rapportcijfer)	7,5	7			

De rapportcijfers over deze prestatie-indicator zullen bekend zijn in juni 2014, wanneer de resultaten van het klanttevredenheidsonderzoek gepubliceerd worden.

Programma 3 Duurzaam en groen

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
-------------------	-----------------	-----------	-----------------	----------------	--------------

% van de inwoners dat natuur ervaart	n.v.t	-			
Aantal ernstig geluidgehinderde woningen	110	55			

De eerste indicator wordt één keer per 4 jaar gemonitord.

Het daadwerkelijke aantal ernstig geluidgehinderde woningen moet nog worden geactualiseerd n.a.v. het nieuwe actieplan.

Programma 4 Jeugd en onderwijs

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Tevredenheid ouders over opvoedondersteuning	60%	62%			
Tevredenheid ouders t.a.v. aanbod instanties op het gebied van opvoed- en opgroevragen in Zoetermeer	n.v.t.	65%			

Deze gegevens zijn niet beschikbaar, omdat de Meerpunt-enquête niet jaarlijks wordt gehouden.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Gemiddelde waardering Brede School		7,5			
Tevredenheid van jongeren over het jongerenwerk (uitgedrukt in een rapportcijfer)		n.v.t.			
Tevredenheid (rapportcijfer) van jongeren over onderwijs en maatwerktrajecten richting school/werk	7	7			

Deze gegevens zijn niet beschikbaar, omdat de jongerenomnibusenquête tweejaarlijks wordt gehouden.

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Gemiddeld plaatsingspercentage leerlingen basisonderwijs op brede school activiteiten	20%	20%			

Door de wijziging van het beleid en werkwijze van de Brede Schoolactiviteiten was deze indicator niet meer relevant en vervalt in 2014.

Programma 5 Kunst, cultuur en bibliotheek

Alle gegevens staan in de programmaverantwoording.

Programma 6 Sport en bewegen

Alle gegevens staan in de programmaverantwoording.

Programma 7 Veiligheid

Alle gegevens staan in de programmaverantwoording.

Programma 8 Dienstverlening en bestuur

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Rapportcijfer duidelijkheid beleid en regelgeving bedrijven	-	-			
Rapportcijfer duidelijkheid regels burgers	-	6,9			

De twee-jaarlijkse Benchmarking Ondernemersklimaat heeft niet plaatsgevonden in 2013. Ook in 2012 heeft dit onderzoek niet plaatsgevonden. Er liepen nieuwe initiatieven om een gezamenlijke benchmark voor de G32 en mogelijk ook de G4 op te zetten. De besluitvorming hierover was doorgeschoven naar 2013.

Het rapportcijfer "duidelijkheid regels burgers" is niet gemeten. De vragenlijst Burgerpeiling is ingrijpend gewijzigd door het Kwaliteitsinstituut Nederlandse gemeenten (KING). De

uitkomsten worden niet meer naar rapportcijfers vertaald. In 2014 wordt bekeken of het opnemen van deze vraag in de omnibusenquête uitkomst biedt.

Programma 9 Inrichting van de stad

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Ernstige slachtoffers	-	-			
Blackspots	0	0			
Waardering bereikbaarheid bewoners en ondernemers					
% inwoners tevredenheid over verkeersveiligheid in de gemeente					
% inwoners tevredenheid over verkeersveiligheid in de buurt					
Fietsgebruik					
Haaglanden	-	29			
Landelijk					
- Haaglanden RandstadRail	-	7,2			
- Haaglanden regio bus	-	7,5			
Waardering bewoners ruimtelijke kwaliteit	75,9	79			

De omnibusenquête en de OV-klantbarometer worden tweejaarlijks uitgezet. Er zijn van 2013 geen gegevens bekend.

Programma 10 Economie

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Mening bedrijfsleven over het Zoetermeerse ondernemersklimaat		6,8			

De benchmark heeft niet plaats gevonden. De initiatieven vanuit G32, het ministerie van EZ en KING hebben eind 2013 geresulteerd in een nieuwe benchmark Ondernemerspeiling.

Effectenindicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Nieuwe werkplekken in de wijk	15	20			

Gelet op het feit dat diverse marktpartijen in Zoetermeer zich richten op kleinschalige flexibele huisvesting (ook in wijken) en in het licht van het ZZP-onderzoek is in 2013 hier niet verder op ingezet.

Programma 11 Wonen, bouwen en omgevingsrecht

Prestatie-indicator	Realisatie 2012	Doel 2013	Realisatie 2013	Afwijking 2013	Doel gehaald
Klanttevredenheid over de verlening van omgevingsvergunning	6,8	7,5			
Meldingen Melddesk afgehandeld conform de concernbrede afspraken	97%	95%			

Het klanttevredenheidsonderzoek vindt plaats in 2014. Voor de Wabo wordt elk jaar een ander onderwerp getoetst. In 2013 heeft er een Kwaliteitsaudit plaatsgevonden waarbij de gemeente voldoet aan het gemiddelde van de benchmark/deelnemende gemeenten.

Alle binnengekomen meldingen via de Melddesk zijn conform afspraken afgehandeld. Er bleken echter in het systeem nog onterecht veel meldingen op 'in behandeling' te staan terwijl deze in de praktijk wel afgehandeld zijn. Hierdoor is het niet mogelijk een exact

percentage van het aantal op tijd afgehandelde meldingen aan te geven. Inmiddels zijn er aanpassingen aangebracht in het systeem.

Programma 12 Openbaar gebied

Alle gegevens staan in de programmaverantwoording.

STAAT VAN DE GEMEENTE (volgens model bestuursovereenkomst Provincie Zuid holland)

Financiën	
De begroting is materieel in evenwicht	Groen
De meerjarenbegroting is materieel in evenwicht	Groen
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee

Ruimtelijke ordening	
De provinciale ruimtelijke belangen zijn opgenomen in de gemeentelijke ruimtelijke plannen	Groen
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee

Omgevingsrecht (Toezicht, handhaving en vergunningverlening milieu, bouwen en wonen)	
Er is een door de gemeenteraad vastgestelde zelfevaluatie	Rood
Er is een door de gemeenteraad vastgesteld verbeterplan	Rood
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee

Externe veiligheid	
De gemeente levert actuele en volledige informatie voor de provinciale risicokaart	Groen
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee

Archief- en informatiebeheer	
Het archief- en informatiebeheer zijn op orde	Oranje
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Ja

Huisvesting verblijfsgerechtigden	
Er is volledig voldaan aan de halfjaarstaakstelling en er is geen achterstand	Oranje
Er is tijdig voldaan aan de halfjaarstaakstelling en er is geen achterstand	Oranje
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee

de meerjarenbegroting 2014-2017 is vanaf 2014 materieel sluitend

Het verbeterplan incl. resultaten uit de zelfevaluatie wordt in het tweede kwartaal 2014 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.

Het verbeterplan incl. resultaten uit de zelfevaluatie wordt in het tweede kwartaal 2014 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.

Ja, op de onderdelen kwaliteitsszorg en beveiliging wordt gewerkt aan het doorvoeren van een kwaliteitsslag.

Zie hierboven

Eind 2013 was er een achterstand van 9 plaatsingen, terwijl er nog 33 in de pijlijn zaten. Op 17 februari 2014 is de achterstand omgebogen in een voorsprong van 1 plaatsing.

Zie boven. De achterstand is op 17 februari 2014 weggenomen.